

Ștefan NEMECSEK

PRESA HUNEDOREANĂ

(de la origini până în prezent)

volumul 2

Ștefan NEMECSEK

**PRESA HUNEDOREANĂ
(de la origini până în prezent)**

©Copyright –

Editura **REALITATEA ROMÂNEASCĂ** și autorul

Toate drepturile sunt rezervate

Editurii **REALITATEA ROMÂNEASCĂ**

VULCAN, 336200, Str. Mihai Viteazu, nr. 24, bl. 17, sc. E, ap. 1-2

Jud. Hunedoara – ROMÂNIA

Tel./Fax: 0254-571089, Tel.: 0723321466

Reproducerea integrală sau parțială - digitală, mecanică, fotocopiere sau în orice alt mod - a conținutului acestei lucrări este posibilă numai cu acordul prealabil în scris al autorului sau al Editurii **REALITATEA ROMÂNEASCĂ**.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NEMECSEK, ȘTEFAN

Presa hunedoreană (de la origini până în prezent) /

Ștefan Nemeček. – Vulcan: Realitatea Românească, 2006

2 vol

ISBN 978-973-86253-9-6

Vol. 2. – Bibliogr. – ISBN 978-973-88085-4-6

070(498 Valea Jiului)

Editor:	ing. Daniela MIKLOS
Coperta:	ing. Elisabeta KOCSIK ing. Cristian NEMECSEK
Tehnoredactare computerizată:	ing. Cristian NEMECSEK ing. Zoltan MIKLOS Adrian Catană
Culegere text:	Mădălina CĂPRAR
Corectură:	Ioan Dubek Anamaria NEDELCOFF

Ștefan NEMECSEK

**PRESA HUNEDOREANĂ
(de la origini până în prezent)**

VOLUMUL II

**Editura REALITATEA ROMÂNEASCĂ
- 2007 -**

Dedic acest volum

MINERILOR VĂII JIULUI,

*acei oameni minunați ai căror suflet
nobil se poate citi în strălucirea ochilor
conturați de fețele înnegrite de sudoarea și
praful de cărbune în timpul muncii în
subteran, la sute de metri adâncime, aproape
de rădăcinile semeților munți Parâng, Vâlcan
și Retezat.*

PRESA

mijloc de ridicare a nivelului de cunoaștere a locuitorilor Văii Jiului și ținutului Hunedoarei

După îndelungata perioadă de cercetare a presei din Valea Jiului și ținutul Hunedoarei, cred că pot afirma cu toată certitudinea că activitatea jurnalistică derulată în această regiune s-a desfășurat cu mult profesionalism, putând fi calificată pur și simplu FASCINANTĂ!

Dovedind existența mai multor grupuri de intelectuali preocupați de ridicarea nivelului de cunoaștere a populației prin informare, presa hunedoreană a debutat cu o publicație încă din anul 1876 la Orăștie. Este vorba despre „HUNYAD”. Apoi în Valea Jiului, cu „ZSILVŐLGY”, în 1887. Era perioada când în principalele localități culturale din provinciile românești apăreau primele titluri de ziare promovate de nume cunoscute, în general scriitori și oameni de cultură. Nu trebuie să ne mire că primele ziare au apărut în limba maghiară dacă reținem guvernarea și administrația existente în zona ținuturilor hunedorene din perioada celei de-a doua jumătăți a secolului XIX, situație prezentată pe larg în partea introductivă a primului volum.

Analizând și inventariind principalele titluri ale ziarelor, revistelor și periodicelor apărute de la începuturi (1876) și până în prezent cel interesat de dinamica jurnalisticii hunedorene poate lua la cunoștință de existența a peste 150 de titluri. Nu

am făcut un studiu comparativ, dar cred că zona ținuturilor hunedorene poate fi catalogată ca fiind una dintre cele mai dinamice, din punct de vedere jurnalistic, din țară. Pentru a putea urmări evoluția titlurilor am decis prezentarea acestora în două feluri: **cronologic și în ordine alfabetică.**

CRONOLOGIC, toate creațiile jurnalistice identificate au fost împărțite în patru secțiuni.

SECȚIUNEA I – cuprinde ziarele, revistele și periodicele apărute între anii 1876 – 1919, adică **perioada de început.**

SECȚIUNEA II – cuprinde ziarele, revistele și periodicele apărute între anii 1919 - 1943, adică **perioada interbelică.**

SECȚIUNEA III – cuprinde ziarele, revistele și periodicele apărute în perioada 1944 – 1988, adică **perioada comunistă.**

SECȚIUNEA IV – cuprinde ziarele, revistele și periodicele apărute în perioada de totală libertate a cuvântului scris, decembrie 1989 până în august 2007.

Prezentarea fișierului titlurilor în ordine alfabetică aduce în fața cititorului, povestea mai extinsă sau mai restrânsă a ziarului, revistei sau publicației periodice după volumul informațiilor pe care am reușit să le adun, să le sistematizez, redactez și să le prezint onoratului lector interesat de istoria presei hunedorene.

Ștefan NEMECSEK

SECȚIUNEA I

Presa Hunedoreana în perioada de început (1876-1918)

1. 1876	● HUNYAD
2. 1887	● ZSILVOLGY
3. 1892	● DEVA ÉS VIDÉKE
4. 1895-1899	● REVISTA ORĂȘTIEI
5. 1896-1912	● SZASZVAROS
6. 1896	● FOIȚE ALESE
7. 1897	● PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE
8. 1899-1907	● BUNUL ECONOM
9. 1901-1905	● SPICUIRI LITERARE
10. 1901-1905	● ACTIVITATEA
11. 1902-1940	● LIBERTATEA
12. 1902-1931	● HUNYADVARMEGYE
13. 1906-1911	● TOVÁRÁŠIA
14. 1906	● BANYAMUNKAS
(MUNCITORUL MINER)
15. 1906	● ADEVÉRUL
(GLASUL POPORULUI)
16. 1906	● BERGARBEITER (MINERUL)
17. 1907-1917	● FOAIA INTERESANTĂ
18. 1907-1915	● CALENDARUL NAȚIONAL
AL FOII INTERESANTE
19. 1908	● CUCU ÎN ARDEAL

20. 1900	● FAMILIA ROMÂNĂ
21. 1908	● ARENA (ÎN LIMBA MAGHIARĂ)
22. 1909	● THALIA ROMÂNĂ DE
LA ALBA IULIA
23. 1910	● STUDII ȘTIINȚIFICE
24. 1910-1914	● BOBÂRNACI
25. 1911-1915	● COSÎNZEANA
26. 1911	● NAȚIUNEA
27. 1911	● ZSILVŐLGYI ISKOLA
28. 1913-1914	● SPICUIRI ECONOMICE
29. 1913-1914	● CALENDARUL PĂCĂLICI
30. 1914-1916	● PARADOXE
31. 1914	● SZINPAD
32. 1916	● CALEA VIETII
33. 1917-1923	● CONVORBIRI ȘTIINȚIFICE
34. 1917-1934	● HATSZEG ÉS VIDÉKE
35. 1918	● ZSILVŐLGYI SZOCIALISTA
KÖZTARSASAG
36. 1918-1928	● SZASZVAROS ÉS VIDÉKE

Secțiunea II

Presa Hunedoreană în perioada interbelică (1919-1943)

1. 1919	● CURIERUL HUNEDOAREI
2. 1919	● MINERUL
3. 1919-1922	● ROMÂNIA LIBERĂ
4. 1919-1927	● PLUGARUL LUMINAT
5. 1919-1923	● ANUARUL ȘCOLII CIVILE DE
STAT
6. 1920	● ANUARUL LICEULUI DE STAT
PENTRU BĂIEȚI DIN PETROȘANI
7. 1921-1925	● GRAIUL MUNCITORIMEI
8. 1921	● ȘCOALA NOASTRĂ
9. 1921	● SZINHAZI UJSAG
10. 1921	● ZSILVŐLGYI KATOLICUS
TUDÓSITÓ
11. 1921-1940	● SOLIA DREPTĂȚII
12. 1921-1927	● HAI SĂ RÂDEM
13. 1922-1923,
1925-1930,
1932-1938, 1945	● DREPTATEA
14. 1922-1928	● GAZETA JIULUI
15. 1922-1932	● GAZETA INIDOAREI
16. 1922-1924	● MONTANISTICĂ ȘI
METALURGIE
17. 1922	● CURIERUL VALEI JIULUI
18. 1922	● MUNCA

19. 1922-1923
 - ANUARUL ȘCOLII MEDII DE STAT PENTRU BĂIEȚI ȘI FETE LUPENI (SECȚIA MAGHIARĂ)
20. 1922
 - ZSILVŐLGYI FUTAR
21. 1922
 - ZSILVŐLGYI HIRLAP
22. 1922
 - ZSILVŐLGYI NAPTAR
23. 1923
 - RENAȘTEREA
24. 1923-1925
 - STUPĂRITUL
25. 1923-1930; 1938
 - CALENDARUL HAIUCUL
26. 1923-1924
 - SOLIA DREPTĂȚII ȘI GAZETA HUNEDOAREI
27. 1924-1942
 - ZSILVŐLGYI (Revista Văii Jiului)
28. 1924-1942
 - ZSILVŐLGYI NAPLO
29. 1925-1926
 - BICSERDISMUS TARSADALMI LAP
30. 1926
 - FRIPTURA
31. 1926
 - STUPARUL ROMÂN
32. 1926-1927
 - FRĂȚIA
33. 1926-1929
 - ȚĂRĂNIMEA
34. 1926-1927
 - ȘOBOLANII
35. 1926-1927
 - POVESTITORUL
36. 1926-1927
 - ZSILVŐLGYI MAGYARSÁG
37. 1927-1929
 - REVISTA ÎNVĂȚĂTORILOR ȘI ÎNVĂȚĂTOARELOR DIN JUDEȚUL HUNEDOARA
38. 1928-1936
 - CONDUCTOR TEHNIC
39. 1928-1947
 - AVÂNTUL
40. 1928
 - DONGO
41. 1929
 - ÎNVĂȚĂTORUL DE MÎINE
42. 1929
 - VOINȚA DRAGOSTEI

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

43. 1930	● BUMBUȘCA
44. 1930	● VALEA JIULUI
45. 1930-1931	● VOIŢA
46. 1930-1938	● PLAIURI HUNEDORENE – I
47. 1933	● GĂLUȘCA NOASTRĂ
48. 1933-1934	● GĂLUȘCA NOASTRĂ
49. 1931	● GARDA DE FIER
50. 1931	● AZ EJFÉL (Miezul nopții)
51. 1931	● MIZERIA
52. 1931-1937	● ERDELYI NAPLO
53. 1931-1937	● PLAIURI HUNEDORENE–II
54. 1931-1940	● DEVAI UJSAG
55. 1931-1943	● PLAIURI HUNEDORENE – III
56. 1932	● COMERȚUL ȘI INDUSTRIA
57. 1932-1933	● POPORUL
58. 1932-1934	● HUNYADMEDYEI HIREK
59. 1932-1934	● NOUTATEA
60. 1932-1933,
1945-1946	● HORIA
61. 1933	● RESTANȚA
62. 1933	● A MI MEGYÉNK
63. 1933-1940	● ÎNAINTE
64. 1933-1940	● PETROZSÉNYI UJSAG
65. 1933-1941	● ZARANDUL
66. 1934	● SOLIA ILUSTRATĂ
67. 1934	● STRĂMOȘUL DECEBAL
68. 1934	● WOLKENDORFER
GEMEINGEBLATT
69. 1934	● HUMOR
70. 1934-1938	● EGYHAZ ÉS MISSZIO
71. 1934	● ORĂȘTIA ÎN BALON
72. 1934-1935	● HUNYADMEGYEI ÉLET
73. 1935, 1938-1939	● LANCEA
74. 1935-1938	● FEMEIA SATELOR

75. 1935	● BULETIN PEDAGOGIC AL
INSPECTORATULUI
ȘCOLAR PRIMAR
JUDEȚEAN ALBA ȘI
HUNEDOARA
76. 1936-1937	● SOLIA
77. 1936-1937	● EU ȘI EUROPA
78. 1936-1937	● GÎND STRĂJERESC
79. 1937	● HUNEDOREANUL
80. 1937	● CALENDARUL
ZARANDULUI
81. 1936-1944	● MOLDOVA
82. 1938	● INVAZIA RITMICĂ
83. 1938	● AGRICULTURA
HUNEDOAREI
84. 1939-1940	● CALENDAR PATRIOTIC
85. 1940	● CREDINȚĂ ȘI AVÂNT
86. 1941	● A MI MEGYENK
87. 1941-1942	● HUNEDOARA NOASTRĂ
88. 1941-1943	● GAZETA HUNEDOAREI
89. 1941-1943	● DESROBIREA
90. 1942-1943	● CURIERUL
91. 1942	● HUNEDOARA NOASTRĂ
92. 1943	● ASTRA HUNEDOREANĂ
93. 1943	● ALMANAHUL GAZETEI
CURIERUL

Secțiunea III

Presa hunedoreană în perioada comunistă

(1944-1989)

1. 1944	● HUNEDOARA
2. 1944-1949	● ZORI NOI
3. 1946	● CURIERUL FEDERAȚIEI
COOPERATIVELOR
ȘCOLARE DIN JUDEȚUL
HUNEDOARA
4. 1947	● CALENDARUL DE LA
ORĂȘTIE
5. 1947	● ALMANAHUL POPORULUI
HUNEDOREAN
6. 7 noiembrie 1949
-22 decembrie 1989	● DRUMUL SOCIALISMULUI
7. 1949-1989	● STEAGUL ROȘU
8. 1951-1953	● TÂNĂRUL MINER
9. 1951-1953	● TÂNĂRUL CONSTRUCTOR
10. 1951-1962	● UZINA NOASTRĂ

11. 1953-1954	● TÎNĂRUL MUNCITOR
12. 1960-1974	● MUNCITORUL MINER
13. 1962-1964	● FLACĂRA HUNEDOAREI
14. 1965-1974	● FLACĂRA
15. 1966	● RITMURI HUNEDORENE
16. 1969	● NOI
17. 1969	● SPRE ÎNĂLȚIME
18. 1970	● BRĂȚARA DE AUR
19. 1971	● ACORDURI
20. 1971	● ORIZONT
21. 1980	● CAIETE SUBTERANE
22. 1980	● MASTERS
23. 1983	● BULETIN DE INFORMARE
TEHNICĂ
24. 1988	● THALIA

Secțiunea IV

Publicații hunedorene apărute după decembrie 1989

1. 23 decembrie 1989	● CUVÂNTUL LIBER
2. 23 decembrie 1989	● ZORI NOI
3. 1990	● GAUDEAMUS
4. 1990	● CĂLĂUZA
5. 1990	● EXPRES
6. 1990	● VALEA JIULUI
7. 1990	● ACTUALITATEA
8. 1990	● SEMNAL
9. 1990	● ECOUL
10. 1990	● SOLSTIȚIU
11. 1990	● COLUMNA
12. 1990	● ARENA
13. 1990	● ALFA
14. 1990	● RÎSU LUMII
15. 1990	● CAMELEONUL
16. 1990	● RENAȘTEREA
17. 1990	● LIBERARUL
HUNEDOREAN
18. 1990	● EXPLOZIA T
19. 1990	● PALIA
20. 1990	● CREDINȚA
STRĂMOȘEASCĂ
21. 1990	● GLASUL ADÂNCULUI
22. 1990	● UNIVERSUL FAMILIEI

- 23. 1990 ● **SOS REALITATEA**
- 24. 1990 ● **GAZETA ROMILOR**
- 25. 1990 ● **TIMPUL DE VALEA JIULUI**
- 26. 1990 ● **CURIERUL
SINDICATELOR**
- 27. 1990 ● **DATINA**
- 28. 1990 ● **RELACHE**
- 29. 1990 ● **BLITZ**
- 30. 1990 ● **BLITZ**
- 31. 1990 ● **IMPARȚIAL**
- 32. 1990 ● **REALITATEA
ROMÂNEASCĂ**
- 33. 1990 ● **ACTUALITATEA VĂII
JIULUI**
- 34. 1990 ● **FAMILIA ROMÂNĂ**
- 35. 1990 ● **INIȚIATIVA
PARTICULARĂ**
- 36. 1990 ● **REALITATEA**
- 37. 1990 ● **RENAȘTEREA
HUNEDOAREI**
- 38. 1990 ● **VIATA VIITOR**
- 39. 1990 ● **HUNYAD MEGYEI HIRLAP**
- 40. 1990 ● **+ CURIERUL ORTOFOX +
ROMÂN**
- 41. 1991 ● **CURIERUL MINERILOR**
- 42. 1991 ● **GLASUL ARDEALULUI**
- 43. 1991 ● **GLIA**
- 44. 1991 ● **REALITATEA
MINEREASCĂ**
- 45. 1992 ● **CĂLĂUZA VĂII JIULUI**
- 46. 1992 ● **FLOAREA REGINEI**
- 47. 1992 ● **DAS FORUM BLATT**
- 48. 1992 ● **GÂNDURI LA**

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

	ANIVERSARE
49. 1992	● PROTECȚIA MUNCII
50. 1993	● MATINAL
51. 1993	MAGAZINUL SĂNĂTĂȚII
52. 1993	● INFORMAȚIA ORĂȘTIEI
53. 1993	● PAPAGALUL DE PETRILA
54. 1993	● PAPAGALUL DE
PETROȘANI
55. 1993	● CURIERUL VĂII JIULUI
56. 1994	● UNDA DE ȘOC
57. 1994	● MIORIȚA
58. 1994	● BULETIN TEHNIC
INFORMATIV
59. 1995	● SPORT ȘOC
60. 1995	● OGLINDA
61. 1994	● ABATAJ
62. 1994	● TIMPUL DE VALEA JIULUI
63. 1995	● ARDEALUL LITERAR ȘI
ARTISTIC
64. 1996	● VESTEA
65. 1996	● LUMINA
66. 1996	● NOVA PROVINCIA
CORVINA
67. 1996	● PROVINCIA CORVINA
68. 1996	● JURNALUL HUNEDOREAN
69. 1997	● JURNALUL REFORMEI
70. 1997	● BULETIN DE INFORMARE
AL ORAȘULUI VULCAN
71. 1998	● PREȚUL EXACT
72. 1998	● INFORMAȚIA SINDICALĂ
73. 1998	● ARHIPELEAG
74. 1998	● SEMNE
75. 1999	● GAZETA VĂII JIULUI
76. 1999	● ATAC DE VALEA JIULUI

- 77. 1999 ● **A PATRA PUTERE ÎN VALEA JIULUI**
- 78. 1999 ● **ZONA SPECIALĂ**
- 79. 1999 ● **SEMNE**
- 80. 1999 ● **INFORMAȚII MINIERE**
- 81. 2000 ● **LUMEA NOĂSTRĂ – WHY NOT?**
- 82. 2000 ● **HUNEDOREANUL**
- 83. 2000 ● **VALEA JIULUI**
- 84. 2000 ● **SĂPTĂMÂNA VĂII JIULUI**
- 85. 2000 ● **INFORMAȚIA VĂII JIULUI**
- 86. 2000 ● **EXPLOZIV VALEA JIULUI**
- 87. 2000 ● **SCANDAL ÎN VALEA JIULUI**
- 88. 2000 ● **RELAȚII NEPOTRIVITE**
- 89. 2000 ● **SPORT TURISM DE VALEA JIULUI**
- 90. 2000 ● **MERIDIAN 23**
- 91. 2000 ● **CALEIDOSCOPI ȘCOLAR**
- 92. 2000 ● **ZONA SPECIALĂ**
- 93. 2000 ● **CLINCHET DE CLOPOTEI**
- 94. 2001 ● **ALTERNATIVA**
- 95. 2001 ● **PRO ACTIV**
- 96. 2001 ● **EURO OBIECTIV 20**
- 97. 2001 ● **MESAGER**
- 98. 2001 ● **EXCLUSIV**
- 99. 2001 ● **ORIZONT LUPENEAN**
- 100. 2001 ● **AFACERI ÎN VALEA JIULUI**
- 101. 2001 ● **PIAȚA DE ARDEAL**
- 102. 2001 ● **ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ**
- 103. 2002 ● **GAZETA VĂII JIULUI**
- 104. 2002 ● **ORTACUL**

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

105. 2002-2003	● ACTUAL – SPECIAL
106. 2002	● CLEPSIDRA SĂNĂTĂȚII
107. 2002	● AFACEREA TA
108. 2002	● CABANA
109. 2002-2003	● ORIZONTURI ȘCOLARE
110. 2003	● MAGAZIN ORTODOX
111. 2003	● OPINIA SPORT - TURISM
DE VALEA JIULUI
112. 2003	● LUMEA DE AZI
113. 2003	● JURNALUL VĂII JIULUI
114. 2003	● INFO BCC
115. 2003	● ALTITUDINI
116. 2003	● GAZETA DE HUNEDOARA
117. 2003	● (CON)TEXTE
118. 2003	● SPERANȚE
119. 2003	● BĂNIȚA
120. 2003	● MĂGURA PUI
121. 2004	● PUR ȘI SIMPLU...
INCOMOD
122. 2004	● DEȘTEAPTĂ-TE ROMÂNE
123. 2004	● INFORMAȚIA
124. 2004	● INFORMAȚIA ILIEI
125. 2004	● NOROC BUN
126. 2004	● MINERUL
127. 2004	● MINERUL
128. 2004	● DRUMETUL
129. 2004	● COSAS
130. 2004	● SERVUS HUNEDOARA
131. 2004	● INSIEME ÎMPREUNĂ
132. 2004	● OPINIA DE VALEA JIULUI
133. 2004	● LUPENEANUL
134. 2004	● CURIERUL PRIMĂRIEI
MUNICIPIULUI

	HUNEDOARA
135. 2004	● VULCAN
136. 2005	● VIAȚA DE LA EST
LA VEST
137. 2005	● LICEUL MEU
138. 2005	● GHIMPELE
139. 2005	● LUPENI
140. 2005	● MUGURI
141. 2005	● URICANI
142. 2005	● SUPERLATIVE
143. 2005	● LADA DE ZESTRE
144. 2005	● E-TIMPUL
145. 2005	● REALITATEA
PETRILEANĂ
146. 2005	● OPINIA CETĂȚEANULUI
147. 2005	● REVISTA DE
MATEMATICĂ ȘI
INFORMATICĂ DIN
VALEA JIULUI
148. 2006	● MESAGERUL
HUNEDOREAN
149. 2006	● ACCENT
150. 2006	● ZONA ALPINĂ
151. 2006	● ORAȘUL ANINOASA
152. 2006	● ORAȘUL URICANI
153. 2006	● ECOUL VĂII JIULUI
154. 2006	● GAZETA DE REZERVĂ
155. 2006	● JIUL FOTBALISTIC
156. 2006	● PULSUL VĂII JIULUI
157. 2006	● ARDEALUL LITERAR
158. 2006	● VOX LIBRI
159. 2007	● 7 ZILE HUNEDORENE
160. 2007	● COMUNICĂRI

161. 2007	DIDACTICE,
COMUNICĂRI
EDUCAȚIONALE
162. 2007	● ACTUALITATEA
HUNEDOREANĂ
163. 2007	● PIAȚA MUNCII
164. 2007	● STRAJA
165. 2007	● PARÂNG
	● HUNEDOARA EXPRES

DICȚIONAR

**AL PERIODICELOR, ZIARELOR ȘI
REVISTELOR, APĂRUTE ÎN VALEA
JIULUI ȘI ȚINUTUL HUNEDOAREI**

„ABATAJ”

(1994)

Apare în septembrie 1994, la Petroșani ca săptămânal de atitudine și informație. Director Petre Braiț. A fost editat de Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului și tipărit la Imprimeria „Gutenberg” din Deva. Apărea în 8 pagini, alb-negru.

Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului condusă de Miron Cozma avea mare audiență în acea vreme, având nevoie de un organ de presă care să mediatizeze acțiunile sindicale, întâlnirile cu factorii guvernamentali și ministeriali, solicitările minerilor formulate de sindicaliști și tot ceea ce ținea de programele de acțiune ale LSMVJ și a liderului maxim.

Conform casetei redacționale a primului număr ziarul a plecat la drum cu următorul colectiv: redactor șef Marian Boboc; secretar de redacție Ludovic Peter; grafica Adrian Cerchez; tehnoredactare Ovidiu Ofrim, Volodia Macovei; consilier editorial Vasile Gogea.

Pe lângă informații și știri sindicale, articole care prezentau acțiuni ale Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului și sindicatelor afiliate **“Abataj”**-ul avea un consistent conținut cultural. Erau prezentate creații literare – proză și poezie – ale scriitorilor din Valea Jiului, spectacole susținute de trupe cunoscute ca IARMAROCK, FACTUM, HAZARD, GOTHIC, în diverse locații din Valea Jiului,. Dintre articolele **literare** consemnăm câteva titluri și semnături: **“Minerii văzuți de la Arad și Cluj”**, semnat de Al. Vlad și Vasile Dan, **“Casa Memorială I. D. Sârbu”** semnat de Marian Boboc, **“Scrisoare din Corsica”** semnat de Petre Braiț. Deosebit de interesant este sondajul de opinie prezentat în pagina 6 care răspundea la 4 întrebări:

1. *Credeți că e bine să fi Miron Cozma?*
2. *Credeți că liderii sindicali beneficiază de informații oculte?*
3. *Credeți că liderul sindical este și lider de opinie?*
4. *În occident, sociologii au constatat scăderea rolului sindicatelor. Care credeți că e situația la noi?*

În pagina 8 a primului număr se relatează desfășurarea unui colochiu organizat de Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului în zilele de 8-10 iulie 1993, sub titlul generic **“Criză și conflict”**, structurat pe următoarele teme: **“Criza comunicării și/sau eșecul receptării”**; **“Discurs agresiv și violență colectivă”**, **“Mass media între excitant și sedativ”**. La colochiu au participat: Betros Horasangian - din partea Uniunii Scriitorilor din România, Vasile Gogea – redactor șef al Revistei **“Astra”** din Brașov, Ion Mureșan, Ion Mușlea și Radu Mareș – redactori ai Revistei **“Tribuna”** din Cluj Napoca, Vasile Dan

și Dorel Dărăbanu – redactor șef, respectiv redactor, la Revista “**Arca**” din Arad, Aurel Pantea – redactor la Revista “**Vatra**” din Târgu Mureș, Bernard Paquetteau – directorul Centrului Cultural Francez din Cluj Napoca. Desfășurarea colocviului a fost prezentată și în unele reviste de cultură din țară, precum și în alte publicații de mare tiraj din România.

Ziarul a avut o bună receptivitate în rândul minerilor Văii Jiului fiind distribuit prin sindicatele afiliate LSMVJ aproape la toate unitățile miniere.

„ACCENT” (2006)

Tiraj 5.000 exemplare

Accent.

Fondat de CORNEL POENAR
Săptămânal de informare și advertising al județului Hunedoara
Tel./fax: 0354 - 407.300 e-mail: accentmediahd@yahoo.com

Media / pagina 21

Anul II Nr. 22 Apare Sâmbătă - Până în 5 Mai 2007 24 pagini Preț: 0,80 LEI

GENEROZITATE.
Am iubit plantele de când mă plu și am fost altos de plantele care quid omni, care oferă sănătate, vitalitate, vorți lungă: plantele medicinale - SMU Soco, Laboratoarele JARES BIOVITAL' ORĂȘIE / pagina 2

ADERĂM ÎNCĂ 40 DE ANI
Bravo! Prin aderarea României și Bulgariei, suprafața UE-25 eligibilă pentru fondurile structurale a crescut cu 9% și populația sa cu 6%, în timp ce produsul intern brut pe cap de locuitor a scăzut cu 3%, iar prin aderarea Croației, suprafața UE-27 ar crește cu 1,3%, populația sa cu 0,9%, în timp ce PIB-ul pe cap de locuitor ar scădea cu 0,6%. Totodată, prin aderarea Turciei, suprafața UE-27 ar crește cu 18,3%, iar populația sa cu 14,7%, în timp ce PIB-ul pe cap de locuitor ar scădea

– 2005, să își majoreze venitul de la un nivel de 44% din media UE-15 la circa 50% din media UE-15. Comisia Europeană consideră că abia în 2040, cele zece state centrale europene vor ajunge să aibă un venit

RAFINAMENT.
Vila Castelul Maria din localitatea Banpolec este o bijuterie fustică în care ospitalitatea, naturalitatea, bunul gust și rafinamentul vă-brează disret, ca o mazăci ambientată compusă cu originalitate de doamna Luminița Obreja. / pagina 3

Apare în anul 2006 ca săptămânal de informare al județului Hunedoara, în fiecare sâmbătă. „**Accent**” este fondat de Cornel Poenar, un ziarist cunoscut din Deva, cu o vastă experiență jurnalistică și managerială privind activitatea de presă. Publicația are 24 de pagini, format A2, cu paginile 1 și 24 la două culori. De asemenea 4 și 21, ocupate de anunțuri

publicitare apar la două culori, într-o grafică reușit realizată. Tirajul se menține la 5000 de exemplare. Mare parte din spațiul publicistic este ocupat cu anunțuri de mare publicitate, prezentând firme și activitatea acestora, care își desfășoară activitatea în județul Hunedoara și Valea Jiului. Mica publicitate este prezentă pe mai multe pagini. Publicația se dovedește a fi interesantă prin combinarea în mod reușit a micii și marii publicități, cu articole informative din sfera politicului, socialului, culturalului, sportului, învățământului, vieții religioase, sferei afacerilor, informații medicale și a divertismentului, editorul Cornel Poenar dovedind gradul de profesionalism jurnalistic la care a ajuns după mulți ani de practică ziaristică.

Reproducem câteva titluri semnificative din care cititorul poate deduce complexitatea temelor abordate: **„Partener de viață lungă”** un articol semnat de Diana Păunescu, **„Din pasiune pentru frumos”**, **„Programul rabla”**, **„Învățăm meseria de părinte”**, **„Sinuzita la copil”** semnat de dr. Romeo Stănescu, **„Epuizați și stresați”** semnat de Ramona Poenar, **„Cum se fac banii”**, **„Plicuri informaționale”**, **„Minunile prezentului”**, **„Blogurile ortodoxe, un răspuns”**, **„Medalii în Franța la haltere”**, **„Biblioteca Accent Media”**.

„ACORDURI”

(1971)

Revistă școlară editată de Școala Generală nr. 4 Petroșani în anul 1971. Din 15 septembrie 2001 școala poartă denumirea de „Avram Stanca”. În paginile revistei sunt publicate creații literare ale elevilor, poezii, informații culturale

și numeroase articole redactate de profesorii școlii în care sunt reflectate aspecte din viața cotidiană și activitatea școlară.

„ACTIVITATEA”

(1901-1905)

Orăștie, 31 Iulie n. 1902.

Foaie politică, economică, socială și literară. A combătut spiritul de clică. Apare la Orăștie între anii 1901-1905. În paginile sale poezia își găsește spații largi, sub semnăturile poeților G. Coșbuc, P. Dulfu, O. Carp, C. Moldovan, C. Rotică etc. Lui Eminescu i se acordă o atenție aparte fiindu-i publicate, într-o grafică specială toate poeziile reprezentative. Aceeși atenție este acordată prozei. În subsolul a câte două pagini sunt reproduse în serial fragmente din romane sau lucrări literare de mai mică anvergură semnate de I. S. Ordeanu, N. Herlea, A. Urechea, Eleonora Slavici etc. Având în vedere interesul cititorilor pentru literatura străină, colectivul redacțional s-a preocupat de publicarea mai multor lucrări din patrimoniul universal, orientându-se spre romanele la modă ale timpului.

Astfel, putem lectura din paginile ziarului „**Activitatea**”, traduceri din literatura universală, plaja autorilor extinzându-se la Balzac, E. Zola, și la literatura olandeză.

Ziarul a apărut ca o „**foaie politică, economică, socială și culturală**”. Principala preocupare a colectivului gazetei a fost lupta acerbă pentru adoptarea activismului parlamentar, ca tactică oficială a Partidului Național Român. În decursul existenței sale, cuprinzând o perioadă dintre cele mai frământate din istoria luptei naționale a românilor transilvăneni, ziarul activitatea s-a străduit să abordeze o amplă gamă de probleme decurgând din viața, năzuințele și idealurile naționale.

”ACTUALITATEA” (1990)

IUBIM, IERTĂM, DAR NU UITĂM !

Actualitatea

PUBLICAȚIE DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE PREȚ 2 LEI

CĂTRE CITITORI

nici o formă să nu mai renască la noi roșmarul roșu, pentru ca atribuțiile sacre ale omernocului să triumfe izvodim din trudă, bunăcredință și sin-

devină în acest colț de țară o tribună a Democrației, promovind cu tăria și fermitatea cuvintelor valorile ei.

Acum și aici, la noi,

Ochiul și soarele

„Votezi cu OCHIUL”,
„Votezi cu SOARELE”.
Aceste îndemnuri apă-
reau în fiecare diminea-
ză pe zidurile și porțile
caselor din satul obștesc,
mele. Eram în clasa a
II-a primară, când mi s-au
încălțat două bîdinele
și două oglezi cu soare
de var, după ce mai întâi,
la tablă, scrisesem de-
senele sub supraveghe-
rea dascălilor. Întră-
toarea, absolventă a șap-
te clase în Baiaș, din
cîrora soarele comu-
nicărilor, directorul, care
făcuse războiul pe fron-
tul de război și în el
și în el...

Început de democrație. Și în orașele și localitățile din ținutul hunedorei, la fel ca în toată țara, explozie de ziare. Pe lângă numeroase alte titluri, în a doua parte a lunii februarie, apare la Deva, „**Actualitatea**”. publicație de opinie și informație. Deasupra titlului câteva cuvinte călăuzitoare: „**IUBIM, IERTĂM DAR NU UITĂM!**”. Direcția ziarului pe care își propuneau să o promoveze cei care au gândit și realizat primul număr pilot, Gligor Hașa ca redactor șef și Nicolae

Panaiteescu ca redactor șef adjunct, reiese din articolul de fond cu titlul „Către cititori” publicat sub titlul din prima pagină.

„În prag de primăvară, răsare, iată, încă o publicație în câmpul priment și fertil al presei românești, al presei hunedorene. Aici, unde neconținut a rodit cultura, s-au tipărit cărți, reviste și ziare, unde în a doua jumătate de secol cuvântul de ordine a fost *mai mult cărbune, mai mult oțel*, și cât mai puțină cultură. Pentru ca sub nici o formă să nu mai renască la noi coșmarul roșu, pentru ca atributele sacre ale omenescului să triumfe izvodim din trudă, bună credință și sinceritate, *ACTUALITATEA*. Cum ne vom elibera de povara terorizantă a cenzurii, cum vom învăța să fim cu adevărat liberi, eliberându-ne de morbul dirijărilor și strategiilor, iată câteva întrebări din care intenționăm să facem programul nostru. Noi nu ne amăgim că deja ar exista o adevărată libertate a presei; nu ne înșelăm sau nu ne lăsăm înșelați că terorismul a fost învins. Noi știm că din graba de a readuce viața cea de toate zilele în vadul ei normal am putea să uităm adevăratul vinovat pentru cele cinci decenii de suferință și iad, am putea uita acel odios sistem care a născut, în serie, monștrii, ne-a coborât din catacombele de spaimă și ignoranță către care, iată, ne este rușine să mai privim odată ajunși pe acest pisc de lumină. *Actualitatea* publicație neangajată politic sau material față de nimeni își propune să devină în acest colț de țară o tribună a *Democrației* promovând cu tăria și leacul cuvintelor valorile *EI*.

Acum și aici, la noi, mai mult ca oricând și oriunde, viața impune presei să dinamizeze blindajul oreliștilor și al implicărilor de tot felul, să pună baraje degradării morale și deteriorării vieții sociale din care regimul comunist, prin oligarhia lui, a făcut politică de sistem, să eradicăm oportunismul încă în floare, cameleonismul într-u care am fost dresați, impostura, lenea, prostia. Ca alternativă la

convulsii și traumatisme să promovăm idealul de frumusețe și armonie, să revenim cât mai curând și fără alte jertfe de sânge la valorile perene ale umanismului. *Să iubim, să iertăm, dar să nu uităm!* Acestea și multe altele sunt prioritățile către care aspiră colectivul redacțional al *Actualității!* Fie ca toți cititorii și colaboratorii noștrii să creadă în el și, în consens cu noi, să-i asigure viabilitatea.

Bine v-am găsit, dragi cititori!”

Din numărul pilot al *Actualității* apărut în format A4 în 8 pagini, consemnăm câteva titluri: „**Ochiul și soarele**” semnat de G. Coroabă, o frumoasă poezie din prima pagină cu titlul „**Poemul destinului**” sub semnătura lui Gligor Hașa, „**Țăranii – între promisiuni și decrete**” semnat de N. Paltin, „**Natura – zestrea copiilor noștri**” semnat de Gligor Hașa, un foileton cu titlul „**Scufița Roșie și democrația**” semnat de G. Secășan, „**Cel mai iubit mistificator de legi**” semnat de N. Panaitescu, „**O posibilă teletrasmisie pseudosportivă**” semnat de Preda Reu Ioan, un interesant interviu cu Adrian Goreac fostul antrenor al lotului olimpic de gimnastică feminină sub titlul „**Atentat la prestigiul gimnasticii românești?**” semnat de G. Secășanu. Pentru reușita realizării numărului pilot realizatorii *Actualității* transmit în subsolul paginii 7 mulțumiri tipografilor cu care au colaborat, pentru entuziasmul și profesionalitatea acestora: Ionel Popa – maistru, Nicolae Pena, Georghe Kașler, Ioan Otvos – linotipiști, Maria Popa, Livia Crișan, Lucia Popa – paginatori.

Din luna martie, ziarul continuă să apară într-un spațiu publicistic dublat, adică A3, în 4 pagini, tipar alb-negru. Sub coordonarea Colegiului de redacție format din Gligor Hașa, Virgil Onoiu și Nicolae Panaitescu, semnează nume cunoscute din jurnalistică hunedoreană. Articolele publicate tratează teme diverse din viața socială, economică, sportivă și culturală a județului. O atenție specială este acordată prezentării vieții religioase, fiind publicate numeroase articole cu această

tematică printre care consemnăm: „**Chipul lui Cristos**” semnat de G. Căușan, apărut pe prima pagină a numărului 2 din 10 martie 1990. Alte titluri interesante „**Condoleanțe întârziate**” semnat de M. Paltin, „**Cine escamotează adevărul**” semnat de Gligor Hașa, „**Tipografii – cinstiți luptători pentru democrație**”, „**Limba rusă – element discriminatoriu în școli**” semnează G. Coroabă, „**Ouăle și bomba atomică**” semnează N. Panaitescu, „**Unde locuiesc bossi**” semnează Argus, „**Serisoare către nași...**” semnează N. Panaint, „**Răzvoitul unui om pentru salvarea unui râu**” semnează Gligor Hașa, „**Cu impozitul la zi, cu pământul la fără frecvență**” semnează N. Panaitescu. Pe un spațiu larg, în deschiderea paginii 3 din numărul 2 al ziarului este publicată o poezie semnată Gligor Hașa, im memoriam, după două „cozi” de câteva ore, pentru un kilogram de ghiare de pui și 23 litri de benzină în noiembrie 1988. După modelul publicațiilor și ziarelor apărute în acea perioadă, pagina a 4-a este „**divertiment**”. Cititorii pot lectura o extinsă rubrică de curiozități, folclorul străzii, anecdote, maxime. Pagina este ilustrată cu caricaturi și fotografii cu fete din ce în ce mai dezbrăcate. Prin titlul distinct, „**sare în ochi**” un articol ce prezintă în serial „**Istoria sexuală a omenirii**”.

„ACTUALITATEA HUNEDOREANĂ” (2007)

Este ultima publicație inventariată în timpul derulării

cercetării noastre. Primul număr din „Actualitatea Hunedoreană” a apărut la 21 iunie 2007, la Petroșani, ca publicație de interes județean, de informare și analiză. Fondator: Claudiu Moldovan.

Director de marketing: Cristina Moldovan, Colaboratori: Corina Orosz, Ioan Alexandru, Toacă.

Tehnoredactor: Alexandru Simaschevici. Ziarul a avut ca editor SC EUROFILM MEDIA SRL Petroșani. Tiparul a fost executat la SC Redtip SRL Petroșani. Spațiul publicistic al primului număr a fost ocupat în mare parte de mesaje de felicitare, ceva mare publicitate, un articol despre pescarii sportivi care își strâng rândurile, semnat de Corina Orosz și un fotoreportaj amplu prezentat pe o întreagă pagină din activitatea Centrului de Formare Profesională Petroșani, din cadrul AJOFM Hunedoara.

Rămâne de văzut cum va reuși tânărul colectiv al ziarului să facă față concurenței de pe piața media a Văii Jiului, exigențelor și greutăților care trebuie făcute pentru editarea și susținerea unui ziar, fie el și săptămânal, nu neapărat cotidian.

„ACTUALITATEA VĂII JIULUI”

(1990)

Supliment al ziarului **Realitatea Românească**. Apare în toate localitățile Văii Jiului. Articolele publicate abordează teme privind mineritul Văii Jiului, activitatea economică și comercială, probleme de sănătate și ecologie. Coordonator:

Ștefan Nemeșek. Consemnăm din primele numere câteva titluri: **“Valea Jiului nu va duce lipsă de agent termic”** – interviu cu ing. Alexandru Fleider, directorul UE Paroșeni, semnat de Ștefan Nemeșek, **“Trei tineri în derivă”** semnat de plut. adj. Ilie Lungu, **“Nu s-a învățat minte”** și **“Bișnițarul”**- două articole realizate cu spijinul Poliției Vulcan **“SOS ninge cu ... cenușă”**, **“Primăria și problemele orașului”** semnat de Cristian Ștefan, **“Poliția, legile țării și ordinea publică”** o rubrică cu mai multe subtitluri – **“Profesionistul a fost arestat”**, **“Păcat de părul său cărunț”** rubrică realizată de cpt. Nicolae Florin, **“O veste bună”**, un articol informație în care cetățenii orașului Vulcan erau informați că localitatea va fi prima din zona Văii Jiului care va beneficia de o rețea proprie de distribuție a gazului metan pentru consumul casnic. Într-o casetă specială era prezentată componența Consiliului de Administrație al Orașului Vulcan: dr. ing. Francisc Appel – primar, ing. Alexandru Todor –

viceprimar, Vasile Sufletu – secretarul primăriei, ing. Iosif Drumuș – directorul IM Vulcan, prof. Liviu Macea – Școala Gen. nr. 6 Vulcan, cpt. Nicolae Florin – comandantul Poliției, ing. Gheorghe Albescu – directorul EGCL. Pe suprafața unei pagini întregi de ziar fiecare număr prezenta activitatea unei întreprinderi miniere din Valea Jiului, cu multe nume de oameni, de formații de lucru și realizările obținute pe frontul extracției de cărbune.

Din numărul 2 al ziarului aflăm povestea tânărului Alexandru Agoșton, de 8 ani, fiul mai mare al minerului șef de brigadă Mihai Agoșton de la Mina Paroșeni. Copilul a suferit un grav accident de tren în urma căruia și-a pierdut ambele brațe și un picior. Prin intermediul ziarului era lansată rugămintea familiei pentru a primi sprijin financiar din partea unor **oameni de bine**, societăți comerciale, sau alte unități economice în vederea achiziționării unui scaun special de invalid și a unor proteze speciale: **“facem apel la bunăvoința publică, a minerilor Văii Jiului, la înțelepciunea politicianilor și la simțul de înțajutorare al sindicatelor”** – se subliniază în articolul la care facem referire. De asemenea, se făcea apel la departamentul minelor din cadrul Ministerul Industriilor, parlamentarilor țării, cât și personal domnului Ion Iliescu președintele României pentru a se găsi o posibilitate de detașare a lui Mihai Agoșton la o mină din străinătate pentru a lucra ca miner în vederea strângerii sumei de bani care să completeze valoarea cheltuielilor pentru spitalizarea, analizele, scaunul și proteza fiului său Alexandru Agoșton.

În paginile ziarului cititorii mai puteau lectura diverse articole și interviuri care prezentau activitatea minieră, diverse alte materiale publicistice care reflectau viața socială, economică, sportivă, culturală a zonei. Rubrici permanente erau dedicate divertismentului – glume, rebus, diverse informații de cultură generală etc.

„ACTUAL - SPECIAL” (2002-2003)

Apare la Deva în anul 2002. Autotintitulat „Adevăratul săptămânal”. Completează piața media hunedoreană și așa suprasolicitată de numărul mare al publicațiilor săptămânale și chiar cotidiene. Din caseta redacțională aflăm componența colectivului cu care s-a început editarea ziarului: Nicolae Stanciu – director editorial, Sorin Istrate – redactor șef, Bogdan Barbu – secretar de redacție, Petru Popovici, Doru Crișovan, Mircea Mihuleț – redactor, Vladimir Brilinski, Aslexandru Ormindean – colaboratori, Carmen Ocolişan, Adrian Crainic – marketing, Gitta Sîrb – culegere și secretariat. Tiparul a fost executat la Imprimeriile Grapho Tipex Deva. Ziarul a apărut în 24 de pagini, cu paginile 1,2 și 23, 247 la policromie. Format A3. Bine structurat, în numeroasele pagini erau prezentate tematici diverse din viața socială, economică, culturală, sportivă, a locuitorilor din zona Devei, pagini de divertisment, informații de cultură generală. Spații largi erau dedicate în primul rând mării publicități.

Consemnăm câteva titluri: „**În lume nu-s mai multe Români, da-n România da!**” semnat de Nicolae Stanciu, „**Si femeile fac politică**” semnat Sorin Istrate, „**Ceremonie academică la Vața**” semnat Lucian Stanciu, „**Hunedoara ancestrală – obiceiuri de Crăciun**” semnat de referentul literar

profesor Marcel Lapteș, „**O sărbătoare ratată**” semnat Alin Bonța, „**Viitorul handbalului Hunedorean este asigurat**” semnat Călin Barbu, „**Apa Prod Deva – între calitatea serviciilor și datoriile neîncasate**” semnat Bogdan Barbu.

„ADEVÉRUL” **(Glasul Poporului)** **(1906)**

Gazetă a Partidului Social Democrat Român din Ungaria. În numărul din 15 februarie 1906 publică un apel de organizare **“căt-re robii Munților din Petroșani-Lupeni”**. Apare la 16 august 1906 și în Valea Jiului. A avut un rol important în organizarea sindicatelor din regiunile miniere Valea Jiului și Anina având în vedere că în partea răsăriteană a Tisei nu existau la acea vreme organizații sindicale consolidate. În Petroșani lucrătorii de la căile ferate reușiseră consitituirea unei **“grupe a lucrătorilor”**, respective la Lupeni, o grupă de zidari au reușit să formeze **“o celulă sindicală”**. Cu sprijinul celor două incipiente organizații sindicale s-a început **colaborarea organizatorică** cu minerii din zonă, care, în perioada anilor 1906-1907 erau în continuă agitație. Eforturile făcute au fost zadarnice. Mai norocoase s-au dovedit a fi încercările de la Anina, unde, s-a reușit chiar organizarea unor întruniri cu minerii. Cu toate încercările și insistențele de a crea

organizații sindicale minerești nu s-a reușit. Agitația în rândul minerilor a continuat să crească atât în Valea Jiului cât și în munții Apuseni și regiunea auriferă Baia Mare, atmosferă care persistă mai mulți ani în aceeași conjunctură de nereușită a conturării unor sindicate reprezentative.

Mai târziu, în numărul din 1 august 1913, **“Adeverul”** publică pe o pagină întreagă, manifestul **“Către muncitorii băieși din Ungaria”**. Ziarul a fost difuzat într-un tiraj de masă, în mai multe mii de exemplare, în mod clandestin, în centrele carbonifere din tot Ardealul. Peste puțină vreme, în paralel cu **“Adeverul”** reappare **“Banyamunkas”** și **“Der Bergarbaiter”**. Totodată s-a decis editarea unei gazete noi, **“Muncitorul Băieș”**. Proiectul nu a fost însă materializat deoarece minerii români primeau **“Adeverul”** sub formă de abonament, plata acestuia continuând să reprezinte **cotizația sindicală**. Trebuie precizat faptul că în schimbul abonamentului minerii primeau nu numai ziarul ci și diverse alte ajutoare.

„ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ ” (2001)

Supliment al ziarului „**Atac de Valea Jiului**”. Este gândit și editat de Constantin Iovănescu, fiind o încercare de a aduna într-o singură publicație informațiile legate de activitatea administrațiilor publice locale din localitățile Văii Jiului precum și comuna Bănița. „**Administrația Publică Locală**” se dorește a fi o nouă punte de legătură între administrația publică locală și cetățeni, un instrument de lucru la îndemâna primăriilor și consiliilor locale din Petroșani, Petrila, Aninoasa, Vulcan, Lupeni, Uricani, precum și din comuna Bănița. Cetățenii pot afla cum li se rezolvă problemele, pot lua la cunoștință despre hotărârile Consiliilor Locale, precum și despre modul cum primăriile duc la îndeplinire aceste hotărâri.” – precizează editorul ziarului, pe prima pagină, în numărul 2 din 30 noiembrie 2000. Ziarul apare în format A3, 8 pagini,

paginile 1-4 fiind tipărite la policromie. Pagina 8 este ocupată de mică și mare publicitate.

„AFACEREA TA” **(2002)**

Apare în prima jumătate a anului 2002. Ziua de difuzare este în fiecare marți în localitățile județului Hunedoara și Gorj. Ziarul este tipărit în 16 pagini, la prețul de 5.000 lei, în format A4. Paginile 1-16 tipărite în policromie. Publică anunțuri gratuite din toate sferile de activitate. Este un săptămânal editat de SC ALSERV SRL Petroșani. Din colectivul de redacție, conform casetei tehnice, făceau parte Daniel Tomescu – director, Cătălin Docea – director economic, Alin Luputan – director administrativ, Liviu Smărăndoiu. Tiparul a fost executat la Tipografia Sanda Nic din Tg. Jiu.

„AFACERI ÎN VALEA JIULUI”

(2001)

„Afaceri în Valea Jiului” este prima revistă editată de Exclusiv Media Group. Revista a văzut pentru prima oară lumina tiparului, în ianuarie 2001, fiind editată în format A4, în 32 de pagini, cu copertă policromă. Din colectivul de redacție făceau parte, alături de Tiberiu Vințan – director, Victor Bădărcă – director fondator, Luminița Andronache – redactor șef, Ionel Petrescu, Ciprian Mihalca – redactori, Dan Străuț – corespondent. Încă de la primul său număr, revista se declară drept publicație de nișă, fiind prima de acest fel din peisajul, destul de bogat al presei locale din Valea Jiului la vremea respectivă. Astfel, în editorialul din primul număr al revistei, Tiberiu Vințan scrie că **„nici o publicație din Valea Jiului nu s-a adresat, până acum, realmente oamenilor de afaceri, deloc puțini în regiune, iar atunci când a făcut-o, acest lucru s-a rezumat la articole critice, menite a le discredita sau, după caz, voala, imaginea publică.”**

În mod surprinzător, revista „Afaceri în Valea Jiului” își va găsi cititori consecvenți, nu atât în lumea oamenilor de afaceri din Valea Jiului, cât în sectorul minier și cel politic. Acest aspect va conduce la diversificarea conținutului și formei publicației, până la dezvoltarea unor noi publicații de nișă,

apărute fie ca suplimente ale revistei „Afaceri în Valea Jiului”, fie ca publicații de sine stătătoare.

„AGRICULTURA HUNEDOAREI” (1938)

Revistă de profil, cu accent pe cultura pomicolă și creșterea vitelor. A fost o publicație care prin conținutul articolelor practice mediatizate a stat în atenția locuitorilor din zonele rurale din jurul Devei și Orăștiei.

„ALFA” (1990)

Primul număr apare la 9 februarie 1990. Este declarată **publicație independentă social culturală** care din primul număr anunță intenția de a susține o rubrică permanentă cu

titlul generic „Religie”. În materialul publicat este consemnată o discuție de la Parohia Ortodoxă din Deva cu prototopul Alexandru Hotăran și preotul Nicolae Gherman pe tema Sfintei Varvara și semnificația alegerii ei de către mineri ca simbol a sărbătoririi la 4 decembrie a Zilei Minerului.

Rubrica rămâne doar la nivel de intenție căci în numărul 2 al publicației lipsește tematica religioasă, preferându-se

articole politice sau subiecte de senzație ca „**Viața după moarte**”, „**Tehnica luptelor de karate**”, sau „**Știința yoghinilor**”.

„ALMANAHUL GAZETEI CURIERUL” (1943)

Scopul declarat al revistei a fost să pună în lumină interesele publice județene. A adus numeroase informații din știință, cultură, sociologie, a publicat culegeri din folclorul hunedorean. Publicație apărută în perioada de război, deși apreciată de cititori, nu a putut rezista din motive economice.

„ALMANAHUL POPORULUI HUNEDOREAN” (1946)

Editat la Deva. Publică articole reportaje, interviuri în care reflectă actualitatea vremii privind schimbările profunde caracteristice acelor ani.

„ALTERNATIVA”

(2001)

În ziua de 17 octombrie 2001 patru ziariști plecați de la „**Matinal**” au crezut că e «**Vremea Alternativei**». Mihai Barbu (director), Gheorghe Chirvasă (redactor șef), Sorin Oprea (director imagine) și Roland Szedlaczek (director IT) semnează, împreună, editorialul numărului zero.

„Toate își au vremea lor și fiecare lucru de sub ceruri își are ceasul lui. Nașterea își are vremea ei și moartea își are vremea ei. Săditul își are vremea lui și smulgerea celor sădite își are vremea ei. Uciderea își are vremea ei, tămăduirea are vremea ei și zidirea își are

vremea ei. Plânsul are vremea lui și râsul are vremea lui. Bocitul își are vremea lui și jucatul; are vremea lui. Imbrățișarea își are vremea ei și depărtarea de îmbrățișare își are vremea ei. Căutarea își are vremea ei. Aruncarea cu pietre își are vremea ei și strângerea pietrelor își are vremea ei. Ruptul își are vremea lui și cusutul își are vremea lui. Tăcerea își are vremea ei și vorbăria își are vremea ei.” Așa grăit-a Eclesiasitul. Și tot Eclesiastul spune că orice lucru El îl face frumos la vremea lui.

In acest superb început de noiembrie (2001) lansăm, ca un pariu cu noi înșine **ALTERNATIVA**. Credem că a sosit și vremea ei. Nu este nimic mai bun pentru om decât să se veselească de lucrările lui. Vă invităm ca, săptămână de săptămână, să fiți părtași la bucuria noastră.” Așa se încheia, în ton extrem de optimist, primul editorial al „**Alternativei**”. Lângă numele gazetei editorii au ales un citat din H.Miller: „**Omul are următoarea alternativă: să lase lumina să intre sau poate să păstreze obloanele închise**”.

Trei dintre cei patru editori asociați au ales ca, după trista experiență avută la primul cotidian al Văii Jiului, să încerce cariera didactică. Ei intenționau să pună la cale, din lefurile lor de profesori, un săptămânal. Raționamentul s-a dovedit a fi extrem de naiv. Se știe probabil ce înseamnă în România, în orice regim politic, un salariu de profesor debutant... Cum o nenorocire nu vine niciodată singură, la începutul secolului XXI, în Petroșani, exista o singură tipografie. Deși doi dintre ziarisții care editau „**Alternativa**” dețineau peste o cincime din capitalul social al societății care deținea tipografia Matinal cei aflați, vremelnic, la conducerea SC Zori Noi SA au refuzat să-i tipărească. Nu era lucru de mirare: în fruntea societății editoare a primului cotidian din Vale se aflau 3 (trei) « intelectuali » cu liceul la bază plus un șofer care era chiar ideologul grupului. In scurt timp, societatea a intrat în faliment.

Dacă nu puteai tipări în Petroșani trebuia să faci o navetă săptămânală la tipografiile din Deva sau Tg.Jiu. Incercările de a împăca obligațiile didactice cu presa și naveta s-au dovedit a fi, după 18 săptămâni, de netrecut. O redacție alcătuită din femei (investigații/monden Karina Popa, economic /administrație Nina Dumitrana, cultură/ artă Alexandra Săndulescu) a fost alături de editori până la ivirea primelor dificultăți financiare. „**Alternativa**” s-a dovedit a fi o gazetă extrem de vie mai ales prin paginile din mijloc grupate sub titlul « **Răsună Valea** », un titlu de succes preluat de la primul film românesc care relatează despre aventurile petrecute pe șantierul tineretului de la Bumbăști- Livezeni. În primele numere, „**Alternativa**” a beneficiat de câteva corespondențe din West Virginia (USA) de la Mihai Barbu care a descris, de la fața locului, experiența americană în transformarea unor zone miniere în orașe turistice profitabile. Ulterior, săptămânalul a publicat un serial cuprinzând primele impresii ale unor specialiști americani, redactate după vizitarea orașelor Văii Jiului și sugestiile lor privind schimbarea urbanistică a unor localități miniere prin modificări ce nu necesitau investiții serioase. Astfel, un săptămânal serios a suferit datorită lipsei de bani & timp. Cei patru s-au grăbit. Vremea „**Alternativei**” nu sosise încă în Valea Jiului. Ulterior partea redacțională a pus bazele, la solicitarea unui consorțiu industrial, unui săptămânal transformat destul de rapid într-un cotidian de succes: „**Gazeta Văii Jiului**”.

„ALTITUDINI” (2003)

Primul număr al revistei apare în luna ianuarie 2003. Se dorește a fi un periodic al Asociației Valea Jiului. A fost editat de Eromania GATEWAY în colaborare cu Centrul pentru Jurnalism Independent. Redactor șef Felicia Portase. Secretariat de redacție Dan H. Popa. Revista a apărut printr-un grant acordat de Banca Mondială. Revista apare full color

într-o grafică atractivă, pe hârtie cretată. Dintre principalele titluri consemnă câteva: „Strategie pentru Valea Jiului”, „În Valea Jiului oamenii de ispravă s-au întâlnit pentru binele comunității”, „Export de imagine”, „Orașul de Sus STRAJA oferă cel mai lung și mai ieftin sezon de sporturi de iarnă din România”, „Mica Americă sau El Dorado de Valea Jiului”, „În Vale nu există bariere”.

„A MI MEGYÉNK”
(„Județul nostru”)
(1933-1936)

Ziar apărut în limba maghiară, ca necesitate de informare cu privire la problemele județului, a cetățenilor de naționalitate maghiară existenți în număr mare în perioada interbelică în zona Văii Jiului.

„A MI MEGYÉNK”
(„Județul nostru”) (1941)

Ziar apărut, la Deva, în 1940, ca organ de informații social-culturale. Apare pe piață ca replică la numeroasele ziare și periodice românești dorindu-se a fi o dovadă a continuității de exprimare în limba maghiară și prezentarea scrisă, în limba lui Attila a realităților hunedorene.

„ANINOASA”
(1997)

Publicație editată ca supliment al revistei „**Vatra**” Tîrgu Mureș în iulie 1997. Revista a fost coordonată de scriitorul Dumitru Dem Ionașcu. Conținutul, în mare parte, avea un caracter literar, reflectând realitățile zonei într-un mod cu totul original, fiind cea mai reușită și consistentă revistă

literară în zona Văii Jiului, în acea vreme.

**„ANUARUL LICEULUI DE STAT
PENTRU BĂIEȚI DIN PETROȘANI”
(1920-1923)**

O publicație școlară interesantă editată de profesorii și elevii școlilor din Petroșani. Pe lângă statistici, liste de absolvenți, lucrări pedagogice, programe școlare în paginile revistei puteau fi citite creații literare, beletristice ale profesorilor și elevilor precum și grupaje de poezii interesante.

**„ANUARUL ȘCOLII CIVILE DE STAT”
(1919-1923)**

Revista prezenta diverse statistici, liste cu absolvenți și materiale didactice ale profesorilor.

„ANUARUL ȘCOLII MEDII DE STAT PENRU BĂIEȚI ȘI FETE LUPENI – SECȚIA MAGHIARĂ” (1922-1923)

Publicația se dorea a fi o replică în limba maghiară a anuarelor publicate în limba română în Petroșani, Vulcan și Lupeni.

„A PATRA PUTERE ÎN VALEA JIULUI” (1999)

Săptămânal de informație, opinie și investigație, apărut în 1999, la Petroșani. Director Constantin Iovănescu. Tipărit la Tipografia Matinal Petroșani. Editorul ziarului aduce câteva corecturi privind atât titlul cât și atitudinea jurnalistică în ceea ce privește editarea ziarului "Atac de Valea Jiului" care devine "Atac – A patra putere în Valea Jiului". În scurt timp renunță la sigla agreată "Atac", considerând că atacul la persoană dă naștere la tot felul de

interpretări, uneori departe de realitate. În consecință, titlul este reactualizat **“A patra putere în Valea Jiului”**. Editorul a făcut încercări de extindere a ariei de difuzare și în județul Gorj, însă fără nici o șansă de reușită. După afirmațiile lui Iovănescu, ca urmare a modului de prezentare și a conținutului ziarului și-a pierdut toți prietenii, mai exact întregul sistem de prietenii și relații creat în aproape 40 de ani de viață și muncă în Valea Jiului.

Ziarul a fost editat de SC ALTPREST TRUST SRL Petroșani și tipărit la Tipo ALTPREST SRL Petroșani. În ultimii ani, tiparul ziarului a fost executat la Ro Construct MBS Petroșani SRL și Tipografia Matinal. Din colectivul de redacție făceau parte Adrian Bobu, Mișu BUDURU, Gheorghe CHIRU, Florin Galea, Tudor Grapă, Dany Jalbă, Costi Stănescu, Dana Sandu, Dinu Simu, Radu Vifor. Director: Constantin Iovănescu. Din multitudinea de nume mai sus consemnate, ca persoană reală poate fi considerat doar Constantin Iovănescu, celelalte nume fiind fictive sau pseudonime.

„ARDEALUL LITERAR ȘI ARTISTIC” **(1996)**

Poetul **Valeriu Bârgău**, fondator al editurii, ziarului și tipografiei **„Călăuza”** (1 februarie 1990) director al revistei de cultură **„Constelația Dragonului”** (1994-1996) scoate din anul 1996 revista **„Ardealul literar și artistic”**, publicație valoroasă, cu apariție constantă până în prezent, în care se publică și literatură universală de valoare. Sunt traduși aici **Gabriel Garcia Marques**, „Noaptea eclipsei” (nr. 2-3/2003), **Omar Khayyam**, „Catrene” (nr. 3-4/2002), **Pablo Neruda**,

din ciclul „Dragostea” (nr. 1, 2004) poeme de **Serghei Esenin** (nr. 2/2002) și altele.

Demn de subliniat este și faptul că acești editori de reviste hunedorene mențin un contact strâns și cu literatura română din diaspora, Eugen Evu primind premiul „**Novalis Kreis**” München Germania pentru cartea „**Grădinile semantice**” (2000) iar Valeriu Bârgău, Marele Premiu al Societății „Mihai Eminescu” din Sidney (Australia) pentru poezie și pentru revista „Ardealul literar și artistic” (2000).

În mare, colegiul redacțional al revistei rămâne același ca la

Ardealul
literar și artistic
Director: VALERIU BÂRGĂU
Revista apărută cu sprijinul Ministerului Culturii și Cultelor

THOMAS BERNHARD
VALERIU BÂRGĂU
GHEORGHE PITUT
IOAN FLORA
GHEORGHE GRIGURCU
ION OCTAVIAN RUDEANU
VICTOR ISAC
MARIANA PÂNDARU
DUMITRU DEM IONAȘCU
DUMITRU VELEA
ILIE CHELARU
MARIN MOSCU
SERGE LAPISSE
ISABELLE-MARIE ECHEGUT
MARTINE GILHARD
ELISABETA BOGĂȚAN
GEORGE MUNTEAN
PAUL DORU CHINEZU
DUMITRU HURUBISA
CARMEN TOMA
CONSTANTIN STANA
EUGEN EVU
IOAN EVU
MATHILDA BITT
TRAIAN JACOTĂ BÂRGĂU
MIRON ȚIC
DORINA BRÂNDUȘA
DANIEL MARIȘ

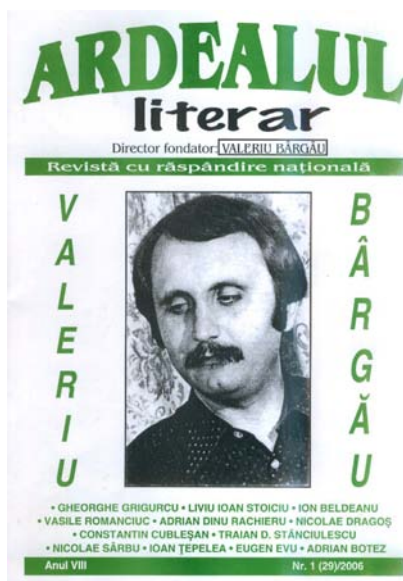
Semnează:
NICOLAE BREBAN
NORA IUGA
ION MILOȘ
ION BELDEANU
ADAM PIUSLOJIC
LUIZA CAROL
EMIL MANU
SERGHEI ESEININ
FLORICA MADRITSCH MARIN

Anul VI Nr. 2/2002

început: Victor Isac, Dumitru Velea, Miron Țic, Radu Liviu Bardan, Denisa Toma, Ioan Octavian Rudeanu, George Mițin, Vărieșescu (Sidney) Theodor Damian (New York), Cătălin Marleneanu (Madrid), Florica Madritsch Marin (Viena).

„ARDEALUL LITERAR (2003)

În anul 2003 conducerea revistei decide schimbarea titlului din „Ardealul Literar și artistic” în „Ardealul Literar” pentru a evita repetetatele confuzii cu suplimentul cultural al ziarului „Adevărul” care apărea cu titlul „Adevărul literar și artistic”. Revista continuă să apară trimestrial cu un conținut consistent, în 100 de pagini, format A4, tipar alb-negru. Copertile față-verso sunt tipărite la policromie. Tiraajul de cel puțin 5000 exemplare pe număr dovedește interesul pe care cititorii revistei îl

mențin. Revista continuă să publice creațiile literare, proză și poezie, ale scriitorilor hunedoreni și nu numai, recenzii de carte, creații ale literaturii universale. Este menținută rațiunea pentru care a fost fondată în ideea valorificării cât mai judicioase a literaturii române și străine, pentru apărarea scriitorului român în spiritul noului în creație. Au fost realizate numere tematice ca de exemplu: un număr dedicat literaturii

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

din Basarabia, respectiv alt număr dedicat criticului Gheorghe Grigurcu. Numărul 1 (29) /2006 este dedicat fondatorului revistei, poetul Valeriu Bârgău - care s-a înălțat spre ceruri mult prea repede, în decembrie 2005 - prezentând aproape în întregime poezie și proză scrisă de acesta, interviuri pe care le-a acordat diferitelor personalități din lumea literară și a presei, referințe critice, scurte articole comemorative. Colectivul redacțional a cunoscut doar ușoare modificări, în august 2007 având următoarea alcătuire: Redactor șef - Mariana Pândaru, Mircea Moș, Ioan Ocatvian Rudeanu, Ioan Marchiș, Dumitru Hurubă, Marin Moscu, George Holobacă, Miron Țic, Radu Igna, Petrică Birău, Cătălin Marleneanu (Madrid), Theodor Damian (New York) și Daniela Bullas (Anglia). Editori: Asociația Scriitorilor din Județul Hunedoara și Grupul de Publicații și editură „Floarea Soarelui” Deva.

„ARENA” (în limba maghiară) (1908)

Organ central de informații (anunțuri), un fel de buletin informativ, apărut la Deva în 1908.

„ARENA” (1990)

Săptămânal sportiv apărut la Petroșani în februarie 1990. Redactor responsabil Genu Tuțu. Publicație cu un conținut full sportiv, prezentat într-o grafică interesantă, cu multe știri din toate ramurile sportive, dar mai cu seamă fotbal. Săptămânal, microbiștii puteau lua la cunoștință situația și poziția echipelor preferate prin consultarea clasamentelor reactualizate.

”ARENA” (1990)

Primul număr al ziarului apare în 15 martie 1990, la Hațeg, intitulându-se publicație independentă de opinie, cultură, turism și divertisment. Directorul „**Arenei**” Ioan Timiș. Colegiul de redacție a fost format din: Romulus Constantinescu - redactor șef, Adrian Mang – secretar de redacție, Dorina Itul Crîng, Rodica Mang – grafică, Anca Aurel – fotoreporter, Pavel Kasler și Tudor Furir – redactori. Sediul redacției ziarului: Hațeg, str. Piața Unirii nr. 3. În articolul de fond publicat în prima pagină sub titlul ziarului aflăm *Argument*-ul realizatorilor pentru scoaterea pe piață a noii producții jurnalistice:

„La ora apariției publicației *ARENA* tumultul inițial, eroic și unic, al revoluției române, se îndepărtează treptat, crescând în amplitudine, totuși...

Convulsiile străzii au intrat în matcă, o parte a Revoluției exterioare s-a sfârșit, iar problema care se pune este dacă, începe, sau a început, Revoluția conștiințelor, marea revoluție interioară. În această sferă a evenimentelor intră în scenă și ziarul *Arena*, ridicându-se pe ruinele, pe barierele, definitiv rupte ale indiferentismului social. Nașterea din ruine, nașterea din propria cenușă a devenit

sens al istoriei. Nașterea din prea multă tăcere, din cuvântul tăcut, din cuvântul nerostit este cauza exploziei de informație de astăzi. Cartea cuvintelor s-a deschis și va rămâne pururi deschisă.

ARENA s-a pregătit de spectacol, de ineputabilul spectacol al vieții și revoluției continue. Intrăm deci în *ARENĂ*, ca noi gladiatori ai scrisului și luptăm cu mentalitățile marcate de sistemul totalitar, cu frica, cu rămășițele terorii, luptăm cu rău din noi și din alții, cu necinstea și nedreptatea. Vrem să redescoperim în această confruntare – omul, frumosul, natura, societatea, vrem să potențăm cuceririle revoluției într-u adevăr și dreptate.

În acest sens *ARENA* rămâne deschisă pentru toți, indiferent de loc, opinie, religie sau culoare politică, singura cenzură fiind bunul simț, decența, valoarea și fair play.

Născută aici, în Țara Hațegului, în acest Ardeal în miniatură, **ARENA** își adaugă spațiului ei spiritual, spațiul natural, geografic și istoric, nădăjduind că va găsi în acest loc seva și vigoarea de care va avea nevoie.”

Dintre primele titluri care reflectă o orientare diversă consemnăm: „**Turismul – o posibilă vocație europeană a Țării Hațegului**” convorbire cu domnul Bogdan Mihai Bujor primarul județului Hunedoara – Deva, sub semnătura lui Ioan Timiș. „**Dececaușizarea**” semnează prof. Romulus Constantinescu, „**Sub semnul solidarității interetnice**” semnează P. Kașler, „**Politică și istorie**” semnat Adrian Mang, „**ABC-ul democrației: limba de lemn**” semnează Romulus Constantinescu, „**La început Dumnezeu...**” semnat pastor Mihai Sîrbu. Pagina a 4-a a ziarului era dedicată divertismentului fiind publicate anecdote, cugetări, informații muzicale pentru tineret, informații din domeniul sportului ș.a.

„**ARHIPELAG**”

(1998)

Eliberată de constrângeri, viața culturală și activitatea literară hunedoreană se manifestă după 1989 prin apariția unor numeroase publicații ce se autointitulau **reviste de cultură**. Dintre acestea criteriul valoric a selectat câteva titluri de referință.

Animatorii publicațiilor culturale din această perioadă sunt cei mai valoroși scriitori din gruparea care a editat „**Ritmuri hunedorene**”.

Romancierul Radu Ciobanu a inițiat și condus câțiva ani revista „**Arhipelag**”, editată (inițial) de Inspectoratul pentru cultură al județului Hunedoara (an 1, nr. 1, decembrie 1998), conferindu-i un conținut deosebit de dens, prin lucrările proprii și ale unor colaboratori de notorietate cât și printr-o ținută grafică de excepție. În paginile revistei au fost publicate numeroase traduceri, din care menționăm: **Blaise Cendrars**, „19 poeme elastice” (nr. 2-3-4/1999), **Jaques Prevert**, „**Poezii**” (nr. 3/2000), **A. Martinez Menchen**, „**Del desengano literario, Madrid**” (nr. 1-2/2000), **Antoine de Saint – Exupery**, „**Scrisoare către un ostatic**” (nr. 3/2000).

„ASTRA HUNEDOREANĂ”

(1943)

Organ cultural, informativ și de acțiune românească, săptămânal apărut la Deva. A fost o continuare a „**Gazetei Hunedoarei**”, noua denumire luând-o prin trecerea ei în Despărțământul central județean al „Astrei”. Dincolo de problemele culturale pe care le-a susținut, „**Astra hunedoreană**” a acordat un spațiu larg problemelor cultului ortodox.

„ATAC DE VALEA JIULUI”

(1999)

Apare în 3 iunie 1999 la Petroșani, fiind primul săptămânal de scandal difuzat în Valea Jiului. „**Atac de Valea Jiului**” este “un pușor” al publicației centrale “**Atac la pesoană**”, alături de alte șapte asemenea publicații

săptămânale din țară apărute de regulă în marile reședințe de județ. Impactul în piața media este deosebit. În paginile ziarului apar articole redactate într-un limbaj violent, agresiv. Publicația își continuă apariția sub egida

săptămânalului bucureștean timp de zece luni, 41 de numere după care este editată de SC IMPEX SRL din Valea Jiului sub coordonarea lui Constantin Iovănescu. În caseta tehnică a primului număr îl găsim ca director fondator pe Dumitru Dragomir. Redactor șef Dragoș Dumitriu. Redactor șef adjunct: Mihai Antonescu. Coordonator Cosmin Barbu. Responsabil cu difuzarea Maria Tăut, administrator Victor N. Bogdan. Colectivul de redacție era format din: Ion MOMÂRLAN, Ioan din Vale, Gheorghe Tunaru, Dumitru Moruz, Vasilica Cărbunaru, Tudor Grapă. Tehnoredactare computerizată: Cătălin Docea. Săptămânalul era tipărit la Tipografia Matinal Petroșani. În editorialul din primul număr **“de acum, aveți un aliat: ATAC DE VALEA JIULUI!** semnat de Cosmin Barbu se preciza: **“Poate vă întrebați ce caută scandalagii bucureșteni de la ATAC LA PERSOANĂ tocmai în Valea Jiului. Ei bine, răspunsul este cât se poate de simplu. Ne-am hotărât să înființăm o publicație cu o pronunțată tentă socială, destinată exclusiv sprijinirii intereselor locuitorilor din zona pomenită. Pentru că, fără îndoială, așa cum mulți dintre noi și voi știu, Valea Jiului este poate, cea mai vitregă regiune a țării, uitată de toți și de toate...”**

Pe pagina a 2-a a primului număr, editorul săptămânalului preciza cu litere corp 20: **“Acesta este publicația voastră. Pe cei care vor să-și spună păsurile, să-și**

toarne aproapele sau să plângă pe umărul nostru îi așteptăm zilnic între orele 10-18, inclusiv sâmbăta și duminica, la sediul redacției.”

Dintre titlurile primului număr amintim câteva: **“Acum doi ani, la Casa de Oasapeți a Ligii, Miron Cozma a dezvirginat-o pe Paula Seling”** semnat de Eftimie Uricaru, **“Durdulia Marijuana și-a lăsat ovulele prin Valea Jiului”** semnat de Pupu Hasișu, **“Senatorul Tiberiu Vladislav și-a băgat coada în afacerea biletelor de odihnă”** semnat de Aura Lucian, **“Evreul Șmilu, zis Schreter, se distrează în lume pe banii statului”** semnat de Ioan din Vale; **“Ziaristul Mircea Bujorescu a fost executat”** semnat de CA Voinescu, **“Ioan Gângu Împărat a furat cât a putut de la Regia Apelor”** semnat de Tatian Șutu, etc.

Este ușor de sesizat faptul că se promovează încă din titluri o presă agresivă, încețoșată. Semnăturile nu sunt reale deși au în spate oameni reali, dar care nu-și asumă responsabilitatea deschisă a identității. Cu toate acestea editorii ziarului reușesc să atragă în colectivul redacțional numeroși tineri talentați în ale jurnalisticii din Valea Jiului. Modul de redactare și stilul de **“atac”** rezistă până în luna octombrie a anului 1999 când majoritatea tinerilor gazetari din cadrul redacției **“Atac-ului”** pleacă pentru a încerca editarea unui alt ziar care s-a dorit a fi **“ZONA SPECIALĂ”**. După plecarea în masă a colaboratorilor și angajaților ziarului, **“Atac de Valea Jiulu”** rămâne în grija lui Constantin Iovănescu și a SC ALTPRES SRL Petroșani.

„AVÂNTUL” (1928-1947)

Cel mai important și cel mai longeviv ziar din Valea Jiului a fost fără îndoială “AVÂNTUL”, un ziar care a apărut în viața minerilor în anul 1928 și și-a încetat apariția abia în 1947, sub presiunea noilor realități socialiste. El a apărut ca **“Organ independent de cultură și informațiuni din Valea Jiului”**, avându-l ca director pe V. B. Taloescu, cu periodicitate săptămânală (“în fiecare duminică”). Rostul său este precizat într-un articol program intitulat **„Scopul nostru”**, în care se spune că el va fi un ziar pus **“în slujba adevărului și dreptății, va fi tribuna liberă a celor care doresc să-și expună ideile și opiniunile lor... Vom fi purtătorul de cuvânt al maselor, ocrotitorul celor năpăstuiți, un credincios paznic al drepturilor cetățenești și al ideilor sănătoase de ordin național”**. Se mai arată că ziarul nu va face șovinism și că va sprijini toate inițiativele în **“această mică Americă”**. Comparația cu Statele Unite nu e lipsită de interes și ea se referă la conglomeratul de naționalități care s-a

strâns de-a lungul timpului în Vale. Ziarul beneficiază de câteva rubrici importante, cum ar fi **“Cronica economică”** și **“Cronica medicală”**. Aici sunt abordate o mulțime de probleme sociale și economice, de cele mai multe ori dezbaterile lor revenind pe parcurs cu noi elemente și exemple. Iată câteva din aceste teme atacate în spațiul rubricilor amintite: necesitatea stabilizării monedei naționale, nesiguranța traiului, cooperăția, reducerea cheltuielilor administrative, antreprenorii de lucrări în Valea Jiului, contractul colectiv, naționalizarea muncii, rolul casei cerculare, unificarea sufletească, problema iredentismului, cazul optanților, situația minorităților, avalanșa impozitelor, sugrumarea presei, alegerile de notari în Valea Jiului, curba Argetoianu, reducerea salariilor, șomajul, alegerile comunale, critica teoriei lui Marx, localuri pentru școală, biblioteca învățătorilor, săptămâna cărții, despre citit, portul național, tariful vamal, sănătatea copiilor, procesul de deznaționalizare, recolta și cămătarii, demagogia din Valea Jiului, femeia de azi, șezătorile “Astrei” etc.

În fiecare an, redactorul își începe activitatea cu un editorial în care face bilanțul realizărilor dar și al neîmplinirilor. În 1929 se arată că redacția s-a confruntat cu greutatea destul de mari, iar în 1930 se precizează că a rămas **“singura revistă românească din Valea Jiului”**; în 1931 se face trimitere și la tirajul ziarului, arătându-se că 2.500 de cititori așteaptă în fiecare săptămână **“Avântul”**. În al șaselea an, redactorul gazetei se arată mai optimist, scriind: **“Cu toate greutățile ce le întâmpină, AVÂNTUL va apare mai departe. Avem convingerea că ne apropiem de vremuri mai bune”**. Vremurile nu se îmbunătățesc, însă gazetarii din Valea Jiului rămân la datorie, îmbogățind și diversificând rubricile. Începând din 1933, ziarul deschide o rubrică intitulată **“Însăilări”**, în care apar portretele unor politicieni, cum ar fi Z. Boilă, Vaida Voievod, Romulus Mîocu, Mitiță Constantinescu, Gh. Tătărescu, C-tin Bursan ș.a. Medalionale sunt semnate de

D. I. Cucu, dar și alți gazetari locali. Așa, de pildă, Inacu Mărgărit, semnează în 1930 un adevărat serial despre Petroșani trecând în revistă principalele obiective edilitare și îmbunătățirile de ordin gospodăresc pe care le-a cunoscut orașul în ultimii ani. Aflăm totodată că orașul s-a dezvoltat mai ales după 1892, când a primit drept de oficiu poștal, de rezidență jandarmerească, oficiu medical și farmaceutic, gardă financiară și alte înlesniri rezervate orașelor.

Și sub raport literar-cultural, ziarul face un mare pas în plus, încercând să prezinte publicului cititor figuri de primă mărime ale scenei politico-culturale, scriind despre N. Iorga și N. Titulescu sau despre Octavian Goga la 50 de ani. Lui Ion Agârbiceanu i se publică patru numere la rând din 1933 o serie de articole sub genericul **“Biblioteca populară Astra”**, cum ar fi **„Bucuria datoriei împlinite”**, **„Scad puterile”**, **„Pilda trecutului”** și **„Binefăcătorii nației”**, iar A. Miereanu semnează un serial închinat explicitării din punct de vedere filosofic a **“Luceafărului”** eminescian, sub titlul **Eminescu. Filosofia “Luceafărului”** (1934), în același an când se înregistrează un interviu luat lui Iorga (nr. 10/1934) și când se scrie despre Săptămâna cărții și despre Bibliotecile învățătorilor. Un număr impresionant, de 54 de pagini, în două culori, scoate **“Avântul”** în ianuarie 1938, marcând zece ani de la apariția neîntreruptă a ziarului, precum și zece ani de restaurație sub Carol II. Se publică multe materiale omagiale, se consacră pagini largi fiecărui aspect și domeniu al vieții publice, se fac recapitulări semnificative (N. Brânzeu, Valea Jiului acum 50 de ani), se radiografiază Lonea culturală și artistică și se dau publicității numeroase saluturi primite cu acest prilej. Între semnatarii acestora, pe lângă oamenii politici ai locului (Romulus Miocu, I. E. Bujoiu, Ernest Papp, Mihail Negură, C-tin Bursan etc.) se numără și personalități publice, cum ar fi: Virgil Molin, D. Șt. Vlădescu, Eugen Cialac, Radu Cosmin și alții. Peste câteva numere, înregistrăm semnăturile

lui Vasile Militaru, Mircea Georgescu, Nicolae M. Isac cu poezii, dar și semnătura lui Tudor Arghezi pe un articol intitulat „**De ziua lui**” (a lui Carol al II-lea) și poezii închinată de Valeriu Bora și R. Lazăr. Prin Valea Jiului trece și fiul lui Al. Macedonski, poetul Pavel Al. Macedonski, care ține aici o conferință și publică o “**inedită**”, intitulată „**Frunze moarte**” (nr. 40/1934). Alți poeți, cărora li se reproduc poezii, se mai număra Nichifor Crainic, D. Iov, I. C. Suceveanu, Grigorie Bugarin, Mircea Dem Rădulescu, I. Gr. Periețeanu, Mihail Lungianu, Ilie Anesia ș.a.

Ziarul înregistrează cu fidelitate schimbările politice, inserează mari articole despre întruniri, congrese, manifestări politice și sociale (de notat este Marea demonstrație antirevizionistă de la Petroșani din 1935), sărbătoarea Restaurației din 8 iunie 1938, înscăunarea Regelui Mihai în 1940, trecerea la dictatura antonesciană prin proclamarea statului național legionar, rebeliunea legionară și înfrângerea ei, declanșarea războiului din Est. Prin toate aceste materiale, scrise cu oarecare acuratețe profesională, ziarul lui V. B. Taloescu a marcat o etapă importantă în istoria ziaristicii locale, ca valoroasă sursă de informație, dar și o școală ziaristică demnă de atenție.

„AZ ÉJFÉL” **(„Miezul nopții”) (1931)**

Apare în anul 1931. Se edita la Deva, cu prilejul carnavalurilor de iarnă.

„BANYAMUNKAS”
(Muncitorul miner)
(1906)

Primele numere au apărut la începutul anului 1906, la Budapesta, ziarul fiind editat pentru minerii de la minele din centrul Ungariei, în special cele din zona capitalei ungare. În Valea Jiului apare la 16 august 1906. A fost o publicație **“muncitorească”** ce a avut drept țintă de cititori segmentul numeros de mineri din localitățile Văii Jiului. Tematica în ansamblu privea prezentarea multiplelor aspecte ale activității de extracție a cărbunelui, activitatea sindicală, atitudinea și comportamentul conducerii societăților miniere, precum și diverse alte relatări despre modul de petrecerea a timpului liber și nu în ultimul rând frumusețile și ineditul munților înconjurători. Ziarul a jucat un rol important în organizarea minerilor din Valea Jiului, apoi și a celor din munții Apuseni și regiunea auriferă Baia Mare pentru organizarea unor acțiuni revendicative față de patronat, care era tot mai restrictiv față de drepturile muncitorilor. Pentru a se **„camufla”** activitatea sindicală și plata cotizației pentru membrii, **„Banyamunkas”** era distribuit împreună cu ziarul „Adevărul” pentru mineri, sub formă de abonament, fapt ce însemna achitarea cotizației sindicale. Această modalitate a constituit o metodă de ocolire a dispozițiunii reacționare care împiedica înființarea de sindicate miniere libere.

„BĂNIȚA” (2003)

În iunie 2003, primarul comunei Bănița, Ionel Burlec, a avut inițiativa editării unei gazete pentru a comunica, în mod eficient, cu localnicii. Lansarea gazetei a fost prilejuită de Sărbătoarea Înălțării Domnului care coincidea, la primul număr al gazetei, cu aniversarea a șapte ani de când s-a reînființat administrația publică locală în Bănița. **“Nu credem că sunt multe asemenea publicații în țară și în lume editate de o comună”** scria, mândru, primarul Băniței despre gazeta sa, **“Bănița”**. În primul număr locuitorii din Bănița, Merișor și Crivadia au putut citi un reportaj de la măsuratul oilor la Jigoru- Groși semnat de Mihai Barbu și Sorin Oprea. Cei doi au mai scris și despre **„Micii pictori din Bănița și Petroșani care au cucerit publicul din Budapesta”**, despre **„Ziua Ursului”**, data la care primarul din Bănița a oficiat 22 de **“nunți de aur”**, despre **„Copacul-cruce din Dealul Cornetului”** și au făcut un profil al Băniței la început de mileniu. Din păcate, entuziasmul editorului s-a stins repede invocând celor care i-au scris și tipărit ziarul probleme financiare de nesurmontat.

„BERGARBEITER” **(Minerul) (1906)**

Apare în anul 1906, în Valea Jiului în limba germană. Având în vedere că pe lângă comunitatea maghiră din Valea Jiului existau și foarte mulți locuitori ai orașelor din zonă de etnie germană s-a simțit nevoia materializării apariției unui organ de presă cu caracter informativ și pentru aceștia. Astfel a apărut **“Bergarbeiter”**, un ziar cu caracter informativ. În general tematica articolelor publicate se apropia în ceea ce privește conținutul de ce publicau și celelalte ziare apărute în zonă, în limba română și maghiară. Diferențierea de conținut era evidentă atunci când pe spații destul de largi erau prezentate obiceiuri specifice existenței și culturii germane, multe dintre acestea fiind preluate și de celelalte etnii care de-a lungul timpului, în Valea Jiului au trăit într-o bună înțelegere și colaborare din toate punctele de vedere, chiar putând spune că obiceiurile și cultura au contribuit la o mai mare apropiere între aceștia, mai cu seamă căsătoriile între copiii familiilor de români, maghiari, germani, polonezi, cehi etc. stabiliți la început de secol în Valea Jiului.

„BICSERDISMUS TARSADALMI LAP” (1925-1926)

Apare la Aninoasa. O publicație tipărită în limba maghiară, cu un conținut divers, predominând tematica culturală.

”BIRUINȚA” (1990)

Primul număr al ziarului apare pe piață miercuri 28 martie 1990, la Deva, editat de Consiliul Județean Hunedoara al Frontului Salvării Naționale. Primul colegiu de redacție a fost compus din Emilian George Igna – director, Octavian Munteanu – secretar și Ioan Sârbu – redactor șef. Redacția ziarului și-a avut locația în Deva, str. Avram iancu, bl. H1. Tiparul a fost executat la Tipografia Hunedoara – Deva.

Obiectivele propuse de editorii ziarului sunt făcute cunoscute de av. Emilian George Igna în articolul de fond de pe prima pagină a primului număr:

„Au trecut mai mult de trei luni de la victoria revoluției românești din decembrie 1989, o revoluție autentică și profundă care a condus la înlăturarea odioasei dictaturi ceaușiste și a clanului ei, precum și la instaurarea în țară a unor noi rânduieli, pe măsura și la nivelul marilor dorinți și aspirații de libertate, independență și demnitate ale poporului nostru.

În focul acestei revoluții și pe baricadele ei, în acele momente, pe cât de grele pe atât de tragice, în lupta cea plină de sacrificii și riscuri, a apărut și s-a afirmat din plin Frontul Salvării Naționale, ca organism de conducere provizorie a activității politice, economice și sociale din țară.

În mod public, el și-a făcut cunoscut programul imediat, după care a urmat platforma sa detaliată. Prin ziarul pe care îl edităm, începând de acum vom face cunoscute activitățile organizate pe plan județean în vederea transpunerii în viață a tuturor prevederilor cuprinse în acest document. În coloanele ziarului nostru veți putea întâlni, stimați cititori o diversitate de genuri gazetărești, prin care vom reda – într-o manieră corectă, loială și cinstită, preocupările majore ale organizației și ale tuturor colectivelor de muncă din întreprinderile industriale și unitățile agricole sau instituțiile de învățământ, sănătate, cultură și știință, dedicate redresării economic-sociale și stabilității întregii vieți din județ și din țară.

În redactarea actualelor și viitoarelor realități vom uza de afirmații și formulări fără echivoc, fără subtilități și invective. Știm că ne vom confrunta cu o seamă de parteneri de profesie, publicații sau diferite persoane și

personalități. Confruntarea o vedem firească. Ea va duce – dacă îi păstrăm puritatea și acuratețea, sau dacă nu o denaturează cineva - la clarificarea problemelor susținute de părți, la stabilirea și promovarea adevărului.

Așa cum se subliniază în platforma program a Frontului Salvării Naționale, ziarul, noi toți membrii formației noastre politice, vom milita neabătut pentru instaurarea și menținerea unei autentice conduceri statale și locale, a unei justiții democratice, unei ordine și discipline conștiente. Cu aceeași ardoare, perseverență și răspundere vom promova – până la finalizare – ideile majore ale înfrățirii și conlucrării nestingherite a oamenilor muncii de toate naționalitățile – români, maghiari, germani sau de alte origini etnice.

Mergem neabătut pe linia stimulării inițiativei creatoare a oamenilor, a propunerilor și sugestiilor lor privitoare la o mai bună organizare a activității din fiecare domeniu, considerând că, prin aceasta ne aducem aportul cuvenit la înlăturarea relelor ce s-au abătut și statornicit în viața social-politică a fiecărei localități în decursul anilor. Ne simțim obligați – prin personalitatea și misiunile asumate – să desfășurăm o activitate tot mai prodigioasă pe tărâmul politicii externe a României, în vederea recunoașterii și recăpătării poziției țării noastre în concertul popoarelor și națiunilor lumii – o poziție demnă, prestigioasă și fructuoasă.

În sfârșit, dorim și facem tot posibilul pentru a nu dezminți mandatul ce ne-a fost încredințat, un mandat curat, pe care ne obligăm să-l onorăm.”

Primul primar al județului Hunedoara, ing. Bujor Bogdan, salută apariția **BIRUINȚEI**, prin două fraze publicate într-o casetă pe prima pagină a ziarului:

„Apariția unei noi publicații în contextul democrației societății noastre are semnificații deosebite.

Este vorba de o nouă tribună de exprimare liberă a opiniilor, de un cadru adecvat dialogului ce își propune făurirea unei societăți progresiste, ce așează în centrul preocupărilor sale *OMUL*.

Gândurile mele se alătură celor ale locuitorilor județului Hunedoara în a ura ziarului *BIRUINȚA* la apariția primului său număr, mult succes în îndeplinirea nobilei sale misiuni, orientate spre progres și cunoaștere.”

Pentru a selecta orientarea tematică reproducem câteva titluri din primele numere: „**Legea electorală și spiritul ei**” semnează av. Octavian Munteanu, „**Inițiativă fără bariere**” semnează Al. Vasiu, „**Minerii sunt cu țara**” semnează V. Valeriu, „**Antecedente ale Revoluției din 1989**” semnează I.S., „**Un gând și un îndemn**” semnează I Strențaru, „**O concepție dementă**” semnează S. Ivănuș, „**La ordinea zilei – Contractele agricole**” semnează Aurel Pop, „**Relatare din București după Revoluție**”. Dacă paginile 1,2 și 3 erau ocupate cu articole, interviuri și alte materiale publicistice privind viața și activitatea locuitorilor capitalei județului Hunedoara, precum și a activității Consiliului Județean și a Frontului Salvării Naționale, în pagina a 4-a erau prezentate informații sportive, mică publicitate, și în spațiul rămas, curiozități din lumea largă.

”BLITZ” **(1990)**

Publicație independentă pentru tineret. Apare în 1990 la Petroșani. Director onorific, Ion Mircea, un om deosebit, secretarul Institutului de Mine Petroșani. Redactor șef: Florin

Mircea Corcoz – zis **dictatorul și clica lui**, așa cum este consemnat în caseta redacțională: Adriana Corcoz, Florin Dumitru – fotoreporter, Lucian Morogan, Călin Praja, Valeriu Stăniloiu - redactor șef adjunct și **semidictator**.

Redacția și administrația: Petroșani, str. 1 Decembrie 1918, nr. 93, etaj II, camera 7. A fost un ziar scris de studenți, pentru studenți. A fost un ziar în care studenții și-au exprimat în mod deschis criticile, opiniile, visele, speranțele, profitând de totala libertate de exprimare, dar probabil neștiind cu adevărat ce înseamnă libertatea cuvântului...

În prima pagină conducerea publicației explică **“de ce BLITZ?”**.

“BLITZ” pentru că redă doar unele momente ale vieții agitate din jurul nostru

“BLITZ” pentru că intră în cele mai întunecate colțuri ale fățarniciei, hoției și escrocheriei și face lumină, o lumină scurtă, dar de intensitate mare, de ajuns, ca luându-se măsuri să fie permanentă.

“**BLITZ**” pentru că este parte componentă dintr-un aparat care reproduce exact ceea ce vede, deci, este asociatul celui care vede și reproduce adevărul.

“**CINE SUNTEM?**”

Noi suntem bateriile acestui “**BLITZ**”. Dar, după cum știți și dumneavoastră, bateriile românești din ziua de azi nu prea sunt de bună calitate, așa că noi am început să căutăm acumulatori sau chiar un adaptor de 220V.

Să zicem că adaptorul l-am găsit, dar, avem mare nevoie de acumulatori, care nu puteți fi decât dumneavoastră, cititorii.

Nu putem spune că suntem sau mai bine zis am fost eminenți (la școlile mai mult sau mai puțin înalte pe care le-am practicat), n-am fost nici prea curați făcând șmecherii tinerești (studentești).

Nu suntem prea deștepți, dar nici prostia nu ne caracterizează.

„**BLITZ**“ este o publicație a unor tineri pentru tineri, este o publicație împotriva celor care vor să fure tinerilor **REVOLUȚIA**.

Atunci când “**BLITZ-ul**” nu va mai lumina va fi bine. Asta nu înseamnă că atunci când nu va mai lumina forțat de împrejurări sau de amenințări, e bine...se precizează în articolul de fond al primului număr.

Dintre titlurile articolelor din primele numere reproducem câteva: “**Unde sînteți domnilor-tovarăși?**” semnat de Florin Mircea Corcoz, “**Studentii- prinși la mijloc**” semnat de Mureșan Doru, “**Fără uniforme**” semnat de Ion Mircea, “**Cazul Poenaru Valeria**” semnat BLITZ. De obicei, în ultima pagină, era publicată o rubrică de mică publicitate. O rubrică muzicală cuprinzând noutăți din domeniu și mai multe clasamente cu cele mai îndrăgite melodii românești și străine ocupa cel puțin un sfert din pagina 4. Numeroase știri mărunte prezentau informații din toate sferile de activitate privind viața

studentească precum și existența multilaterală a Văii Jiului.

„BLITZ” **(1990)**

Un ziar de actualități și reportaje, apărut în ianuarie 1990 la Petroșani. A funcționat în paralel cu „Blitz” – Petroșani, publicație independentă pentru tineret. Președinte: Octavian Mitu. Director: Adrian Todorescu. A fost editat sub egida Editurii TOPAZ. În numărul 18 al ziarului din 23 ianuarie 1991, găsim în caseta redacțională următoarele nume: Florin Mircea Corcoz (redactor șef), Traian Berbeceanu (redactor șef adjunct), Ioan Ungureanu, Lucian Morogan, Bogdan Hoțoleanu, Horațiu Hulea, Virgil Lăzărescu (secretar de redacție). Redactorii ziarului scriau de toate. De la reportaje descriind activitatea minieră până la anchete de investigație vizând diverse afaceri derulate de mai marii zilei mai cu seamă de politicieni. Orientarea era către noile autorități, fapt reieșit dintr-o interesantă lozincă publicată pe prima pagină: **“Iliescu te votăm, te votăm tot neamu’, ca să moară de necaz, Rațiu și Cîmpeanu.”**

Într-un alt număr putem lectura o amplă anchetă jurnalistică privind cazul numitului Bujor Bogdan Mihai, fost prefect al județului Hunedoara în perioada imediat următoare evenimentelor din decembrie 1989. Ca un obicei, în ultima pagină erau redată diverse articole din presa internațională a căror tematici făceau referire la viața politică, economică și socială a țării noastre. Interesante sunt articolele cu diverse titluri ca: **“Se urlă de foame din rea voință”, “Treispe salarii primite cu mărînimie”, “Momit fiind de trădători”. “Un an plin de căi”, “Auzind nedrept un om”, „Minerii s-au retras în adâncuri“, „Același scenariu străbate europa de est“.** **“Un procuror militar hoț anchetează un polițist pentru calomnie“** etc.

„BOBĂRNACI” (1910-1914)

Adaos umoristic la săptămânalul „Libertatea”. În rubricile publicației domină glumele, dialogurile vesele, poeziile umoristice, iar ca rubrici permanente cea intitulată **„Bostan și Pepene”** sugerând înfruntarea dintre spiritul **„domnilor”** și cel simplu al țaranului român. Era susținut, într-o formă plăcută politica românilor satirizate lipsurile stăpânirii, demascate oprimarea poporului și politica venală, toate într-un limbaj accesibil, însoțit aproape de fiecare dată de caricaturi. A constituit una dintre cele mai

prețuite reviste umoristice transilvane din anii premergători Unirii Principatelor Române.

„BRĂȚARA DE AUR”

(1970)

Revistă de știință și cultură, editată de cadrele didactice și elevii Liceului Industrial Minier Petroșani. Primul număr apare în anul 1970 la Petroșani. Redactor șef: prof. Ionel Pădureanu, secretar de redacție: prof. Burian (Varga) Lenke.

Brățara de Aur era o revistă de știință și cultură a Liceului și urmărea să dea elevilor pe lângă cultura generală și noțiuni de cultură generală tehnică.

În „Cuvânt înainte” al directorului Liceului Industrial Minier Petroșani, profesorul de matematică Anton Popescu se spunea: „de la înființarea lui, în anul 1966, Liceul Industrial Minier, a acumulat o experiență care-i permite să

îmbine armonios munca instructivă cu cea educativă, grație condițiilor materiale existente create de orânduirea nouă socialistă și colectivul didactic de profesori, ingineri și maiștri

instructori, care se străduiesc să asigure un învățământ de calitate, conform cerințelor actuale ale dezvoltării societății.

În sfera activităților educative s-a înscris și preocuparea colectivului didactic și a comitetului UTC pe școală, privind editarea unei reviste școlare cu profil științific – cultural.

Colectivul de redacție, alcătuit din elevi, ingineri și profesori s-a străduit să ne facă cunoscută capacitatea creatoare atât în domeniul științei cât și talentul și potențialul creator, literar.

Prin apariția revistei „BRĂȚARA DE AUR” urmărim stimularea tinerelor talente din liceul nostru, urmărim afirmarea capacității unor elevi, și, poate, anumite opinii personale în domeniul specialităților, vor completa cunoștințele elevilor reclamate de viitoarea meserie. Desigur, primul număr al revistei, poate nu întrunește sufragiile unanime ale cititorilor, avizați sau neavizați, găsind în materialul înserat în paginile revistei lipsuri privind fie conținutul, fie forma în care este redactat un material sau mai multe. Acestea le considerăm, lipsuri inerente pe care experiența le va anula, le va evita în cuprinsul numerelor viitoare.

Revista „BRĂȚARA DE AUR” se cere continuată și face apel la toți elevii liceului nostru de a contribui la ridicarea valorică a conținutului și la găsirea unor noi expresii în ținuta artistică a revistei. Pentru aceasta se cere perseverență, dăruire și muncă”.

Colectivul de redacție al revistei, la primul său număr din 1970, a fost: redactor șef – prof. Ionel Pădureanu – profesor de limba și literatura română, secretar de redacție – prof. Burian (Varga) Lenke, membrii: prof. Gyorgy (Văduva) Elza, ing. Giosan Vladimir, ing. Groza Severian, ing. Tomuș Iosif, Hodor Zian – anul V C, Maxim Dumitru – anul V C, Ardelean Victor – anul V C, Schenk Ileana – anul V C, Deget Virgil – anul V C, Matei Romeo – anul V A, Vlasic Ioan, Tudor

Constantin – anul IV C. Pinczeș Iuliana – anul IV D, Berindei Marinică – anul IV D, Vasilevici Constantin – anul IV A.

Revista a fost tipărită la Întreprinderea Poligrafică Hunedoara – Deva, Subunitatea Petroșani. Articolele din cuprinsul revistei au fost: **„Dezvoltarea mineritului în Valea Jiului”** de Matei Romeo și Nițar Ioan, **„Instruirea practică, factor esențial în pregătirea viitorilor specialiști din industria minieră”** de ing. Giosan Vladimir și ing. Groza Severian, **„Bevercotes – la cel mai înalt nivel al tehnicii miniere”** de Hodor Zian, **„Gheorghe Vrînceanu – un mare geometru român”** de Tudor Constantin, **„Cine știe rezolvă”** de Orban Iosif, **„Cibernetica o nouă ramură a automaticii”** de ing. Ilie Breben, **„Istoria radiotehnicii”** de Vlaic Ioan și Tudor Constantin, **„Curiozități fizice”** de Cordea Daniel, **„Probleme de chimie”** de Pinczeș Iuliana, **„Un mare poet: Ștefan Octavian Iosif”** de Berindei Marinică, **„Tinare talente: Schenk Ileana, Deget Virgil; Vasilevici Constantin”**, **„Folclor din Valea Jiului”** – culegeri de Berindei Marinică, **„Correspondență – Negru pe alb”** – Aurora Francisca Popescu – Liceul nr. 32 București, **„Pe drumurile fără nume ale Retezatului”** de Maxim Dumitru, **„Patru ani de activitate sportivă școlară de masă și performanță”** de Ardelean Victor – șeful comisiei sportive a Liceului Industrial Minier Petroșani, **„Rebus”**.

În anul 1971 a apărut nr. 2-3 comasat al revistei. Colectivul de redacție: profesori îndrumători – Pădureanu Ionel și Gyorgy (Văduva) Elza, membrii Deget Virgil, Matei Romeo, Rusu Mircea, Popescu Ioan, Vasilevici Constantin, Pinczeș Iuliana, Tecar Edmond, Hodor Zian. Față de primul număr al revistei se remarcă faptul că elevii liceului participă cu mai mult aplomb la editarea revistei și apar astfel rubrici noi care măresc interesul cititorilor. La rubrica **„Încercări literare”** – din creațiile elevilor liceului, apar noi **„poeți”** cum ar fi: Ioan Șoldea, Ioan Petruț. Și ca o curiozitate, printre viitorii

absolvenți ai liceului Industrial Minier Petroșani, secția electromecanică minieră îl găsim și pe medicul de mai târziu dr. Tecar Edmond – medic medicină internă în Petrila, care a debutat în revista cu numărul 2-3 cu articolul „**Ernest Hemingway – complexitatea care a însuflețit omul**”.

Cel de-al 4-lea număr al revistei, cu toate intențiile bune, cu toată emulația artistică ce se crease în liceu, nu a mai apărut.

Din lipsă de fonduri? De dezinteres din partea cadrelor didactice sau de simplul fapt „că la un liceu industrial se crează meseriași și nu scriitori, poeți, doctori, artiști, desenatori” așa cum au înțeles câțiva dintre diriguitorii - culturnici din Petroșani.

„BULETIN DE INFORMARE TEHNICĂ” (1983)

Editată de Combinatul Minier Valea Jiului Petroșani, în anul 1983. Redactor responsabil: Vasilescu Ion. Era un buletin de informare tehnică pentru uz intern. Redacția: Petroșani, str. 23 august (actualmente Timișoara) nr. 2, adică în cadrul clădirii care găzduia conducerea Combinatului Minier Valea Jiului. A fost o revistă mult apreciată de cadre de conducere de la unitățile miniere aparținătoare Combinatului. Toți cei interesați puteau lua la cunoștință de noutățile din domeniul construcțiilor de mașini miniere, transportoare cu bandă și raclete pentru suprafață și subteran, utilaje moderne de tăiere și susținere mecanizată a cărbunelui, elemente de hidraulică, instalații electrice, cofrete și alte echipamente electrice destinate mediul antigrizutos din subteran. De asemenea erau

publicate lucrări de cercetare, inovații și chiar invenții privind realizările specialiștilor din Valea Jiului în domeniul minier, a cadrelor universitare de la Institutul de Mine Petroșani și chiar mineri care își desfășurau activitatea în abatajele subterane.

„BULETIN INFORMATIV RAAVJ” (1999)

Publicația este destinată administrațiilor locale, asociațiilor de locatari, agenților economici, tuturor celor ce

consumă apă în Valea Jiului. Editorul Buletinului Informativ a fost și este Regia Autonomă a Apei Valea Jiului. Primul număr apare în iulie 1999 sub îngrijirea Feliciei Portase. Pregătirea pentru tipar a fost realizată de SC Portase Comex SRL Petroșani. Tiparul executat pe hârtie cretată policromie a fost realizat de Tipografia Gutenberg din Arad.

Într-o grafică plăcută, Buletinul Informativ prezenta diverse aspecte sub formă de imagine sau texte scrise din activitatea Regiei Autonome a Apei Valea Jiului. Reproducem câteva titluri: „**Ploile torențiale au distrus captarea de apă Lazărul**”, „**Specializarea specialiștilor**”- un articol în care

cititorii află modul de accesare a unor fonduri PHARE și modul de cheltuire a acestora pentru îmbunătățirea calității managementului la RAAVJ, **„Performanță profesională pe Valea Arsului”** – este prezentat modul în care în timp scurt câteva zeci de gospodării dintr-o localitate mărginașă Văii Jiului au fost racordate la rețeaua de apă potabilă. **„Tehnică de lucru pe patru roți”** – prezintă activitatea autolaboratorului de recoltare și analiză a apei. **„Relining cu Hobas și Hidroconstrucția”**, **„Situția apei din Valea Jiului este ținută sub control”** ș.a.

În fiecare număr sunt prezentate informații de larg interes pentru cetățenii Văii Jiului, numere de telefon utile de la dispeceratele de intervenție rapidă, adresele, programul de funcționare și numerele de telefon ale centrelor de încălzire etc.

„BULETIN DE INFORMARE AL ORAȘULUI VULCAN”

(1997)

Este o publicație apărută sub egida Consiliului Local Vulcan și a Administrației Publice Locale. Era destinată informării locuitorilor orașului cu privire la activitatea executivului și legislativului local. Prin paginile publicației erau mediatizate Hotărârile de Consiliu Local, Programele de investiții care urmau a fi promovate, stadiul de execuție a proiectelor aflate în derulare, tabele cu valoarea impozitelor și taxelor locale, precum și multe alte informații de larg interes pentru vulcăneni. Spații largi erau acordate activității asociațiilor de locatari, activității Societății locale de termoficare și a Regiei Autonome de Gospodărire Comunală și Locativă.

**„BULETINUL PEDAGOGIC AL
INSPECTORATULUI ȘCOLAR
PRIMAR JUDEȚEAN ALBA ȘI
HUNEDOARA”
(1935)**

A apărut în 4 numere între 1 mai și 15 iunie 1935. Tiparul a fost executat la Tipografia **A.Hirsch** din Deva. Se poate spune că buletinul a fost o **creație** a învățătorului Mihai BUTOIU – redactor și administrator – de la Școala de Aplicație de pe lângă Școala Normală din Deva. Numerele apărute ale buletinului au scos în evidență prin conținut și prezentare calitățile de publicist și pedagog al acestui talentat dascăl care va ajunge mai apoi profesor la Școala de Aplicație din București. Însă, talentul și calitatea scrierii nu au fost suficiente, avându-se în vedere, încă odată, că dependența unei publicații este strict legată de partea materială. Buletinul va dispărea repede, ultimul număr 4 apărând în 15 iunie 1935.

”BULETIN TEHNIC INFORMATIV CNH ” (1994)

Este cea mai longevivă publicație de informare tehnică a Companiei Naționale a Huilei. Reluând titlul și tradiția Buletinului Informativ scos de Combinatul Minier Valea Jiului

în perioada anterioară Revoluției din Decembrie, dr. ing. Valeriu Butulescu a tipărit la 1 februarie 1994 primul număr al revistei lunare BULETIN TEHNIC INFORMATIV (serie nouă). Acesta apărea în paralel cu PROTECȚIA MUNCII, dar se adresa cadrelor tehnice și ingineresti, fiind un vector al informației de specialitate din lumea atât de diversă a mineritului.

BULETIN TEHNIC INFORMATIV a prezentat sute de articole de promovare a progresului și spiritului novator în

industria extractivă a huilei, atât sub aspect tehnic, cât și organizatoric și social.

Până în anul 1995 a apărut lunar, în format tabloid, după care s-a transformat în revistă cu apariție trimestrială.

Publicația a găzduit nume cunoscute în mineritul Văii Jiului: Neculae Vulpe, Dumitru Turcu, Attila Iszlai, Adrian Sink, Virgil Cimpu, Simion Spiridon, Matei Ilie, Gheorghe Cioară, Gheorghe Clipici, Alexandru Solschi, Valeriu Pleșea, Nicolae Lețu, Mihai Zaporojan, Dumitru Guran, Nicolae Dima, Ioniță Pădure, Maricel Palamariu, Ioan Niculae Căprar, Roman Eremiea, dar și semnăturile unor specialiști din afara țării: David Potts (Universitatea Birmingham, Marea Britanie), Lubomir Schellong, Josef Aldorf (Ostrava, Cehia), Andrzej Woituszak (Silezia, Polonia), Zuehan Wang (Universitatea de Mine Xuzhou, China), Witold Stachon (Carbotech, Germania), Tibor Csorge (Ungaria), H.J.B. Kruger (Africa de Sud) și alții.

A fost și rămâne singura publicație românească consacrată mineritului carbonifer intern, dar cu un bogat spațiu afectat cărbunelui în lume, sub aspect tehnic, economic, comercial și ecologic.

Deosebit de interesante și instructive au fost numerele speciale, care au avut ca generic restructurarea tehnică, organizatorică și economică a mineritului fostelor țări comuniste, respectiv, impactul pe care l-a avut aderarea la Uniunea Europeană asupra mineritului statelor unionale.

„BUMBUȘCA” (1930)

„Foaie de glume cu duh și păcăliciuri moralicești”, editată la Orăștie „cînd o taie capul”. Era scoasă de societatea academică a studenților hunedoreni și cuprindea umor de autori locali, poezii, crezuri „ce-i imposibil la Orăștie”, „știri culese din bătaia dobei”.

„BUNUL ECONOM” (1899-1907)

FAMILIA MOCSONYI

Nu se găsește român, care să nu știe să înalțeze și să ilustreze lor familii. Se găsește care o faptă mai creștinească, și literatură românească, numai în cea mai românească, decât să dai biserică din urmă doi ani.

Organ al Reuniunii economice din Orăștie pentru agricultură, industrie și comerț. Revista a servit ca oficios și al reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu. În 1907 a apărut, într-un alt format, la Deva, ca „**revistă pentru agricultură, industrie și comerț**”. Copertile sunt ilustrate colorat, fiecare număr apărând într-o altă culoare. Printre colaboratori: I. Pop Reteganu, Maria Botiș Ciobanu, P. Dulfu,

I. Adam, D. Nanu etc. Publică din operele lui Caragiale (Schița „La conac”), Eminescu („**Sărmanul Dionis**” – în mai multe numere), Bolintineanu („**Dumbrava Roșie**”), Vlahuță („**Dan**”).

Apare ca urmare a preocupărilor pentru crearea unor instrumente de popularizare și propagare a ideilor economice. Scopul pentru care a fost creat și obiectivele pe care și le-a propus au determinat și structura ziarului cu o serie de rubrici permanente ca: „**De la Reuniune**”, „**Agricultură**”, „**Pomărit**”, „**Legumărit**”, „**Însoțiri – întovărășiri**”, „**Economia vitelor**” etc.

„**Întovărășirea oamenilor – scria Ioan Moța în articolul Duhul de întovărășire – este întradevăr pârghia cea mai tare cu care își vor putea ridica și prăbuși din ragurile lor piatra mare și grea a sărăciei**”.

Pe lângă articolele economice în paginile revistei se putea lectura o bogată literatură universală prezentă prin tălmăciri din franceză, germană, rusă.

Deci, „**Bunul econom**” deși are profilul economic continuă publicarea de traduceri din literatura universală iar „**Spicuri literare**” adaosul său, aduce în peisajul presei hunedorene prima publicație locală cu caracter literar.

Dacă în „**Bunul econom**” continuă să apară traduceri din Tolstoi, Foley, Lamartine, în „**Spicuri literare**” traducerile sunt mult mai variate: Heine, Musset, Andersen. Revista traduce și din lucrările marelui pedagog Pestalozzi, autor de lucrări didactice. După numai 28 de apariții, publicația își încetează activitate „**din lipsă de sprijin**” și aduce mulțumiri celor care au sprijinit „această foișoară”

„CABANA”

(2002)

Publicație editată de Asociația de Turism Parâng - Groapa Seacă. A apărut în aprilie 2002 la Petroșani sub coordonarea și îngrijirea ing. Bujor Bogdan un iubitor al muntelui, al ordinii și disciplinei de montaniard.

Tiparul a fost executat la Tipografia Matinal Petroșani.

Publicația și-a propus să mediatizeze informații, știri și reportaje care prezintă viața și activitatea împătimiților de drumeții montane, frumusețile munților care înconjoară Valea Jiului, aspecte inedite din viața ciobanilor și în general a crescătorilor de animale din zona Parâng și Retezat, povestea unor vestigii istorice din zonă. **CABANA** consemnează și o serie de aprecieri ale unor personalități din România sau din străinătate referitoare la activitatea turistică din zonă, sălbăciția și naturalețea piscurilor montane de o originalitate unică. Un exemplu: **Andrew Vorkink**, director al Băncii Mondiale din New York precizează într-o mică însemnare din numărul din septembrie 2005 al CABANEI **„Am vizitat cu mare plăcere Cabana Groapa Seacă și am apreciat ospitalitatea gazdelor. Petroșani este o zonă minunată, cu mari resurse materiale și umane. Eu vă doresc mult succes în dezvoltarea acestei zone, care are un mare potențial de viitor.”**

Consemnăm câteva dintre titluri: **„Bună Ziua Ciobanilor”, „Omenia în munți”, „Parângul tezaur de**

tainice frumuseți”, „Un elixir accesibil – aerul ionizat”, „Crucea lui Bogdan”, „Sarmizegetusa – pompeii istoriei noastre”, „Cheile Tăii – leagănul alpinismului petrilean, „Copacii dătători de viață”, „Muntele în pericol”, „Reguli de organizare a Cabanei”.

„CAIETE SUBTERANE” (1980)

Primul număr, și ultimul, al acestei gazete literare a apărut în noiembrie 1980, la Petroșani, editată de Consiliul Municipal al Sindicatelor Petroșani sub îndrumarea Cenaclului Literar „Panait Istrati” al Văii Jiului. Redactori și inițiatori ai acestui demers literar în arealul Văii Jiului au fost: Dumitru Velea și Dumitru Dem Ionașcu.

„Caiete subterane” s-a vrut o apariție lunară care să

dea anumite „crochiuri” despre cei care au reușit să treacă de prima atingere părelnică a poeziei și într-o grupare fără nici o ordine, în pagina „Orizont sensibil”, prezentându-se lucrări proaspete, încă acoperite de falduri și

bucle înghețate, ce își așteaptă dezvelirea și trecerea în precisa lumină.

„Fără o anumită coerență, căci noi nu suntem strânși după idei estetice și încă nici ajunși la o anumită exigență artistică, ci – deocamdată – doar după promisiuni

și situare geografică, totuși, pornim la drum în speranța că într-o bună zi marea va fi și a corabiei noastre când fiecare va avea tăria să se închipuiască pe câte un Le Bateau ivre:

*Nu-mi mai pasă acum de echipaje, mie –
Purtând flamande grâne ori englezesc bumbac!
Când, cu-edecarii, stinsă fu orice gălăgie,
Lăsat am fost de Fluvii să lunec, după plac”.*

În primul număr al „**Caietelor subterane**” au scris, au debutat, au redebutat, au cochetat: Dumitru Velea, Ioan Dan Bălan, Constantin Cîmpeanu, Gheorghe Negraru, Ion Pascal Vlad, Dumitru Nechifor, Matei Silvian, Felicia Kalman, Vasile Lasconi, Doru Roman, Mircea Andraș, Adrian Popa, Nella Terezia Băncilă, Elena Dumitru, Rahela Barcan, Ion Nicu Țigăntele, Iosif Csiki, Iacob Peturia. Această publicație literară costa numai 3 lei dar se pare că nu a mai fost susținută de Consiliul municipal al Sindicatelor Petroșani și a trebuit să-și înceteze activitatea.

În acea perioadă Cenaclul literar „Panait Istrati” al Văii Jiului avea sediul la Casa de Cultură a Sindicatelor Petroșani (astăzi Casa de Cultură „Ion Dulămiță”) iar președinte al Cenaclului era cunoscutul scriitor Dumitru Dem Ionașcu. Iată, conform unei liste cu membrii cenaclului literar „Panait Istrati” Petroșani, componența acestui cenaclu la 1982, cenaclu prolific în membrii de valoare, datorită și acestei gazete literare „**Caiete subterane**”: Andraș Mircea, Barcan Rahela, Băncilă Nella Terezia, Bălan Ion Dan, Berindei Felicia, Breben Petru, Bujorescu Mircea, Butulescu Valeriu, Carasava Elena, Chiraș Ioan, Cătinean Felicia, Cioată Dragomir, Cîmpeanu Constantin, Dănășel Dumitru, Deac Cecilia, Dincă Maria, Dumitru Elena, Gabără C-tin, Holobacă George, Costin Iliescu, Dumitru Dem Ionașcu, Ionașcu Tăchiță, Iordache Iulian, Kopos Sonia Zoia,

Kovaes Ana Maria, Laconi Vasile, Liciu Leonard, Magherescu Gheorghe, Mann Natalia, Mardare Eftimie, Matei Silvian, Miriță Ion, Moșilă Mihai, Munteanu Mircea, Nagy Ștefan, Dumitru Nechifor, Gheorghe Negraru, Pagnejer Doina Florentina, Panaite Petru, Păun Vasile, Pildner Iosif, Popa Adrian Virgil, Corneliu Rădulescu, Roman Doru, Rotaru Angela, Serea Cristina, Tănăselea Victor, Todea Maria, Augustin Țanca, Ion Nicu Tigăntele, Dumitru Velea, Ioan Velica, Ion Vulpe, Ioan Pascal Vlad, Valeria Zamfir, Ionel Zmău.

„CALEA VIETII” (1916)

Apare în anul 1916 sub îndrumarea dr. Nicolae Brânzeu, la Vulcan. Este o revistă cu tematică religioasă. **Calea Vieții** – cu subtitlul **Învățăături creștinești pentru poporul românesc** - este prima tipăritură în limba română din această zonă. Ideea unei asemenea publicații apare încă din anul 1914, când la 28 martie dr. Nicolae Brânzeu trimite o scrisoare la diferite persoane din Transilvania, prin care arată că un grup de intelectuali este dispus să susțină înființarea unei edituri, ca societate anonimă, cu un capital social de 120.000-150.000 coroane, cerând destinatarilor scrisorii să răspundă dacă sunt de acord cu această acțiune și dacă ar dori să subscrie la acoperirea capitalului social.

Calea vieții apare într-un moment dificil pentru societatea românească, în general, pentru cea din cadrele Imperiului Austro-Ungar, în special. Izbucnirea Primului Război Mondial, afirmarea evidentă a dorinței de unitate politică a românilor într-un stat național va determina reacția

dură a autorităților maghiare care trec la mobilizarea, trimiterea pe front, întemnițarea sau internarea în lagăre a unor fruntași politici ai românilor din Transilvania și Banat. Pe de altă parte sunt luate măsuri dure împotriva ziarelor românești: „**Românul**” din Arad, „**Gazeta Transilvaniei**” din Brașov, „**Telegraful Român**” din Sibiu, „**Unirea**” din Blaj, „**Drapelul**” din Lugoj ș.a. care nu vroiau să publice declarații de fidelitate ale unor fruntași politici români. În aceste condiții o revistă având un pronunțat caracter religios era binevenită, în spatele tematicii putându-se insinua o direcție majoră: aceea a slujirii interesului național românesc, al educării morale, dar și în spirit național a românilor.

Revista va apărea la Vulcan, în 8 numere, în broșuri lunare, între ianuarie – august 1916. A avut sprijinul Băncii „**Economul**” din Cluj, însă sufletul ziarului va fi tot dr. Nicolae Brânzeu de la Coroești – Vulcan în calitate de redactor-responsabil. Numerele 5,6,7, și 8 ale revistei au fost tipărite la Tipografia „**Modernă**” din Orăștie. Tirajul impresionant pentru acea vreme se ridica la 2.000 de exemplare. Revista a avut 16 pagini – numerele 1 și 2, 20 de pagini nr. 3,7, și 8, 32 de pagini numărul 4 dedicat Sărbătorilor paștelui, 5 și 6. Primele patru numere au fost tipărite la Tipografia Carmen din Cluj.

Din păcate, revista va avea la Vulcan viață scurtă, între ianuarie și august 1916. Vremurile nu au permis dezvoltarea acestei publicații. Știm că numărul 6 din iunie 1916, care probabil a fost tipărit în 3.000 de exemplare era terminat la 22 iunie 1916, editorul plângându-se de prețul ridicat la hârtiei și al întregii activități redacționale. Chiar în aceste condiții hârtia de ziar se procura foarte greu. Intrarea României în război, luptele din Valea Jiului și mutarea dr. Nicolae Brânzeu din Valea Jiului au făcut să nu mai fie posibilă continuarea activității de redactare și editare în zonă.

Apariția acestei reviste a fost un început care a

demonstrat existența în Valea Jiului a unui nucleu de intelectuali capabili de manifestări concrete pe tărâm cultural-educativ.

„CALEIDOSCOP ȘCOLAR” (2000)

Este revista de știință, cultură și divertisment pentru

elevi, editată de un colectiv de cadre didactice și elevi de la Școala Gen. Nr. 5 Vulcan. Primul număr al revistei școlare apare în anul 2000. Colectivul de redacție, conform casetei tehnice include pe prof. Paraschiva Gerlan – redactor șef, prof. Ilie Sardescu, înv. Ștefana Onel, înv. Emilia Vladu, prof. Gheorghe Chirvasa – redactori, respectiv elevii: Andra Popescu, Felix Negoită și Cătălin Tacea. Redactarea computerizată este realizată de prof. Gheorghe Vladu. Revista

apare în format A4, tipar alb-negru, 20 de pagini. Conținutul revistei este divers și atractiv. Prezintă numeroase articole, reportaje și note din domeniul istoriei, mitologiei, biologiei, chimiei etc. Sunt prezentate personalități locale și evenimente importante din sfera culturală, socială și economică. Iată doar câteva titluri: „Alba Iulia – Metropola Românismlui”

semnat de prof. Ilie Sardescu, „**Timpul reversibil de lângă fluxul bucuriei**” material cules de prof. Paraschiva Gherlan, „**Întâlnire cu scriitorii la școala noastră**” semnat de prof. Gheorghe Chirvasă. Mai multe pagini prezintă încercări literare a numeroși elevi ai școlii cu talent în mânuirea condeiului. Iată doar câteva nume care s-au remarcat prin frumoasele și sugestivele texte care tratează anotimpul Toamna: Alina Ologu, Bianca Soceanu, Reoxana Băncilă, Andra Popescu, Evelyne Todesc, toți din clasa a VI-a D. Deosebite sunt și compunerile având ca tematică sărbătorile de iarnă publicate în numărul 35 din decembrie 2006: „**Sărbători de iarnă – prilej de reînviere a tradițiilor**” semnat de Patricia Pătru clasa a VII-a E, „**Legenda pomului de Crăciun**” semnat de Sânziana Staicu din clasa a VII-a B, „**Povestea primului Crăciun**” semnat de Ștefania Băluța din clasa a VIII-a B. Interesante și instructive articolele publicate la rubrica opiniilor privind disciplina școlară. Consemnăm două titluri dintre cele mai sugestive: „**Cum ne pregătim**” și „**Disciplina școlară – o obligație ce nu este deloc facultativă**” semnate de prof. Gheorghe Chirvasă. În alte pagini ale revistei sunt publicate curiozități din lumea plantelor și alte domenii diverse culese de George Seranficeanu din clasa a III-a B, „**Curiozități despre om**” culese de învă. Onel Ștefana, Aspecte inedite despre zeii greci culese de Anamaria Teodora Haicu din clasa a IV-a E. O atenție aparte este acordată și promovării talentelor poetice prin publicarea încercărilor literare a elevilor școlii. Prezentarea și conținutul revistei fac din această publicație o permanentă atracție atât pentru elevi cât și profesori și nu numai.

„CALENDARUL DE LA ORĂȘTIE”

(1947)

Tipărit la „**Solia Dreptății**” respiră câteva dintre transformările care se anunțau. Publică un serial: „**Cum a ieșit România din războiul german**”. Recunoaște, între altele, că „**muncitorii și meșteșugarii vor fi factorii de progres și bunăstare economică în așezarea de mâine a statului nostru**”.

„CALENDARUL HAIUCUL”

(1923-1930; 1938)

Apare la Orăștie și este o publicație ilustrată a foii „**Libertatea**”.

„CALENDARUL NAȚIONAL AL FOII INTERESANTE”

(1907-1915)

Publicația este un supliment al ziarului „**Foia interesantă**” care a apărut pentru prima dată la Orăștie, în anul 1905. „**Calendarul Național al Foii Interesante**” s-a bucurat de o largă apreciere atât pentru conținutul său bogat în informații, știri, reportaje și interviuri prezentate într-o formă

grafică atractivă, în toată perioada apariției sale, atât la Orăștie cât și apoi la București și Cleveland – Ohaio în Statele Unite unde a fost editat și tipărit prin strădaniile lui Ioan Moța odată cu „**Foaia Interesantă**”. Tot ce a prezentat publicistic, acest reușit **Calendar** a contribuit în foarte mare măsură la mediatizarea obiceiurilor populare românești, a artei populare dezvoltate multilateral de țăranul român și valorificarea folclorului tradițional meleagurilor hunedorene.

„CALENDAR PATRIOTIC” **(1939-1940)**

A fost editat de Inspectoratul pregătirii premilitare la Deva. Calendarul are un conținut istoric, fiecărui eveniment acordându-i-se un spațiu corespunzător importanței lui. În general, materialele au fost semnate de cadre militare, dar și numeroși corepondenți și colaboratori civili.

„CALENDARUL PĂCĂLICI” **(1913-1914)**

Apare în anul 1913 la Orăștie “**cu chipuri necioplite, cu minciuni răsucite, cu prostii cornorate, dar prea adevărate**” așa cum preciza Teodor Gurăspartă în primul număr. Calendarul cuprindea numeroase ilustrații, versuri, epigrame, catrene, proverbe, calambururi (corelate cu viața Orăștiei – unde apărea), dialoguri, glume.

În afara părții strict calendaristice, Calendarul cuprindea

și creații literare din literatură autohtonă și universală. Publică mult material în legătură cu primul război mondial.

„CALENDARUL ZARANDULUI” (1937)

A apărut la Brad. Are prezentate în paginile sale numeroase articole, informații și reportaje despre trecutul și prezentul Țării Zarandului.

„CAMELEONUL” (1990)

Prima gazetă umoristică din Valea Jiului. A apărut în

Fericită țara unde satira face parte din libertate

VITEZOVIC

februarie 1990 la Petroșani. Era o publicație particulară de umor universal și avea ca editori pe Mihai Barbu și Ion Barbu. Pe frontispiciul gazetei era scrisă următoarea cugetare a unui gânditor sârb: «**Fericită țara unde satira face parte din libertate**». Primul număr a beneficiat de un mesaj semnat de

Ileana Vulpescu: **Câtă inaginație a investit natura în Cameleon! Câtă imaginație a investit omul pentru a semăna vietății sus amintite! Era momentul ca aceste eforturi să fie fructificate și grafic. Aveam nevoie de un material didactic. Vivat, deci, Cameleonul din Valea Jiului!** Imediat ce legea a permis înființarea primelor societăți capitaliste, editorii au scos de la Primăria din Petroșani o autorizație pe persoană fizică și au intrat în contact cu Traian Boța, directorul singurei tipografii din Valea Jiului. Au aflat, cu acel prilej, că hârtia se obținea numai pe repartiție de la Letea Bacău iar a face un contract de tipărire era o primă utopie post revoluționară. Tirajele de atunci se cifrau la câteva mii de exemplare pe care reușeai, fără un serviciu de distribuție specializat, să le vinzi în decurs de o săptămână.

Distribuitorul „**Cameleonul**”-ui din acea vreme era fratele editorilor, ing. Constantin Barbu, care avea un Olcit în care se încărca, în câteva reprize, tirajul gazetei. Distribuția se începea din Vest către Est. Era suficient, în acele timpuri romantice ale presei românești, să deschizi portbagajul mașinii și să strigi un titlu de gazetă că lumea făcea o grămadă ca la rugby pe care dacă n-o controlai era în stare să-ți răstoarne, instantaneu, mașina. Doi colaboratori destoinici în distribuirea gazetei erau Georgeta și Titi Goanță, tipografi vechi care vindeau presă, după orele de program, în Piața din Vulcan.

La tipografie lucrurile stăteau cum nu se poate mai complicat. Toată lumea tipărea ziare de succes și a găsi un spațiu tipografic liber, în 1990, era lucrul cel mai complicat din lume. Întâi de toate trebuia să ai acceptul lui Traian Boța care se asigura că are suficiente rezerve de hârtie pentru a-ți da bunul de tipar. După ce plăteai, oficial, tirajul urma negocierea directă cu linotipistul, cu zincograful, cu zetarul, cu calandristul și cu mașinistul. Fiecare avea prețul lui iar pentru că cererea era extrem de mare înainte de a tipări intrai într-o

repriză de negocieri la Barul lui Kuki, aflat peste drum de tipografie. După consumul unei cantități variabile de rom Jamaica (între 200 și 500 ml) urma livrarea sumei cu care te-ai înțeles direct în buzunarul tipografului. După ce tipograful (Emil Demian, Gheorghe Câșlariu, Ioan Leșe, Dumitru Goanță, Ion Iordache, Mugurel Stoica și Tiberiu Loy) și-au scos un ziar al lor (« Valea Jiului ») ziariștii puteau să plătească o parte din sumă în natură, adică în articole cu subiecte arzătoare la ordinea zilei. Era o afacere foarte bună pentru toată lumea dar tipograful făcea legea. Tiberiu Loy, de exemplu, era un tipograf slab la constituție care, atunci când trăgea un rom, spunea că poate alerga suta de metri sub 10 secunde. Toți câștigau și nimeni nu se gândea la publicitate, pentru că toată lumea câștiga din vânzarea întregului tiraj. Un ziar se vindea la un preț modic (1 leu sau 2 lei) și lumea cumpăra presa cu toptanul. Toate titlurile de pe piață erau interesante pentru că toate făceau dezvăluiri epocale despre **Odiosul și Sinistra**. Publicația **Cameleonul** era « o publicație dată dracului » ceea ce nu însemna că nu avea nici un Dumnezeu. Gazeta își propunea să ofere, anual, un echivalent românesc al Premiilor Pulitzer intitulate Premiile Puliță. Primul mare premiu l-a câștigat dl Tudor Octavian pentru un text futurologic despre cum ar fi trebuit să fie viitori președinți ai României libere:

« Istoria ne învață că pe foarte mulți președinți i-a pierdut femeia. E important să știm cu ce se ocupă femeia viitorului președinte, ce ifose au fiii acestuia și, în general, cu cine s-a adunat omul înainte de a candida la funcția supremă în stat. În profilul moral al amicilor candidatului se poate citi evoluția acestuia. Trebuie să le cerem viitorilor președinți să ne povestească totul despre prietenii lor. Cât despre nevastă, ea trebuie să apară în public, ca să pricepem cu un ceas mai devreme în ce domeniu vrea să ajungă academician. Atenție la femei! Națiunile cu simțul

umorului tânjesc după președinți gravi. Națiunile triste clădesc președinții în toate privințele sobre. Vreo zece ani de acum înainte noi nu am prea avea motive să ne hlizim unii la alții. E de-a dreptul indecent să pogori, cu aerul că ești vesel și fericit, între niște oameni care așteaptă de la tine idei nu sentimente. Atenție la președinții care nu se pot opri din râs. Trebuie opriți cu doctorul ».

„Cameleonul” a lansat în primul (și ultimul) său număr dublu (6-7, anul II, 1991) ideea și Regulamentul (trilingv) al primului Salon Internațional de Umor Grafic cu tema «**Totul despre Est**» al cărui vernisaj s-a petrecut, simbolic, în ziua de 15 iunie. Gazeta mai propunea cititorilor o pagină intitulată «**Playboy a la Roumaine**» ce a inserat articolul «**Cum l-am ras pe Gheorghe Gheorghiu-Dej**» având la bază un interviu luat lui Hegedus bacsii, frizerul oficial al partidului la Petroșani. Ion Barbu publica primele desene libere de orice constrângere. Unul dintre ele imagina un miner care intra echipat de lucru nu în mină ci chiar în bezna organului sexual feminin (relieftat sub forma unei guri de mină) a atras mânia proletară a unui jurist care s-a dus să arate desenul cu pricina lui Miron Cozma, liderul maxim al vremurilor postrevoluționare și primul cenzor postcomunist. Sediul Ligii sindicatelor era la Casa de cultură, peste drum de sediul primăriei. Pentru că toată ziua, bună ziua, Miron Cozma vorbea la T.O. (telefonul operativ) cu mai marii zilei, între Casa de cultură și Primărie s-a trasat prima zebra la doar câțiva metri de zebra oficială. Cozma nu putea merge în zig-zag ci doar drept înainte. Acesta, un om duplicitar, ne-a atras atenția că minerii nu pot tolera așa ceva și că trebuie să avem grijă de linia (deviaționistă) a gazetei. Cum editorii au lucrat și ei la mină i-au replicat liderului sindical că minerii vorbesc, în mod frecvent, despre cărbune la suprafață și despre femei în subteran. În 1991, ei au socotit că era vremea ca să vorbească

despre femei și la suprafață...

Pagina a doua era concepută, în spiritul gazetelor americane, ca o pagină editorială. Acolo erau găzduite scrisori de la cititori grupate sub titlul generic **“Țara lui Caragiale”**. Scrisoarea a I-a venită la redacție era un Apel către primul ministru scris de un cetățean pe care l-a lăsat nevasta pentru unul mai tânăr. Omul era liber și nu mai suporta starea de lucruri de la noi din țară. **„Toată lumea cere și fură dar nimeni nu lucrează. Până când? Apoi fir-ar ei ai dracului să fie, să muncească nu să fure și atunci vom avea de toate”**. În acest sens, omul dă ca exemplu două cazuri concrete. Un caz de la IAS Mangalia unde omul nostru s-a oferit voluntar, cu puținul lui aport, să contribuie la bunăstarea poporului nostru. În fiecare zi li se dădea de mâncare doar cartofi, varză, fasole dar fără carne. Când a protestat (civilizat) conducerea fermei i-a zis că **„această mâncare v-o dă FSN-ul”**. Un al doilea caz se referea la minerit și omul solicita ca în ultimul schimb al săptămânii să-i concentreze pe toți cei afectați de benzile care nu funcționau ca lumea și să le curețe. **„Această propunere a fost făcută, anterior, unui director de mină și acesta i-a spus că el ar agreea ideea dar nu-l lasă Guvernul s-o pună în aplicare. Apoi, dacă aș avea putere, l-aș împușca pe acel director!”** Iată ce consemna mai departe corespondentul ziarului în APEL-ul către primul ministru: **“Domnule Prim Ministru, uitați ce vă cer sau propun eu. Eu m-am hotărât (dacă vreți și dv.) să-mi dați împuternicire scrisă și semnată de dv., ministrul de interne și ministrul comerțului și împreună cu 1-2 oameni, cunoscuți de-ai mei să mergem în țară la întreprinderi, depozite centrale, magazine, unități medicale, agricole, în fine, peste tot și cu concursul prefectilor, comandanților poliției și unde găsim neregulii și vedem că este rea voință să trag cu ei de pământ de să-i ia dracul. Azi aș merge în județul Suceava, poimăine în Timiș peste alte zile în București. Așa că aș face controale**

neanunțate și în unele cazuri în travesti (ca muncitor, țăran, etc). Eu aș mai avea o singură rugămintă: aș solicita un salariu bun nu că-mi trebuie bani dar n-aș vrea sub nici o formă de a fi corupt de anumite persoane prinse în flagrant delict, deoarece știți că banul e ochiul dracului. **Dacă nu oi face eu regulă pe unde-oi trece să nu-mi spuneți pe nume.”**

Din informațiile noastre primul ministru nu a dat curs acestei scrisori deschise iar România, ca și Petre Roman, au ajuns unde au ajuns.

Ultima pagină se intitula «**Capra vecinului**» și era dedicată umorului universal.

Cenaclul Cameleonul al tineretului (post)revoluționar a produs și un imn, a la maniere de Vasile Alecsandri, intitulat **Odă ostașului Român:**

**“Pas de deux! Tot înainte! Iepoca din nou ziorește/
Avenirul României dat-au Verde ce-ncolțește/ Os de-
Ardeal, de tine-s mândru s-antamez o luptă mare/ Ce-am s-
o dau c-un stupid people în curs de brucanizare.**

**Mi-am văzut viza cu ochii, aș putea să plec ferice/
Acum lumea mă cunoaște/ Roman zice, Petre zice!”**

Odată cu numărul 7, gazeta și-a dat, nu din rațiuni financiare, obștescul sfârșit. Ion Barbu a fost angajat, ulterior, de **România liberă** și de **Academia Cațavencu** iar Mihai Barbu a lucrat aproape un deceniu în presa cotidiană și săptămânală locală.

„CĂLĂUZA” (1990)

Săptămânal cu editare la Deva și difuzare în întreg județul Hunedoara și Alba, respectiv în zona Văii Jiului. Este fondat în anul 1990, la 1 februarie, sub coordonarea scriitorului Valeriu BĂRGĂU. Călăuza a fost una dintre primele publicații libere și independente din zonă, aflată în slujba tuturor oamenilor, având un profil unic, majoritatea colaboratorilor provenind din rândurile propriilor cititori. Nu a înregistrat nici o pauză de apariție în cei peste 17 ani de când există pe piața media hunedoreană.

Apare într-un titraj de peste 9.000 exemplare. În paralel cu ziarul apare un supliment **Călăuza Naturistă**. Este editat de Compania Florea Soarelui Com cu sediul în Deva, str. Horia nr. 30, județul Hunedoara. Coordonarea și conducerea redacției este asigurată de Mariana PÂNDARU. Apare și în prezent cu titlul „Călăuza noastră”.

Călăuza noastră

26 APRILIE - 2 MAI 2007

*Săptămânal independent aflat în
slujba tuturor oamenilor*

Fondat la 1 februarie 1990 de VALERIU BĂRGĂU

Anul XVII • Nr. **888** • 2007

0,60 lei - 6.000 lei vechi • 10 pagini

În cele 10 sau 12 pagini ziarul publică o mare diversitate de materiale abordând toate genurile publicistice, de la informație, articol, reportaj, la interviuri, materiale de investigație, anchete jurnalistice etc. Interesante și plăcute pentru lectură sunt numeroase cronicile literare, informații medicale, reportaje sportive, comentariile politice, și multe informații de interes și cultură generală. Ample spații sunt acordate corespondenței cu cititorii din întregul județ Hunedoara. În mică parte, spațiul publicistic al ziarului este ocupat și de articole publicitare. În general, o pagină este consacrată divertismentului, unde cititorul poate lectura un horoscop săptămânal, poate completa careuri de cuvinte încrucișate și integrame ș.a. Cititorul mai poate găsi multă legislație și informații legate de activitatea poliției, a Consiliului Județean, a Prefecturii și altor instituții ale statului. Printre semnăturile care apar cu frecvență în fiecare număr putem consemna câteva: Constantin Grecu, Ioan Vlad, Gligor Hașa, Mariana Pândaru – Bârgău, Alexandru Mironov, Ioan Pârva, Ana Valeria, Nana Veva, Alex David.

Ca un aspect inedit, putem semnala funcționarea unui „Club al prieteniei” înființat de conducerea ziarului **Călăuza**, prin care numeroși hunedoreni care sunt sau se declară singuri, corespundea între ei pe fondul căutării unei perechi. Rubrica **matrimoniale** din Călăuza, susține această activitate. În organizarea conducerii ziarului sunt derulate odată pe lună, întâlniri în cadrul unei unități de alimentație publică a membrilor acestui club. Mulți dintre aceștia ajung să încheie prietenii statornice sau chiar căsătorii. Iată o modalitate inedită de contribuție a presei la întemeierea și consolidarea unor relații umane deosebite.

„CĂLĂUZA VĂII JIULUI” (1992)

Apare la 1 aprilie 1992, la Petroșani, ca „**Publicație independentă aflată în slujba tuturor oamenilor**”. Director: ing. Bujor Bogdan, editor SC „Călăuza PRSS Com” SRL. Tiparul a fost executat la Tipografia Petroșani. Ziarul a apărut în 4 pagini, alb-negru la prețul de 8 lei.

În materialul de fond publicat pe prima pagină al primului număr, Bujor Bogdan consemnează: „A apărut primul număr al *Călăuzei Văii Jiului*, supliment al apreciatei publicații hunedorene *Călăuza*, care se adresează în primul rând locuitorilor municipiului nostru.

De ce o călăuză a Văii Jiului?

Pentru că publicația care și-a fixat pe generic intenția de a fi un *săptămânal independent aflat în slujba tuturor oamenilor* a convins, cele peste 100 de apariții săptămânale, eșalonate pe întreaga perioadă trecută de la Revoluția din decembrie, confirmând o remarcabilă continuitate. A fost posibil ca dificultățile inerente începutului sau creșterii continue a costului tipăriturilor să fie depășite ca urmare a faptului că publicația a înțeles să fie permanent în slujba oamenilor, iar aceștia s-au regăsit de fiecare dată în paginile ei, cu aspirațiile și amărăciunile perioadei dificile pe care o traversăm.

Călăuza Văii Jiului se dorește a fi un semn de respect pentru oamenii acestor meleaguri, o ediție zonală care să ofere posibilitatea cuprinderii mai bune a problematicei acestui ținut, unde *Călăuza* se vinde lunar în mii de exemplare. Noua publicație își propune pentru început o periodicitate lunară, în paginile sale urmând să-și găsească reflectarea atât problemele Văii Jiului cât și ale lumii în care trăim și de contextul căreia trebuie ținut cont.

Va fi *Călăuza Văii Jiului* o reușită, va putea ea să dovedească continuitatea remarcabilă a *Călăuzei* județului Hunedoara? Cei câțiva entuziaști care semnează în primul număr speră că da. Însă, afirmarea noii publicații ca o modestă contribuție la viața spirituală și informarea locuitorilor Văii Jiului depinde în primul rând de măsura în care oamenii vor simți că noua *Călăuză* le aparține, de încrederea cu care i se vor adresa sau îi vor deschide paginile pentru a afla răspunsuri la numeroasele probleme

cu care se confruntă.”

Iată câteva dintre titlurile primelor numere: **„Avem cărbune, important e să ne facem utili prin muncă”** semnat de M. Avrigan; **„Iubirea un sentiment etern – Părea că-și crează propria dorință”**, **„Gheorghiu Dej – redevine Liski”**, **„Tentativa de omor sub privirile tatălui”** semnat de maior Gheorghe David șeful Poliției Petroșani; **„Alpiniștii petrileni – în circuitul marilor competiții mondiale”** semnat de C. Raluca, **„Fotbalul între spectacol și afaceri”**, **„Valea Jiului spre două milenii de istorie”** semnat de prof. Mircea Munteanu; **„Drumul de centură al Petroșaniului”**, **„Prețul păcii”**, **„Reflectări cronologice medicale”** semnat de dr. Victor Murariu Bogdan.

De obicei pe ultima pagină se oferea spațiu pentru marea publicitate. Scurte rubrici de divertisment – anecdote, informații gen **„Știați că?”** – erau inserate în celelalte pagini ale ziarului.

„CLEPSIDRA SĂNĂTĂȚII”

(2002)

Este un periodic al Școlii Sanitare Postliceale Carol Davila din Petroșani, apărut ca o necesitate de informare și comunicare între cadrele didactice și cursanți, în anul 2001. Colectivul de redacție a fost format din prof. Gabriela STANCA, as. Diana ȘUVAR – redactor șef, Aurora DRĂGAN, Mariana LASZLO, Ana Maria BUȘE, Ella KOCSIK. Dacă la început publicația apărea în 6 pagini format A4, odată cu creșterea numărului de redactori și extinderea colectivului redacțional numărul paginilor a crescut la 20.

Tematica abordată s-a diversificat, abordându-se teme diverse: medicină, cultură generală, evenimente sportive, turism, prezentarea de evenimente diverse din istoricul școlii, aspecte din viața și activitatea celui care a dat numele Școlii Sanitare Postliceale, adică mediul francez de origine română Carol Davilla, interviuri cu cadre didactice și de specialitate, rezultatele obținute de elevii școlii la diverse concursuri tematice precum și de la olimpiadele de nursing.

În mai multe numere ale revistei sunt relatate pe larg sesiunile științifice la care au participat elevi și cadre didactice din școală. De exemplu, într-un articol bine scris aflăm că la o sesiune științifică desfășurată în luna aprilie 2006, o echipă condusă de managerul școlii, prof. Gabriela STANCA a prezentat o serie de lucrări susținute de Mihaela Negrea și Ella Kocsik a primit aprecieri deosebite. Rezultate frumoase au fost obținute de

elevii și cadrele didactice ale școlii și la conferința națională cu participare internațională **“Nursingul de calitate o cerință pentru salvarea vieții”** desfășurată la Pitești, precum și la sesiunea de comunicări științifice a elevilor faza națională, ediția a V-a desfășurată la București. În paginile numărului 26 al revistei aflăm date amănunțite cu privire la pregătirea olimpicilor, a absolvenților pe specialități și modul de desfășurare a practicii elevilor din anii 1 și 2 la Spitalul de Urgență din Petroșani. Din alte materiale reținem îndemnul managerului școlii prof. Gabriela Stanca pentru derularea unei programe de învățământ care respectat întocmai să ducă la

formarea unor cadre bine pregătite. Sunt consemnate activități coordonate de ing. Matilda Uzonovici, Rodica Ronai, asistenții medicali Dorina Viștan, Silvia Stelescu, faimoasa mama Sia, Diana Șuvar și alte cadre didactice, persoane care de mulți ani constituie un model de activitate profesională și conduită morală pentru generații de elevi ai Școlii Sanitare Postliceale “Carol Davilla” din Petroșani.

„CLINCHET DE CLOPOȚEI”

(2000)

Revistă școlară editată de elevii claselor I-IV de la Școala Generală Sf. Varvara Aninoasa, sub îndrumarea doamnelor învățătoare. Primul număr apare în luna decembrie 2000. Revista apare cu o copertă tipărită la două culori, format A4, în 12 pagini. Coordonatorii revistei: înv. Didina Botgros și înv. Delia Holubuș. Tehnoredactare coputerizată ing. Roland SZEDLACSEK. Tiparul a fost executat la Tipografia Matinal Petroșani. În paginile revistei sunt publicate scurte compuneri pe diverse teme realizate de elevii claselor I-IV, poezii care scot în evidență talentul nativ și alte materiale pe teme diverse. Paginile revistei mai cuprind o serie de informații de cultură generală, rebus și integrale simple, ușor de dezlegat. Ca o apreciere generală, se poate spune că revista constituie o încercare reușită de mediatizare a talentelor literare, de stimulare a micuților poeți și un mod

eficient de popularizare a rezultatelor școlare și a activității cadrelor didactice de la seculara școală aninoseană “Sf. Varvara”.

„COLUMNNA” **(1990)**

Bilunar de informație și cultură. Apare la Hațeg, în februarie 1990, cu difuzare în localitățile mari ale județului și Valea Jiului. Inițiatorul și editorul ziarului a fost Gheorghe Popescu, un tip ambițios din Valea Jiului, care a pornit la drum cu scrierea și tipărirea „**Columnnei**”, având un minim bagaj de cunoștințe privind ce și cum se face un ziar. Conținutul ziarului cuprindea informații din zona Văii Jiului și a țării Hațegului, câștigând atenția momentană a locuitorilor din aceste zone, la fel ca toate celelalte ziare, publicații și periodice editate în acea perioadă.

Din caseta redacțională aflăm componența colegiului de redacție: director Gheorghe Popescu, redactor șef Cornel Armeanu, redactori: Cosntantin Stancu, Ionel Drăgănescu. Redacția și administrația ziarului a avut două locații: în Hațeg, str. Sarmizegetusa, nr. 16 și Deva, str.

Magnoliei, bl. B., ap. 4. Ziarul a fost tipărit la Tipografia Hunedoara – Deva, de către Ioan Gheza Otvos – linotipist, Ionel Pop, Maria Popa, Luci Popa, Livia Crișan – paginatori, Nicolae Mihăeși – stereotipar, Ioan Lupaș și Valentin Popa – mașiniști rotativă.

În deschiderea paginii 1, lângă titlul ziarului dispus pe verticală pentru a da senzație de columnă, citim în cuvântul „CĂTRE CITITORI”:

„Pe această ancestrală vatră daco-romană, nemuritor prezentă pe Columna Romei, vine *COLUMNA* ca un pios și modest omagiu adus străbunilor gloriei nepieritoare și veșniciei ginte noastre latine. A fost și este dreptul deplin al locuitorilor acestui plai de basm, de odă și eroism tăcut, de a avea un glas deschis și limpede, după firea lor, de a avea o tribună ori amfiteatru propriu de exprimare, fără îngrădire, fără umilință, strivire și demolare a ființei lor. Un drept legitim atât amar de vreme amputat!

Dar, iată, **Revoluția Românească**, unică prin țel, vigoarea tinerească a purtătorilor săi de forță, de descătușare generoasă, va împlini, dragi prieteni, această frumoasă, fierbinte și dreaptă năzuință, bine meritată.

COLUMNA își înscrie pe frontispiciul său tânăr dorința de a vă ajuta să vă exprimați ca oameni demni, harnici și drepti, întocmai dacilor străbuni, de a veni lângă sufletele și crezurile voastre neclintite în dreptate, adevăr și democrație, care v-au rămas scumpe, și de a vă asculta și promova năzuințele iarăși neatînse, pe care le-ați avut pentru propășirea adevărată a patriei și neamului vostru.

Veniți, deci, dragi prieteni, lângă propria voastră ***COLUMNĂ*** și printr-o vrere comună, să aducem partea noastră a fiecăruia și a tuturor, la renașterea sfântă a mamei scumpe Românie. Fie ca această credință adâncă și

binefăcătoare să ne unească și să ne mențină mereu trează flacăra iubirii de neam și de țară.”

Ziarul a avut o paginație reușită, articolele având titluri distincte, multe dintre ele fiind ilustrate cu imagini reprezentative. Consemnăm câteva dintre principalele titluri: „**Consecințele dramatice ale depopulării satelor**” semnează înv. Petre Alboni, „**Cine ia taurul de coarne?**” semnează Constantin Stancu, „**Dialog despre oameni și pădure**” semnează Gheorghe Georgescu, „**Vulcan 1977 – din jurnalul unui martor**” semnează Gheorghe Popovici, „**O rugămintă de suflet**” semnează Ion Prodan, „**Micuțul dictator al județului – un antisemit?**” semnează Adrian Gontescu, „**Stop poluării râului Galbena**” semnează Ioan Drăgan. Luând exemplul celorlalte ziare și periodice apărute în acea perioadă pe pagina a 4-a a ziarului erau publicate diverse articole de divertisment, epigrame, reflecții despre dragoste, anecdote, curiozități diverse din țară și de peste hotare.

„COMERȚUL ȘI INDUSTRIA” **(1932)**

Revista organizațiilor comerciale, industriale și de meserii din județul Hunedoara , care publica și Buletinul Oficial al Camerei de Comerț și Industrie Deva. Gazeta explica diferite legi, lămurea industriașii și comercianții, publica evenimente legate de profilul publicației. Articolele apăreau și în versiune maghiară (în aceeași pagină).

”COMUNICĂRI DIDACTICE, COMUNICĂRI EDUCAȚIONALE” (2007)

Profesoara de la Liceul de Informatică din Petroșani, Ana- Maria Lazăr a reușit să editeze primul număr a unei reviste de comunicări. Experiența de la *Prețul exact*, unde editor este soțul său, a fost de bun augur. În Cuvântul înainte, editorul ne spune că „revista se adresează în principal cadrelor didactice, propunându-și ca prin existența sa să creeze un spațiu al comunicării libere, al împărtășirii experienței profesionale, al promovării personale sau colective, al criticii atunci când calitatea procesului educativ are de suferit.”

Ana Maria Lazăr menționează, în același *Cuvânt înainte*, că „majoritatea lucrărilor prezente în acest număr de debut al *Comunicărilor* aparțin profesorilor de la Liceul de Informatică Petroșani, deoarece în acest liceu s-a născut ideea acestei reviste”. Pentru editor, viitorul sună bine : „sperăm ca într-un timp relativ scurt, revista să se înscrie pe o orbită proprie și cadrele didactice de la orice școală care au ce comunica colegilor de breaslă să o poată face și prin acest mijloc.” În perspectivă, revista va putea găzdui și opinii venite din partea părinților și elevilor „dacă articolele respective se înscriu în perimetrul problematicilor educaționale”. De machetarea și tehnoredactarea revistei s-au ocupat Ana Maria Lazăr și Cristina Versanszky care au și funcțiile de editor și secretar de redacție la *Comunicări*. Tenacitatea editorului s-a dovedit, și în acest caz, mai tare decât inerția posibililor colaboratori. Toată lumea se crede îndreptățită să creadă că nimic nu se poate face fără ajutor de la stat și fără binecuvântarea conducerii. Uite că se (mai) poate și altfel...

„CONDUCTOR TEHNIC”

(1928-1936)

Revista bilingvă româno-maghiară Conductor Tehnic, subintitulată **“Buletinul Uniunii Generale pentru asigurări sociale”** poate fi considerată o continuatoare a publicației **„Montanistică și Metalurgie”**. Revista apare la Petroșani între anii 1928-1936, fiind tipărită la Tipografia „Jiul Cultural”. Directorul revistei a fost Arpad SCHREIBER, conductor principal la Societatea „Petroșani” respectiv redactor responsabil Ștefan TOMUȚA. După exemplul revistei **„Montanistică și Metalurgie”** noua publicație a avut un număr egal de pagini în limbile română și maghiară, conținutul acestora fiind identic. În perioada celor nouă ani de existență sunt editate 34 de numere dintre care 5 simple, 10 duble, unul triplu și două cvadruple. Conținutul materialelor jurnalistice publicate nu fac referire la preocupări tehnico-științifice, abordând în principal aspecte legate de problematica „Uniunii” axându-se pe aspecte de ordin social: asigurarea condițiilor pentru pensie suplimentară; prezentarea conținutului unor procese verbale ale Adunărilor Generale și ale Comitetului, evoluția numărului de membrii, conținutul bilanșurilor încheiate la sfârșit de an, raporturile cu Casa Centrală de Asigurări Sociale.

„(Con)texte”

(2003)

Publicație a Cenaclului Boema Petroșani. Apare în 2003 sub direcția lui Marian Boboc. În paginile (CON)TEXTE-lor sunt publicate articole și imagini care reflectă activitatea Cenaclului BOEMA. Semnează “boemii de serviciu” Ion Pascal Vlad, Adrian Cerchez, Sorin Oprea (foto), Doru Deoancă, Ion Hirghiduș, Gilbert Danco, Cătălin Docea, Mihai Barbu, Dan Codrea, Marian Boboc. Este una dintre publicațiile culturale reușite din Valea Jiului. Consemnăm câteva titluri: **“Eugen Uricaru, președintele Uniunii Scriitorilor din România pe acoperișul... Jiului”** – Din informația prezentată pe prima pagină a numărului din aprilie 2005 reținem că Eugen Uricariu, redactor la revista **“Steaua”** din Cluj a fost invitat să prezideze juriul unui concurs de fotografii din programul unor manifestări culturale. Sub un alt titlu, **“Marian Boboc – membru al Uniunii Scriitorilor”** apare o știre conform căreia **“în sesiunea comitetului de validare a membrilor Uniunii Scriitorilor din România ce s-a desfășurat la București, luni 4 aprilie, a fost primit poetul Marian Boboc – membru al Cenaclului Boema...”** Acesta a fost la acea dată al cincilea membru al Uniunii Scriitorilor cu domiciliul în Valea Jiului. Alte titluri interesante îndeamnă cititorul la lectură: **“Cenaclist la persoana I, uneori plural, caut literatură tânără, fără românesc și-n piața centrală a Petroșaniului, lângă Popasul Haiducilor /per haine de second hand. În fiecare sfârșit de lună...”**.

Pagini întregi sunt consacrate prezentării scrierilor unora dintre mânuitorii de condei consacrați din Valea Jiului, poeți

debutanți sau alții cu numeroase volume deja apărute ca: Loredana Cristea, Mihai Barbu, Ion Hirghiduș, Mircea Andraș, Ioan Lascu, Gheorghe Truță, Ioan Pascal Vlad, Constantin Cîmpeanu, Mircea Bujorescu, Marian Boboc, Andrada Dinu, Sorana Vătavu, Valeriu Butulescu, Corneliu Rădulescu.

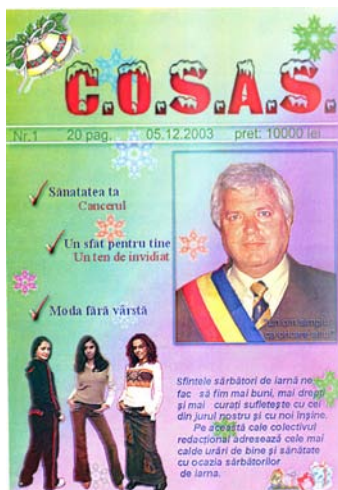
„CONVORBIRI ȘTIINȚIFICE” **(1917-1923)**

Gazetă unică, pe acest profil în Transilvania care a pledat pentru popularizarea științei, intitulându-se **„revistă de știință și cultură”**. Prin programul său intitulat **„Ne trebuie cultură științifică”** redactorul formula îndemnul de a ne entuziasma nu numai de literatură, ci și pe terenul științelor **”unde se reclamă muncă mai intensă, cugetare mai disciplinată”** pentru a dobândi foloase cât mai evidente și de preț în progresul general. Publicația a făcut apel la articole de sinteză în domeniile cele mai variate: chimie, electricitate, matematică, științe naturale, astronomie. Materialul era ordonat în rubrici ca: **“Actualitatea științifică”, „Minunile industriei”, „Zori de universe” „Filosofia științifică în fața naturii”**.

Revista s-a dovedit a fi de o valoare deosebită fiind în anii grei ai războiului singura publicație de popularizare a științei. A fost redactată de Gavril Todica având colaborarea lui Al. Borza, P. Suciuc și F. Pop. În anul 1917, ca urmare a popularității de care se bucurau articolele sale și a valorilor instructive educative, Comitetul Astei a dispus folosirea publicației și a celorlalte periodice și broșuri scoase de Gavril Todica la Orăștie, ca material didactic în școlile secundare românești din Transilvania. Gavril Todica a caracterizat revista

ca fiind **“modestă în haină, bogată în cuprins, varita în idei, constructivă de la primul articol până la ultima știre”**. Convorbiri științifice rămîne ca una dintre cele mai importante publicații care au jucat un rol important pe linia răspândirii cunoștințelor cultural științifice, a informării și educării unui cerc larg de cititori din ținuturile Hunedoarei și nu numai.

„COSAS” **(2004)**

Revistă școlară editată de elevii Liceului Teoretic Lupeni. Primul număr a apărut în luna aprilie 2004, cu sprijinul Primăriei Municipiului Lupeni, personal a primarului Cornel Resmeriță. Tipărită în condiții grafice destul de reușite, full color, pe hârtie cretată, revista prezintă tematici de interes general, interviuri cu personalități ale Municipiului Lupeni, teste de cultură generală, poezii semnate de elevii liceului, încercări de proză și mai multe

pagini de divertisment și informații de cultură generală.

Inițiativa editării revistei aparține elevilor Alexandra Buruiană, Cristi I.Cîtea, Simina M. Cîtea, Simona Jurca și Oana M. Bâldea. Conform precizărilor făcute în caseta redacțională a primului număr al revistei, redactorii COSAS-ului precizează că editarea revistei a fost posibilă cu sprijinul colectivelor redacțiilor ziarelor ZONA SPECIALĂ și

CURIERUL VĂII JIULUI a profesorilor Dan Tănase, Dan Ianoși, Toma Vișan, Cristian Resmeriță, dr. Grigore Crișan, Claudiu Ionescu, precum și a sponsorilor SC COMEXIM R SRL LUPENI, prin persoana lui Emil Ilie Părău, Cooperativa Straja Lupeni prin persoana doamnei Anuța Dumitrel, magazinul “Trei pitici”, SC DEDY FARM SRL. Fotografiile color din paginile revistei au fost realizate de Ioan Retezan – Sony, alături de care este consemnat numele colaboratorului Andrei Fiedler - redactor al ziarelor ZONA SPECIALĂ și CURIERUL VĂII JIULUI.

„COSÎNZEANA” **(1911-1915)**

Un adevărat salt calitativ în presa literară hunedoreană s-a produs odată cu apariția revistei „**Cosînzeana**” redactată și tipărită la Orăștie în perioada 1911-1915, reluată apoi la Cluj. Este o publicație literară cu valoare națională, atât prin colaboratorii săi de prestigiu, a tematicii majore, cât și prin ținuta de ansamblu, prezentarea grafică, îngrijire estetică etc. Spre deosebire de celelalte publicații ale Orăștiei în care literatura a fost adiacentă, și o bună parte din materiale erau reproduse din alte reviste literare, „**Cosînzeana**” este o publicație literar-ilustrativă, care are o contribuție reală în

mișcarea noastră scriitoricească, într-un anumit fel continuând „**Familia**” sau acționând în consonanță cu „**Luceafărul**”. După cum preciza redactorul și proprietarul ei, Sebastian Bornemisa (ginerele preotului ziarist Ioan Moța) „**ținuta Cosînzenei noastre va fi vecinicul frumos**”, aducând poporului, după viață zbuciumată și câteva clipe senine.

Ca și celelalte publicații orăștience, dar la un nivel net superior calitativ, „**Cosînzeana**” cuprinde sistematic în paginile sale poezii și proze de calitate, aparținând deopotrivă marilor scriitori români dar și creațiile unor autori locali, literatură dramatică (prin scenete și piese versificate), pagini de critică și istorie „literară” de notorietate. „**Cosînzeana**” a găzduit traduceri din literatura universală clasică - Goethe, Mark Twain, Lenau din literatura universală modernă - Prevost, Fr. Coppee – din literaturile franceză, germană, rusă, americană.

Sunt publicate traduceri din textele filosofice ale lui Henri Bergson, gânditor francez ale cărui idei l-au preocupat și pe Lucian Blaga.

În peisajul presei hunedorene a acelor vremuri „**Cosînzeana**” poate fi considerată o publicație literară cu valoare națională, atât prin colaboratorii ei de prestigiu, a tematicii majore, cât și prin ținuta de ansamblu, prezentare grafică, îngrijire estetică. A fost o publicație literară ilustrativă, cu o contribuție reală la mișcarea scriitoricească. Continuă să apară la Orăștie, după care e reluată la Cluj. Poezia publicată în paginile ziarului este semnată de V. Eftimu, H. Frolo, Z. Birsan, Ada Nagy, M. Săulescu, C.S. Făgețel, Al. George, O. Hulea, Vioara din Bihor, Liviu Rebreanu, E. Parago, G. Năsturaș, proza de Liviu Rebreanu, I. Agîrbiceanu, Al. Cazabanu, Al. Ciurea, M. Sadoveanu, J. Barth. Critica literară e reprezentată de G.S. Făgețel, Al. Ciurea, H. Stanal, Radu S. Dragnea. Consistentă este istoria literară fiind concetrate

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

operele lui S. Bărnăuțiu, A.D.Xenopol, Pompiliu Eliade, G. Barițiu. Sunt consacrate articole pe probleme sociale importante: Revoluția de la 1848, Unirea Principatelor, Războiul pentru Independență etc.

Prin consistența de idei și diversitatea articolelor, **“Cosînzeana”** rămâne o publicație de o remarcabilă amplitudine și de largă respirație, aporpiindu-se de valoarea Luceafărului. Revista a avut o valoare cu adevărat națională atât prin colaboratorii săi cât și prin tematica abordată în paginile sale. În condițiile intensificării luptei de eliberare națională a românilor din Transilvania, revista **“Cosînzeana”** a marcat un moment deosebit impulsionând mai mult decât benefic mișcarea literară în general și a presei în special.

„CREDINȚA STRĂMOȘEASCĂ” (1990)

În luna martie 1990, apare la Petroșani prima publicație profesionistă de cultură religioasă cu titlul: **„Credința Strămoșească”** cu un subtitlu **„Foaie Religioasă Ortodoxă Română”**, editată de preotul paroh ortodox Mihai Muntean de la Biserica Sf. Nicolae din Petroșani. (lăcașul de cult a fost dat în folosință în data de 22 iunie 1920). Ca motto pe prima pagină a publicației era consemnată: **„și ve-ți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi”** (Ioan 8; 32).

Alături de un scurt istoric - editorial semnat de Părintele Mihai publicația se bucură la primul număr de colaborarea lui Bartolomeu Anania, pe atunci Arhimandrit de București, viitorul mitropolit al Ardealului, care semnează articolul **„Învățăm de la mineri”** în care evocă demersurile făcute la cererea minerilor pentru includerea în Acatistierul editat de Institutul Teologic București a Acatistului Sfintei Varvara,

patroana minerilor. Apoi, pot fi lecturate articole ca: **„Și-a făcut Biserica datoria?”** de Lucia Muntean; **„Rolul lăcașurilor de cult strămoșesc și ale clericilor români în dezvoltarea culturii și literaturii naționale”** de prof. Mircea Muntean; **„File din istoria Bisericii Ortodoxe Române”**; **„Cuvinte despre post”**; **„La Buna Vestire”**; **„Despre cinstirea Maicii Domnului”**; **„De la leagăn – peste moarte – înspre veșnicie”**, semnate de părintele paroh Mihai Muntean, rugăciuni, învățături și practici creștinești.

Publicația are o tematică bogată, diversificată, subliniind contribuția Bisericii la înfăptuirea idealurilor de propășire și emancipare spirituală a poporului român. Se remarcă o bună calitate a poeziilor publicate și un frumos reportaj de omagiere a Eroilor Revoluției ce și-au dat viața pentru libertate și victoria credinței în Dumnezeu.

„CREDINȚĂ ȘI AVÂNT” **(1940)**

Curier cultural și informativ apărut la Deva. Luptând sub steagul pe care a înscris: **„credință, muncă, cinste, iubire și frăție”**, gazeta închină aceste idealuri dinastiei de Hohenzoller, străjeri ai altor „prezențe” ale anilor 40.

„CUCU ÎN ARDEAL” (1908)

Foaie umoristică și de literatură populară. A apărut în Orăștie apoi la Deva, ca supliment al revistei „Bunul econom”.

A publicat scurte istorioare cu întâmplări hazli și basme în sinteză, cu receptivitate în rândul masei largi de cititori de la copii și până la personae de vârsta bunicilor.

„CURIERUL” (1942-1943)

Săptămânal devenit care vrea să îmbrățișeze „**toate problemele județului**”, dar fără să reușească. În paginile sale se întâlnesc articole care aduc elogii lui Adolf Hitler.

”+ Curierul ortodox + Român”

(1990)

A apărut în iunie 1990 la Deva, ca bilunar ortodox al românilor de pretutindeni. Primul director al ziarului a fost Preot Iconom Stavrofor Puiu Ciolan Badețeanu. Ziarul a fost tipărit în 4 pagini alb-negru, într-un tiraj de masă care a atins 25.000 de exemplare/număr.

În numărul 1 al Curierului Ortodox cititorii au putut lectura un interesant articol cu titlul „**Început de cale**” semnat de P.S. Timotei Seviciu, Episcop al Aradului și Hunedoarei. Dintre titlurile mai importante ale primelor numere mai putem aminti: „**Virtuți – Dreptatea**” semnat de Alexandru Hotăran, protopop, „**Întru apărarea ființei neamului și a Bisericii Strămoșești**” semnat de Monahul Ioasaf, „**Predici laice**”, „**Cuvânt de învățătură la Praznicul Pogârârea Duhului Sfânt**” semnate de Părintele Nicolae, „**Drumul sufletului după moarte**” semnat de Maica Mihaela de la Schitul Iezer – Vilcea.

În paginile ziarului sunt consemnate sărbătorile religioase, săptămânale și lunare, precum și un calendar ortodox. Ziarul a fost difuzat prin Bisericile Ortodoxe Creștine din Județul Hunedoara.

**„CURIERUL FEDERAȚIEI
COOPERATIVELOR ȘCOLARE”
din județul Hunedoara
(1946)**

Publicație lunară, apărută la Deva, care a încercat să facă educație cooperatistă în școlile județului. Milita pentru înmănuncherea cooperativelor școlare într-o federație județeană. S-a pierdut pe drum.

**„CURIERUL HUNEDOAREI”
(1919)**

A apărut la Deva ca organ național săptămânal și monitor oficial întemeiat cu concursul material și moral al intelectualilor din Deva. A avut puține apariții.

„CURIERUL MINERILOR”

(1991)

Apare în 10 iulie 1991 la Petroșani ca ziar al Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului și al Regiei Autonome a Huilei Petroșani. Tematica ziarului era cu preponderență axată pe prezentarea activității miniere, prezentând în fiecare număr modul de realizare a programului de producție la câte una dintre minele aparținătoare Regiei Autonome a Huilei Petroșani. Articolele au fost semnate în primele numere de Viorica Brad, Ovidiu Iliescu, Cristian Ștefan, Ștefan Nemeček. Coordonator: Ștefan Nemeček.

Pe prima pagină al primului număr se preciza: **“Ziarul CURIERUL MINERILOR din Valea Jiului se dorește a fi un ziar al tuturor locuitorilor municipiului nostru. Prin intermediul ziarului, dorim să prezentăm țării viața minerilor Văii Jiului, cu necazurile lor, cu bucuriile și satisfacțiile de zi cu zi, prin prisma opiniilor noastre.**

Sediul central al ziarului va funcționa în Petroșani. La Vulcan, în clădirea Primăriei și Uricani la Casa de

Cultură vor ființa două subredacții.”

Tot de pe prima pagină a aceluiași număr 1, aflăm că minerii din Valea Jiului vor reconstrui din temelii localitatea Berești din județul Bacău, complet distrusă în urma inundațiilor de la începutul lunii iulie 1991. În pagina 4 aflăm amănunte despre această acțiune într-un amplu interviu cu liderul Sindicatului Liber al minerilor de la EM Livezeni, Dorin Loîș. Titlul interviului: **“Am lucrat o zi în contul omeniei”**. Din primele numere ale ziarului mai reproducem câteva titluri semnificative: **“Șomajul în Valea Jiului”**, **“Atenție părinți – se fură copiii!”**, **“Situția realizării producției brute de cărbune la nivelul unităților RAH Petroșani”**, **“Sindicatul și problemele oamenilor”**, **“Fermitate, obiectivitate și multă multă omenie”**, **“Situția este cu adevărat dramatică”** – interviu cu Ilie Torsan vicepreședintele LSMVJ, **“Dorim ca iarna să găsească fiecare om cu un acoperiș deasupra capului”** – un amplu interviu cu Miron Cozma liderul Ligii Sindicatelor Miniere Libere Valea Jiului în care acesta comenta modul în care minerii Văii Jiului au sprijinit material și financiar și vor sprijini în continuare sinistrății din Moldova. În câteva numere din iulie – august, ziarul prezintă în detaliu, cu fotografii făcute din zona sinistrată, modul în care minerii din Valea Jiului, sub coordonarea Ligi și a sindicatelor afiliate LSMVJ au fost alături de locuitorii mai multor localități sinistrate din Moldova, unde ploile abundente au făcut prăpăd. În numărul din 20 septembrie 1991, **“Curierul Minerilor”** prezintă nemulțumirile minerilor și un protest adresat președintelui României Ion Iliescu, primului ministru al Guvernului Petre Roman, Ministrului Muncii și Protecției sociale Mihnea Marmeliuc, Ministrului Economiei și Finanțelor Eugen Dijmărescu și Ministrului Industriei Victor Stănculescu. Dintre nemulțumirile exprimate de sindicate în numele minerilor consemnăm:

1. Indexarea salariilor de bază datorită creșterii excesive

a prețurilor,

2.Modificarea art.4, alin. 2 din HG nr. 219/1991 privind salariul de bază minim brut pe țară

3.Modificarea art. 3, lit. i din HG nr. 219/1991 referitor la costul mesei calde pentru mineri

4.Modificarea art.3, lit. f din HG nr. 219/1991 referitor la alocația de stat pentru copii.

În același număr era publicată legea adoptată de Parlamentul României privind soluționarea Conflictelor Colective de Muncă. Pagina 5 a aceleiași număr de ziar prezenta un text prescurtat a primului Contract Colectiv de Muncă statuat între sindicate și Administrația Regiei Autonome a Huilei Valea Jiului privind obligațiile salariaților, obligațiile patronatului, obligațiile sindicatelor, disciplina în muncă, drepturi și protecția forței de muncă, obligații obștești.

În numărul din 1 octombrie 1991, pe prima pagină, **“Curierul Minerilor”** prezintă un amplu articol în care sub titlul **“Conflictul de muncă din Valea Jiului s-a derulat conform legii”** se prezintă derularea evenimentelor petrecute în cursul săptămânii 23-28 septembrie, adică greva minerilor din Valea Jiului sau mineriada din septembrie. Se aduce la cunoștință publică raportul Ministerului de Interne și Ministerul Apărării Naționale. Tot de pe prima pagină aflăm că, în mod opus informațiilor prezentate de televiziuni și presa centrală, în timpul evenimentelor de la București, mulți dintre minerii prezenți acolo au fost agresați, violențați și chiar împușcați. Spre exemplu, răniți prin împușcare au fost: Grigore Gheorghe de 29 de ani – plagă prin împușcare în gamba stângă, internat la Spitalul din Petroșani, Dorel Munteanu – 27 ani, plagă prin împușcare în gamba stângă, cu mici schije restante, internat la Spitalul din Petroșani; Miron Gheorghe, vagonetar, internat la Spitalul din Petroșani; Gheorghe Ababei, miner din Bacău – deci au fost mineri și din alte localități și zone ale țării – plagă împușcată cu reținere de corp străin (glonț), extras prin

intervenție chirurgicală. Articolul continuă cu alte exemple de răniri grave care reflectă varietatea mijloacelor folosite pentru rănirea și agresarea demonstranților: Miclea Alin – 17 ani, arsuri chimice, Nelu Rad – 30 ani, fractură picior, Dan Buiceanu – intoxicație gaze; Dan Tănase Țârlea – intoxicație gaze; Gheorghe Olteanu – plagă penetrantă; Constantin Angheloaie – plăgi ambele picioare; Ion Nicodim – contuzie craniană;

În pagina numărul 3 din 15 octombrie, sub o fotografie a lui Petre Roman este publicat articolul cu titlul **“Omul care putea, dar nu a vrut”**. Esența articolului: **“refuzurile repetate la cererile minerilor de a veni în Valea Jiului și de a discuta la fața locului despre condițiile de muncă și viață pe care trebuie să le îndure zi de zi, ei și familiile lor, ceilalți locuitori ai municipiului, au condus la ceea ce se cunoaște nu doar de o țară întregă, ci de o lume întregă”**.

De când nu mai este primul ministru al Guvernului, probabil că a revenit la pulovărul roșu și zâmbetul care l-au consacrat, dar din fericire nu pentru prea multă vreme, în viața politică, post revoluționară, a țării. Poate acum are mai mult timp să viziteze Valea Jiului, să vadă halul de sărăcie care există, și la care a avut contribuție esențială. Îl așteptăm, așa cum am făcut-o și în cei doi ani în care a stat în fruntea guvernului, dar de data aceasta nu cu aceeași nerăbdare”.

În același număr al ziarului sub titlul **“Cui ați făcut jocul domnule Răzvan Teodorescu?”** este comentată prestația Televiziunii Române, calificată ca fiind campioană a dezinformării.

În numerele următoarea pe suprafața a două pagini, **“Curierul Minerilor”** continuă să prezinte activitatea de extracție a cărbunelui la câte una dintre minele din cadrul RAH Petroșani: Lonea, Petrila, Petrila Sud, Dîlja, Livezeni, Iscroni, Aninoasa, Vulcan, Paroșeni, Lupeni, Bărbăteni, Uricani, Valea

de Brazi, Cîmpu lui Neag. Alte titluri interesante prezentau viața socială și economică a locuitorilor din zonă, activitatea poliției, probleme sindicale, aspecte ale transportului urban de călători, posibilitățile de petrecere a timpului liber, frumusețile și ineditul munților înconjurători.

În numărul din 30 noiembrie 1991 putem regăsi povestea tragicului accident colectiv de muncă de la Mina Livezeni petrecut cu 11 ani în urmă, când 53 de semeni ai noștri, dintre care numeroși militari și-au pierdut viața în subteran.

Ziarul reușește să se mențină pe piața media din Valea Jiului pe un loc de onoare, continuând să atragă atenția locuitorilor Văii Jiului publicând informații de interes general într-o manieră jurnalistică decentă și de ținută, cu un colectiv redacțional profesionist și responsabil. Din temele și titlurile mai importante consemnă o serie de articole care prezintă componența și activitatea clubului de fotbal fanion al Văii Jiului, **Jiul Petroșani**, prezentarea activității unor societăți comerciale private care au reușit prin calitate și competență să se impună în firava economie capitalistă a Văii Jiului. Sunt prezentați ca prieteni ai ziarului personalități din țară și de peste hotare. În numărul din 1 iunie 1992 alături de Dorin Loiș liderul sindicatului de la EM Livezeni este prezentat Neculai Constantin Munteanu cunoscut redactor al postului de radio Europa Liberă. Atrag atenția mai multe pagini culturale printre care prezentarea ediției jubiliare XX a Nedeii Vulcănene.

Într-o ediție specială a **“Curierului Minerilor”** din 30 iunie 1992 este publicat primul Contract Colectiv de Muncă negociat cu conducerea RAH Petroșani. Pe prima pagină cu litere distincte era făcută precizarea: **“Prevederile prezentului Contract Colectiv de Muncă se aplică numai membrilor sindicatelor afiliate Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului”**. Interesante sunt informațiile care prezintă activitatea echipei de rugby din Lupeni, înființată încă în anul 1919.

Pagina este publicată în numărul ziarului din 15 august 1992. Conținutul textului imnului echipei este cu totul impresionant: În numărul din 30 octombrie 1992 al “**Curierului Minerilor**” aflăm istoria echipei de popice din Vulcan, sport cu tradiție în această localitate. În toamna anului 1992, popicarii vulcăneni au participat la Cupa Mondială, competiție desfășurată la Szegeed - Ungaria unde au ocupat un onorabil loc IV, înaintea echipelor Cehoslovaciei, Franței, Suediei și Italiei, echipe puternice, cu experiență competițională mult superioară.

În numărul din 20 noiembrie 1992 pe suprafața a două pagini de ziar este prezentat modul de desfășurare a celei de-a II-a Conferințe Naționale cu tema: Ingineria și Medicina în Protecția Omului. O acțiune și o temă generoasă, printre participanții de marcă: dr. Raed Arafat de la Universitatea de Medicină Tg. Mureș, Miriam Gettinger reprezentantă a Fondului Independent de Ajutorarea a României din SUA, doctorul Radu Pop de la Spitalul Clinic de Urgență București, Șerban Țupa și Mariana Vasiliu, reprezentanți ai concernului german Drager, care are o tradiție de peste 100 de ani în producția a tot ce înseamnă respirație și mediu de respirat, specialiști din mineritul Văii Jiului, cadre didactice de la licee și Institutul de Mine Petroșani, cadre medicale de la Spitalul de Urgență Petroșani.

Ziarul continuă să apară până în luna iunie 1993 când își schimbă titlul în “Curierul Văii Jiului”, formă sub care apare și în prezent.

„CURIERUL SINDICATELOR” **(1990)**

Organ de presă al Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului. Apare la 13 septembrie 1990 la Petroșani. Coordonator: Dorin Gheța. Ziarul este editat ca o necesitate de comunicare a sindicatelor cu membrii de sindicat. Era perioada când se constituia Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului, sub conducerea lui Miron Cozma. Acțiunile Ligii, demersurile făcute la factorii guvernamentali, discuțiile și negocierile cu conducerea Regiei Autonome a Huilei, trebuiau să fie făcute cunoscute cât mai operativ, fapt pentru care s-a considerat utilă și oportună editarea acestui ziar. Nu a apărut decât o scurtă perioadă, de trei luni, sarcinile mediatice și colectivul ziarului fiind preluate de redacția „**Curierul Minerilor**”, coordonat și editat de Ștefan Nemecsek. Pentru o bună colaborare, chiar redacția ziarului s-a mutat cu birourile în clădirea în care funcționa Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului, condusă de Miron COZMA.

„CURIERUL VĂII JIULUI” (1993)

Publicație independentă apărută în 18 iunie 1993, cu nume schimbat din „Curierul sindicatelor”, „Realitatea minerească” „Curierul minerilor”. Ziarul s-a tipărit pentru început la Tipografia Tg. Jiu. Nu după mult timp, din motive

economice mai rentabile, conducerea ziarului a decis schimbarea tipografiei, tiparul fiind executat la Prod Tipo Drobeta Turnu Severin. Din anul 1998 tipărirea „Curierului Văii Jiului” se va executa la Deva, apoi la Petroșani. Editorul ziarului a fost SC REALITATEA ROMÂNEASCĂ COMSERV SRL Vulcan, sub coordonarea ziaristului Ștefan Nemeček. În primii ani de apariție ziarul și-a crescut continuu tirajul ajungând în perioada de apogeu a jocului piramidala **Caritas** – când publica listele persoanelor din județul Hunedoara care urmau să-și ridice banii – la un tiraj record de 34.000 de exemplare pe număr de apariție. Colectivul de redacție a fost format din persoane cunoscute în jurnalistică hunedoreană: Ioan Dubek, Ioan Mustață, Ștefan Nemeček, Viorel Străuț, Florentina Suciuc, Genu Tuțu, Marioara Lupa, Nicolae Stanciu, Ion Rățulescu, mai tinerii Dan Popa, Evelin Ceciuc, ș.a. Tehnoredactarea ziarului a fost asigurată de Daniela Filimon, Camelia Cristina Mohora și Norbert Laszlo Horvath,

mai târziu de Daniela Mikloş și Paul Năstase. „**Curierul Văii Jiului**” poate fi considerat ca fiind cel mai logeviv ziar din Valea Jiului apărut după 1989. În prezent directorul ziarului este ing. Daniela Mikloş. Editor – același Ștefan Nemecek. Colectivul redacțional a inclus redactori permanenți și colaboratori printre care amintim pe: Gabriela Ivan, Mihaela Făgaș, Rucsanda Blaj, Hainal Hapek, Cristian Tomescu, Daniela Grăjdan, Ștefan Murgilă, Mihaela Bălașa, Giurgevca Bretean, Andrei Fiedler, Gheorghe I. Drăghici-Slăvuțescu, Marieta Jurca, Ileana Luca, Alin Huiu, Melinda Onea ș.a. Ziarul își câștigă o bună imagine atât în Valea Jiului cât și județul Hunedoara, din anul 2005 funcționând cu o subredacție la Deva și difuzare în principalele localități ale județului Hunedoara. La momentul de față înregistrează cel mai mare tiraj al ziarelor apărute în Valea Jiului, având totodată și cea mai extinsă arie de difuzare dintre ziarele editate în acest perimetru geografic. Apare cu două pagini de policromie, în condiții grafice de excepție, tiparul fiind executat la SC Tipografia PROD COM Tg. Jiu.

„CURIERUL PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI HUNEDOARA” (2004)

Este o publicație lunară editată de Consiliul Local al Municipiului Hunedoara. Apare în format A4, 12 pagini, cu copertă policromie, într-o grafică deosebit de reușită. Redactorul șef al publicației: Gabriela Muican, corector: Mircea Diaconu, grafica: Constantin Zgâmbău. Tehnoredactarea și tiparul sunt executate la Tipografia „**Grafica Plus**” Deva. Conținutul paginilor revistei reflectă activitatea Primăriei și

Consiliului Local Hunedoara, sunt aduse la cunoștință publică hotărârile adoptate de Consiliul Local. Regăsim și titluri interesante ale unor articole care prezintă diverse acțiuni culturale, probleme privind Uniunea Europeană, activitatea școlilor, funcționarea și administrarea piețelor, diverse răspunsuri la sesizările și întrebările cetățenilor și multe alte informații de interes public semnate de Carmen JOSAN, Ioan NIMU, Mircea DIACONU, Sabina COSTACHE, Liana NEGHINĂ, Simona Dreghin, Gabriela Muican. „**Curierul Primăriei Municipiului Hunedoara**” a devenit în scurtă vreme o publicație apreciată de cetățenii municipiului

Hunedoara, un „instrument” util de comunicare între administrația publică locală și cetățeni.

„CURIERUL VALEI JIULUI” (Zsilvolgyi Futár) (1922)

Primul număr al ziarului apare la Petroșani la data de 30 iulie 1922. Locația unde își desfășura activitatea redacția și editura era în Petroșani. Redactor responsabil Teodor Salca. Prim redactor: Adalbert Kovary. Ziarul apărea cu o frecvență săptămânală în zilele de vineri, fiind declarată „**Foaie săptămânală, socială, critică și reportă – Társadalmi, kritikai, sport és riport hetilap**”. În ediție bilingvă româno-maghiară. Ziarul se dovedea a fi consistent, numărând 20 de pagini, prețul fiind de 4 lei. Abonamentul pentru un an costa 180 lei, respectiv pentru o jumătate de an 90 de lei. Pentru un sfert de an 45 lei.

Primul număr al „**Curierului Valei Jiului**” publică pe prima pagină un editorial în care Adalbert Kovary prezintă

„orientarea” și „directivele” noii publicații. **„Oare cândva, presa era a șaptea mare putere lumească. Venind războiul, înșirarea puterilor mari s-a schimbat. Presa a ajuns în locul cel dintâi, și la o vază mare, ceea ce se poate mulțumi doar opiniei publice pe care a reprezentat-o, a dat idei noi străduințelor sociale, a mișcat mulțimea și a știut să aducă la suprafață milioane de voințe, punându-le în faptă.**

Gazetăria are rădăcini adânci în viața națională și adevărata gazetărie este vrednica apreciație a marilor idei regeneratoare. Gazeta și jurnalistică numai așa pot trăi și se pot dezvolta, dacă e mijlocul cel mai potrivit de înaintare, dacă în cuprinsul ei aduce lucruri din ce în ce mai noi și mai interesante și își însușește idei corespunzătoare culturii apusene, care să fie legătura strânsă cu dezvoltarea culturală. Presa trebuie să caute punctul de baza pe care să se rezeme solidaritatea, ca să cuprindă într-o tabără pe toți aceia pe care însuși presa i-a făcut să se dujmănească mai înainte. Numai cultura poate da miilor de cetățeni, lucrători ai statului, acea cultură socială care va asigura un viitor frumos și o viață folositoare.

Aceasta voim să o dăm cititorilor noștri. Noi voim să dăm cititorilor o astfel de gazetă, care să aibă un conținut frumos, interesant și bogat în toate, care să fie o cronică adevărată a tuturor întâmplărilor.

Noi dorim să distrăm și să producem voie bună, ca surâsul și dispoziția să apară pe fața fiecăruia care va citi gazeta.

Vrem să facem o legătură strânsă între cetățenii de limbă română și maghiară, pe care, dacă o vom ajunge, vom vedea realizată ținta noastră supremă.”

Salutul prim redactorului este actual și în prezent, ținând cont de rolul pe care trebuie să-l aibă cultura socială în viața „miilor de cetățeni lucrători ai statului”. Este

interesant să punctăm și aspectul referitor la toleranța și chiar armonia interetnică pentru care se pledează, aspect ce a caracterizat conglomeratul de etnii din Valea Jiului, de-al lungul timpului. Se pare că ziarul apare doar până la 31 decembrie 1922, deși a fost una dintre publicațiile bine primite și receptate de locuitorii din zonă, atât români cât și maghiari.

În paginile ziarelor apărute cititorii puteau lectura articole interesante cu teme diverse. Deseori predominau articolele cu tematică culturală. În așezămintele destinate desfășurării acțiunilor culturale erau programate numeroase spectacole de teatru, concerte de fanfară sau evoluții ale unor artiști consacrați. Erău organizate numeroase concursuri de frumusețe, unde, erau prezentate și recunoscute cele mai frumoase doamne și domnișoare din localitățile Văii Jiului. La un astfel de concurs aflăm din ziar că la Petroșani s-au impus prin frumusețe și finețe feminină Elisabeta Ratics, Eugenia Bieber, Clara Ebergeny, Doamna Stolsenberg, dna dr. Abraham, Aranka Kluger, Irene Klein, dna. Bobrovszky, dna. Sokolay. Respectiv la Vulcan, Sarolta Lugoși, Marioara Szule, dna. Bieber și dna. Deak. La Lupeni au reușit să se impună doar două frumuseți: Aurora Vodă și Izabella Szwartz. Alte câteva titluri care atrag atenția „**Valea Jiului. 1922. Femei. Povești de dragoste și de viață**”, „**Cei ce amăgesc cu căsătoria și cu înstrăinarea**”, „**Descoperiri de localuri clandestine în Petroșani**”, „**Bărbatul, femeia, calfa de prăvălie și camerista**”. „**Măria sa, doamna, la plimbare**”, „**Cine e cea mai frumoasă femeie din Valea Jiului**”, „**Joacă îngerii...**”

”CUVÂNTUL LIBER”
(apărut la 23 decembrie 1989)

Ziarul a apărut prin hotărârea comună luată în ziua de 22 decembrie 1989, după căderea lui Nicolae Ceaușescu, de către redactorii ziarului județean „**Drumul socialismului**” Deva și un grup de demonstrați ce au manifestat pașnic în Piața Palatului Administrativ din reședința de județ. În acea întâlnire s-a stabilit sistarea apariției ziarului județean de partid

CUVÂNTUL LIBER

Cotidian independent. Apare la Deva

Anul VII ● Nr. 1407 ● Miercuri, 21 iunie 1995

8 PAGINI ● 150 LEI

și editarea unui nou ziar, pus în slujba „**libertății și adevărului**” așa cum se afirmă în editorialul primului număr tipărit în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989.

Cu apariție cotidiană, ziarul s-a pus în slujba idealurilor

revoluționare susținând noile autorități, informând cititorii despre evenimentele din județ, profilându-se ca o publicație de informare, opinie și atitudine cetățenească.

De la apariție și până în prezent „Cuvântul Liber” deține rolul de lider autoritar al presei locale hunedorene. Apare și în prezent. Prezentarea ziarului este făcută pe larg în primul capitol la analiza presei din perioada comunistă.

„DAS FORUM BLATT”

(1992)

Este o publicație editată de Forumul Democrat al Germanilor din Petroșani. Apare și în prezent (august 2007) având ca obiectiv informarea membrilor comunității germane cu diverse știri, informații, interviuri din sfera socială, politică, dar mai ales

culturală a zonei, acțiuni în care sunt implicați în marea lor majoritate membrii forumului și familiile lor. Articolele sunt semnate în marea lor majoritate de membrii unui colectiv restrâns condus de prof. Maria Marian. Inițiativa apariției publicației aparține apreciatului artist pastic Iosif Tellmann. Un redactor mai mult decât activ după articolele publicate a fost inginerul Klaus FISSGUS, alături de care au mai semnat Ernest Urlich, Iuliu Bor, Mariana Medrea, Maria Marian. Grafica și fotografiile au fost asigurate de Iosiff Tellmann și Rudolf Petrik. Tematica abordată a fost și a rămas diversă. Dintre

titlurile publicate reținem câteva din bogata colecție a publicației: „Valea Jiului a devenit Forum de centru”, „O seară de carnaval reușită”, „Avem nevoie de bucătăria pe roți”, „Presa – multe publicații”, „O mică expoziție de artă”, „Biserică și forum”, „Lurdes – cel mai cunoscut loc de pelerinaj”, „Mulțumiri forumului din Transilvania”, „Are turismul viitor în Valea Jiului?”, „Despre Institutul Goethe din Franța”, „Din istoria mineritului”, „Întâlnirea sașilor din Biertam”, „Tradiții și obiceiuri populare”, „Știți ce fac copiii și tinerii în Germania”, „Ziua Mondială a rugăciunii”, „Așa a fost de Paști la Lupeni”, „Copii- ce știți despre păsările călătoare?” etc. Pentru diversiment sunt publicate grupaje de anecdote. Pentru gospodine rețete de prăjituri și rețete gastronomice, ghicitori, sfaturi gospodărești și multe altele.

„DATINA” (1990)

Apărut sub egida Primăriei Petrila, la 1 octombrie 1990. Director: Ioan Dan Bălan. A fost tipărit la Tipografia Petroșani. După cum este consemnat în subsolul paginii 4 a primului număr, **“Datina”** este **supliment cultural – artistic**

al Curierului Sindicatelor Miniere Libere din Valea Jiului. Deasupra titlului din prima pagină se precizează

„**FOLCLORUL ESTE SUFLETUL UNEI NAȚIUNI**”. Din păcate apare doar 4 numere, încetându-și apariția din motive pe care nu le putem preciza exact.

În materialul de fond **“În viața Cetății”** publicat pe prima pagină a primului număr se consemnează: **“La prima întâlnire cu dumneavoastră, *Datina* vă spune *bun găsit!* Așa cum și-ar spune doi prieteni, întrucât dorim ca de azi înainte, această publicație să devină prietenul Dumneavoastră, la bine și la greu. Sperăm ca existența ei să vă devină nu numai plăcută, ci și necesară. [...]**

Ca atare, *Datina* speră să fie alături de dumneavoastră în străduința ca moștenirea de înțelepciune a înaintașilor noștri, de creații artistice, obiceiuri, să nu se piardă, deoarece odată cu ele s-ar pierde semnificații constitutive ale ființei noastre naționale.

Totodată, *Datina* speră să fie alături de dumneavoastră în străduința de a veghea la moștenirea pe care o lăsăm noi viitorului. Substanța și semnificațiile acestor zile și ale acestor ani, relațiile noi care se vor statornicii între oameni, tensiunile sociale ascunse sau evidente, raportarea la natură și univers, temeiurile spirituale ale vieții, toate acestea risipite în întâmplările zilnice, care le maschează, constituie moștenirea lăsată viitorului. Mlădițele tinere ale acestor ani vor fi copacii care vor hrăni cu roadele lor viitorul. De aceea avem datoria să veghem la sănătatea și hrana lor, la neîngrădita lor creștere, pentru ca niciodată cleiul minciunii generalizate să nu mai aibă puterea de a le sufoca respirația.

Pentru ca *adevărul* să devină o *datină*. A trăi în adevăr și întru adevăr să devină esența ființei noastre naționale. Adevărul care dărâmă necinstea, corupția, impostura, pentru a așeza lucrurile în matca lor firească. Pentru ca slujbașii societății să pună, într-adevăr umărul la

binele general, să nu facă din acest bine o mască sub care să-și servească numai meschinele sale interese personale. Pentru ca slujirea binelui să devină o *datină*. Știm cu toții că a greși e omenește. Adevărul nu trebuie să țintească la distrugerea celui care a greșit, că să-l ajute să se îndrepte. Pentru îndreptarea celor care nu sunt definitiv pierduți pe căile greșelii, *DATINA* vă cere și vă oferă sprijinul întru binele nostru, al tuturor. Deoarece nimeni nu are dreptul să-și ia atât de multă libertate, încât să păgubească prin aceasta libertatea altcuiva. Pentru ca libertatea de cuget să devină o *datină*. Pentru ca niciodată dogme sociale, politice sau chiar spirituale să nu o poată îngenunchia. Pentru ca *Frumosul vieții* de toate zilele să devină o *datină*.

Pentru ca Dreptatea să devină o *datină*. Și lângă aceasta Bucuria roadelor muncii să devină tot o *datină*.

Pentru ca obișnuința de a căuta Lumina în om și bucuria aflării ei să devină o *datină*.

Și pentru a stabili firul de continuitate a *datinilor nou întemeiate*, cu datinile mai vechi, care au dirigit curgerea neamului românesc de-a lungul vieții, străduință întru care această publicație își propune să se încumete. Și speră, cu ajutorul Dumneavoastră, să reușească.” semnat DATINA.

Dintre principalele titluri reproducem câteva: “**Minunea și minuneaua**” semnează Ioan Dan Bălan; “**Trecut și prezent în glasul minerilor**”, “**Măsuratul – o tradiție milenară**” semnează prof. Ioan Dan Bălan; “**Datinile contra Berdiaev**” semnează Elisabeta Bogățan; “**Actualitatea anticilor**”, “**Povețe bătrânești petru octombrie (Brumărel) și prevestiri de timp**”, “**Arte martiale în Petrila**”.

În pagina a 4-a a fost permanentizată o rubrică de mică publicitate. Pentru diversitatea de idei și tematică au mai fost promovate articole cu tematică sportivă, informații sindicale, de cultură generală, știri privind activitatea scriitorilor Văii

Jiului, scurte rubrici de umor și cultură generală.

”DEMNITATEA”

(1990)

Apare la Deva, sâmbătă 24 februarie 1990, ca „publicație a oamenilor de bine”. Dintr-o casetă micuță publicată în deschiderea paginii 1, sub titlul, aflăm intențiile publicistice ale redacției.

„Proprietate privată

Națiune liberă

Țară prosperă

Credință neîngrădită

Democrație, Dragoste, Demnitate.

Vrem ca împreună cu toate forțele progresiste din țară ce au drept fundament al demersului lor democratic ideea Binelui Neamului, să conlucrăm pentru instaurarea în România a aceluși climat de normalitate ce să permită conviețuirea civilizată, pe fondul bunăstării materiale și

spirituale și într-o deplină libertate de egalitate a tuturor cetățenilor – proprietari de drept și de fapt (în vecii vecilor!) a propriei lor existențe: DEMNE, CREȘTINE, UMANE”.

Colectivul de redacție a fost compus din George Bocșa – redactor șef, Nicu Rados, Liviu Petreu, Octavian Oană, Viorel Căileanu, Miron Mateș – redactori, Mircea Oprean și Liviu Iclodean – tehnoredactori. Tiparul a fost executat la Tipografia Hunedoara – Deva.

Deși neexprimată în mod oficial, tendința primelor numere a fost de a publica articole și poezii cu tentă religioasă. Reproducem câteva titluri: **„Omul, ființa morală în societate”** semnează preot Miron Mateș, **„Unde sînt cei care nu mai sînt”** o cunoscută poezie a lui Nichifor Crainic, **„Christ”** o semnificativă poezie semnată George Bocșa, **„Corigență la istorie”** semnează Mihai Prodan, **„Apel către lichele”** semnează Gabriel Liiceanu, **„Omagiul democrației”** semnează Victor Isac, **„România peisaj devastat”** semnează Helmut Britz, **„Dragă domnule Paler”** semnează Anca Oegar, **„Nedumerire”** semnează Petru Liviu.

„DESROBIREA”

(1941-1943)

“Organ de afirmare și luptă românească”, apărut la Deva. Deși fiecare număr apare cu un motto desprins din poezii de seamă ai literaturii române, gazeta devine o publicație reacționară, susținând legionarismul.

„DEȘTEAPTĂ-TE ROMÂNE!”

(2004)

Primul număr al publicației a apărut în data de 1 martie 2004, numărându-se printre cele mai „amatoriste” proiecte publicistice din Valea Jiului. A fost editat de SC MAG Press S.R.L Petroșani, având ca acționari trei dintre cei mai cunoscuți oameni de afaceri din Valea Jiului, respectiv, Mihai Viorel Bonea, Alin Simota și Giorgio Teșeleanu.

Sufletul publicației a fost însă omul de afaceri Mihai Viorel Bonea, cel care în urma prestării la Televiziunea locală ALPHA TV, a emisiunii cu același titlu, a transferat genericul emisiunii publicației, pe care de regulă, atât cât a apărut, a scris-o în proporție de 90 la sută. În primele numere, singurul publicist mai cunoscut era Mircea Andraș, ulterior adăugându-i-se Ludovic Peter, care după câteva numere au părăsit definitiv colectivul redacțional. Au urmat alți colaboratori, care, din păcate fără o experiență jurnalistică evidentă au promovat o presă de slabă calitate.

Publicația, apărută în 8 pagini la început a crescut ca număr de pagini, ajungând la 12, dar din punct de vedere al conținutului nu a excelat niciodată. Singurele articole ce au reținut atenția au fost cele semnate de Viorel Bonea, care a dus o adevărată cruciadă împotriva neregulilor din administrațiile publice din Valea Jiului. Ca tematică, **“Deșteaptă-te Române”** a fost o publicație de divertisment, o bună parte din paginile sale fiind dedicate bancurilor luate de pe internet sau curiozităților ce au fost considerate interesante de către cei ce trudeau la publicație. Trebuie remarcat faptul că spre deosebire de alte publicații din Valea Jiului, datorită strădaniilor omului de afaceri Mihai Viorel Bonea, redacția **“Deșteaptă-te Române”** a beneficiat de o bază materială deosebită, cu care puține publicații din Valea Jiului s-ar putea compara. Păcat însă că cei ce se numeau redactori nu s-au ridicat la înălțimea condițiilor create.

Din nefericire, în anul 2005, Mihai Viorel Bonea a decedat, la o vârstă tânără, și odată cu el s-a sfârșit și apariția publicației **“Deșteaptă-te Române”**, care atât cât a apărut a reușit să țină sus steagul combativității prin presă. Colectivul de redacție: Lucian Alecsa, Mircea Andraș, Ludovic Peter, Loredana Stoicoiu, Iosif Toth.

„DEVAY UJSAG”

**(„Ziarul Devei)
(1931; 1938-1940)**

Săptămânal politic și de asociație, apărut la Deva în anul 1931. După câțiva ani, reappare pe piața media hunedoreană în același format și aceeași structură în perioada 1931-1940. A fost un frate de idei cu gazeta „**Deva és vidéke**”. Își încetează activitatea mai ales din cauza războiului care „împrăștia” majoritatea redactorilor în toate cele „patru colțuri de lume”.

„DÉVA ÉS VIDÉKE”

(Deva și împrejurimile) (1892)

Săptămânal social – gospodăresc și cultural – artistic în limba maghiară. A apărut la Deva în 1892, având o viață îndelungată. După o întrerupere de 7 ani (1910-1917) reappare în 1929.

„DONGO”
(„Viespea”) (1928)

Supliment ocazional, în limba maghiară, pentru Deva și împrejurimile ei, frumos ilustrat, care **„nu vrea să înțepe sau să muște cu satira, ci mai degrabă să „mîngîie”** (1928).

„DREPTATEA”
(1922-1923; 1925-1930; 1932-1938; 1945)

Organ oficial al Partidului Național Liberal din județul Hunedoara. A susținut cauza partidului, dar nu a fost atât de bătaios în lupta cu adversarii politici – așa după cum promisese în primul său număr. A ținut pasul cu vremea pe care a parcurs-o, dedicând pagini în format mare evenimentelor naționale. La reparație în 1945, promite că PNL pe care îl susține va urmări **„întemeierea în România a unei puternice, sincere și sănătoase democrații”**. A apărut la Deva.

„DRUMETUL” (2004)

Revistă de interes turistic adresată iubitorilor de munte. Este editată de Asociația “Pro Parâng” Petroșani. Apare în noiembrie 2004. Redactor coordonator Dumitru Pușcașu.

„DRUMUL SOCIALISMULUI” (1949)

Continuator la Deva al ziarului „Zori noi”, „**Drumul socializmului**” a apărut la 7 noiembrie 1949, ca organ al Comitetului județean PMR Hunedoara și al Comitetului provizoriu județean, propunându-și încă din articolul program să slujească **„cauza nobilă a construirii socialismului”**.

Utilizând binecunoscutul arsenal al propagandei de partid, ziarul practică un militantism sforăitor, presărat cu tușe puternice de naivitate. Cu timpul, redacția se profesionalizează,

oferind cititorului, în condițiile severe impuse presei de partid, un ziar mai bun, mai aproape de problemele oamenilor, realizând și un supliment literar „**Ritmuri hunedorene**”, în jurul căruia s-au reunit preoți, prozatori, critici literari și de artă, artiști plastici, graficieni etc., suplinind astfel lipsa unei reviste de cultură în județ. Ultimul număr sub titlul „Drumul Socialismului” apare în data de 21 decembrie 1989. Din 22 decembrie 1989 apare sub titlul nou „Cuvântul liber”

Prezentarea și analiza ziarului sunt prezentate pe larg în primul capitol.

„ECOUL” (1990)

Bilunar de opinie și informație. Apare la Deva în 27 februarie 1990. Colegiul de redacție al primului număr a fost format din V. Ardeleanu – redactor șef, Al. Bălgrădean – redactor șef adjunct, I Cîmpeanu, N. Mănescu și I. Voicu – redactori. Realizatorii ziarului aduc mulțumiri într-o casetă din subsolul paginii 4 al ziarului muncitorilor tipografi Remus Trif, Gheorghe Kasler – linotipiști, Ionel Popa, Iosif Daradics – paginatori, Nicoleta Mihăieși – stereotipar, Iacob Borz -

mașinist rotativă, care printr-un efort suplimentar față de truda lor zilnică au făcut posibilă apariția acestei gazete.

În deschiderea paginii 1, sub titlul ziarului, aflăm intențiile editorilor în articolul de fond „Cuvânt către cititori”. „Iată-ne cuprinși și noi de boala pe care unii au numit-o *infantilismul democrației*. După atâtea publicații apărute recent ne cerem și noi dreptul la viață ieșind în fața cititorilor cu această gazetă care ar vrea să reprezinte un element distinct în peisajul presei hunedorene. Din capul locului o spunem: Nu aparținem nici unui partid politic și nu suntem robii nici unui ism. Singurii noștri stăpâni sunt Dreptatea și Adevărul.

Gazeta *ECOUL* are în intenție să reflecte modul în care oamenii acestor locuri receptează și trăiesc evenimentele politice, economice, sociale și culturale ale momentului, indiferent dacă ele se consumă în capitală, în țară sau în județul Hunedoara. Nu vom neglija nimic din ceea ce este important, din ceea ce – într-un fel sau altul – ne afectează. Fiind parte integrantă a acestei țări și a acestui popor trebuie să ne spunem părerea despre deciziile care se iau în numele nostru. Pe cele câteva pagini ale ziarului veți găsi de toate – de la comentariul politic la rubrica de sport. Nu va lipsi, se înțelege, umorul pentru că – știm – românul nu poate trăi fără să râdă. Vom scrie așadar, de toate, vom scrie tranșant, fără echivocuri, fără menajamente. Chiar dacă pe unii franchiseța îi deranjează.”

Așa cum punctau în „Cuvântul către cititori” realizatorii ziarului au scris **de toate**. Au reușit să scoată pe piața media un ziar interesant, cu multă informație, cu o prezentare grafică plăcută. Aproape în fiecare pagină articolele erau asociate cu caricaturi realizate de M. Bîtcă. Reproducem câteva titluri: „Noi suntem poporul?”, „Ciorovăiala politică și țara”, „Revoluționarii erau de fapt huligani”, „Osanale

prin horoscop”, „Despre manipulare”, „Perestroika la răscruce”, „Armata nemulțumită”, „Ședința de informare... utecistă”. La fel ca majoritatea ziarelor apărute în acea perioadă, pagina a 4- a ECOUL-ui era dedicată divertismentului, sportului și curiozităților din România și din lume. Interesant de reținut faptul că aproape în fiecare număr, pe fiecare pagină era publicată o poezie. Sunt interesante **grupajele de lozinci** publicate în pagina a 2-a sub un titlu comun generic. De exemplu în pagina 2 din primul număr putem citi sub titlul „**Auzite în Piața Victoriei**”: - **Iliescu nu uita, Valea Jiului e a ta – Noi vă dăm lumină, voi dați-ne liniște – Minerii din Petroșani, nu se tem de huligani.** Atenția cititorului este atrasă și de articolul din deschiderea paginii 3 al primului număr cu titlul „**In Memoriam**” în care se precizează:

„Eroii Marii Revoluții Române din decembrie 1989 intră treptat în istorie. Acum la două luni de la jertfa lor pentru libertate și demnitate, să lăsăm lacrimile să cadă pe mormintele lor proaspete, pe tinerețea lor întreruptă fulgerător, în aspra încheștare cu Molohul ceaușist și să jurăm că, prin noi cei rămași, faptele lor înalte vor rodi înmiit în conștiința viitorimii. Tânguital clopotelor în biserici, slujbele ținute în lăcașurile sfinte ale țării ne vor aminti mereu că din sângele pe care l-au vărsat a reînviat România cea nouă, că printr-o vitejie și cutezanță fără seamăn au reînnotat firul luminoasei noastre istorii, ajutându-ne să intrăm în mileniul al III-lea cu fruntea sus între popoarele Europei și ale lumii...”

Ziarul nu a rezistat foarte mult, încetându-și subit apariția, fără nici o explicație sau motivație adusă la cunoștința cititorilor.

„ECOUL VĂII JIULUI”

(2006)

Primul număr al ziarului apare în data de 16 martie 2006. Este o ambiție editorială a Corinei Orosz – Dobre de a dovedi că și o femeie poate reuși într-un domeniu unde până în acel moment în Valea Jiului au reușit doar bărbații, cu o singură excepție – Leila Osman cu “e-Timpul”. Este vorba de editarea de presă. Nu a avut loc nici o lansare oficială așa cum se obișnuiește în peisajul mediatic. Ziarul a apărut pur și simplu, a fost scos la vânzare, continuă să apară, deși au existat multe voci care au spus că va rezista pe piață cel mult 4 numere. Colegii cu care Corina a plecat la drum, au rămas aceeași: Claudiu Moldovan, Alina Mateaș, Alin Oprea. Au existat și persoane cu care a avut o perioadă, scurtă de colaborare: Nicu Tașcă și Genu Tuțu. Doi dintre colaboratori sunt tineri, novici în ale gazetăriei, dar dornici de a face performanță, de a deveni buni gazetari. Ziarul este tipărit la SC Redtip SRL Petroșani. Conținutul publicației este divers, fiind așa cum se precizează sub titlul din prima pagină “un săptămânal pe gustul tău”.

Cu toate greutățile cu care se confruntă editorii de presă din Valea Jiului, Corina Melinda Orosz și colaboratorii săi reușesc să mențină pe piață un “Ecou” destul de reușit ca imagine și conținut.

„EGYHAZ ÉS MISSZIO” **(1934-1938)**

Apare la Aninoasa. Este o publicație cu caracter religios a comunității maghiare din zonă, în mare majoritate catolică. Sunt publicate diverse acțiuni organizate de biserică, texte religioase, scurte povestiri istorice ce se doresc a se consituti pilde legate de textele din biblie, dar și alte articole care prezintă aspecte din viața cotidiană a aninosenilor și a celorlalți locuitori ai Văii Jiului.

Publicația se dovedește a fi un bun model de comunicare a maghiarilor din Valea Jiului, un exemplu de promovare a unei culturi, fie ea și religioasă, eficientă și modernă.

„ERDELYI NAPLO” **(„Revista Ardealului”) (1931-1937)**

Ziar politic, cotidian, apărut la Deva în perioada 1931-1937. Apare ca o necesitate de comunicare mediatică pentru comunitatea maghiară care în ținutul hunedoarei s-a înmulțit și stabilit în numeroase orașe, comune și sate. Apare în paralel cu “**Revista Ardealului**” având aproximativ același conținut și orientare preponderent politică.

„e-TIMPUL” (2005)

Părăsind redacția „Opinia - Sport-turism”, Leila Osman devine editor lansând în septembrie 2005 ziarul cu periodicitate săptămânală. Reușește 13 de numere, după care ziarul își încetează apariția. Ziarul este tipărit la SC Roconstruct M.B.S. Petroșani. Editor: SC DUO MEDIA SRL Petroșani.

„Mă gândesc dacă sunt în măsură să vorbesc despre eul meu, reprezentat în munca mea de jurnalist și despre ceea ce însemn în Univers! Și totuși... Mă numesc Leila Osman și sânt singura femeie din presa scrisă a Văii Jiului care, la acel moment al anului 2005, avea curajul să spună cuvinte potrivite într-un alt(fel) de ziar, intitulat *e-Timpul* al cărui editor am fost.” – spune Leila OSMAN.

e-Timpul cuprindea în paginile ziarului *e-Timpul* pentru ȘTIRI, *e-Timpul* pentru DEZVĂLUIRI, *e-Timpul* pentru MINERITUL CARBONIFER, pagina de publicitate e-Afacere, *e-Timpul* pentru ATESTARE DOCUMENTARĂ, *e-Timpul* pentru CHESTII EXTRA(ORDINARE), *e-Timpul* pentru FEMEI DE FEMEI (sau pentru BĂRBAȚI DE BĂRBAȚI).

Temele au fost diverse așa cum se poate constata și din numeroasele rubrici de mai sus. Au fost publicate pagini de prezentare a activității consiliilor locale ale localităților din Valea Jiului, activitatea și programul actorilor și Teatrului “I.D. Sîrbu” din Petroșani, articole sportive, articole și interviuri reflectând acțiunile Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului, alte materiale interesante privind activitatea minieră. În numărul 4 din 3 octombrie 2005, pe prima pagină, sub titlul **“Mina Dâlja & Miron Cozma sunt la pământ”** cititorii ziarului puteau lectura un articol interesant care începea cu următoarele fraze: **“Sforile trase, cu temeinicie parșivă, de putere au reușit să manipuleze libertatea sindicală. Vai de țara unde justiția ascultă de putere și închide ochii când e vorba de respectarea drepturilor sindicale: așa se prezintă justiția care s-a grăbit să condamne la închisoare șase ortaci...”**

Din numerele apărute mai consemnăm câteva titluri sugestive: **“Minerii l-au salvat pe Casapu de... închisoare”**, **“Directorul general Surulescu nu amestecă PNL-ul în ciorba CNH-ului”**, **“Agresată pentru 50 de bani”**, **“Licitație cu scop caritabil”**, **“Mioritic imigrează în Spania și Tunisia”**, **“Primarul Schreter a întărit pacea cu turcii”**, **“Vivat gimnaștilor petroșeneni”**, **“PSD-iști consideră PD-iști – eunuci politici”**, **“Ziua educatorului la Petroșani”**, **“Apel pentru Miron Cozma”**, **“Si a spus prefectul... Închiderea de mine e o mare gafă”**, **“Gata cu taxa pe informație”**, **“Multiplicatorii de informație europeană din Valea Jiului”**, **“Geneză în marmură roz”**, **“Cronică de carte-povestea Iederei – Saveta Ititesc”**.

Directorul ziarului *e-Timpul* a fost Romeo SZEDLACSEK. Din colectivul de redacție făceau parte Leila OSMAN, Mircea ANDRAȘ, Arcadie S. Fotoreporter Geza SZEDLACSEK și inepuizabilul Claudiu MOLDOVAN, colaborator al majorității publicațiilor care apar în Vale.

Ultimul număr al ziarului a apărut în 9 decembrie 2005. Încă de la primul număr e-Timpul a apărut în 8 pagini cu 2 pagini policromie.

Editarea și tipărirea ziarului este reluată în anul 2007, numărul 1 (14) al noii ediții apărând pe piață în data de 11 iunie. Ziarul apare în 8 pagini, cu pagina 1 și 8 la două culori. Caseta redacțională face cunoscut cititorilor că noul director al ziarului este Sorin Mihail. Editorul coordonator rămâne Leila Osman. Din colectivul de redacție fac parte Ileana Firțulescu, Victor Iancu, Dorel Neamțu, Mircea Andraș, Arcadie Grozavu. Tehno-redactare computerizată: Lucian Murărescu. Tiparul este executat la SC Tipografia Prod Com SRL Târgu Jiu.

Dintre titlurile din primul număr reproducem câteva: **“Talpeș vrea cuarțul de Uricani?”**, **“Minerii, pentru prima dată în strategia energetică”**, **“Încet, dar sigur, Mina Livezeni renaște”**, **“Bill David se pensionează în libertate”**, **“Capo di tutti capi, anihilat”**, **“Contestații în cascadă”**, **“Liderii minerilor arestați apărați la Geneva”**, **“Românaș în două ipostaze”**, **“Gura lumii slobodă”**, **“Arcașii din Aninoasa la Campionatul Mondial”**. Pe suprafața unei pagini este prezentată derularea tradiționalului Festival Județean de Interpretare a Muzicii Ușoare **“Voci de Copii”** de la Aninoasa. Atât primul număr (14), cât și următoarele, a acordat spații pe fiecare pagină pentru mică și mare publicitate, fiind prezentate activitățile și ofertele a numeroase firme din Valea Jiului ca

Hotel Rusu din Masivul Parâng, Cabana Montana din Masivul Straja etc.

„Euro OBIECTIV 20” (2001)

Primul număr a apărut la începutul lunii iulie 2001 ca săptămânal al județului Hunedoara. Conform casetei redacționale colectivul ziarului era format din : director Mircea Goian, redactor șef Monalise Hihn, secretar general de

redacție Mircea Diaconu, redactori Oana Bimbirică, Ciprian Iancu, Nicoleta Medrea, Ioana Drăgan, Carmen Cosman, Oana Ciobotea, Alexandru Teodor, Aron Lungu, Sami Tamaș. Contabilitate Alina Lupu, marketing : Anca Stoian, tehnoredactare computerizată : Evi Nistor și Maria Sicht, culegere texte Emil Wollner, relații cu publicul Laura Șunda, IT Adrian Șunda, fotoreporter Mirela Popa. Adresa redacției era în Hunedoara, str. Moldovei nr. 2-4. Tiparul a fost executat la Imprimeriile Media PRO Cluj Napoca. Ziarul a apărut în format A3, în 24 de pagini, cu paginile 1, 2 , 23 și 24 în policromie. Orientarea ziarului a fost diversă. Aproape fiecare pagină, pe lângă materialele publicistice care erau prezentate abordând toate genurile gazetărești era prezentă marea publicitate. De fiecare dată, ultima pagină în policromie, prezenta personalitatea și activitatea unui Vip care s-a făcut

remarcat în activitatea sportivă, politică, administrativă, economică sau de altă natură. Pagina 23, tipărită tot în policromie, era destinată prezentării unei echipe sau unui sportiv de top hunedorean. Prezentarea diferitelor ramuri sportive ca șah, handbal, atletism, automobilism etc. puteau fi regăsite și în alte pagini ale ziarului în îngrijirea lui Sami Tamaș. Activitatea scriitorilor hunedoreni precum și cele mai importante creații literare, poezie sau beletristică își găseau loc în paginile „Euro Obiectivului 20”, paginile de mijloc, 11,12, 13 și 14 erau ocupate de programele săptămânale ale principalelor televiziuni, preluate de societățile TV prin cablu.

Reproducem câteva dintre titlurile semnificative: „**Telefoniștii hunedoreni au renunțat la proteste și greve**” semnat de Ciprian Iancu și Oana Bimbirică, „**Rămâne în viață Mina Aninoasa**” semnat de Oana Ciubotea, „**Din 15 iulie Deva a rămas fără gardieni publici**” semnat de Aron Lungu, „**O formație din Petroșani reprezintă România la Festivalul Balcanic din Grecia**” semnat de Carmen Cosman, „**Tabăra de sculptură în bronz de la Hunedoara funcționează!**” semnat de Victoria Stoian, „**La Sibiu, PSD-iștii hunedoreni au primit laude**” semnat de Oana Bimbirică, „**Șofer polonez – consemnat la Deva**” semnat de Alexandru Teodor, „**Tabletă de... țăran**” semnat de Aron Lungu, „**De anul viitor în județul Hunedoara ar putea exista un serviciu SMURD**” semnat de Oana Bimbirică, „**Ancheta privind afacerile păguboase a ajuns în curtea CNH Petroșani**” semnat de Carmen Cosman, „**Scandal între enoriași**” reportaj realizat de Nicoleta Medrea.

„EU ȘI EUROPA” (1936-1937)

Se declară „tribună de slavă și gând românesc”, militează pentru integrarea culturii românești în spiritualitatea europeană. Numerele din primăvara anului 1937 sunt pagini de luptă împotriva omului politic dr. P. Groza.

După înfăptuirea Unirii de la 1 decembrie 1918, presa românească din Transilvania a cunoscut o puternică dezvoltare. **Rodica Andruș** inventariază în „SARGEȚIA”, revista Muzeului județean Deva, volumele XVIII-XIX, 1984-1985, pag. 407, apariția la Deva, între 1919-1939, a 50 de periodice, dintre care 8 în limba maghiară și 42 în limba română.

Dar presa de după Unire nu mai seamănă cu cea dinaintea ei. „Acum se

produce, cum scria Agârbiceanu „moartea unei prese”, căci s-a schimbat însăși structura socială, s-au schimbat preocupările principale ale societății. Marele ideal, odată atins, s-a răsturnat un echilibru normal: au pornit să se evidențieze apetiturile de ordin material în locul aspirațiilor de ordin național, cultural ori moral. Vina

acestor stări de lucruri este a acelora care s-au grăbit să vină cu luptele de partid să divizeze Ardealul, împărțindu-l în tabere de interese de alt ordin decât cel general, românesc”.- subliniază Valentin Orga în volumul „**Moța. Pagini de viață. File de istorie**”, apărut la Editura Argonaut, Cluj Napoca, 1999.

Aprecieri este valabilă și pentru județul Hunedoara. În toiul luptelor politice pentru putere „**muzele tac**”, publicațiile literare se răresc. Cu toate acestea întâlnim în presa hunedoreană și publicații care promovează literatura, inclusiv traducerile din literatura universală.

O asemenea publicație a fost și „**Eu și Europa**” apărută în 1937 la Deva, editată de o grupare compusă din Nicolae Albu, C.S. Anderco, N. Ladmiss - Andreescu, Ștefan Baciu, Septimiu Bucur, Grigore Bugarin, Virgil Carianopol, V. Copilu – Cheatră, Aron Cotruș, Paul Constant, Mircea Damian, M. Ar. Dan, Dumitrie Danciu, George Drumur, George Dorul Dumitrescu, Gheorghe Freamăt, Vintilă Horia, Ion Th. Ilea (director împreună cu Niculae Rusu, Vulcan –Hunedoara).

Subintitulată „**Tribună de cuvânt și gând românesc**” publicația militează pentru integrarea culturii românești în spiritualitatea europeană. Din numerele dispersate existente la Muzeul Județean Deva deslușim câteva din direcțiile definitoare în acest sens.

Astfel, prin editoriale cum este cel din anul III, 1939, nr. 2-3, **Idei pentru europenism** se manifestă îngrijorare față de spectrul războiului ce amenință Europa. În același număr Paolo Apostoliti publică un amplu studiu „**Literatura italiană de azi**” în care se analizează tendințele de „**înlocuire de civilizație, înfăptuită din 1922 încoace de Revoluția fascistă și de geniul Ducelui său**” în domeniul poeziei și al prozei, vădind evidente tendințe de dreapta. În același spirit sunt prezentate antologiile din literatura română în limbile străine și

sunt selectate știri din viața culturală a țării. Un articol este consacrat literaturii bulgare contemporane.

În lipsa unei colecții complete sau cel puțin cuprinzătoare, dacă eliminăm viziunile de extremă dreapta, revista „**Eu și Europa**” are cel puțin meritul de a încerca o abordare a problemelor culturii românești în context european.

„EXCLUSIV”

(2001)

Prima publicație editată sub brandul „Exclusiv” a fost revista „Afaceri în Valea Jiului”, acestea succedându-se, în timp, alte publicații: „Exclusiv”, „Politica Văii Jiului”, „Politică și Afaceri”, „Minerul”, „Vulcan Exclusiv”, „Uricani Exclusiv”, „Lupeni Exclusiv”, „Petroșani Exclusiv”, „Zona alpină”, care din păcate, majoritatea dintre ele și-au încetat

apariție adupă câteva numere.

Toate aceste publicații au fost rodul muncii unei echipe redacționale conduse de Tiberiu Vințan, formată din: Luminița Andronache, Sorin Oprea, Ilie Pinteș, Claudiu Moldovan cărora li s-au alăturat, ca și colaboratori, alte nume din peisajul publicistic local.

Publicația „Exclusiv” apare în martie 2001, având un caracter de publicație generalistă, subiectele abordate fiind vaste.

Din colectivul de redacție au făcut parte: Tiberiu Vințan – director, Luminița Andronache – editor, Ionel Petrescu, Ciprian Mihalca, Ioan Velica, Lucian Ispas – redactori.

Publicația va apărea săptămânal, în mod constant în perioada martie 2001 – iulie 2002, după care își încetează apariția, revenind ca brand media în 2004, când reapare ca publicație locală în municipiile Vulcan și Lupeni și în orașul Uricani, urmând ca din mai 2006 să apară și ca publicație locală a municipiului Petroșani. Toate aceste publicații având ca public țintă cetățenii localităților respective din Valea Jiului se vor distribui gratuit, editarea lor fiind susținută, în bună parte, de autoritățile administrației locale.

„EXPLOZIA T” (1990)

Primul număr al ziarului apare în martie 1990, la Deva, având prețul 2 lei. Tirajul de debut este impresionant: 30.000 de exemplare. Editorii declară noua producție jurnalistică lansată pe piața media a județului Hunedoara, **„ziarul tineretului din județul Hunedoara”**. Direcția publicistică și intențiile redactorilor sunt exprimate în articolul **„Am vrea..”** publicat pe prima pagină a primului număr deasupra titlului:

„Între cîte se întîmplă azi, aici și oriunde, între cîte se vor desăvîrși de acum încolo, am vrea să ființăm și noi. Prin acest ziar a cărui idee de naștere a apărut cu mai mult de două luni în urmă, dar a cărui făptuire este posibilă doar acum.

Cînd s-a ivit nevoia acestei publicații nu aveam bani să o facem. Cînd am strîs bani nu se mai găsea hîrtie. Cînd am procurat hîrtia, tipografia era deja supraaglomerată de cei care se descucaseră mai repede și mai bine decît noi.

... Între tot ce există la ora acesta în actualitatea românească, în avalanșa de prefaceri și încrederea unora sau suspiciunea altora că va fi bine, în coloratura politică ce a împrumutat toate nuanțele curcubeului, între grupurile, grupările, organizațiile, asociațiile, personalitățile și toți cei care fredonează cu voci mai mult sau mai puțin profesionale, în tonuri cît mai stridente sau doar molcome, răgușite deja, sau pline de vivacitate, șlagărul zilei *VREM* noi spunem... *AM VREA*.

...*Am vrea*, în primul rînd, să fim un ziar *al tuturor celor care sînt și se simt tineri*. Totodată, am dori să încercăm formula: *scrie pentru alți, cum ai vrea să scrie alții pentru tine!* Nu vrem să plictisim și nici să obosim pe cineva. Nu ne-am propus să strălucim prin sălbăția vorbelor, prin vînașia și capturarea în coloanele ziarului nostru a subiectelor grase, senzaționale, fulminante. Și asta nu pentru că nu ne-ar sta la îndemînă. Atare preocupări lăsăm în seama altora, mulți și dornici să o facă. Cu riscul de a ne pierde din start cititorii – amatori de senzații tari, vom spune că viața cotidiană nu înseamnă doar nemaiauzit, nemaipomenit, nemaîntîlnit. Vom căuta să fim eleganți, decenți și nepătimiși.

N-avem cum fi noi excepția excepțiilor chiar dacă v-am mărturisit, mai înainte, cu toată sinceritatea, crezul existenței noastre. Căci dacă, pe zi ce trece, în maratonul

vieții românești plutonul ziarelor-alergătoare se îngroșă văzând cu ochii și prețurile lor escaladează cu nerușinare prețul bunului simț și ale măruntei lor valori, noi **AM VREA** să nu se simtă nimeni păgubit cumpărînd ziarul nostru. Nu ne-am propus să ne îmbogățim de pe seama acestei publicații și nici măcar să ne facem reclamă în gura mare, ținându-ne titlul și fluturându-l ostentativ sub ochii dumneavoastră.

Dacă aveți părerea că gândiți, respirați, surâdeți, lăcrimați și așa cum se înțelege din scrisul nostru, atunci vă așteptăm să scrieți cu noi. Dacă, citindu-ne, credeți că emitem pe aceeași lungime de undă, cu a felului dumneavoastră de a fi, a propriei firi și trăiri, atunci vă vom spune din nou, **VENIȚI CU NOI**. Așa cum am făcut-o în acel istoric 21-22 decembrie 1989. Atunci, vă chemam în stradă să ne înfățișăm cu toții în izbânda înlăturării răului. Acum vă invităm în ziarul nostru și vă întrebăm: **VREȚI SĂ VENIȚI CU NOI!!!**”

Ziarul apare în 4 pagini, format A3, tipar alb-negru. Este regretabil faptul că nu este publicată o casetă redacțională din care să putem face cunoștință cu echipa redacțională și conducerea acesteia. Ziarul este bine structurat atât ca prezentare cât și conținut. Cele două pagini de interior purtau titluri generice. Pagina 2 „Literatură-Muzică- Cinema – Sport – Turism”, respectiv pagina 3 „Opinia tinereții – tinerețea opiniei”. Pagina 4 prezenta informații diverse din tot județul.

Reproducem câteva titluri din primele numere pentru a puncta principalele idei reflectate din acestea și a consemna totuși numele redactorilor care au gândit, scris și editat acest ziar. „Nu este ușor” semnează Daniela Teodoru, „**Revoluția tineretului – Pro și contra**” semnează V.A. Moraru, „**Vă place Brahms?**” semnează prof. Delia Brylynsky, „**Primăvara din noi**” semnează Irina Banc, „**Dincolo de marile performanțe**” semnează Nicu Moraru, „**Tributul**

celor fără copii” semnează Constanța Popescu, „Inima orașului” semnează Daniela Teodoru, „Pe cap de locuitor cu și fără ghilimele” semnează Constanța Corpade, „Asemeni zidului de la Berlin” semnează Cristian Mocanu. Număr de număr, în fiecare pagină, era publicată o caricatură inspirată din realitățile existenței de zi cu zi a hunedorenilor.

„EXPLOZIV ÎN VALEA JIULUI” (2000 - 2001)

Apare la 1 martie 2000, la Petroșani. Redactori: Dan Străuț, Florin Henning. Tipărit la tipografia cotidianului „Matinal” Petroșani. Este editat în Valea Jiului pe fondul dezvoltării accentuate a presei de scandal, dorindu-se a fi o publicație de investigații, analiză și reportaj mai apropiată de regulile acestor genuri publicistice. Avându-l ca director pe Tiberiu Vințan și redactor șef pe Ionuț Rădulea, publicația va cunoaște o ascensiune spectaculoasă în anul 2000, dar din păcate, viața ei va fi scurtă, ea încetându-și apariția odată cu separarea celor doi fondatori, la finele anului 2000.

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

Orientarea ziarului a fost dirijată de finanțatori „ca atac” în primul rând la adresa prefectului județului de Hunedoara de atunci, Aurelian Seranficeanu, a cărui activitate trebuia umbrită de acțiuni de senzație, meșteșugit ticluite pentru a influența judecata cititorilor. Erau publicate numeroase articole redactate într-un limbaj trivial la adresa unor polițiști. Deși apărea într-un tiraj de buzunar, adevărat, în 8 pagini, cu 2 pagini policromie, ziarul își avea rațiunea în concepția finanțatorilor de a prezenta la diverse instituții centrale „modul în care își fac sau nu-și fac datoria unii funcționari publici”, cu intenția de a le păta imaginea și chiar a le periclita funcțiile. Ca multe alte publicații meteorice nu a avut o viață îndelungată.

„EXPRES”

(1990)

Autointitulată „**gazetă particulară de interes cetățenesc**”. A apărut la 8 februarie 1990, la Deva. Sub impulsul libertății de exprimare din acele zile, gazeta prezintă relatări privind desfășurarea evenimentelor derulate atât în Deva cât și alte localități ale județului Hunedoara.

„FAMILIA ROMÂNĂ”

(1900)

Revistă săptămânală ilustrată, tipărită la Orăștie. O publicație interesantă, bine realizată atât tipografic cât și din punct de vedere al conținutului, adaptată familiei.

„FEMEIA SATELOR”

(1935-1938)

Revistă de cultură și educație gospodărească, în 8 pagini, cu apariție lunară. Revista a avut o bună căutare datorită rubricilor care stârnesc interesul cititoarelor: „Însușirile unei bune soții” „Ceva despre năravuri”, „Sfaturi simple mamelor tinere”, precum și pagina „Bucătărie”.

„FLACĂRA”

(1965 – 1974)

Organ al comitetului de partid și al comitetului sindicatului din Combinatul siderurgic Hunedoara. A fost o revistă reușită atât ca editare, mod de prezentare și conținut, deși colectivul redacțional nu era constituit din profesioniști. Conținutul publicației prezenta acțiuni, inițiative și alte articole mobilizatoare, gândite și susținute pentru materializare de comitetele de partid și sindicat din cadrul marelui combinat hunedorean.

„FLACĂRA HUNEDOAREI”

(1962-1964)

Organ al comitetului orășenesc P.M.R. și al Sfatului Popular Hunedoara. Gazeta, apărută săptămânal, a fost continuatoarea publicației hunedorene „Uzina noastră”. A fost o publicație specifică perioadei comuniste având principal scop

mediatizarea documentelor de partid, a **“experienței multilateral dezvoltate în direcția formării omului de tip nou”**, în general a politicii partidului comunist promovată în ținutul Hunedoarei de organul local de partid. La timpul respectiv s-au bucurat de o largă atenție articolele care prezentau realizările unor colective din secțiile combinatului, precum și a unor fruntași în întrecerea socialistă.

”FLOAREA REGINEI”

(1992)

Buletin montan periodic al Montan Clubului „**Floarea Reginei**” Petroșani. Apare în anul 1992. Colectivul de redacție a fost compus din cunoscuți montaniazi: Aurel Dula, Ioan Dubek, Ioan Hermann, Iuliu Hornak, Nicu Jianu, Viorel Stroe. Revista prezintă frumusețile munților înconjurători Văii Jiului, acțiuni montane organizate și desfășurate de membrii Montan Clubului, imagini semnificative cu peisaje montane impresionante. Coordonatorul

și editorul revistei a fost Aurel DULA.

În articolul de fond **„FLOAREA REGINEI și aspirațiile ei spre înălțimi!”** publicat în primul număr al revistei, semnat REDACȚIA se poreciza: „predestinată a trăi în

stâncăriile înalte din vecinătatea cerului, gingașa și totuși atât de tenacea floare a reginei, constituie simbolul din totdeauna a împătimiților munților. Emblema a virtuților și ambițiilor acestor iremediabil îndrăgostiți de creste și izvoare, de poteci șerpuitoare sau cabane uitate de lume, ea îndeamnă la autodepășire, sugerează rezistență în fața greutăților, vigoare fizică și tărie de caracter, dar trăire sensibilă și clipe de visare, când cerul de deasupra este înșorit.

De ce ne-am ales acest nume? Cele câteva explicații de mai sus pot fi un răspuns, dar dumneavoastră cititorii ați putea găsi și altele, poate chiar mai bune decât noi.

Am preferat denumirea tradițională de **a Reginei** nu din rațiuni politice – aceasta nu intră în preocupările noastre – ci pentru că cei mai puțini tineri dintre noi, o cunoaștem așa din copilărie, **Floare de colț** nefiind altceva decât un apelativ surogat impus de cerințele unor vremi, sperăm apuse pentru totdeauna...”

Dintre titlurile din primele numere consemnăm: „**Pe cleanțuri cu arma imortalizării**” semnat de Aurel DULA; „**...munți de amintiri**” semnat de Ioan HERMANN; „**Din istoricul cluburilor de turism**” semnat de Nicu JIANU. „**Matterhorn regele munților**”, „**Retezatul, cetatea oștenilor muntelui**” semnate de Aurel DULA; „**De ce ne place muntele**”, „**Panoul cu insigne**” și „**Din amintirile unui veteran al munților**” semnate de Ioan DUBEK. „**Pe Piule a înflorit Gențiana...**” semnat de Ioan DUBEK.

În încheierea primului număr este publicată lista membrilor activi ai Montan Clubului Floarea Reginei. Din textul care precede lista care cuprinde 90 de nume și prenume am reținut o precizare interesantă: „**am preferat denumirea de membrii *activi* în locul celei de mebrii fondatori sau pur și simplu membri ai Montan Clubului Floarea Reginei, pentru a recompensa în acest mod pe cei mai atașați și mai... activi membri ai clubului, înțelegând prin aceasta**

participarea constantă la acțiunile pur turistice organizate de club, achitarea la zi a cotizațiilor de membru, donarea unei sume de bani pentru participarea directă la zilele de lucru necesare reconstruirii Refugiului Gențiana, precum și merite de altă natură care într-un fel sau altul au contribuit la bunul mers al clubului...”

”FOAIA INTERESANTĂ” (1907-1917, apoi 1919-1933)

Apărută în Orăștie a fost o foaie „**pentru petrecere și învățatură**” ca adaos la periodicul „**Libertatea**”. Mai târziu devine un „**magazin de cunoștințe folositoare pentru petrecere și învățatură**”. A publicat multe poezii, schițe,

povestiri, glume, folclor, tradiții, aspecte din realitatea socială, recenzii, momente din istoria poporului nostru sau din viața altor popoare și curiozități privitoare la plante și animale. Nume de scriitori întâlnite în paginile gazetei: O. Tutoveanu, Volbură Poiană, V. Demetrius, Petra Petrescu, O. Goga, Agîrbiceanu, I. A. Basaranbescu. Pentru început „**Foia interesantă**” a apărut în 1905 la Orăștie, apoi la București și Cleveland – Ohio SUA. Ziarul se înscrie în strădaniile lui Ioan Moța pentru selectarea și includerea în paginile acesteia a unor creații literare reproduse din diverse reviste de

specialitate.

În activitatea sa publicistică, Ioan Moța pune accent pe necesitatea „**luminării**” poporului prin cultură, atribuind presei rolul complementar al școlii, în condițiile vitrege, create de politica maghiară, pentru școlile românești. Urmărind stimularea abonării ziarului oferă pentru comunitățile cu cele mai multe abonamente, premii constând în biblioteci de câte 25-30 de cărți.

Pe lângă publicarea unor articole semnificative și reproducerea în serial a numeroase opere aparținând unor scriitori români consacrați, ziarul a avut o remarcabilă contribuție într-o amplă acțiune de valorificare a folclorului și artei populare românești.

„FOIȚE ALESE” (1896)

O revistă cu caracter periodic, apărută sub auspiciile **Revistei Orăștiei**. Publică nuvele, schițe, poezii, anecdote. Avea formatul unei cărți de buzunar și apărea cu antetul „**Premiul la Revista Orăștiei**”. Deși nu a fost o publicație deosebită, ea face parte din familia periodicelor și merită evidențiată.

„FRĂȚIA” (1926-1927)

Organ cultural-literar apărut la Orăștie, scris în mare parte de prozatori și poeți români, loc de cinste ocupând creațiile lui M. Sadoveanu.

„FRIPTURA”

(1926)

A apărut la Orăștie, făcând parte din familia „**Bobîrnacilor**”. A avut ca rubrică permanentă „**Bostan și pepene**” unde dialogul dintre cei doi sugerează conflictul dintre domn și țăranul simplu.

„GARDA DE FIER”

(1931)

Ziar pentru alegeri al organizației care candidează cu numirea „**Gruparea Corneliu Zelea Codreanu**”, apărut la Orăștie. Așa cum este clar din titlu, ziarul mediatiza politica **Gărzii de fier**, militând pentru atragerea de noi membri și conștientizarea însușirii a ideologiei „**gardiste**” de către un număr cât mai mare de români.

„GAUDEAMUS”

(1990)

Primul număr pilot a apărut în format A3, tipărit faț-verso, alb-negru, ca **foaie a studenților din Institutul de Mine Petroșani**, în ianuarie 1990. Redactor coordonator Florin Mircea Corcoz. Acesta a adunat în jurul său un grup de studenți care au promovat o jurnalistică de moment, așa cum au crezut ei, sub auspiciile unei totale libertăți de exprimare. Temele abordate au fost diverse, de la viața studentească și universitară, până la sport și diverse aspecte din existența cotidiană a locuitorilor Văii Jiului.

Ca urmare a extinderii colectivului și probabil a unor posibilități materiale **mai concrete** „Gaudeamus” apare într-un nou format de 4 pagini, tipărit alb-negru la 18 martie 1990, ca **publicație**

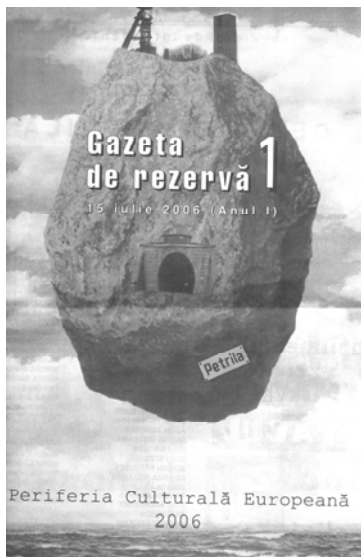
săptămânală a studenților din Institutul de Mine Petroșani. Prețul ziarului 2 lei.

Caseta redacțională consemna colectivul de redacție: Horațiu Hulea – redactor șef; Bogdan Hoțoleanu – redactor șef adjunct; Dan Mihăescu, Aurelian Oancea, Geanina Hollinger, Ovidiu Modorcea, Aurel Buruiană, Dorel Fariseu, Matei Schmidt, Romulus Bârlea, Ovidiu Stoicuța – redactori. Tipografi colaboratori: Gheorghe Dămian (linotip), Luci Cășlaru (paginator), Ion Iordache (stereotipar), Mugurel Stoica (mașinist rotativă). Sediul redacției a fost găzduit de Căminul studentesc nr. 4 camera 168. Tiparul a fost executat la Tipografia Petroșani.

Principalele titluri ale primelor numere reflectă orientarea ziarului cât și esența ideilor promovate: **„Eu nu cunosc povară mai apăsătoare decât aceea de a avea obligații față de un om onest”** semnează Ioan Bogdan Hoțoleanu, **„SSD Petroșani – compromis sau necesitate”**

semnează Dan Mihăescu, „**Ședința de Senat**” semnează Horațiu Hulea, „**Viața de cămin**” semnează Aurel Băcanu și Cristian Nasarimba; „**Nevoia de adevăr**” semnează Ovidiu Modorcea, „**Taina fundamentală**” semnează Buruiană Aurel, „**Puncte de vedere**” semnează Dan Mihăescu.

”GAZETA DE REZERVĂ 1” (2006)

Această apariție ocazională a fost prilejuită de o inițiativă a caricaturistului Ion Barbu de a declara Petrila „**Periferia Culturală Europeană**”. Acțiunea era pusă în evident contrast cu Sibiuul care, în 2007, devenea **Capitală Culturală Europeană**. Dacă la Sibiu urmau să se aloce sume exorbitante, acțiunile culturale de la Petrila s-au limitat la bani puțini și organizatorii s-au rezumat doar la accesarea fondurilor private. Redacția acestui unic număr de 28 de

pagini - apărut la 15 iulie 2006 - conceput după modelul grafic și ideatic al **României Literare**, a fost compusă din Ion Barbu, Mihaela Șchiopu, Rolland Szedlacsek, Mihai Barbu și Marian Boboc. În **Contrafort**, Mihai Barbu a scris despre periferia culturală și curcubeul lui Bush. „**Dacă răsfoiești cărțile pe care le face Ion Barbu , împreună cu invitați iluștri din**

afara Văii Jiului, îți dai seama de paradoxul care guvernează acest tip de politică editorială. Petrila a devenit, grație caricaturistului-editorialist de la *Ziua*, *Cașavencu* și *Dilema veche*, un loc foarte puțin cercetat dar foarte des citat. Lumea de la Centru se hotărăște, greu, să calce chiar și prin iarba grasă din Poiana Miresei, darmită să mai coboare și în funduri întunecate de mină. Privirea este exterioară și, de cele mai multe ori, e tributară clișeelelor de tot felul. Minerii sunt demonetizați și azi pentru mizeriile în care au fost târâți, la începuturile democrației originale, la chemările de sirenenă ale emanațiilor post revoluționari.”

Între Centru și Periferie e o ruptură evidentă. Mahalaua era un sat mare și pestriț unde oamenii aveau alte îndeletniciri dar nu abandonaseră întrutotul pe cele tradiționale. Oamenii locuiau la oraș dar trăiau, gândeau și se comportau ca rudele lor de la țară. În Valea Jiului, aflată în zorii industrializării, au venit oameni din toate colțurile Imperiului Austro-Ungar. Ei stăteau în Colonii muncitorești dar se comportau ca niște domni în exil care au adus cu ei o mare tradiție culturală.

Mihaela Șchiopu a scris mult (Materasa, Coloana despre Lizi, Vizuina, Elisaveta, Ultimadona/ Casa filosofului vagonetar) despre ceea ce a însemnat pentru Petrila, an de an, festivalurile, parastasele și periferiile culturale. Adrian Alui Gheorghe a descris Colivăresele din Petrila. Marian Boboc a evocat o perioadă interbelică din vremea când Petrila semăna cu iaurtul. Radu Pavel Gheo scrie despre Petrila ca despre un Ghost Town, Andrei Bodiu îi dedică poezia “Orășelul poeziei” lui Ion Barbu, artist din Petrila. Petre Stoica dedică Petrilei “Sfaturi metafizice” iar Șerban Foarță face o “Sesizare poetică”. Marcel Tolcea a dat seamă despre Etica și murala în artă. Marian Boboc semnează o cronică a pesimistului cu titlul “Petrila fără Allen Ginsberg”, dar cu..., un imn special dedicat celui mai estic oraș din Vale (“Petrila - oraș mirosind a smirnă

și tămâie/ Petrila - pe zidurile tale s-au scris versuri frumoase/ peste inscripții porcoase”).

„GAZETA DE HUNEDOARA”

(2003)

Primul număr al gazetei apare ca săptămânal al județului Hunedoara în data de 3 martie 2003. Publicația este editată de către SC Trend Media SRL cu difuzare în toate localitățile județului Hunedoara. Conform

casetei redacționale colectivul cu care s-a pornit la drum în realizarea ziarului a fost: director Rareș Bogdan, PR Executive: Octavian Hoandră; redactor șef: Mihai Moga; director protecție internă: Adrian Avarvarei; redactori: Marcel Bot, Alexandru Gruian, Nicolle Ebner, Laura Oană, Camelia Stărcescu, Gina Rotaru, Nicolae Gavrea; tehnoredactare Silvia Pugna; corectură Alina Costineanu; foto: Călin Buda; distribuție: Dan Lazăr.

A apărut în 16 pagini cu 8 pagini policromie. Pe prima pagină a primului număr, sub titlul **„Serisoare către cititor”** redactorii ziarului prezintă conduita și traseul jurnalistic pe care doresc să promoveze noua producție jurnalistică:

„Am apărut! Suntem pe piață! Am venit odată cu primăvara și sperăm ca în scurt timp să vă aducem primăvara și în suflete! Vrem să ne facem loc în inima dumneavoastră prin calitatea ireproșabilă a produsului pe

care vi-l propunem. O publicație săptămânală, care vă va ajuta în fiecare început de săptămână, în fiecare zi de luni, în fiecare primăvară, să vedeți și mai ales să înțelegeți mult mai ușor realitate, o realitate mult prea crudă care ne face să uităm de prea multe ori să ne bucurăm de strălucirea soarelui și venirea primăverii. Am apărut pe piața presei hunedorene pentru dumneavoastră și sperăm să fim alături la tot ce va urma. Sperăm să ne bucurăm la început de curiozitatea dumneavoastră apoi în scurt timp de aprecierea și încrederea cu care sperăm să fim răsplătiți. Nu cerem nimic supraomenesc, cerem doar ca în fiecare început de săptămână să ne așteptați și mai ales să ne citiți. Să cereți săptămânalul **GAZETA DE HUNEDOARA, săptămânalul celor inteligenți...**”

Ziarul cuprinde în paginile sale articole diverse și multă publicitate. Dintre titlurile semnificative publicate în primele numere consemnăm câteva: „**Dacă-aș fi baron PSD...**” semnat de Alexandru Gruian, „**Primăria Orăștie pe drumuri**” semnat de Ioan Vasiiu, „**Mircea Moloț în atenția PNA**” semnat de Marcel Bot, „**Liberalii pot câștiga alegerile**” semnat de Nicolle Ebner, „**Brodăresele internaționale din Boșorod**” semnat de Nicolle Ebner, „**Sătui de critici, miniștrii s-au pus pe treabă – Mușetescu laminează siderurgica**” semnat de Alexandru Gruian, „**Banii UE ne-au ocolit din nou – Hunedoara, copilul orfan al SAPARD**”, „**David ar pune cătușele pe mâinile unui demnitar**” semnat de Gina Rotaru, „**Braconajul sportul preferat al hunedorenilor**” semnat de Laura Oană, „**Nemții și austrieicii se dau în vânt după mistreții, căpriorii, cerbii și fazanii de pe Valea râului Dobra – Vânătoare la Roșcani**” semnat Laura Oană, „**Învățăturile părintelui Teofil către hunedoreni**” semnat Marcel Bot, „**Speranțe pentru o medalie la Campionatele Mondiale de atletism Indoor – Șansa Mariei Cioncan**” un interviu realizat de Nicolae

Gavrea, „**Cine vrea răul sportului românesc?**” o discuție interesantă cu Octavian Belu realizată de Nicolae Gavrea, „**Turnu' lu' Babel**”, „**Curtea Supremă de Justiție îi demască pe – Procurorii kerosenului**” semnat de Cornel Melinte.

„GAZETA HUNEDOAREI” (1941-1943)

Apare la Deva. După două numere se declară „**organ independent de unire, acțiune și înfrățire românească**”. Reușește să susțină, o vreme, interesele păturii țărănești, făcându-se ecoul durerilor și frământărilor ei. Acordă – în comparație cu alte publicații hunedorene – spații mari problemelor cultural artistice. Din anul 1943 continuă sub denumirea „**Astra hunedoreană**”.

„GAZETA INIDOAREI” **(1922-1932)**

Organ săptămânal independent, cultural, social și de informații. În această perioadă a apărut cu regularitate, încercând să contribuie la consolidarea vieții publice prin răspândirea cuvântului bun, prin încurajarea muncii, pe tărâm economic, social și cultural. Deși s-a declarat **„independent de frământările politice”** nu a putut rămâne în afara lor. A apărut la Deva.

„GAZETA JIULUI” **(1922-1928)**

Un alt moment important din viața gazetărească a Văii Jiului o reprezintă anul 1922, când apare o gazetă de maximă necesitate în vederea informării, dirijării și specializării muncitorești, publicație care va acorda o mare importanță, atât perfecționării profesionale în ale mineritului, cât și vieții social, politice și culturale a populației din Valea Jiului. Este vorba de ziarul **“Gazeta Jiului”** care avea înscris pe frontispiciu numele lui **Gh. Tătărescu** ca **“fondator”**, și specificația că **“apare sub direcția unui comitet”**.

La început subtitlul era **“Organ de propagandă culturală și de informații”**. Marea schimbare față de presa anterioară este faptul că noua publicație, care a fost

săptămânală (“apare în fiecare duminică”), devine și o revistă literar-culturală, publicând număr de număr creații literare cunoscute, reproduse din volume sau din alte publicații dar și încercări literare inedite. Între acestea amintim: „**Soarele și luna**” de Vasile Alecsandri, „**Numai cu vitele se scoate sărăcia din casă**” de Petre Ispirescu, „**Maica Domnului**”, poezie de Petre Dulfu, schița „**Reformă**” de Caragiale, „**Acasă și în război**” de Jean Bart, „**De sufletul morților**”, proză de Ion Agârbiceanu etc. Sunt prezenți cu diferite colaborări publiciști cunoscuți, precum Ion Breazu (**Al treilea opt**), V. Marian (**Calvarul limbii noastre**), Iosif Schiopul (**Români din America**), Ion Clopoțel (**Spiritul nou al orașului Petroșani**), Ion Lupaș (**Andrei Șaguna**), Gh. Oprea (**Monumentul lui Avram Iancu**), Ion Paltin (**1 Decembrie, Conștiința națională, Crăișorul munților**), Dominic Stanca (**Cuvânt de chemare către preoțime**) etc. Nu lipsesc din paginile ziarului texte de Liviu Rebreanu, de Eminescu, de Mihai Codreanu (**Statuii lui Eminescu**), de Ștefan Cacoveanu, de N. Iorga, de Octavian Goga, de Ion Gorun, Coșbuc, Panait Cerna, Otilia Cazimir, Al. Vlahuță, Șt. O. Iosif, Zaharia Bârsan și foarte multe traduceri, în special din literatura italiană, din scriitori, precum Paolo Toglio, Rodolfo Gozzaniga, Carlo di Carli, Ludovic Antonelli, Cesare Meano, Gustavo Montanaro, Renzo Martinelli, Silvio Zambaldini, A. Manzoni, Gaetano Imbert, Carlo de Flaviis, ceea ce dovedește că redactorul cunoștea limba italiană. Ziarul este apoi foarte atent cu prezența unor personalități politice sau culturale în Valea Jiului, cum este N. Iorga, care ține o conferință despre monumentele istorice, vizitele în Vale ale lui Gh. Tătărescu etc.

Un alt personaj important a fost I. P. Ioan, despre prestația căruia se relatează în nr. 12/1923. Anterior, Al. Șerpeanu vorbise despre **Plăgile Văii Jiului**, iar Virgil Pop abordase tema despre **suprema sfortare** pentru cultură în Valea Jiului, într-unul din numere vorbindu-se și de Metropola

Jiului. O altă problemă atacată de ziar este timpul de lucru în abataje, într-un articol vorbindu-se de munca de 12 ore pe zi. Unele numere conțin și articole politice interesante, cum ar fi „**România și Polonia**”, „**Scotus Viator și problema minorităților**”, „**Scenă din viața legionarilor italieni**”, dar și altele care îi priveau pe englezii din Valea Jiului sau „**Sărbătoarea religioasă a minerilor**”. De la nr. 32 se publică și un supliment intitulat „**Gazeta minerilor**”. Începând cu acest număr, directorul publicației devine Gh. Tătărescu, care semnează o piesă de teatru, intitulată „**Când vine viforul**”. În paginile ziarului cititorii pot afla amănunte referitoare la rolul „**Jiului cultural**”, ca și de deschiderea unei casine „**Jiul**”, alături de un cămin al muncitorilor, menit să ridice nivelul intelectual al locuitorilor de aici. Se mai poate citi despre concertul susținut acolo de dna Moga-Georgescu d'Artezi și un altul de Aca de Barbu. La Vulcan în februarie 1925 are loc o șezătoare literară, urmată de dări de seamă despre situația edilitară și școlară din Vale. În nr. 9/1927 se fac relatări despre excursii în Valea Jiului și de fapt consemnează faptul că a crescut interesul pentru zonă, rubrica din pagina a doua a ziarului fiind rezervată discutării problemelor culturale și informațiilor din domeniu, sub titlul „**Cultură, artă, muzică**”. Nu sunt neglijate nici problemele sociale cum ar fi construirea de locuințe, problema pensiilor, Petroșanii – oraș (nr. 3/1924) sau aceea a ridicării unui monument lui Eminescu. În general, viața economică și culturală în Valea Jiului s-a dinamizat simțitor și peste tot se simte suflul unor noi prefaceri.

Unul dintre cele mai interesante materiale publicate de ziar s-a intitulat **O scrisoare din America de Sud** (nr. 1/1924), privitoare la relatările unui fost lucrător din Valea Jiului, emigrant în Argentina, și care s-a angajat ca inginer specialist la o exploatare minieră din Santa Florentina-Chilecito și își povestește peripețiile drumului și ceea ce a găsit acolo. Timp de mai multe numere, ziarul publică scrisoarea, sub formă de

reportaj, a lui I. Pittner, fost funcționar la minele din Petroșani către șeful poliției din localitate, I. Deacu. Iată pe scurt peripețiile trăite de acesta (**“ceea ce scriu e întocmai cum am văzut-o eu”**) de la plecarea din Petroșani, până la noul loc de muncă din Argentina. Mai întâi ni se relatează problemele de la trecerea frontierei de la Halmeu, unde a avut parte de pachete desfăcute, apoi de trecerile pe la punctele vamale din Cehia și Germania. În a treisprezecea zi vaporul a dat în sfârșit semnalul de plecare având 450 de oameni la bord, la care s-au adăugat cca 400 de spanioli care s-au îmbarcat pe parcurs. Trecerea prin golful Biscaya a fost mai puțin ușoară din cauza tangajului care i-a îmbolnăvit pe mulți de **“boala mării”**. Porturile de acostare au fost Coruna și Vigol și apoi insula Las Valmas, de unde au luat cărbuni. De aici până la Montevideo au plutit timp de 17 zile, timp în care au văzut doar marea și cerul. Serviciul pe vapor n-a fost la înălțime, căci **“carnea era alterată, pâinea proastă”**. Ajuns în sfârșit pe uscat la Montevideo, a petrecut două zile și orașul i-a plăcut. **“Localitatea este o stațiune balneo-climaterică a Americii de Sud, totodată și capitala unei republici democratice”**. Aici a întâlnit mulți emigranți din Europa, care nu se aflau într-o situație prea roză, mulți neavând de lucru. Între aceștia a dat și peste un compatriot din Cluj, pe nume Vajda Laszlo, fost în redacția revistei **“Gyilkos”**, care acum **“vindea bomboane dintr-o lădiță atârnată de gât”**. Pentru a se informa, a vorbit cu redactorul celui mai mare ziar de acolo, un neamț care a venit în Argentina în urmă cu 15 ani și dispunea deja de o poziție foarte bună, și care i-a declarat că pentru cei din Ardeal va începe o acțiune pentru a-i împrăști. După ce a cercetat cafenelele și varieturile, a plecat a doua zi spre Buenos Aires, unde a fost primit la un **“oțel pentru imigranți”**, și unde sunt adăpostiți zilnic cca 700 de oameni. Nu toți primesc de lucru și astfel că a crescut și vagabondajul. Sunt preferați meseriașii specialiști precum zidari, tâmplari, bucătari. Restul sunt invitați

la munca câmpului, pe la ferme, unde se lucrează de dimineața până seara, mâncarea fiind absolut necomestibilă, mulți dintre ei dormind și în colibe de lut cu pământ pe loc și primind și un salariu foarte mic, de cca 30-40 pesos pe lună. **“Este mizerie de o parte și belșug de cealaltă”**, adaugă el. Unii decad și sunt uitați. Oamenii cu carte sunt chestionați cu privire la cunoștințele de limbă spaniolă sau de germană. Mulți n-au încotro și se mulțumesc cu ceea ce li se oferă. **“Cu noi a venit un medic din Banat, care s-a angajat la un cinematograf mai mic, ca muzician, iar doamna lui ca servitoare. După o lună o societate evreiască de caritate i-a făcut posibilă întoarcerea.”** Mulți au început de foarte de jos, curățând closete, iar un inginer a fost la început **“cubicar”**. În ceea ce-l privește, după ce a petrecut șase zile în oraș, a fost examinat de o comisie de trei ingineri la limba germană și l-au angajat în calitate de chimist la minele de topit minereu de aramă din nordul țării, în Chilento, provincia Rioja, lângă Chile. Pentru a ajunge la topitorii a călătorit cu un funicular 36 de km. Iată cum se prezintă peisajul: **“Regiunea este o pustă mare, între munte (4-6.000 km înalt) și pustă, cu arbori țepoși sub formă de cactuși. Aceștia din urmă cresc până la 6-8 m. Iarbă abia crește. În general este o căldură mare. Ploaie cade de 2-3 ori pe an. Colonia e o adevărată grădină cu pomi. Fructe sunt din belșug: piersici, struguri și portocale. Colonia e stropită cu apă din pârâu.”** Serviciul i se pare bun; e singurul chimist și e asistentul directorului tehnic. Lucrul îl începe dimineața la cinci și jumătate și îl sfârșește seara târziu. Se află în construcție o uzină pentru prepararea minereului de plumb, căci metale se află multe și din belșug. Noul director e un englez, Barcker, a cărui soție e pe acasă cu copiii, deoarece nu-i place clima. Deși e încrezător în cariera care-l așteaptă aici, nu se poate abține să nu declare. **“Dar cu toate acestea, mai bucuros aș fi între dealurile Ardealului.”** Și, după ce trece repede în revistă situația, autorul notează: **“H e bine; P e**

fără ocupație. D e chelner la cârciumă. Z a plecat în Brazilia, F nu lucrează, fratele lui e la o fabrică de piele” etc. și recomandă: “Mai bine să nu plece nimeni, căci ajunge la o mizerie mare, cheltuind și ceea ce a putut câștiga acasă”. Deviza este să produci, să nu stai degeaba, dar perspectivele de viitor nu sunt promițătoare: “**Munca grea și clima neobișnuită nu pot decât să-ți scurteze viața**”.

Credem că aceste concluzii pesimiste i-au determinat pe cei de acasă să publice scrisoarea, tocmai spre a mai tempera dorul de emigrare al unora care vedeau în America raiul pe pământ.

„GAZETA ROMILOR”

(1990)

Săptămânal independent în sprijinul Uniunii Democratice a Romilor din Valea Jiului. Coordonator Dorin Gheța. A apărut în mai 1990 la Petroșani. A fost o încercare de a edita și permanentiza o publicație specială pentru rromi, în paginile căreia să fie mediatizate

obiceiuri și tradiții ale acestei comunități, probleme de zi cu zi cu care aceștia se confruntă, modul în care sunt tratați și băgați în seamă de către autorități, publicarea unor liste cu locuri de muncă vacante care ar putea fi ocupate de rromi, care au o minimă pregătire școlară și o calificare adecvată etc.

În articolul de fond din primul număr cu titlul „Adevărul este unul singur” (O ciacimos si el corcoro) se precizează: „Aveți în față și citiți primul număr din periodicul Gazeta Rromilor care dorește să fie un purtător de cuvânt fidel al rromilor, în numele dreptății și echității sociale de care au nevoie și la care au dreptul ca oricare alt locuitor al României, al României de azi, țară cu adevărat liberă și independentă prin sângele vărsat de tineretul eroic al patriei.

Noi, rromii, cei mai mulți și mai ales rromii de vatră suntem născuți în România, aici ne este țara, aici ne este trecutul, și tot aici vrem să ne construim, așa cum putem, viitorul, viitorul nostru și al copiilor noștri.

Dorim și ne vom strădui ca prin periodicul GAZETA RROMILOR să milităm pentru o uniune deplină a tuturor rromilor de pe aceste meleaguri, să facem cunoscut tuturor celor care nu ne cunosc, nu ne știu, că rromii sunt oameni muncitori, cu dragoste de țară și popor, că sunt alături așa cum au fost de sute și sute de ani, de români cu care au trăit în pace și bună înțelegere.

Nu vrem altceva decât binele țării.

Acum când Dumnezeu și-a întors din nou ochii către rromi și întreaga națiune română, chemăm la unitate toți rromii indiferent de ramura din care fac parte. Rromi suntem cu toții, fie că suntem rromi de vatră, rromi nomazi, de mătase, ursari, spoitori, căldărari, pletoși sau rudari, și să uităm, strângându-ne mâna frățeste, toate neînțelegerile și dușmănia care a existat între noi. Adevărul nu este decât unul singur și ajungem la el doar prin frăție și dreptate, unindu-ne la bine și la rău, în fața oamenilor și a lui Dumnezeu cel a tot puternic, stăpânitor al lumii, al celor văzute și nevăzute.

Suntem liberi acum, să fim însă și demni de această libertate cucerită cu jertfe omenești, cu sângele tineretului din România. Să nu uităm niciodată eroismul celor care s-au jertfit pe altarul libertății și demnității omului și să le aducem veșnic un pios omagiu.”

În primul număr, pe prima pagină este publicată o **„Platformă-program a Uniunii Democratice a Rromilor”** și un **Apel la unitate** către întreaga comunitate rromă. Dintre celelalte titluri mai importante consemnăm: **„Scrisoare deschisă către doamna Cornea”** în care se spune: **„Noi țiganii din Statele Unite ale Americii am luat cunoștință de acțiunea dumneavoastră împotriva Frontului Salvării Naționale în general și împotriva dl. președinte Ilescu în special.**

Am auzit stimată doamnă că ați făcut turul Europei și ați încercat să instigați țările vest europene împotriva dl. Ilescu, ori împotriva poporului român?”

Scrisoarea continuă cu diverse remarci și întrebări adresate doamnei Doina Cornea, cunoscut dizident anticomunist. Semnează țiganul Dan Andersen P.O. BOX, 1971, Los Angeles, C. 90078.

În pagina a treia este prezentată derularea **Conferinței naționale a rromilor din România** care s-a desfășurat la data de 18 aprilie 1990 la București, pentru prima dată în istoria multiseculară a rromilor din România. Din partea țiganilor hunedoreni au fost propuși în Adunarea Deputaților pentru alegerile care urmau să aibă loc în 20 mai 1990 următoarele candidaturi din partea Uniunii Democratice a Rromilor din România: Nicolae Bolog-Deva, Dumitru Cărciun-Deva, Dumitru Drăgoi-Deva, Daniel Birta – Petroșani, Ioan Furdui – Petroșani.

Dintre celelalte titluri mai consemnăm: **„Cum trăiau**

romii în epoca de aur și nu numai ei” semnat C. Costy, „Ce nu trebuie să uităm” semnat Dumitru Drăgoi, „Ce oră anume orientează destinul?”. Pe ultima pagină, pe o treime din spațiu, era publicată o casetă în care sub titlul „Vreți să învățați limba romanes?” era publicat un mic dicționar al celor mai folosite cuvinte în varianta romanes și română. În traducerea lui Dumitru Drăgoi era publicată o poezie „Uniunea și căruța” în varianta dublă romanes și română.

Ziarul și-a încetat apariția după câteva numere.

„GAZETA VĂII JIULUI” (1999)

Săptămânal de opinie și divertisment apărut la sfârșitul lunii aprilie 1999 la Aninoasa. Director Mircea Borcan. Redactor șef: Ilie Munteanu. Din colectivul de redacție făceau parte Costantin Alexis, Liviu Câmpean, Mihai Străjean, Tania Grecu și Adi Hăbean. Tehnoredactare SC MIREȘ SRL, culegere Magda Viorica, tehnoredactor Sorin Burghilea, director-difuzare Dimofte Costache. Editor SC MIREȘ SRL Aninoasa. Publicația a apărut în 8 pagini, cu paginile 1 și 8 la două culori, la prețul de 1500 lei.

„**Gazeta Văii Jiului**” a reușit să se mențină pe piață doar pentru o perioadă scută de timp, fiind una dintre publicațiile care au dovedit că perenitatea unui ziar este strâns legată de colectivul care-l editează și nu în ultimul rând de profesionalismul acestuia.

Așa cum s-a autodefinit, „**săptămânal de opinie și divertisment**”, materialele publicate constau în știri scurte din actualitatea românească și internațională, mai puțin ancorate în viața de zi cu zi a Văii Jiului. Paginile 4-5 de mijloc erau ocupate de programele principalelor posturi de televiziune. Paginile 6 și 7 aveau titluri generice: „**Viața noastră și senzaționalul**” respectiv „**Paranormal**”. Articolele publicate erau reluate din diverse alte ziare și reviste dând senzația că redactorii prezentați în caseta redacțională au o capacitate destul de limitată în selectarea și redactarea temelor locale.

„GAZETA VĂII JIULUI” (2002)

Primul număr al Gazetei Văii Jiului a apărut pe 21 Mai 2002, de sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena, data apariției fiind fixată de editorul Aurelian Serafinceanu, la vremea aceea Prefectul județului Hunedoara. Gazeta, la început cu apariție săptămânală, a ieșit pe piață în 20 de pagini, cu paginile 1 și 20 la policromie, fiind una dintre cele mai consistente săptămânale din județ, cu un conținut complex, atât ca informație, cât și ca genuri publicistice. Ziarul a fost editat de SC PRINTNET SRL Petroșani, o firmă nou înființată, care avea ca principali acționari, patru firme ce aparțineau lui Aurelian Serafinceanu, respectiv: GEROM, UMIROM, ROTRANS ȘI OXIGAZ. SC PRINTNET beneficia de tipografie proprie, iar administrator al firmei a fost numit ziaristul Gheorghe Chirvasă, cel care era și redactorul șef al publicației, dar și directorul Tipografiei. În caseta redacțională a primelor numere ale Gazetei se regăseau nume cunoscute din presa locală, printre care: Ștefan Nemeceșek, Mircea Bujorescu,

Ilie Pinteă, Mihai Barbu, Genu Tuțu și alții.

Din păcate, numărul angajaților pentru editarea ziarului se limita doar la directorul firmei, Gheorghe Chirvasă și Sorin Oprea, cei care făceau de toate, de la documentare și până la corectură și distribuirea exemplarelor tipărite în toată Valea Jiului. Numărul colaboratorilor menționați s-a diminuat de la săptămână la săptămână. La sfârșitul lunii noiembrie a aceluiași an, mai precis pe data de 19 noiembrie când **Gazeta** a devenit cotidian, mai lucrau efectiv la ziar doar trei oameni cu director cu tot. Gazeta a continuat să dăinuiască și după ce acțiunile au fost înstrăinate unui oarecare Mihai Moga de la Cluj, un novice în ale jurnalismului, care a schimbat complet grafica ziarului. Greutățile în activitatea redacțională și de editare au început să se acutizeze odată cu impunerea autofinanțării și autogospodăririi, ajutorul dat de cei ce îl patronau constând doar în tipar, unde s-au adunat la un moment dat datorii de sute de milioane. Cea mai grea lovitură însă a fost primită de Gazetă în anul 2004, la alegerile locale și parlamentare, când ziarul a sprijinit PSD, fără însă a încasa nici un leu pentru serviciile prestate.

Din aprilie 2005, ziarul are o altă conducere. Un grup de tineri coordonați de Cătălin Docea ca director și Ramona Roșulescu - redactor șef, au preluat destinele Gazetei, reușind în scurt timp să schimbe fața și conținutul ziarului, situându-l practic pe un prim loc în ceea ce privește media locală scrisă din Valea Jiului. Printre redactorii Gazetei îi găsim pe Anamaria Nedelcof, Petrică Bodron, Cătălin Răduțoiu, Dana Eftimie, Mihaela Mihai, Claudia Nichițelea, Alina Olaru, Vasiliță Ichim. Grafica și tehnoredactarea au fost asigurate de Lucian Murărescu, Geza Szedlacsek, Ciprian Petrișor și Daniela Filimon. Ca principali colaboratori îi putem nominaliza pe Genu Tuțu, Aurel Slăbii și Claudiu Moldovan, acesta din urmă și ca fotoreporter. Viabilitatea și eficiența compartimentului de publicitate a fost și este asigurată de

Amalia Jurgiu. Ziarul ajunge la cititorii Văii Jiului prin intermediul lui Nicolae Mitricioiu care se ocupă de difuzare. Tiparul este executat la Tipografia RoConstruct Petroșani.

Ziarul rămâne pe piața media din Valea Jiului ca un cotidian viabil, bine conturat, cu un tiraj bun și o difuzare teritorială extinsă. Dacă s-ar reuși consolidarea unui colectiv stabil cu tineri sau mai puțin tineri jurnaliști, talentați și școliți, ziarul ar putea avea siguranța menținerii unui prim loc valoric în zona orașelor și municipiilor Văii Jiului.

„GĂLUȘCA NOASTRĂ” (1933-1934)

Revistă școlară scrisă de mână. Apare în anul 1933 sub egida Liceului de Stat Petroșani. Redactor responsabil Mircea Dumitrescu. Revista se declară a fi „**satirică și nu numai**”. Printre redactori se numără și venerabilul judecător din Brad, Barbu Roventța, soțul distinsei prof. Georgiana – Irina Roventța, nepoată a ilustrului luptător pentru drepturile românilor transilvăneni, protopopul Zarandului, Vasile Damian.

Deși a avut o apariție scurtă, prin ineditul redactării și prezentarea în formă scrisă de mână, **“Gălușca noastră”** rămâne o publicație interesantă în peisajul jurnalisticii din Valea Jiului.

”GHIMPELE” **(2005)**

Revista s-a născut din nevoia publicului cititor de a avea o publicație de umor și în special de „**greață politică**”. Este tipărit într-un tiraj de peste 20.000 de exemplare. Apare în format A3 cu 16 pagini Alb-negru și 2 pagini color. Fondatorii revistei sunt: Gligor Hașa și Valeriu Bârgău. Directorul general al revistei: Gligor Hașa. Compania editoare: Floarea Soarelui Com. cu sediul în Deva, jud. Hunedoara.

„GÎND STRĂJERESC” **(1936-1937)**

Revistă lunară școlară străjerească pentru tineret. Apare la Brad, sub îngrijirea unui grup de elevi și străjeri de la Liceul „Avram Iancu”. Deși pe prim plan stau problemele de îndrumare străjerească – revista reușește să fie, totuși, un organ de cultură susținând cu regularitate rubrici de profil („**Oameni de seamă**”, „**Scoala – familia și societatea**” etc.)

„GÂNDURI - LA ANIVERSARE” **(1992)**

Revistă a Școlii Generale nr. 1 Petroșani. Astăzi denumirea școlii este I.G. Duca. Apare în anul 1992 cu ocazia sărbătoririi a 120 de ani de la înființarea școlii. Redactori responsabili: Cucu Radu Sorin. Coordonator prof. Doina Hanna.

„GLASUL ADÂNCULUI” **(1990)**

Bilunar particular pentru minerii Văii Jiului. A apărut la Vulcan la începutul lunii martie 1990. Redactor șef: Pompiliu Comșa. Ziarul a avut o apariție meteorică, oprindu-și apariția după doar câteva numere.

„GLASUL ARDEALULUI”

(1991)

Săptămânal de atitudine și informare socială, politică, economică și culturală.

Apare la începutul anului 1991, la Deva. Din conducerea publicației făceau parte Liviu Braica director și Mircea Diaconu – redactor șef. Conform casetei tehnice prezentarea grafică era asigurată de Dan

Cîmpean, respectiv ilustrația de fotoreporterul Nicolae Stoican. Tiparul a fost executat la SC POLIDAVA SA Deva.

În paginile publicației semnav articole reportaje, comentarii, interviuri, nume cunoscute ale jurnalisticii hunedorene precum și tineri aflați la începuturile însușirii profesiei de ziarist. Semnalăm câteva dintre titlurile și temele publicate în primele numere din Glasul Ardealului.

“Grea belea e și politica asta! Dacă până la revoluție românul era obligat să facă politica partidului, după decembrie 89 au apărut o sumedenie de politici cu platforme trase la șapirograf, cu cotizații de la cât îți dă mâna până la sume fixe, deloc modice...” începea articolul **“Ce politică să mai facă bietul român?”** semnat de scriitorul și jurnalistul Valeriu Bârgău publicat pe prima pagină a numărului 37 al săptămânalului. Un alt articol **“Turma de căpiați”** semnat de Dumitru Hurubă, nume consacrat în rândul

scriitorilor și jurnaliștilor hunedoreni consemna: **“După Decembrie 89, din tot felul de indivizi ce-și zic patrioți, s-a alcătuit o turmă de nulități care denigrează țara în văzul și, mai ales, în urechile lumii. Iar străinii atât așteaptă! Seduși de o biată naivitate, această turmă fără Dumnezeu și fără vre-un crez anume trăiește cu idea că cei de dincolo și-ar da și viața pentru noi dacă le-am cere. Să fim serioși...”**

Un larg spațiu publicistic al ziarului este ocupat de prezentarea scrisorilor și sesizărilor cititorilor. Rubrica apare sub îngrijirea lui Paul Droxa. Majoritatea articolelor culturale poartă semnătura scriitoarei și jurnalistei Mariana Pândaru.

O rubrică realizată de Doina Iacobescu și Nicolae Stoican aflată în atenția cititorilor este **“Aflăm de la Poliție”**, în care sunt prezentate faptele celor care încalcă legislația în vigoare, săvârșesc fapte penale condamnabile și reprezintă un real pericol social. În general ultima pagină a săptămânalului prezenta cititorilor traduceri din presa internațională care făceau referire la realități românești. Astfel, în articolul **“Valea Jiului – un fel de Ethiopia?”** tradus de D. Aldea din ziarul **Liberation**, Alin Teodorescu membru al grupului de dialog social care reunea la acea dată elita intelectualilor români, prezentându-se **“conștiința civică”** a societății, răspundea unor întrebări ale reporterului **Liberation** referitoare la mineriada din iunie 1990:

“Întrebare: Noua deplasare a minerilor a fost, după părerea dumneavoastră, manipulată ca în iunie 1990?

Alin T.: Eu cred că a fost spontană, dar organizată. Minerii din Valea Jiului nu ascultau decât de un singur om, liderul lor, Miron Cozma. Acesta a avut un simț dezvoltat de organizare, fiind și foarte conștient de puterea sa. În iunie, el amenințase deja că va reveni la București pentru **a schimba toate acestea și a curăța țara de corupție**...”

Mai subliniem câteva titluri din presa internațională: **“Africa, după războiul rece”**, traducere din Newsweek de

Olivia Bordan; **“Continuă misterul asasinatului de la Chicago”**, după Chicago Tribune în care se aduceau amănunte cu privire la moartea prin împușcare a profesorului Ioan Petre Culianu, savant de renume mondial, cel care a ocupat catedra de Isotrie a religiilor, după moartea lui Mircea Eliade; **“Un bolivian cucerește Bucureștiul”** semnat de Cătălin Hera; **“Secretul divulgat al relației Kennedy-Monroe”** semnat de Emanuel I.

”GLIA” (1991)

A apărut în anul 1991 la Deva ca publicație a Partidului Democrat Agrar din România Filiala Hunedoara. Directorul publicației a fost Gheorghe Dreghici. Colegiul de redacție a fost compus din Miron Țic, Sergiu Sbuhea, Eugen Cerneală. Ziarul a apărut în 4 pagini, format A3, sub îngrijirea tehnică a SC Cuvântul Liber Deva.

Din paginile primelor numere pot fi reținute câteva titluri semnificative: „Partidul Democrat Agrar din România – recul electoral, față de alegerile locale” **semnat de Gheorghe Dreghici președintele Filialei Hunedoara a PDAR**, „Ilia la ora destăinuirilor” **semnat de Miron Țic**, „Datini și

stimulente pentru crescătorii de animale” semnate de dr. Florin Achim, „Pritocirea vinului” articol semnat de dr. ing. Nicolae Câdea, „Noaptea de pământ” un serial semnat de Miron Țic, „Reflecții despre agricultură” cât și alte materiale interesante referitoare la activitatea agricolă, pomicultură și zootehnia județului Hunedoara.

Publicația a fost difuzată în tot județul Hunedoara, bucurându-se de atenția și aprecierea numeroșilor locuitori de la sate.

„GRAIUL MUNCITORIMEI” (1921-1925)

Anul întemeierii presei românești din zona Văii Jiului este 1921, când apare la Petroșani publicația “Graiul muncitorimei”, cu subtitlul “Foaia centrului Sindicatelor Naționale din Transilvania și Banat”, ulterior “din Transilvania, Crișana, Maramureș și Banat”, Petroșanii devenind astfel un important centru al luptei sindicale muncitorești. Ziarul avea redacția în Piața Primăriei, respectiv administrația pe strada regele Ferdinand nr. 61. Apărea în 4 sau 8 pagini în zilele de duminică și costa 50 de bani. A avut diverși respinsabili de număr ca: Partenie Sedan. Miron Dușa, I. Peneș – căpitan aviator care a editat și un minialbum de fotografii cu Petroșaniul. Având în vedere că în acea perioadă cenzura era deosebit de activă, mai cu seamă la ziarele sindicale, în paginile „Graiului Muncitorimei” apar mai multe nume de cenzoari ai epocii ca I Vărădean și preotul Ion Duma. Până când Centrul Sindicatelor Naționale Române a fost dotat cu tipografie proprie ziarul a fost tipărit în instalația tipografică

cu electricitate Samuil Hirsch care era proprietarul unui institut de arte grafice și compactorie. Despre ce înseamna „institutul de arte grafice și compactorie” aflăm dintr-o reclamă a timpului reșepctiv „execută tot felul de tipăriuri pentru oficii publice și militare, pentru bănci și particulari și anume: circulare, memorande, plicuri cu firme, placate, programe, invitări la petreceri, bilete de vizită, bilete de logodnă și de cununie, liste de escomp, obligațiuni, percepțiuni, erogațiuni, reglatre, bilanțuri, prospecte, statute etc. În plus, mai primește spre tiprărire gazete, foi, reviste și tot felul de broșuri, opuri literare, cărți școlare în editura autorului”. Din reclamă mai aflăm „fiind asortat cu patru mașini de tipar, face lucrări colorate în execuție artistică”. Despre compactorie aflăm doar atât: „execută cu cea mai mare precisiune tot felul de articole în ceea ce privește compactoria”.

Foaia apare cu prilejul zilei de 1 mai 1921, “**sub conducerea unui comitet**”, drept care se va vorbi despre însemnătatea zilei de 1 mai, dar și a celeia de 10 mai, prilej cu care se publică poezii de Panait Cerna și George Coșbuc. Problema vieții muncitorilor și a condițiilor de trai va forma principala preocupare a ziarului, care va publica articole cu titluri ca: **Lumea muncitorească, Puterea noastră, Congresul General al Sindicatelor, Împroprietărirea țăranilor, sindicatele muncitorești, Reforma agrară în Valea Jiului, Mișcarea socială în 1923, Două nenorociri la minele de la Lupeni, Ungurii Văii Jiului, Comuniștii din Lupeni, Din durerile muncitorilor din Valea Jiului, Contractul colectiv, Camerele de muncă, Criza cărbunelui în Europa** etc. Ziarul salută printr-un articol special prezența în Valea Jiului a lui Albert Thomas, directorului Biroului Internațional al Muncii din Geneva și difuzează câteva manifeste chemătoare la diferite proteste, ocazii cu care textele respective sunt traduse și în limba maghiară. Așa este cazul cu manifestul publicat în nr. 15 din 1925, intitulat **Către**

muncitorii din Valea Jiului sau în nr. 16, când se publică o **Scrisoare deschisă către primul ministru**, acuzându-se politicianismul local pentru încercarea de suprimare a ziarului (**Tentativa de a suprima ziarul nostru**) precum și amestecul politicienilor în problemele muncitorești de aici (**De ce s-au amânat adunările generale în Valea Jiului?**, nr. 20/1925).

Ziarul acordă un loc important reproducerilor pe teme literare, între care se numără multe poezii sau texte de proză, organizându-se și câteva numere speciale închinat lui Tudor Vladimirescu (nr. 10/1921, cu reproducerea poeziilor lui G. Coșbuc, Oltenii lui Tudor și I. Nicolescu, Domnul Tudor) sau lui Avram Iancu (nr. 25/1924). Sunt reproduse texte de Creangă (**Amintiri, Cinci pâini**), Mihai Eminescu (**Rugăciune, Ce voi?**), Emil Isac (**Tableta Vlaicu**), Mihail Sadoveanu (**Istoria unei pălării**), Octavian Goga (**Moș Crăciun**), Constanța Hodoș (**Avram Iancu**). Redacția susține de asemenea ideea ridicării unui monument lui Eminescu (**Pentru monumentul lui Mihai Eminescu**) și oferă cititorilor traducerea imnului „**Deșteaptă-te române**” în limba italiană. Prin marele număr de probleme muncitorești, legate de organizare și de câștigarea drepturilor lor specifice (se militează împotriva prelungirii timpului de lucru de la 8 la 10 ore), dar și pentru interesul constant acordat vieții culturale a regiunii, ziarul și-a avut locul său important în lupta sindicală și în mișcarea muncitorească națională. El a consacrat articole speciale întrunirii Comitetului Central executiv al Sindicatului Național Român din vara lui 1925, a salutat apariția la Petroșani a Casinoului muncitoresc, a difuzat mai multe comunicate oficiale și a protestat împotriva suprimării alegerilor sindicale de la Petroșani și Lonea. S-a ocupat în permanență de **“cultura muncitorimii”** și a împărtășit ortacilor informații despre **Noile orientări în lumea muncitorimii**, fiind un adevărat oficios de luptă sindicală.

Redactor șef al acestui periodic a fost Ioachim Zamora

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

(1882-1964) din Petroșani.

„HAI SĂ RÂDEM” (1921-1927)

A părut la Orăștie în anul 1921 „după nevoie”, ca organ al „netezirii tuturor zbîrciturilor sufletești”, ca gazetă umoristică așa cum este consemnat sub titlul din prima pagină. Apare când o taie capul. Prețul unui număr 10 lei.

Publica poezioare și articole în grai ca de exemplu: „că ce călcătură gye nu iestye nyce oloi gye lampă, nyce lumynă”.

Publicația e ancorată în realitățile orașului reunind în paginile sale fabule, glume, versuri umoristice, snoave și epigrame.

„HATSZEG ÉS VIDÉKE” **(Hațeg și împrejurimile)** **(1917-1934)**

Ziar social-cultural și de informații, în limba maghiară. A apărut la Hațeg în anul 1917. Articolele publicate prezentau în primul rând aspecte din viața socială și economică a Hațegului, aspecte din activitatea agricolă și zootehnică, modul în care unii gospodari din zonă au reușit performanțe deosebite în ceea ce privește producția agricolă și animalieră în gospodăriile private. Erau prezentate numeroase articole privind obiceiurile populare și aspecte din cultura comunității, sărbători religioase și numeroase acțiuni organizate de biserică. Redactorii ziarului au ținut să extindă sfera informațiilor și din alte zone ale ținutului Hunedoarei, popularizând nu numai viața locală, ci și **„știri și varietăți de pretutindeni”**.

Publicația a întregit numărul ziarelor, revistelor și periodicelor apărute în limba maghiară, dovedind încă odată existența unei comunități maghiare bine conturate din toate punctele de vedere, dar mai ales cultural, unde nevoia de comunicare și informare erau socotite ca prioritate.

„HUNYAD MEGYEI HIRLAP” (1990)

Este una dintre primele ziare libere apărute în primăvara democrației românești. Numărul 1 apare vineri 9 februarie 1990 cu prețul de 3 lei. A apărut pe piață ca săptămânal al Uniunii Democrate a Maghiarilor. Ziarul a apărut în 8 pagini cu paginile 1, 8, tipărite la două culori, respectiv negru și verde.

Primul tiraj a apărut în 5.000 de exemplare. Din caseta redacțională publicată în subsolul paginii 8 aflăm numele realizatorilor ziarului: Varga Karoly – redactor șef, Gaspar Ildiko – redactor șef adjunct, Szathmary Rozsa, Kunkriza Ilona, Doboly Beatrix, Matyas Jozsef, Huszar Zoltan, Wotsch Andras, Balogh Csaba – redactori. Au colaborat Varga Agnes și Siko Dezső,

În articolul de fond „**Nyiss ajót – Deschide ușa**” publicat pe prima pagină, sub titlul ziarului Balogh Csaba precizează: **„Batem la ușă. Cu primul număr al săptămânalului nostru publicat în limba maternă batem la ușa ta, stimate cititorule și te salutăm cu cuvintele: SĂ DEA**

DUMNEZEU ZIUA BUNĂ. Oare de câți ani nu s-a întâmpat acest lucru. Nu are rost să numărăm, întrucât ne-am încurca.

Mult mai important este ca aici și acum și mai ales în continuare acest lucru să fie posibil. Vom bate nu numai la ușa ta ci și la inima ta. Din partea ta însă, așteptăm răspunsul acceptării noastre, lucru de care va depinde existența noastră în viitor.

Prețul unui exemplar va fi de 3 lei, adică o jumătate de halbă de bere. Ce vei alege?....”

Tot pe prima pagină este publicat un interesant articol cu publicul „**ELŐRE NÉZÜNK – PRIVIM ÎNAINTE**” sub semnătura lui Varga Karoly, în care sunt exprimate speranțele de bine și echilibru social în societatea românească. În celelalte pagini ale ziarului sunt structurate articole interesante cu tematică diversă, reflectând viața socială, culturală și religioasă, mai cu seamă a comunității maghiarilor din principalele localități ale județului Hunedoara și Valea Jiului. Predomină multe informații scurte cu titluri semnificative. Punctăm câteva titluri: „**BEMUTATKOZIK SZÁSZVÁROS – ORĂȘTIE SE PREZINTĂ**” sub semnătura lui Fülöp Katy, „**Anyanyelvünk megőrzése – păstrarea limbii materne**” semnat de Gaspar Ildiko, „**Az Ur csodásan működik – Domnul acționează minunat**” semnat Kiss Endre, „**Kedves gyermekek! / Dragi copii**” semnat de Arany Laszlo. În general pe pagina 5, sunt publicate poezii semnate de Bagyony Csaba, Wotsch Andras, Kun Kriza Ilona, Farkas Tibor ș.a., prezentări de carte editată în limba maghiară, portrete ale unor pictori, graficieni și muzicieni consacrați din cadrul comunității maghiare a județului Hunedoara. Pagina a 4-a a ziarului era ocupată cu texte din romane celebre semnate de scriitori maghiari, publicate în serial.

„HORIA”
(1932-1933, 1945-1946)

Ziar politic, economic, organ oficial al Frontului Plugarilor din județul Hunedoara. Ziarul a contribuit efectiv la crearea și întărirea Frontului plugarilor, la lărgirea organizației în întreaga țară, a luat atitudine împotriva fascismului, hitlerismului și reacționarismului politic. Publicația a reflectat programul politic al dr. Petru Groza după întoarcerea sa la Deva și retragerea din viața politică bucureșteană (1931).

„HUMOR”
(1934)

Săptămânal umoristic în limba maghiară apărut la Deva. A încercat și a reușit să fie, prin coloanele sale, un „**medicament**” eficient pentru sufletele triste.

„HUNEDOARA” (1944)

Organ al Partidului Național Țărănesc din Județul Hunedoara. A ființat în lunile noiembrie – decembrie 1944, propunându-și să devină „tribuna unde interesele acestui județ românesc vor găsi dreapta prețuire și vom lupta pentru promovarea lor”

„Hunedoara Express” (2007)

La începutul lunii septembrie 2007, ziarul „Cuvântul Liber” (fost „Drumul socialismului” în perioada comunistă), cel mai longeviv ziar din județul Hunedoara, își încetează apariția. Proprietarii de moment, SC INFORM MEDIA SRL

Deva, au decis adoptarea unui stil occidental de promovare a unei producții jurnalistice: distribuirea gratuită, în format A4, la puncte de distribuție fixe, în primă fază în Deva (15 puncte stabilite la Gară și în zona magazinelor mari, a stațiilor de maxi-taxi, Policlinică, Piață și unitățile școlare), Hunedoara (7 puncte amplasate în zona teatrului, stadionului, gară, Policlinică și piețe) și Orăștie (cu 3 puncte amplasate în zona centrală a orașului, Primărie și magazinul Palia).

Colectivul ziarului a fost redimensionat și restructurat: director Andreea Lukic, redactor coordonator Clara Piș, Tiberiu Stroia, redactori Sanda Bocaniciu, Dana Ioan, Mihaela Tămaș, Ciprian Marinuț, Valentin Neagu, Traian Manu, manager marketing Magdalena Șerban, manager distribuție Camelia Gâga, tehoredactare Codruța Coța, HUON Alice Negru, Adriana Gîrnițaru. Ziarul este tipărit în policromie în condiții grafice reușite, la SC INFORM MEDIA SRL Timișoara, în 16 pagini, cu un tiraj de 12.000 de exemplare. Aproape fiecare pagină include mare publicitate, prețul căreia, având în vedere și tirajul de masă, permite să acopere costurile de tipar, difuzare și administrație care se impun. Tirajul de masă face ca „**Hunedoara Expres**” (**Cuvîntul Liber**) să se situeze în toamna anului 2007, în mod detașat, pe primul loc al ziarelor hunedorene.

Pe lângă abundența de publicitate, ziarul continuă să publice articole, informații, știri și scurte analize pe teme de actualitate din viața politică, economică, a școlilor, religioasă, culturală, sportivă, a locuitorilor județului Hunedoara, precum și diverse știri de interes general din viața internațională.

„HUNEDOARA NOASTRĂ” (1942-1943)

Publicație lunară de folclor și muzică populară, apărută la Hunedoara într-o frumoasă grafică. În paginile revistei și-au găsit locul nenumărate cântece, doine, poezii, povești, descîntece, datini, glume, ghicitori toate culese de pe meleagurile Hunedoarei și mai ales din zona pădurenilor.

Așa după cum preciza **Nicolae M. Isac**, fondatorul și editorul revistei „**Hunedoara noastră** apare cu **12 cărți anual** care se vând cu **prețul total de lei 120. Orcine** poate

colabora cu folclor la aceste cărți, trimițând manuscrisele pe adresa: Nicolae M. Isac, Uzinele de fier Hunedoara.” Publicația a fost înscrisă la Tribunalul Hunedoara Deva, registrul publicațiilor periodice, poziția nr. 28 din 4 Noiembrie 1942.

Am luat la cunoștință conținutul colecției „**Hunedoara noastră**” pusă la dispoziția noastră de scriitoarea Mariana Pândaru. Într-o grafică de excepție și o prezentare elegantă am lecturat cu plăcere poezii, texte de literatură populară, diverse articole despre eroi de istorie ai locului, corespondențe de pe front, traduceri din literatura universală, texte și comentarii religioase semnate de preaînalte fețe bisericești, anunțuri și articole publicitare. Consemnăm câteva dintre cele mai

frumoase poezii: „**Tricolorul nostru**” semnat de Ores Horia Pașcan; „**De trei ori eu**” „**Logodnă**” semnate de Verona Brateș; „**Să fi a mea...**” semnat de Gheorghe Stan; „**Toamna**” „**Închinare ostașului român**” semnate de Nicolae M. Isac; „**Destin**” semnat de Nicolae Graur, „**De-oi muri**” semnat Popa Ioan Cinciș; „**Ruga noastră, către Precurata**” semnat de elev sergent Frânciu Dumitru rănit la Charcow – Rusia; „**Motiv ardelean**” semnat de Niculaie Rusu; „**Dorul mamei mele**” semnat Remus Rebreanu; „**Zori de zi**” semnat Domnița Roșu; „**Colind mic**” semnat Petre Homoceanu. „**Zădărnice**” semnat Florin Marcu; „**Suflet de pe front**” semnat Iosif Chirilă ș.a. Dintre cântecele originale prezentate cititorilor revistei atât ca text cât și portativ muzical consemnăm doar câteva: „**Bocet**” culeasă și notată de învățătorul Alic Viorel în comuna Ghelari. „**Asta-i mândra...**” cântec popular auzit de la tânărul Popa Alexandru din comuna Polp județul Hunedoara culeasă și notată de Alic Viorel. „**Cântecul miresei**” și „**Alt cântec**” culese de inv. Octav Stoica.

Dintre articolele cu tematică religioasă consemnăm: „**Nașterea Domnului**”, „**O Vestă bună**” semnate prescurtat NMI (Nicolae M. Isac), „**Când oamenii uită de Dumnezeu**”. Deosebit de interesant este și conținut articolului cu titlul „**Preotul-dascăl Vasile Sala**” semnat de dr. Ilie Dăianu, protopop ortodox unit. Din însemnările primite de pe front ne-a reținut atenția articolul cu titlul: „**Primul contact cu inamicul din Crimeea**” semnat de Giurgiu Iulian; „**Mot**” semnat de Lt. Col. C. Furtunescu.

În numărul 6 din 1943 „**Hunedoara noastră**” prezintă o imagine mai puțin cunoscută a lui Matei Corvin cu următorul text:

„**MATEI CORVINUL** este fiul lui Iancu Hunedoreanul și e cel mai mare rege al Ungariei. Vecinii de la apus susțin și azi că este maghiar, dar după raportul de la 1463 al nunțului papal de la Buda, baronii și prelații Ungariei reproșau Regelui Matei Corvinul, că **nu era fiul unui nobil ungar și deci era străin de țară**. Pietro Ransano – biograf italian – spunea despre Mateaș: **roman ești din fire, roman de origină, de roman și latin te ținem, te afirmăm și laudăm și noi italienii.**”

Aceeași atenție deosebită este acordată reflectării obiceiurilor și tradițiilor populare. Consemnăm titlurile câtorva articole care tratează această problematică: „**Mărul lui Adam**” culeasă din popor de Apostol V. Antohi, „**Culăuță și Culac**” prezentat sub formă de serial în fiecare număr. „**Poveste Cui?, Lui**” semnată de Copelia Nicolescu, „**Priecoliciul**” semnat de Pr. Anton Rudeanu.

„HUNEDOREANUL”

(1937)

Organ săptămânal independent apărut la Deva. O producție jurnalistică apărută pe piață pentru o scurtă perioadă. A prezentat știri și informații din zona Devei, Hunedoarei și Bradului, practic din toate domeniile de activitate.

„HUNEDOREANUL”

(2000)

Cotidian editat de Grupul de Presă Media Pro. Apare la Deva în 3 aprilie 2000, în condiții grafice deosebite. Încă de la înființare și-a propus scoaterea de pe piață a ziarului „**Cuvântul Liber**”, anunțându-se un competitor serios la poziția de lider pe piața mass-media scrisă din județul Hunedoara. A fost „**botezat**” de celebrul antrenor Bela Karoly care a urât noului ziar să aibă succesul „**pe care l-am avut eu în gimnastică**”. Fără ca urarea să se îndeplinească integral, „**Hunedoreanul**” s-

a impus ca un cotidian respectabil în județ.

Din caseta redacțională a zirului aflăm componența conducerii și a echipei de lucru: director Alexandru Cîmpean, redactor șef: Alin Bena, redactor șef adjunct Mircea Lepădatu, secretarii de redacție: Monna Voinescu, Cătălin Todea; reporterii speciali Nicoleta Medrea, Tudor Știrbu, politică-administrație: Adina Muntean, Dan Horațiu Popa; comunitate: Zoe Palko, economie-finanțe: Adrian Filip, sport: Cătălin Hosu, utile: Anca Maria Jurcău, Călin Tebieș; fotoreporterii: Remus Suciș, Vali Bădoi; tehnoredactare computerizată: Cosmin Hișu, Violeta Ștefănescu, Dan Moroianu, IT: Gabriel Moroianu; corectură Rodica Bodea; Publisher: Romeo Sabău; Producție: Nicolae Rus; Vânzări, publicitate, marketing: Mirela Barna, Cristina Olar; trafic manager: Dana Smarandache; editor: Publimedia Internațional SA, o companie a Media Pro Grup.

Ziarul are o orientare diversă, cu redactori specializați, atât în domeniu economicului, socialului, cultural, sport, dar și al jurnalismului de investigație. Spații largi, pe cele 12 pagini ale ziarului, sunt acordate publicității. Reproducem câteva dintre titlurile mai sugestive din primele numere care reflectă segmentele principale ale orientării ziarului. **„Decanul baroului Hunedoara, avocatul Eremia Ștefan: „Bota este un virtual infractor”** un articol în care Tudor Știrbu prezintă cazul Pompiliu Bota, cel care a înființat prima structură independentă de avocatură din țară, baroul constituțional român – care a mai făcut în pas în războiul său: a luat denumirea baroului unic din județ; „Primarul la spectacol” un articol semnat de Sorina Popa în care prezintă un demers al primarului Deveș, Mircea Muntean, mai exact o acțiune din programul inițiat de acesta „O zi în folosul comunității”. Mircea Muntean, în fiecare săptămână, pe parcursul a 8 ore, s-a decis să practice o meserie în folosul comunității, de la bucătar, taximetrist, zidar, instructor artistic etc. În articolul citat primarul Mircea Muntean este prezentat ca instructor artistic pe scena Casei de

Cultură Deva. „Îmi plac toate dansurile populare, prefer – ÎNVÂRTITA DE LA ORĂȘTIE și CÂNTECUL MOȘILOR. Știu și o colindă: „Nu te uita că-s micuț/ Că am crescut la oi desculț Cu capul pe iarba verde/ Și cu gândul tot la fete” a precizat în textul articolului Mircea Muntean; „Bal la puterea a treia”. Un articol semnat Sorina Popa, unde se prezintă modul în care au fost sărbătoriți aproape 100 de perechi de pensionari cu vârsta peste 70 de ani. „Modelatorii lutului” semnat de Tudor Știrbu în care sunt prezentați elevii cercului de ceramică de la Palatul Copiilor din Deva și creațiile lor din lut care expuse spre vânzare au câștigat atenția unui mare număr din locuitorii Devei. Din banii colectați din vânzarea exponatelor au fost organizată o excursie la Muzeul Tehnicii Populare din Dumbrava Sibiului. Sub un titlu interesant și comercial ”Școala de vrăjitoare”, Liliana Sime prezintă o incursiune în lumea magiei albe. Autoarea prezintă modul în care prezicătoarea Lucreția va deschide o primă școală de magie albă. În numărul din 1 februarie 2001, un articol cu titlul „Detectivul OZN” Camelia Onciu prezintă un brașovean care cercetează de 33 de ani fenomenele de proveniență extraterestră, produse mai cu seamă în jurul Brașovului. Sub semnătura lui Ioan Dubek este publicat un amplu articol cu titlul „Semnături pentru grațierea lui Cozma” în care se prezintă demersurile făcute de Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului care a început o acțiune în vederea eliberării lui Miron Cozma, considerând că „acesta este momentul oportun pentru reanalizarea condamnării penale a liderului ortacilor”.

Ample spații sunt acordate prezentării acțiunilor sportive, gimnastică, fotbal, hanbal, dar și alte sporturi. În general pe pagina 12, în policromie, cu o grafică frumos realizată sunt prezentate activități inedite, preocupări privind perpetuarea tradițiilor populare, meserii mai puțin cunoscute, colecționari inediți etc. De exemplu în numărul 212 „Hunedoreanul” prezintă povestea lui Constantin Perța unul

dintre cei mai renumiți cioplitori în lemn din țară, respectiv în numărul 287 o galerie de formații de colindători din mai multe localități hunedorene Crăieși și dubași din Bretea Mureșană care pe lângă prestațiile locale au fost prezentați și la posturile centrale de televiziune.

Ziarul apare și în prezent. (august 2007).

„HUNYAD” **(Hunedoara)** **(1876)**

Ziar în limba maghiară, datorită căruia presa hunedoreană își începe viața încă la 1876. A fost o publicație săptămânală, cu conținut variat, un fel de magazin în care erau publicate știri **„de tot felul, din județ, din țară și de peste graniță”**. Apare la Deva până în 1901;

„HUNYADVARMEGYE” **(Județul Hunedoara)** **(1902-1931)**

Ziar politic, economic și cu conținut variat, apărut la Deva în limba maghiară. A avut o viață lungă, deși cu întreruperi în perioada marilor frământări sociale.

„HUNYADMEGYEI ÉLET”
(„Viața din județul Hunedoara”)
(1934-1935)

A apărut la Deva ca publicație social-cultural-economică și de informații, în perioada 1934-1935. Deși a avut o bună receptivitate din partea cititorilor cărora se adresa, ziarul și-a încetat activitatea se pare din cauze materiale.

„HUNYADMEGYEI HIREK”
(„Știri din Județul Hunedoara”)
(1932-1934)

A apărut la Deva (1932-1934) ca ziar de **„informațiuni de tot felul”**. Este încă un exemplu al existenței comunității maghiare bine conturate în comunitatea Devei. Apariția mai multor ziare, reviste și periodice în limba maghiară sunt o consecință a dorinței de exprimare și comunicare între maghiari dar și o modalitate optimă de promovare și păstrare în timp a unor obiceiuri culturale și religioase specifice.

„IMPARȚIAL”

(1990)

Publicație dependentă de Primăria Petroșani. A apărut în anul 1990. Director: Ionel Botoroagă și Constantin Dincă. Redactor șef: Mihai Barbu. A apărut pentru o perioadă relativ scurtă, dorindu-se a fi o modalitate de mediatizare a acțiunilor întreprinse de noua putere administrativă și politică instaurată imediat după evenimentele din decembrie 1989.

„INIȚIATIVA PARTICULARĂ”

(1990)

Supliment al ziarelor „**Realitatea Românească**” și „**Valea Jiului**”. Tematica prezentată cuprindea aspecte privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative care să conducă la creșterea și diversificarea gamei de produse și servicii în condițiile pieței libere. Pe lângă informații și articole privind promovarea liberei inițiative în

sectoarele de industrie mică și servicii erau publicate Decrete și acte legislative pentru a fi cunoscute de cei interesați.
Coordonator: Ștefan Nemeček.

„INFO BCC” (2003)

Publicație editată de Biroul de Consiliere pentru Cetățeni (BCC) Vulcan, la 1 septembrie 2003, sub coordonarea managerului Alexandru Blaj. Inițiator, Fundația Credo Petroșani. Partener, Primăria Orașului Vulcan.

Publicația s-a dorit a fi un mijloc de informare eficient pentru locuitorii Vulcanului și nu numai, făcând cunoscute serviciile oferite de BCC: **“sprijinirea cetățenilor în exercitarea drepturilor și obligațiilor lor și rezolvarea unor probleme complexe cu care se confruntă; fluidizarea relației cetățenilor cu autoritățile publice locale sau centrale”**. Consemnăm câteva titluri: **“Ce este Biroul de Consiliere pentru Cetățeni”, “Care sunt principiile definitorii ale serviciilor BCC”, “Cum se acordă serviciile”, “BCC nu rezolvă problemele în locul cetățenilor ci le oferă alternative practice din care aceștia pot alege soluția dorită”, “Care sunt domeniile în care BCC oferă servicii?”**.

„INFORMAȚIA”

(2004)

Săptămânal, ziar de informare, opinie și anchetă, apărut în 8 septembrie 2004 la Petroșani. Tipărit la Ziua - Ana Maria Press București. Ziar finanțat de SC Protector Internațional București.

Ziar nou prin abordare, ziarști... vechi, cu multe “bătălii” câștigate. După șase luni, prin **Ziarul INFORMAȚIA**, Valea Jiului a ieșit din granițe pe piața județeană. Primirea a fost neașteptat de bună. Motivația invocată de cititori într-un sondaj de opinie a fost acuratețea redării informațiilor, diversitatea lor, echilibrul în abordare și... curiozitatea unor evenimente văzute din mijlocul unei lumi controversate. Tirajul și accesările pe net au crescut constant atenția receptorilor de mass media din Valea Jiului. Și mai este un motiv pentru care există Ziarul INFORMAȚIA. Jurnaliștii redacției știu, vorba lui Brâncuși, că dacă nu formezi o ființă cu lucrul tău, mai bine să te apuci de altceva. Și mai știu un lucru esențial: cuvintele reprezintă o forță de care TREBUIE să fii conștient.

Din caseta redacțională a ziarului aflăm conducerea administrativă și executivă a ziarului. Director: Cristina Ceuranu, redactor coordonator: Ileana Firțulescu, redactor principal: Tristan Albinic; Subredacția Deva, redactor coordonator: Nicolle Ebner, reporteri: Mihai Constantin,

Mircea Nistor, Victor Iancu. Tehnoredactori: Anca Maria Bălăn, Nicolae Biro. Agent marketing: Gheorghe Băran. În mare, ziarul și-a menținut colectivul redacțional, singurele diferențe consemnate în caseta redacțională a numărului 132 din 14 aprilie 2006, fiind lipsa numelui Ilenei Firțulescu, care a fost înlocuită cu Victor Iancu în funcția de redactor coordonator, locul acestuia fiind luat la reporteri de către Dorel Neamțu. În plus, în colectivul ziarului apare ca fotoreporter Marius Bădău. Tehno-redactarea ziarului este realizată de Petrișor Ilie Cibian.

„**Informația**” ca ziar săptămânal județean de informație, opinie și anchetă, prin strădania celor care îl redactează și editează s-a dovedit a fi o apariție serioasă pe piața media hunedoreană, conținutul celor 8 pagini, cu 4 pagini policromie, 1,8 și 4,5, prezentând prin articolele publicate o diversitate de aspecte din viața locuitorilor Văii Jiului și a ținutului Hunedoarei.

În atenția redactorilor „**Informației**” a stat și analiza activității administrațiilor publice locale, a Ligii Sindicatelor Minerie Valea Jiului, a Companiei Naționale a Huilei Petroșani, a prezenței și prestației parlamentarilor Hunedoreni. Spații largi sau chiar pagini întregi au fost acordate prezentării activității sportive din Valea Jiului și județ. Activitatea Poliției Sanitar Veterinare, a Spitalului de Urgență Petroșani, precum și a celorlalte spitale din orașele și municipiile hunedorene au fost în atenția redactorilor ziarului, la fel ca activitatea profesorilor, învățătorilor și educatorilor.

Reproducem câteva titluri semnificative: „**Prime tot mai mici pentru mineri**”, „**Investiții italiene în Petroșani**”, „**Război câștigat de LSMVJ**”, „**Arest de 5 stele**”, „**Se preconizează o criză de sânge**”, „**Adăpost pentru maidanezi**”, „**Serviciul SMURD Deva vrea ambulanța**”

înapoi”, „Tradiții populare românești – obiceiuri la Înălțarea Domnului”. „Polițiștii hunedoreni au adus speranță în sufletele celor nevoiași”, „Jiul Petroșani –și-a stabilit obiectivul”, „Zece ani de la declinul mineritului din Valea Jiului”, „Parcul Național Retezat aniversează 72 de ani”, „Au început nedeile în Valea Jiului”, „Cei mai buni olimpici la Hunedoara”, „Românii au încredere și în Jandarmerie”. „Moartea comunistă”, „Buteliile generatoare de evaziune fiscală”, „Deputatul – președinte Vasile Savu face parte din lotul Adrian Năstase – Dan Ioan Popescu”, „La Petroșani, opoziție și putere, politicieni – artiști și ziarști”, „PC constată încă o ipocrizie fără margini , marca PD”. Am scăpat de jucătorii care l-au mazilit pe Muțescu de la Jiul”, „Sărăciții și hăituiții protestează”, „Despre singurătate”, „Frecatul dinților ascute mintea”.

„Informația Iliei” **(2004)**

Localitatea Ilia din județul Hunedoara numără peste 700 de ani de la data atestării, adică anul 1266. În multiseculara sa existență, Ilia în scurgerea atâtor ani a trecut prin numeroase etape. Din secolul XIII până în anul 1541, a fost ca de altfel întreaga Transilvanie, sub stăpânire maghiară, sub numele de Voievodatul Transilvaniei. Din anul 1541 până în anul 1699 a fost sub stăpânire otomană, în cadrul Principatului Autonom al Transilvaniei. Apoi, din anul 1699 până în anul 1864 își derulează existența sub regim habsburgic, continuând apoi până în anul 1918 sub regim austro-ungar. În sfârșit, din anul

1918, după Unire, se poate spune că localitatea Ilia își derulează existența în România.

Cu un astfel de trecut istoric tumultuos, administrația publică locală a localității a considerat demn ca Ilia, să aibă o publicație proprie prin care să se adreseze locuitorilor, să fie o punte de legătură mediatică între aleșii locali și cetățeni. Astfel, în octombrie 2004, apare nr.1 a publicației **“Informația Iliei”**, în 4-8 pagini, tipar alb-negru, cu prima și ultima pagină tipărite la două culori, distribuită gratuit pentru toți cetățenii comunei, fiind **“Un ziar al Consiliului Comunal Ilia”**. Colegiul de redacție a fost compus din Miron Țic, redactor șef, Zoița Bogdan Tripa – secretar general de redacție, Otilia Crișan și Lucian Idricianu – redactori; Valentin Vîleanu - comentator. Gazeta concentrează în paginile ei o serie de interviuri și anchete, reportaje din toate satele comunei, o rubrică de informații utile, aspecte din cadrul ședințelor consiliului local,

materiale privind viața locuitorilor comunei, îndemnuri pentru curățenie și mediu, obiceiuri și tradiții, relatări despre sărbătorile publice locale, cum ar fi de exemplu **“Festivalul dubașilor”** și **“Festivalul Mureș pe marginea ta”**, ce trebuie să știe locuitorii comunei despre aderarea la Uniunea Europeană, probleme agricole, probleme sociale și de învățământ.

Apariția acestei publicații se datorează în primul rând ing. Marius Gabriel Omotă care a fost ales ca edil șef la alegerile din iunie 2004.

Publicația apare într-un tiraj de 2000 de exemplare. Conform precizării din caseta redacțională publicată pe ultima pagină a ziarului producția jurnalistică este realizată în colaborare cu Asociația de Cultură și Umanitate Filiala Ilia.

„INFORMAȚII MINIERE” (1999)

Publicație de specialitate a Companiei Naționale a Huilei, înființată și editată de dr.ing. Valeriu Butulescu în septembrie 1999. INFORMAȚII MINIERE extinde practic problematica tratată până acum de PROTECȚIA MUNCII, îngrijită și scoasă de același editor.

INFORMAȚII MINIERE apare într-o ținută grafică nouă, beneficiind de culegere computerizată, spre deosebire de predecesoarea sa PROTECȚIA MUNCII, care s-a făcut, pe toată durata apariției sale, pe „tipar înalt”.

Tirajul este de data aceasta mai mic, având în vedere plecarea masivă a angajaților din sectorul minier, ca urmare a disponibilizărilor prevăzute de programul de restructurare a industriei extractive. De altfel, problema transformărilor structurale ale mineritului, nevoia de schimbare a activității miniere, atât ca număr de efectiv, cât și din punct de vedere tehnic, a devenit tema predilectă a publicației. Aceasta a descris pe larg evoluția mineritului din statele Uniunii Europene, cât și din statele candidate, explicând necesitatea restructurării mineritului românesc, în care se vedea singura posibilitate a acestei ramuri industriale de a exista. Implicarea puternică a publicației în politica socială a Văii Jiului, chiar dacă s-a făcut de pe o poziție clar progresivă, a deranjat nume influente din viața sindicală.

INFORMAȚII MINIERE își încetează apariția după 16 numere, în toamna anului 2000, imediat după alegerile parlamentare care au domolit pentru ani buni restructurarea mineritului carbonifer al Văii Jiului.

„INFORMAȚIA ORĂȘTIEI” (1993)

Organ al Consiliului Local și Primăriei orașului Orăștie. A apărut în anul 1993. O publicație destinată mediatizării hotărârilor de Consiliu Local, obligativitate prevăzută de lege, stadiul realizării programelor de investiții și în general activitatea executivului și a colectivului coordonat de primar și viceprimar.

„INFORMAȚIA SINDICALĂ” (1998)

Săptămânal editat de Consiliul de Coordonare al Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului. Apare la începutul lunii noiembrie 1998, la Petroșani. Caseta redacțională consemnează

colegiul de redacție. Președinte: **Miron Cozma**, Președinte executiv: **Victor Bădărcă**, Membrii: **Dorin Loîș**, **Ioan Temneanu**, **Dorin Marc**, **Arpad Șipoș**, **Costel Postolache**; Redactor coordonator: **Mircea Bujorescu**.

În perioada în care a apărut, publicația a prezentat articole referitoare la activitatea Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului conduse de Miron Cozma, discuțiile și negocierile avute cu reprezentanți ai Guvernului și conducerea Companiei Naționale a Huilei, precum și alte informații considerate importante și utile pentru mineri, pentru membrii de sindicat din cadrul sindicatelor afiliate LSMVJ.

„INFORMAȚIA VĂII JIULUI” (2000)

Cotidian de informare și comunicare interactivă. Apare

la Petroșani în 17
iulie 2000.

Director: **Nicoleta
Brat.** Redactor

șef: Irinel Stegar.

Secretar general de
redacție: Dan

Străuț. Redactorii

cu care s-a pornit la drum au fost: Nina Dumitrana, Claudiu Giurcă, Ionel Ifrim, Marius Kameniczki, Nicu Tașcă. Reporteri: Csaba Lorinț, Isabela Popescu, Betti Hunyadi, Genu Tuțu. Tehnoredactare computerizată: Ciprian Dumitrescu - șef departament, Paula Crișan, Iuliana Grigoraș, Mircea Manițiu, Gabriela Oprișor. Tiparul a fost executat la Tipografia SC Zori Noi SA Petroșani. Editorul cotidianului SC UK ENTREPRISES SRL București. Ziarul, din păcate, a fost o încercare nereușită de editare și scoatere pe piață a unui cotidian care în primul rând și-a propus să scoată de pe piață cotidianul MATINAL.

Informația Văii Jiului a pornit bine, cu ambiții, cu proiecte, cu pagini în principiu bogate în informație atât ca diversitate cât și cuprindere teritorială. Consemnăm esența articolului de fond din primul număr semnat de Nicoleta Brat: **“Așa cum de multă vreme așteptam, în sfârșit astăzi am ieșit pe piață. Și dacă nu s-ar pune unele bețe în roate, treba ar merge mult mai simplu. Oricum, cu asta vreau să spun**

că indiferent cine ne-ar ocări nu dăm înapoi. Am apărut nu ca să ne băgăm în viața personală a nimănu, nici să ironizăm prin condei, ci pur și simplu să fim citați. Vrem să le oferim locuitorilor Văii Jiului un ziar care să le inspire încredere, sinceritate și nu în ultimul rând realitate. Așa cum am mai amintit, nu ne interesează viața personală a nimănu, indiferent de categoria socială din care face parte.

Apărem ca să putem reda cu fidelitate imaginea Văii Jiului, într-o altă oglindă, cu alte fețe și umbre ciudate. Realitățile și tot ceea ce se întâmplă prin Vale vor fi prezentate așa cum sunt, necenzurate. Sunt mai bine de zece ani decând cetățeanul acestei Văii (uitate oarecum de țară) așteaptă să citească altceva, mai nou, mai bun și mai serios.

Mai mult decât atât nu putem spune!

Paginile noastre vor fi pecetea noastră. Rezolvarea problemelor, pe toate planurile, poate veni uneori și dintr-un ziar. Așa că, citați-ne și dumneavoastră veți hotărâ în continuare! **Zilnic vă vom fi alături!**

În cele 8 pagini ale sale, ziarul prezintă prin redacția săi, abordând toate genurile publicvistice – reportaj, articol, interviu, analiză economică - informații din toate orașele și municipiile Văii Jiului. Reproducem câteva titluri: **“Marșul disperării”** de pe prima pagină a primului număr din 17 iulie 2000, în care Nicu Tașcă prezintă o acțiune de protest a peste 300 de locuitori ai Vulcanului, condusă de Valentin Rostaș; **“Penisionarii acuză Guvernul de genocid”** sub semnatura lui Nina Dumitrana; **“Bicicletele chinezești se assemblează la Petroșani”** semnează Dan Străuș și Ionel Ifrim. **“Piața... bate filmul!”** semnează Irinel Stegar. **“Șomajul devine cronic, sărăcia se întinde...”** semnează Irinel Stegar; **“Femeile din PRM vor să ia atitudine”** semnează Nina Dumitrana; **“Programe speciale pentru zone defavorizate”** semnează Irinel Stegar. **“Jiul a cucerit cetatea”** semnat de Genu Tuțu;

“Comerțul domină orientarea investițiilor în orașul Petrila” semnează Marius Beniamin Kameniczki; “Bolnavii de Sida vor primi bani de la Primăria Petroșani” semnat de Nina Dumitrana. Spații largi sunt alocate pentru Mică și mai ales Mare Publicitate. În fiecare număr al ziarului o pagină din cele 8 este ocupată de articole care prezintă acțiuni culturale și producții ale scriitorilor din Valea Jiului, pagini coordonate de Csaby Lorintz. Nici sportul nu este dat uitării, de acest capitol ocupându-se Genu Tuțu, care reușește să permanentizeze și o rubrică interesantă “**Dacă n-ar fi nu s-ar povesti...**”. O pagină în fiecare ziar este ocupată de horoscop, principalele programe TV și programul celor două posturi locale de radio, Parâng și Radio 74.

Din mai multe motive, printre care în primul rand cel material, ziarul nu a rezistat decât o lună și jumătate după care își încetează apariția.

„INSIEME/ ÎMPREUNĂ”

(2004)

Gazeta este o primă coproducție romîno- italiană în domeniul media din Valea Jiului. Publicația a apărut în două numere (în două culori, ulterior în policromie) în anul 2004 (aprilie- mai, iunie) urmare a unei colaborări între Liceul de

Informatică Petroșani și Liceo Scientifico F. Severi din Castellamare di Stabia- Italia. Textele au fost scrise în română și italiană, fiind rodul unui proiect Comenius între cele două licee. În numerele apărute au semnat elevii Cristian Melczer, Alessandro Prestia, Horațiu Cojocaru, Francesco Martone, Airin Lohenleyr, Ioana Diana & Maria Georgia Toroapă, Jessica Iozzino, Bianca Petronela Jilip, Francesca d'Amora, Melinda Maria Stoica, Iolanda Schettino, Andra Codreanu, Allegra Amiratti, Bianca Elisabeta Anghel, Stefana Cosenza, Oana Pătruț, Eva Donnarumma, Ioan Bican, Annarita Monaco, Viorel Octavian Dumitrescu, Raffaella Pensieri, Florina Cherciu, Alessandra Maiello, Izabela Todor, Angela Esposito, Sorana Vătavu și Claudia Buoncuore. Profesorii italieni Claudia Evangelisti, Tisbe Ruoco, Liliana Longobardi, Giuseppina Gallo, Giovanni Ciaravolo și Antonio Paolito alături de colegii lor români Georgeta Sterca, Victoria Morari și Mihai Barbu au coordonat activitatea jurnalistică a elevilor din cele două licee. Articolele prezentau relatări despre experiențele trăite de participanții la proiect în vizitele efectuate în România și Italia. (Italia văzută prin ochii românilor, Italia văzută prin ochii italienilor.) Redactorul responsabil al acestui periodic a fost Mihai Barbu ajutat de fotoreporterul și tehnoredactorul Geza Szedlacsek.

„INVAZIA RITMICĂ”

(1938)

Revistă de cultură generală apărută la Simeria. Se adresa Tineretului Școlar și celui din uzine. Cum rezultă și din orientarea generală materialele și imaginile prezentate în paginile revistei, tematica abordată era diversă, predominând

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

informații științifice, articole care făceau referire la programa școlară, predominând însă acțiunile culturale dedicate tineretului și în general organizate și susținute de tineret.

„ÎNAINTE” (1933-1940)

Organ al tineretului naționalist. Puținele numere care s-au păstrat conțin mai mult articole de popularizare a activității cultural-artistice.

„ÎNVĂȚĂTORUL DE MÎINE” (1929)

Revistă județeană pentru dascălii din ținutul hunedorean, cu tematică pedagogică, cultural-educativă.

„JIUL FOTBALISTIC” (2006)

O revistă a tuturor iubitorilor de fotbal din Valea Jiului. Este fondat în martie 2006. Editor coordonator: Genu Tuțu.

„JURNALUL HUNEDOREAN”

(1996)

Apare în luna august 1996 la Petroșani, ca săptămânal de reportaje, anchete, interviuri, informații, publicitate și programe TV, editat de DAGS TV- Petroșani. Director: Duță Gheorghe. Redactor șef: Constantin Iovănescu. În octombrie 1996 își schimbă denumirea în **„Jurnalul de Valea Jiului”** pentru ca din octombrie 1997 să devină cotidian. A apărut cotidian până în februarie 1998 revenind apoi la apariție săptămânală sub titlul **„Jurnalul Văii Jiului”** – magazin.

„JURNALUL REFORMEI”

(1997)

A apărut în octombrie 1997, la Petroșani ca săptămânal independent Director: Constantin Iovănescu. Tipărit la Tg. Jiu. A fost o nouă încercare jurnalistică a lui Constantin Iovănescu. Publicația și-a încetat activitatea după câteva numere.

„JURNALUL VĂII JIULUI” (2003)

“JURNALUL VĂII JIULUI” a apărut în 10 octombrie 2003 din inițiativa mai multor tineri care doreau să facă **presă adevărată**. A apărut pentru că cei care au gândit ziarul au considerat că pe piața media a Văii Jiului, altfel destul de aglomerată, nu se regăsea un ziar sobru, un ziar de analiză care să prezinte și fapte. Echipa care a plecat la drum a fost formată din Nicu Țașcă - ca editor, sociologul Valentin Fulger, care mai târziu a ocupat funcția de director, Luminița Toader, Dana Blănaru, Daniel Pato, tehnoredactorii Traian Borodi și Zoly Fodor. Primul număr a avut un conținut pliat pe două teme importante la acea vreme: vizita președintelui Ion Iliescu la Petroșani și o dezbatere în jurul creării Alianței Dreptate și Adevăr. Încă de la început, publicația a fost atipică pentru că nu s-a pliat pe segmentul de public pe care se înghesuie foarte multe ziare, cel din zona minieră și conexă. În noiembrie 2003, s-a alăturat echipei economistul Bogdan Răvaș, devenit responsabil pentru rubrica „**Jurnalul economic**”.

În martie 2004, în coloanele ziarului a fost publicat, în exclusivitate, primul interviu cu un oficial al Delegației Comisiei Europene în România. Persoana interviuată: Angela Filote, ofițerul de presă și relații publice al Delegației Comisiei Europene în România.

Antropologul Alin Rus a fost găzduit în paginile **“Jurnalului”** cu mai multe studii de antropologie a unor locuri din Valea Jiului. Tot în vara lui 2004, s-a alăturat echipei cel mai tânăr redactor sportiv din Vale, Alin Huiu, cel care a pus multă pasiune și a susținut în conținutul ziarului pagina sportivă. Întrucât cititorii ziarului au solicitat informații și din domeniul juridic conducerea ziarului a considerat oportun să ofere acestora o incursiune în alambicatul sistem juridic românesc. Astfel juristul și mai apoi avocatul Ciprian Coandreș a ținut timp de nouă luni rubrica **„Jurnalul juridic”**. Luna august a anului 2004 a adus cea mai importantă acțiune jurnalistică. Atunci, mai mulți intelectuali importanți ai României, printre care Zoe Petre, Gabriel Andreescu, Ovidiu Pecican și Cristian Pârvulescu, au vorbit prima dată despre Valea Jiului și viitorul ei. O lună mai târziu, Ionuț Alexe, un tânăr analist specializat în relații internaționale, a început să publice în **Jurnalul Văii Jiului**. Până la sfârșitul anului au văzut lumina tiparului mai multe analize pertinente despre situația politică de la acea dată și despre contextul internațional și relațiile noastre cu alte țări și civilizații.

Cristian Pârvulescu, președintele Asociației ProDemocrația, a revenit în paginile ziarului în luna octombrie, cu un interviu bazat pe situația societății civile din Valea Jiului. La sfârșitul anului 2004, Daniel Pato și-a întrerupt colaborarea.. El a reușit mai bine de un an de zile să fie o piesă importantă în echipa de tineri analiști a Jurnalului Văii Jiului. Câteva luni mai târziu, a venit în echipă Mihaela Ghiuca, cunoscută activistă în mai multe ONG-uri, care s-a acomodat foarte repede stilului de lucru al **“Jurnalului”** rămânând una

dintre colaboratoarele de bază.

Se poate spune că ziarul și-a creat un public aparte, care cuprinde persoane cu studii medii și superioare care își desfășoară activitatea în medii dintre cele mai diverse de la minerit la servicii și instituții publice. Redactorii ziarului au acordat o atenție deosebită societății civile adevărate, care este

greu vizibilă în presa din Valea Jiului. În perioada de apariție a ziarului au fost membri ai colectivului care au părăsit echipa dar nucleul a rămas intact. Prin conținutul articolelor publicate tinerii jurnaliști ai ziarului au reușit să aducă intelectualii mai aproape de locuitorii Văii Jiului prin interviuri cu cele mai importante personalități culturale, universitare și politice din România, misiune pe care nu o consideră încheiată. Au scris și au publicat opinii despre viitorul în Uniunea Europeană. S-au specializat în domenii dintre cele mai importante: accesul la informațiile de interes public, regionalizarea, instituțiile, strategiile și programele Ununii Europene. Au fost critici cu tot ce nu e democratic, în limitele bunului simț și a comportamentului normal. Au fost uneori duri pentru că unele fapte reclamau duritate. Toate acestea pentru a fi altfel decât ceea ce este deja pe piață, pentru ca cititorii să afle lucruri care îi interesează cu adevărat și să se regăsească în opiniile și comentariile exprimate. Au fost multe momente grele, din punct de vedere economic, uman și personal. Și-au atras antipatii, ură, dușmăanii și nu puțini au fost cei care au încercat, unii au și reușit, să le facă rău. Mulți rău intenționați n-au avut curajul unor înfruntări directe, **promovând** lovituri mișesești, pe la spate, așa cum s-a întâmplat nu odată și la alte redacții ale ziarelor din Valea Jiului.

Ziarul apare și în prezent (septembrie 2007).

„LADA DE ZESTRE”

(2005)

Publicație a cercului de etnografie și folclor a Școlii generale nr. 4 Petrila – Jieș. Apare în luna decembrie 2005. Coordonator revistă: prof. Irina Boboc. Director școală: inv. Marioara Ciocan.

O revistă culturală reușită care prin conținutul său original s-a făcut cunoscută nu numai la Petrila ci în întreaga Vale a Jiului și principalele localități ale județului Hunedoara. Prin editarea acestei publicații obiceiurile și tradițiile momîrlănești, multe alte obiceiuri locale, cântece, colinde, ritualuri de desfășurare a unor sărbători, nedei și nunți sunt readuse în atenția publicului larg, fiind o garanție a perpetuării culturii locale peste veacuri.

„LANCEA”

(1935, 1938-1939)

Organ politic, social și de informații, apărut la Deva și reluat la Brad, în 1939, unde devine „**foaia moșilor de pe Criș și din Munții Apuseni**”. Gazeta se vrea un „**opaiț într-o pustietate de întuneric**” și reușește prin articole să lupte pentru demnitate, acuză specula, pledează pentru urbanizarea unor localități. E tăios în lupta pentru cucerirea drepturilor moșilor.

„LICEUL MEU”

(2005)

Revistă editată de Exclusiv Media Group avându-l ca fondator pe Tiberiu Vințan. Primul număr al revistei apare în septembrie 2005 fiind realizată de un colectiv de redacție

format din cadre didactice de la Grupul Școlar „Dimitrie Leonida” din Petroșani, din care au făcut parte prof. Atena Vlăduceanu (director), prof. Luminița Andronache Vințan (coordonator), prof. Mariana Boboc, prof. Oana Fișter, prof. Cornelia Pantelimon, prof. Marius Perin, prof. Mihaela Manolea, prof. Lidia Drăghici – redactori.

„LIBERALUL HUNEDOREAN” (1990)

Primul ziar al liberalilor hunedoreni, „**Liberalul Hunedorean**” apare la 24 martie 1990 la Deva ca hebdomadar social-politic și cultural. Avea 4 pagini, format A3, tipar alb-negru. Prețul 2 lei/exemplar. Primul colegiu de redacție a fost format din Mircea Grațian Rădulescu – director responsabil, Ion Henț – redactor șef, Horațiu Borca – redactor șef adjunct, Nicolae Aron – secretar de redacție și Traian Todea – fotoreporter.

Fiind un ziar de partid, colectivul redacțional acorda atenție materialelor publicistice care prezentau activitatea organizației județene a Partidului Național Liberal, precum și a filialelor din teritoriu. Acest fapt este clar reflectat în articolul „APEL” publicat pe prima pagină din primul număr:

„Mesajul PNL către dumneavoastră este expresia liberalismului anilor 90. Liberalismul înseamnă democrație, în plan politic și libertate de inițiativă în plan economic. Libertatea nu poate fi totală fără satisfacerea ambelor laturi. Numai astfel se pot elibera energiile creatoare ale ficăruia dintre noi.

Aceasta este ideea!

Întrebarea este: Cum procedăm? În plan politic vom crea structura democratică a PNL care se dorește un for de dezbatere a strategiilor de trecere de la centralismul totalitar la liberalismul economic și social.

Fiecare grup social și profesional are propriile lui probleme în această evoluție. Din dorința dumneavoastră de a le rezolva trebuie să țâșnească ideile.

Noi vă propunem cadrul.

Am formulat scopul: trecerea cât mai rapidă la societatea liberală.

S-au pus deja întrebări: Ce înseamnă privatizarea? Afirmăm hotărât că privatizarea este mijlocul prin care se va ajunge la îmbinarea interesului personal cu cel social. Cei care produc trebuie să dețină mijloacele muncii și să fie cointeresați în beneficiile ei.

Să eliminăm șabloanele marxiste! Atât socialismul cât și capitalismul învechit sunt forme de organizare a societății astăzi depășite. Ultimul deceniu a dovedit faptul că liberalismul este forma socio-economică care poate crea premisele progresului. Partidul Național Liberal este forma politică a tinereții în lumea românească ca și în întreaga lume.

Contribuiți la procesul de înnoire, venind alături de noi.

Avem nevoie de toți cei care pot contribui la programul de acțiune al PNL, de AZI și mai ales de MĂINE.”

Ziarul este bine structurat, cu articole frumos paginate și un conținut divers.

Evenimentele de la Timișoara din decembrie 1989 sunt asemănate cu coborârea lui Dumnezeu pe Pământ. În prima pagină a primului număr este publicat articolul „**Da, la Timișoara, Dumnezeu a coborât pe Pământ**” semnat de Ioan Henț. În cuvinte simple, dar deosebit de expresive autorul punctează: „**Dar tocmai când morganatica dictatură părea că gustă mai liniștită din dulcele succes în care se complăce voința de putere, adică prin a supune oamenii prin intermediul oamenilor, se întâmplă conjuncția cerului și a pământului.**

Da, la Timișoara, Dumnezeu a coborât pe Pământ! Și toți cei din prăpastie – români, maghiari, germani, sârbi au început să vorbească limbajul culmilor!...”

Apropierea sărbătorilor de Paști prilejuiește intensificarea articolelor cu tematică religioasă.

Merită să subliniem ideea din lozinca tipărită cu litere distincte sub titlul primului număr în prima pagină:

„LIBERTATEA, DEMOCRAȚIA, ADEVĂRUL AU ACEEAȘI ORIGINE ȘI NU POT EXISTA SEPARAT. COMPLEMENTUL FIECĂRUIA SE AFLĂ ÎN REUNIREA TUTUROR.”

În paginile interioare ale primelor numere sunt publicate o serie de articole care fac cunoscut cititorilor aspecte din istoricul Partidului Național Liberal, prezentarea personalității unor iluștri activiști liberali, modul de desfășurare a unor adunări la nivel județean și local a structurilor PNL. Interesante sunt și alte articole ca de exemplu: „**Ce vor țărăanii?**” semnează Athos, „**Poziția domnului Mazilu**” semnează Dumitru Silvășan, „**Mănăstirea eroilor**” semnează

comitetul pentru construirea Monumentului Istoric Național „Mănăstirea eroilor”. „Nu vrem să vindem țara” semnează ing. Paul Botez, „Traectoria” semnează Ion Henor.

De la începutul apariției, ziarul lansează o serie de concursuri prin care a reușit să atragă atenția unui mare număr de cititori, în același timp reușind o diversificare și „colorare” tematică și imagistică a conținutului. Este vorba de un concurs de fotografii, un concurs de caricaturi și un alt concurs pentru desemnarea celui mai talentat și consecvent colaborator. În limita spațiului disponibil, fotografiile, caricaturile și articolele primite în concurs au fost publicate în paginile ziarului.

Ca o regulă a perioadei, în pagina a IV-a erau prezentate informații și scurte articole de divertisment și sport ca de exemplu: „Ciao transmite”, „Revanșa Europei”, „Citim cu stupoare”, „Reflecții”, „Suspectez”, „Monologul lui Hamlet”, „Jules Rimet încăpățânatul”, „Cugetări politice”, „Spicuri din presa internațională”.

„LIBERTATEA” (1902-1940)

Publicație cu cea mai largă traiectorie, puternic ancorată în viața socială a Transilvaniei. A luptat pentru dreptul românilor, ducând această luptă în împrejurări grele.

La 1 ianuarie 1902 apare la Orăștie „**Libertatea**” subintitulată **foaie politică săptămânală**, având ca redactor și editor pe preotul – ziarist Ioan Moța. Cu aceasta se naște „trustul de presă” Ioan Moța, așa cum îl definește istoricul Valentin Orga în monografia „**Moța – Pagini de viață. File de istorie**” Libertatea apărută din inițiativa a 26 de intelectuali români, adepți ai activismului, hotărâți să susțină activismul politic. A fost ziarul cu cea mai lungă apariție în județul Hunedoara (1902-1940), acoperind publicistic atât perioada de dinaintea actului Unirii de la 1 Decembrie 1918 cât și perioada interbelică. Printre fondatorii ei amintim pe Victor Bontescu, Ilarie Chendi, Valer Moldovan, Victor Onișor, Alexandru Vaida – Voievod, Aurel Vlad etc.

Ziarul se realiază, fără rezerve, la poziția adoptată de „**Tribuna poporului**” din Arad, conform căreia se impunea menținerea neștirbită a solidarității naționale și a disciplinei de partid, în așteptarea momentului când Conferința PNR va hotărî oficial abandonarea pasivității și trecerea la activismul parlamentar. „**Libertatea**” acorda un larg spațiu victoriei lui Aurel Vlaicu în alegerile parțiale de la Dobra, considerat unanim de activiști ca un eveniment remarcabil și de mare însemnătate. Din anul 1908, când cei 26 de fondatori ai „**Libertății**” trec la ziarul „**Lupta**”, organ al PNR, înființat la Budapesta, Ioan Moța a imprimat gazetei un pronunțat caracter „**poporal**” care o va consacra definitiv în istoria presei românești din Transilvania.

A apărut la Orăștie în perioada 1902-1914. În timpul refugiului la București începând cu data de 29 septembrie 1915 și până în 1916 apare în Capiatala cu titlul de „**Libertatea de Ardeal**”, împreună cu suplimentul său „**Foaia Interesantă**” apoi în America, la Cleveland – Ohio, unde Moța s-a aflat în misiune trimis de Guvernul României. „**Libertatea**” a reapărut din nou la Orăștie, unde se edita încă din noiembrie 1918 un alt ziar cu același nume. În condițiile uriașului avânt revoluționar

din toamna lui 1919, Aurel Vlad, Gavril Todica, Ioan Branga și Constantin Baicu, au hotărât să reînființeze gazeta sistată de autoritățile austro-ungare, păstrându-i titlul adânc înrădăcinat în conștiința românilor transilvăneni. Apare până în anul 1940. Din anul 1918 ziarul a apărut cu patru suplimente cu numerotație și paginație separată: „**Foaia interesantă**”, „**Tovărășia**”, „**Spicuri economice**”, „**Bobârnaci**”

În „Libertatea” și suplimentele sale din perioada interbelică preocupările literare scad treptat în favoarea luptei politice, cu tendințe din ce în ce mai vizibile spre orientări de dreapta.

„LUMEA NOASTRĂ – WHY-NOT?” (2000)

Revistă școlară editată de Grupul Școlar Industrial Lupeni, în anul 2000. Director: prof. Estera Ana Filip, responsabil prof. Virginia Mureșan, redactor șef Creinicean Delia, redactor: Stepanescu Ilie, Dascălu Bianca.

„LUMEA DE AZI” (2003)

Apare în anul 2003, ca publicație a județului Hunedoara. Așa cum apare sub titlul din prima pagină, conținutul ziarului se dorește a fi “de analiză și informare”.

Din caseta redacțională aflăm colectivul care editează ziarul: director Daniel Mariș, Colaboratori permanenți Valeriu Butulescu, Ioan Ceaușescu, Marius Macra, Mihai Ionescu, Virgil Oancea, dr. Ioan Dorin Petru, Alexandru Roman, Dan Stănescu, Irimie Străuț, Gheorghe Grün, Mihaela Păunescu, prof. Emerich Horovitz (Israel). Tehnoredactare Cristina Muruz, Culegere: Claudia Bot, Director difuzare Stejărel Ionescu, Tiparul a fost executat la Imprimeriile „Grapho Tipex” Deva.

Ziarul a apărut în 12 pagini cu paginile 1-12 în policromie. Așa cum și-a anunțat orientarea, tematica ziarului este diversă. Consemnăm câteva titluri și conținutul pe scurt al materialului publicistic: „Pășunile Raiului” – pentru prima oară în viața lui Gigi Becali a pus mâna pe manual „Manualul războinicului Luminii” de Coelho și de atunci a devenit tare bătaios. „Brănișca o comună cu datorii de miliarde” – fostului primar Cornel Cornean i-a fost întocmit dosarul penal 43813/25.04.2005 sub aspectul comiterii infracțiunii de abuz în

serviciu contra intereselor publice. Acesta în perioada în care s-a aflat la cârma Primăriei, a încheiat diferite contracte pentru o serie de lucrări cu diferiți agenți economici de aproape 3 miliarde lei, cu penalități de 0,5% /zi. **„Lumea de haz”** - o serie de materiale cu caracter de pamflet: **„Până la Serafimi te mănâncă sfinții”, „Din beciul din care Domnesc Urdă n-a făcut mare brânză”, „Clean Viclean”, „Asigurat neremunerat”, „Uscătura bate gura”. „Fonduri Sapard „concasate” ilegal”, „Liber la muncă în Ungaria”, „Concurs de debut la Cartea Românească”, „Călugărul, diavolul și bunul Dumnezeu”, „Programul de viață recomandat de duhovnicul Teofil Părăian”, „Diversiune ieftină”.**

Publicitatea nu ocupa spații extinse în paginile ziarului, în schimb, fiecare număr avea alocat un spațiu larg pentru evenimente culturale și editoriale. Un exemplu semnificativ pagina de cultură din numărul 24 al ziarului cu un conținut bogat în titluri: **„Magdalena Deheleanu și Valsul Cărbășului de Mai”** **„Dumitru Hurubă sub Zodia Scorpionului (senti)mental”** **„Omagiu înțelepciunii”,** **„Eveniment editorial Artur Silvestri – Vremea seniorilor, ed. Carpatia Press”.** În cadrul paginii mai este prezentată o rubrică extinsă de aforisme semnată de Valeriu Butulescu.

„LUMINA”
(1996)

Săptămânal de informare și opinie. Apare în ianuarie 1996. Editat de SC SIGMA PLUS din Deva. Director: Mircea MOLOȚ. Editor coordonator: Lucian Stanciu. Redactor șef: Alexandru Pârlea. Colectivul de redacție: Ioan Dărăbanț, Aurel Opreșă, Nicolae Jianu, Miron Țic, Mircea Bârcă, Alin Bena, Vladimir Birlinski, Septimiu Buzdugan, Viorel Nicula. Tehnoredactare computerizată: Lucian Noghiță. Culegere și corectură: Codruța Muntean. Publicația a apărut în 8 pagini fiind tipărită la SC Grapho Tipex SRL Deva. În articolele prezentate în ziar era acordată o atenție prioritară problemelor din agricultură, apoi erau prezentate știri sportive, probleme privind activități de ecologie și protejare a naturii, prezentarea unor obiective istorice, activități culturale și religioase. Pentru publicitate era rezervată ultima pagină a publicației. Tot o pagină era dedicată materialelor de divertisment, cuvinte încrucișate sau integrale.

„LUPENI”
(2005)

Apare ca supliment al revistei AFACERI ÎN VALEA JIULUI dedicat exclusiv Municipiului Lupeni. În editorialul din primul număr directorul publicației, Tiberiu Vințan, scrie că: **„Un om informat este un om mai puternic. Un om informat vede mult mai corect realitatea din jurul său și activitatea oamenilor pe care i-a ales să-i reprezinte în fruntea urbei.”** Publicația **Lupeni Exclusiv** are ca fondator pe Cornel Resmeriță - Primarul Municipiului Lupeni. Conținutul publicației include informații, știri și articole privind activitatea Primăriei și Consiliului Local al Municipiului Lupeni.

„LUPENEANUL” (2004)

Primul număr iese pe piață în luna aprilie 2004. Este o publicație a organizației municipale PSD Lupeni. Apare în 4 pagini, policromie. Publicația a fost editată pentru a pregăti campania electorală în vederea alegerilor locale din iunie și a celor parlamentare din toamna anului 2004. Erau publicate portrete ale frunțașilor locali ai Partidului Social- Democrat, realizări din programul Primarului Cornel Resmeriță în mandatul 2000-2004, oferta electorală a PSD și a candidatului Cornel Resmeriță pentru un nou mandat 2005-2008, lista candidaților cu prezentarea individuală a fiecărui nume pentru consiliul local al municipiului Lupeni, acțiuni și inițiative promovate pentru binele comunității, investiții în curs de derulare sau de perspectivă gândite și susținute de membrii PSD.

„MAGAZIN ORTODOX”

(2003)

Revistă religioasă creștin-ortodoxă. Apare lunar și este distribuită gratuit, în toate Bisericile din Valea Jiului și împrejurimi. Primul număr a fost tipărit în octombrie 2003, în 16 pagini, color, fiind sponsorizată de firma COMEXIM-R S.R.L. Lupeni (patron Emil Părau), având colaborarea Protopopiatului Ortodox Român Petroșani și binecuvântarea Episcopiei Aradului și Hunedoarei. Colectivul de redacție este format din trei persoane, Adriana Radu Mocanu, o ziaristă cu state vechi în breaslă, fost redactor șef al cotidianului „Matinal” și director al săptămânalului „Pur și simplu INCOMOD”, Corneliu Bran, fost redactor al aceluiași

publicații, colaborator al mai multor publicații sau trusturi de media din presa centrală și Petre Cibian tehnoredactor.

Ideea nașterii acestei reviste i-a aparținut sponsorului și redactorilor săi, fiind concepută pentru creștinii ortodocși din Valea Jiului și nu numai, rolul publicației fiind educațional și ecumenic în egală măsură. În peste cei trei ani de apariție, „Magazinul Ortodox”

a intrat în conștiința creștinilor, care o primesc lunar la Bisericile la care sunt arondați, publicația devenind în același timp și material didactic pentru elevii care studiază religia în Vale. Au colaborat la revistă multe personalități din rândul clericilor și profesorilor de religie, din Vale și chiar din țară, coordonați competent de protopopul Dorel Pogan din Petroșani. Încă de la primul număr al revistei, aflat la celebra Biserică hunedoreană din Densuș, cu ocazia resfințirii picturii străvechi din acest lăcaș sfânt, de după renovare, **dr. Timotei Sevițiu**, episcopul Aradului și Hunedoarei a binecuvântat apariția acestei reviste, susținând apoi și un interviu, cu cuvintele: **„În sfântă rugăciune, urare de bine pentru redactorii și cititorii acestui Magazin Ortodox”**. Ministrul culturii de-atunci, Răzvan Theodorescu, aflat la același eveniment a menționat: **„Îmi pare bine că în sfârșit este contrazisă tradiția potrivit căreia Valea Jiului este JALEA VIULUI, concept care ar trebui să dispară și vreau să cred că va dispărea (...) De aceea salut inițiativa apariției unei asemenea reviste de cultură religioasă în acest loc al trudei și speranței”**.

Întrebat de un ziarist, de ce a apărut tocmai acum o astfel de revistă, sponsorul ei, Emil Părău a răspuns: **„A apărut acum pentru că acum i-a venit vremea... Acum s-a arătat vrerea Celui de Sus ca noi toți să putem contribui la o lucrare în premieră pe meleagurile Văii Jiului.”** După aceste cuvinte alte comentarii sunt de prisos.

„Magazinul sănătății” (1993)

A apărut în luna martie 1993, în 8 pagini, la Deva. Redactor fondator Ioachim Lazăr, colectivul redacțional a fost compus din dr. Martin Vebăr, dr. Vasile Saptă, prof. Dragomir Nan, Ionel Popa – tehnoredactor, Ștefan Găliceanu – difuzare. Editorul publicației SC Pălării- Textil „Cristina” SRL Deva.

Ziarul a beneficiat de o seamă de colaboratori din Deva, județ și chiar din București. În paginile ziarului, pe lângă articole cu tematică medicală puteau fi lecturate materiale de cultură sub semnătura unor cunoscute personalități. Astfel, putem consemna articolul cu titlul **„Salut”** semnat de Radu Ciobanu, **„Esculap”**, **„Viața intimă a lui Napoleno”** și **„Insuficiența sexuală masculină”** semnate de dr. Anatol Cressin din București. **„Un tratament fără medicamente – psihoterapia”**, **„Cât a trăit Iancu din Săcămaș”**, **„Îngrijirea hipertensiunii arteriare”**, **„Primul ajutor”** semnate de dr. Romeo Stănescu, **„Tulburările de limbaj la copil”** sub semnătura prof. logoped Dragomir Nan din Deva.

În perioada cât a apărut, **„Magazinul Sănătății”** a fost bine primit și apreciat de cititori, atât în Deva cât și celelalte orașe și municipii ale județului Hunedoara.

„MATINAL” (1993)

„Matinal”-ul debutează la 2 Noiembrie 1993. Prima apariție pe piață, într-un număr festiv a fost o reușită, trecerea de la o denumire la alta – de la „Zori Noi” la „Matinal” - neavând în ciuda scepticismului afișat de unii

și alții nici o influență.

În materiile de fond din primul număr, semnat REDACȚIA se consemnează: „Se spune despre ziare că trăiesc o singură zi. Adică, fiecare număr de ziar este uitat a doua zi, fiindcă apare altul. Într-un așa fel este numai că, de fiecare dată, sau cel puțin o dată pe săptămână, un ziar poate trăi veșnic în conștiința cititorilor săi. Despre cotidianul „Zori Noi” ne place să credem că nu va fi uitat așa repede. Schimbarea, după numărul 1000 al titlului cotidianului Văii Jiului nu este un moft. Dorim ca toți cititorii noștri statornici – cărora le mulțumim și pe această cale – să fie convinși că vom răspunde fidelității lor cu aceeași monedă. Adică, tot cu fidelitate, așa cum am făcut-o și până acum.

Întinerirea colectivului redacțional ne va oferi alte posibilități de exprimare publicistică. Vom căuta să răspundem tuturor pretențiilor dumneavoastră, să fim alături de bucuriile (din ce în ce mai puține) și necazurile dumneavoastră (din ce în ce mai multe).

Acum la anul I (V), nr. 1 (1001) SERIE NOUĂ, cotidianul **MATINAL** promite să fie prezent acolo unde este mai multă nevoie de ajutor. Pentru că, la urma urmei, meseria de ziarist înseamnă, dacă vreți, meseria de a fi util. Nu vom renunța nici o clipă să căutăm și să vă transmitem adevărul și numai adevărul. Și, încă ceva. Nu suntem aserviți nici unei forțe politice, nici unui șef sau șefuleț, nici unei instituții. Singura instituție căruia îi suntem supuși este cititorul.

Din partea colectivului redacțional (mai vechi sau din noul val) vă dorim sănătate și drum bun cu **MATINAL!**"

În februarie 1994, Alexandru Bogdan este numit director al SC Zori Noi, iar Gheorghe Chirvasă ocupă funcția de redactor șef, dând **Matinal**-ului ceea ce-i lipsise în mod vădit până

atunci: verticalitate, incisivitate, influență și putere economică. Cu toate acestea în scurt timp, „**Matinal**” suferă o pierdere masivă de oameni, Mircea Bujorescu plecând împreună cu 7 redactori, după ce cu vreo jumătate de an înaintea garda veche a ziarului plecase la o altă publicație. Practic **Matinal** rămânea doar în cinci oameni din 14 redactori, cei rămași fiind nevoiți să intre într-o asociație de privatizare PAS de 21 de oameni, alături de femeia de serviciu, șoferi și vânzătoarele de ziare.

După privatizare, în iulie 1994 au loc primele alegeri în noua societate. Este ales ca director Alexandru Bogdan, ca redactor șef Gheorghe Chirvasă și încă trei membri ai CA, printre care o corectoare, Ileana Firțulescu și șoferul Ghiță

Băran. Perioada 1994- 1996 a fost slabă sub aspect economic, ziarul crescând în calitate, dar stagnând sub aspect investițional, mai ales că tiparul pe plumb la fosta tipografie de stat la fel ca și hîrtia au cunoscut creșteri de preț succesive ce au împovărat până la saturație activitatea financiară.

După doi ani, atât cât era mandatul conducerii alese, la noile alegeri, la conducerea societății este ales Gheorghe Chirvasă, iar ca redactor șef este numit Mihai Barbu. În cei doi ani de mandat, 1996-1998 realizările sunt semnificative: finalizarea achitării creditului către SIF Banat Crișana, pentru privatizare, cu trei ani mai devreme; achiziționarea primei tipografii Offset din Valea Jiului; trecerea ziarului Matinal la format mare în opt pagini; consolidarea unei rețele proprii de difuzare a ziarului constituită din 9 chioșcuri și 20 de puncte de vânzare; construirea, amenajarea și punerea în funcțiune a unui bar propriu; aducerea spre vânzare în rețeaua proprie a peste 300 de titluri din presa centrală; dotarea societății cu tehnică de calcul de ultimă generație și multe altele, printre care trebuie menționat faptul că în cei doi ani, cifra de afaceri a societății a depășit anual trei miliarde, iar angajaților li s-au dublat salariile. Dealtfel, anul 1996 și anul 1997 sunt singurii ani în care societatea deși avea credit pentru achiziționarea tipografiei a realizat profit iar acționarii au primit dividende. Tot în această perioadă au fost relaizate mai multe reviste de integrale în tiraje de peste 10 000 exemplare, a fost realizat un film documentar despre greva minerilor din anul 1997 și a fost editată cartea „**După 20 de ani- greva minerilor din 1977 de la Lupeni**”, carte lansată în data de 6 august 1997, în prezența președintelui României, Emil Constantinescu, cel ce a semnat și prefața cărții amintite.

În iulie 1998, au loc alegeri fiind readus în funcția de director Alexandru Bogdan. Nu pentru multă vreme însă, acesta fiind înlocuit cu Mihai Barbu. Dar, din cauza unui management defectuos activitatea jurnalistică și echilibrul

economico-financiar intră în derivă. Nu mai sunt achitate taxele și impozitele la stat la timp, salariile angajaților stagnează, rețeaua de difuzare este răvășită, barul redacției este închis și se renunță în cele din urmă la toate sursele de venituri colaterale, cu excepția tipografiei, unde se tipărește doar ziarul pentru societate și restul pentru niște firme căpușă. Până la urmă, se ajunge la grave neînțelegeri între cei trei membrii ai conducerii redacției. Barbu este înlăturat de la conducere, locul lui fiind luat de Dorel Neamțu, care a reușit să conducă redacția doar două luni de zile, până pe 1 decembrie 2000 când este ales ca director Gheorghe Chirvasă. Societatea avea mari probleme: restanțe de plată 1,2 miliarde, sume de încasat 880 milioane (din care 250 milioane neviabile), datoriile la stat neachitate de 1 an de zile, salarii neridicate de câteva luni, iar posibilități de venituri, doar ziarul și tipografia, plus o serie de anchete și alte verificări efectuate de Poliție și Parchet.

Gheorghe Chirvasă rezistă doar până pe 6 iulie 2001. Deși aduce societatea la profit, în luna mai 2001, este înlocuit la conducere de Ileana Firțulescu. La puțin timp, un grup de 5 acționari vând pachetul majoritar de acțiuni al societății unui om de afaceri din Iași, Ioan Gherasim, o „verigă” a lui Mihai Prisecariu, fost consilier al lui Dan Ioan Popescu, ministrul Industriilor în guvernul PSD. Cu datoriile uriașe la stat, societatea avea să intre în lichidare judiciară, să piardă sediul și în final să se desființeze.

Cu toate acestea ziarul nu dispăre. Este preluat de omul de afaceri Mihai Prisecariu și continuă să fie prezent pe piață sub egida SC REDTIP SRL Petroșani. Se produc modificări și în componența colectivului redacțional. Corespondentul României Libere din Valea Jiului, Carmen Cosman este numită redactor șef, având ca redactori pe Diana Mitrache, Loredana Juglea, Maximilan Gînju și Mircea Nistor. Nu după multă vreme locul lui Carmen Cozman este luat de Nicu Tașcă. În rândul redactorilor se adaugă un nume nou, Corina Orosz.

Tehnoredactarea ziarului este realizată de Diana Ramona Sucmăranu și Alexandru Simaschevici. Ziarul apare cotidian în 8 pagini, la tipar alb-negru cu paginile 1 și 8 la două culori. Colectivul redacțional încearcă să mențină tematica ziarului diversă, analizând însă conținutul paginilor, articolele sunt „subțiri” din toate punctele de vedere. Ziarul este susținut mai cu seamă de o pagină culturală realizată cu profesionalism de Dumitru Velea și o pagină de sport realizată de Loredana Juglea. În rest, multă umplutură, cu materiale preluate de la agențiile de presă și publicitate care se repetă la infinit.

„MAGURA PUI”

(2003)

Publicația apare pe piață din inițiativa primarului comunei Pui, ing. Victor Tiberiu Stoica. Acesta editează, periodic, gazeta “Măgura Pui” destinată cetățenilor comunei Pui și a localităților aparținătoare:

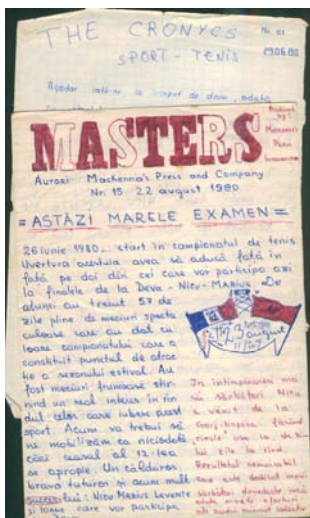
Ponor, Ohaba Ponor, Federi, Galați, Fizești, Rușor, Băiești, Șerel, Râu- Bărbat, Hobița și Uric.

Toate acțiunile importante ale Consiliului local și ale Primăriei din Pui au fost reflectate, din vara anului 2003 cu consecvență în “Măgura Pui”. E și meritul Consiliului local (Traian Pau, Vlad Ionici, Dorin Muntean, Ioan Dăjulesc, Ioan Murgoi, Miron Filip, Iliuță Claudiu Ștefănescu, Romulus Danciu, Traian Bașiu, Cristian Dumitrescu, Gabriel Oprișe, Valentin Iuga) care a votat o hotărâre în sensul permanentizării

acestei publicații. O redacție mică (Mihai Barbu, Marian Boboc, Geza Szedlacek, Constantin Barbu și Paul Farcaș) a venit, de fiecare dată din Petroșani, pentru a se documenta și consemna, la fața locului, toate evenimentele majore din comuna Pui. Reportaje de la târgurile săptămânale, de la slujbele hărăziților părinți de la bisericile comunei, de la nedei, de la nunțile de aur, de la morile de odinioară, de la cazanele cu țuică, de la ședințele de consiliu, de la căminele culturale și de la școlile satești au constituit punctele de rezistență ale gazetei din Pui. Astfel, orice eveniment petrecut într-unul din satele comunei a putut fi cunoscut, dintr-o sursă credibilă, în toate celelalte unsprezece.

„MASTERS” (1980)

În decursul cercetării pentru documentarea și strângerea materialului privind **ISTORIA PRESEI HUNEDORENE** am făcut o descoperire inedită. În anul 1980, în perioada când în România nu exista altfel de presă decât cea controlată și „editată” de Partidul Comunist în cartierul Sohodol din Paroșeni – Vulcan un tânăr de excepție **a scos pe piață** o mică publicație locală. Este vorba de **MASTERS**. Un „mic ziar”, scris de mână, multiplicat în câteva zeci de exemplare și difuzat în Paroșeni și Vulcan. Era citit **din mână în**

mână. Temele tratate erau diverse, punându-se accent mai ales pe competițiile sportive. Erau prezentate în primul rând campionatele de fotbal, volei, tenis și alte sporturi unde comunitatea din Sohodol Paroșeni, avea reprezentanți.

În scurte articole erau prezentate evenimentele gen 23 August, 1 Mai, Ziua Minerului. Reproducem câteva dintre titlurile semnificative. „**Astăzi marele Examen**” – nr. 15 din 22 august 1980, „**Ziua Gloriei sau rămânem în anonim**”, „**Gloria cucerită sub culorile patriei transformă într-un imens vacarm succesul participanților noștri**” – nr. 16 din 30 august 1980; „**Se naște un vechi, dar nou, campion**” nr. 22 din 5 septembrie 1980; „**O taină... cu suspans**” nr. 14 din 13 august 1980; „**Comportare meritorie la campionatul județean**” – nr. 19 din 3 septembrie 1980; „**Când se lasă înserarea...**” – comentariu asupra campionatului – nr. 23 din 06 septembrie 1980 „**Radiografia celor patru... cavaleri ai apocalipsului**” – nr. 10 din 22 iulie 1980. Interesante și chiar captivante sunt rubricile de fapt divers, rebus, magazin, meteorologul de serviciu și chiar rubrica de mică publicitate unde cititori puteau găsi anunțuri de vânzări – cumpărări, felicitări cu prilejul zilelor onomastice și chiar oferte de serviciu.

Cine a avut cutezanța să promoveze o astfel de publicație și o astfel de **presă**?

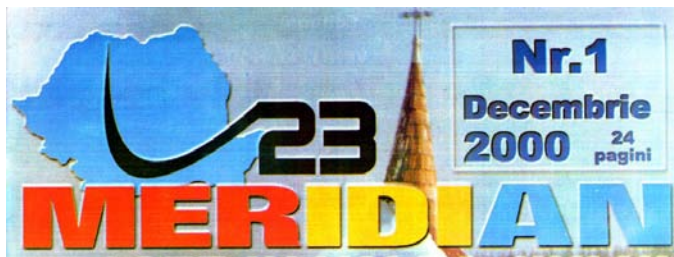
Un îndrăzneț pasionat al condeiului, pe numele său **Ioan Muntean-Berzan**. A fost al cincilea copil din cei opt ai familiei Muntean- Berzan din Petroșani. A văzut lumina zilei împreună cu sora sa geamănă Maria la 27 iulie 1962 la Vulcan. A urmat Școala Generală la Paroșeni, apoi Liceul Chimic la Lupeni, dând examenul de bacalaureat în anul 1980. Încă din primii ani de școală a avut înclinații literare având o minte ascuțită și pragmatică. După ce a venit din armată s-a angajat la Uzina Electrică Paroșeni fiind șef de tură la secția chimic. Se hotărăște să dea examen la Facultatea de Filologie din Cluj.

Reușește printre primii pe listă. Nu am putut afla care a fost motivul pentru care nu s-a prezentat la facultate, renunțând la începerea studiilor universitare. Se îmbolnăvește. Medicii constată că este vorba de uremie în sânge. Ajunge la dializă. După cinci luni de suferință se stinge din viață la data de 28 octombrie 1988. Odată cu dispariția tânărului Ioan Muntean – Berzan, cerul speranțelor luminează cu o stea mai puțin. Păcat...

Soarta face ca sora sa geamănă Maria să se îmbolnăvească nu peste multă vreme de aceeași boală: uremie. Se stinge din viață înălțându-se în ceruri alături de fratele său geamăn în anul 1996.

„MERIDIAN 23”

(2000)

Revistă de promovare a turismului, culturii, etnografiei și istoriei locale. Apare la Lupeni în decembrie 2000. Editor SC Comexim R SRL Lupeni, director fondator: Emil Părău. Redactor șef: Genu Tuțu. Redactori colaboratori: Romeo Roșia, Tiberiu Kelemen, Mihai Livadaru, Ioan Velica, Dragoș Ștefan Velica, Liviu Gherghin.

Revista apare în 24 de pagini, full color. Pe lângă

frumusețile și ineditul munților care înconjoară Valea Jiului, redactorii **Meridian**-ului prezintă trasee turistice montane în Valea Jiului, locații turistice din Retazat, masivele Straja și Parâng, Pasul Vâlcan, scurte istorioare ale unor locuri și stabilimente din zonă, programe turistice variate mai cu seamă pentru sezonul de iarnă când iubitorii schiului pot găsi în Srtaja, Parân și Pasul Vâlcan condiții deosebite pentru practicarea sporturilor de iarnă.

„Dincolo de teorii și sintagme, de reconversie și alte terminologii, turismul este o realitate. Mai mult sau mai puțin mediatizat, cu dotările timide, turismul are în natură, locurile înconjurătoare cu argument important.

Parângul, Vâlcanul, Retezatul și Șureanul, turnurile de strajă ale Văii Jiului, ne-au încurajat să le atingem culmile și prin această publicație. Iar dumneavoastră să o primiți cu dragoste” – precizează Emil Părău, directorul fondator al **Meridian 23 – trasee în Valea Jiului.**

Prin conținutul său, prin modul de prezentare, prin consecvența de a căuta mereu noul și ineditul, din partea colectivului redacțional, revista și-a câștigat un bine meritat loc pe piața media a Văii Jiului, fiind căutată și apreciată de toți cei care o răsfoiesc și iau cunoștință de conținutul textelor lecturate.

„MESAGER”

(2001)

Publicație săptămânală editată de Consiliul Local și Primăria Municipiului Petroșani. Numărul 1 apare în 12 aprilie 2001. Redactor coordonator: Mircea Bujorescu. Publicația prezintă acțiuni și inițiative ale

Primăriei și Consiliului Local al Municipiului Petroșani, Hotărârile de Consiliu Local discutate și adoptate în fiecare lună, mesaje și înștiințări ale executivului Primăriei către cetățenii municipiului Petroșani, precum și alte materiale informative și de larg interes cetățenesc.

Primul colegiu de redacție al **Mesager**-ului a fost format din: dr. Gheorghe David, președinte, ing. Florin Racoțea, dr. ec. Ilie Răscoleanu, jr. Valentina Cerchez, ing. Ec. Ioan Cucu, ing. Florian Bican, ing. Dan Apetrei, ing. Constantin Ghiță, ing. Petru Barta. După câteva numere în caseta redacțională apare ca reporter Marius Mitrache. Culegere și tehnoredactare computerizată: Costel Felvinczi. Compartiment sport, administrativ, difuzare Aurel Slăbâi. În anul 2006 colectivul de redacție se extinde cu Ioan Velica și Ioan Pascal Vlad. Tehnoredactarea computerizată este realizată de Dragoș Velica.

La început Mesageru-ul a fost tipărit la Tipografia Matinal din Petroșani, în 8 pagini, cu paginile 1 și 8 în două

culori. Din anul 2006 publicație este tipărită la SC Prod Com Târgu Jiu, în 8 pagini, cu paginile 1 și 8 policromie.

Un mare merit și în același timp putând fi considerată reușită este partea „culturală” a **Mesager-ului**. În coloanele publicației sau în suplimente editate în 4 sau chiar 6 pagini sunt prezentate producții literare ale scriitorilor din Valea Jiului, portrete ale acestora, aspecte din timpul desfășurării Cenaclului literar Boema, participări la evenimente culturale de lansări de carte etc. în alte localități din țară. La fel de importante sunt și articolele care prezintă acțiunile culturale și economice în cadrul programelor comune realizate cu comunitățile din Varpalota (Ungaria) și Monte Nele Alppi (Italia), localități înfrățite cu municipiul Petroșani. Spații destul de largi sunt acordate pentru publicitate. Prin intermediul publicației sunt promovate acțiuni comune ale primarilor localităților din Valea Jiului, precum și interpelări la adresa unor ministere sau Guvernului, precum și unor partide politice. Un exemplu relevant: Scrisoarea adresată primului ministru al României Adrian Năstase, în numărul 23 din 14 septembrie 2001, publicată pe prima pagină. În conținutul scrisorii se precizează că cererile exprimate de primarii Gheorghe David – Petroșani, Cornele Resmeriță – Lupeni, Petre Hodor – Vulcan, Ilie Păducel – Petrila, Gheorghe Suciuc – Uricani și Ile Botgros – Aninoasa se adresează și secretarului general al PSD – Cosmin Guse, Ministrului Industriilor și resurselor – Dan Ioan Popescu, Ministrul Finanțelor Publice – Mihai Tănăsescu, Ministrul Administrației Publice – Octav Cosmâncă, Președintele Consiliului Județean Hunedoara – Mihai Rudeanu și Prefectului Județului Hunedoara – Aurelian Serafinceanu. Textul scrisorii preciza:

„- După evenimentele tragice din luna august a acestui an – și nu numai – Primăriile din Valea Jiului sunt lipsite de posibilitatea de a mai asigura protecția (și, implicit, liniștea) socială. Nu mai putem acorda ajutoare

sociale, conform Legii 67/95, ajutoare de urgență, plata asistenților personali pentru handicapați, precum și fondurile necesare cantinelor sociale, conform Legii 208/97.

Nu ne facem un titlu de mândrie să vă informăm că în Valea Jiului nu s-au executat decât în mică măsură lucrările de revizii și reparații la punctele termice și centrale necesare furnizării agentului termic. Niciodată Valea Jiului nu a stat bine cu apa caldă și căldura, dar în acest an suntem în mare impas...

[...] Locuitorii Văii Jiului, care au votat în proporție de peste 60% cu partidul de guvernământ manifestă nemulțumirea că nu s-au promovat oameni competenți în funcțiile de conducere la instituțiile descentralizate ale statului și nici la agenți economici cu capital de stat.

De aceea considerăm, că se impune cu acuitate, de urgență, reeșalonarea concretă și la termene precise a datoriilor Companiei Naționale a Huilei către bugetele locale...”

Mesagerul continuă să apară, august 2007 bucurându-se de aceeași atenție din partea cititorilor, la fel ca la apariția primelor numere.

„MESAGERUL HUNEDOREAN”

(2006)

Este cotidianul hunedorean al cărui prim număr a apărut luni 12 iunie 2006. În numărul pilot scos pe piață joi 8 iunie 2006, directorul ziarului Mircea Lepădatu sublinia „când pregăteam lansarea acestui nou cotidian al județului Hunedoara, mulți ne-au întrebat cum de ne încumetăm la o asemenea întreprindere deoarece piața hunedoreană a

presei este cam ocupată de publicațiile care se editează în

Deva – cotidiene, săptămânale – bașca cele din Valea Jiului.”

După ce a analizat situația din toate punctele de vedere, inclusiv cea financiară - editarea

unui cotidian cu șase apariții pe săptămână însemna o investiție de multe miliarde, bani care se recuperează foarte greu sau poate deloc – după evaluarea forțelor umane, **Mircea Lepădatu**, un cunoscut gazetar hunedorean a decis editarea **Mesager**-ului Hunedorean și lansarea sa pe piață. În politica editorială a ziarului s-a stabilit un punct prioritar: echidistanța politică. Apoi, susținerea și sprijinirea întreprinzătorilor locali, ziarul dorindu-se a fi un adevărat mesager al realităților hunedorene, așa cum sunt ele cu bune și cu mai puțin bune.

În concluzie, cine sunt și ce vor cei care compun echipa „**Mesagerul Hunedorean**”? Sunt o echipă de jurnaliști hunedoreni cu multă experiență care au adunat în jurul lor alți colegi mai tineri, plini de energie și dorința de afirmare. Tineri și talentați, energia și talentul acestora compensează în mare măsură lipsa de experiență. O echipă care vrea să-și facă meseria cât mai bine, cât mai corect și cu deplinul respect pentru cititor.

„**Mesagerul Hunedorean**” a pornit la drum cu următoarea echipă redacțională și tehnică: director - Mircea Lepădatu; redactor șef – Sorina Popa, senior editor – Alexandru Gruian; reporter special: Constantin Iovănescu; Lumea afacerilor: Adrian Filip; comunitate: Irina Chiroiu; sport: Nicolae Gavrea, Călin Florea; fotoreporter: Andrei Cuda; corector: Bianca Gulă; desktop publisher : Denisa Lala, Anita Meitner, Ovidiu Faur, inginer sistem: Horia Boncuț; Financiar cotabilitate: Doina Fărău; publicitate – marketing:

Roxana Iacobache; administrație-difuzare: Dumitru Vlad – șef departament, Marian ALBU.

Cotidianul este editat de SC MEDIA HUNEDOREANĂ SRL, fiind tipărit la **Imprimeriile Unirea Press** Alba Iulia.

„MINERUL” (1919)

A apărut în 15 iulie 1919 în Valea Jiului. Pentru început a apărut lunar. Deși era destinat Văii Jiului reflectând activitatea minieră, sindicală și nu numai din această zonă, a avut redacția la Cluj și apoi la București, fiind editată de așa numitele sindicatele roșii, de orientare social – democrată reunite în „Uniunea Muncitorilor” din industria minieră din România. La „**Minerul**”, printre alte nume cunoscute a scris și Nicolae Deleanu, autorul unui cunoscut roman inspirat din realitatea Văii Jiului „**Nedeia din Poiana Miresii**”.

„**Minerul**” a continuat să fie un organ de presă al sindicatelor, având un rol deosebit pentru informarea minerilor în tot ceea ce privește activitatea minieră și acțiuni sindicale în perioada 1920-1922. A susținut demersurile legate de negocierea unui contract colectiv de muncă. A mediatizat eforturile depuse de colectivele miniere în dificila activitate de extracție a cărbunelui, neajunsurile acestora din viața de zi cu zi, dar și în ceea ce privește activitatea din subteran. Acțiunile revendicative pentru o viață mai bună cât și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă a fost reflectată pe larg în coloanele Minerului. Așa cum aflăm din articolele publicate,

întărirea numerică a organizațiilor profesionale muncitorești din Valea Jiului a facilitat în mare măsură desfășurarea unei noi lupte revendicative din anul 1922, minerii fiind decși să ceară încheierea unui nou contract colectiv. Hotărârea de luptă a minerilor din Valea Jiului a sporit în mare măsură, datorită agitației energice pe care au început să o desfășoare în rândurile lor, un număr de 16 militanți sindicaliști reîntorși după amnistia politică din vara anului 1922. Patronii și Inspectoratul Minier din Petroșani au încercat să evite previzibila intensificare a luptelor muncitorești legată de reîntoarcerea **celor mai neînfricați și dârji militanți**, refuzând să le dea de lucru în Valea Jiului. Presa vremii a consemnat că deși muncitorii eliberați erau repuși formal în toate drepturile civile, nu au fost primiți la lucru nici după trei săptămâni de la eliberare, deși nu aveau altă vină decât că au militat pentru drepturile lor legitime. În aceste condiții, starea de mizerie se accentua, familiile minerilor suferind efectiv de foame. Condițiile grele de muncă în general, numeroasele accidente în care își pierdeau viața numeroși truditoresi ai adâncurilor făceau viața aproape imposibilă. În anul 1922 s-au produs un număr record de accidente. Cea mai gravă nenorocire a avut loc în 27 aprilie 1922, la Mina Lupeni, când și-au pierdut viața mai multe zeci de mineri, din neglijența direcțiunii, care a omis să instaleze ventilatoare în locurile periculoase, pentru evitarea acumulării gazului metan. **Minerul** a publicat în numărul din 1 iunie 1922, un amplu articol ce prezenta catastrofa de la Lupeni, intitulat în mod sugestiv „**Asasinii**”. Printre altele se consemna: **„Iarăși, 82 de mineri au căzut victimă capitalului, de astă dată la Lupeni. Viața muncitorului e ieftină, pot să se joace cu ea cum le place, pot să omoare câte sute vreau, nu li se întâmplă nimic...”**.

Numărul total al accidentațiilor a sporit de la 363 în 1921, la 403 în 1922, când efectivul total al muncitorilor a

Statului de la Lonea.

„**Minerul**” a susținut revendicările cuprinse în Memoriu, care preconizau adoptarea unor măsuri în direcția îmbunătățirii condițiilor de muncă și de salarizare cu **„reglementări în mod precis și amănunțit”**, astfel încât să nu dea naștere la interpretări echivoce care ar fi putut servi drept pretext patronilor pentru a nu respecta nici prevederile noului contract. Minerii au pretins ca memoriul să fie semnat de majoritatea salariaților pentru a verifica dacă aceștia își mențin **încredințarea dată reprezentanților lor. „Răspunsul demn a fost dat de 13000 de muncitori care au iscălit listele de încredere”** se consemna în ziar, adăugând că aceasta **„este o manifestațiune atât de grandioasă ce nu poate fi umbrită de nici un fel de uneltiri perfide”**. Acțiunile minerilor din Valea Jiului susținute de ziarele care apăreau în zonă au fost susținute și de alte publicații. De exemplu ziarul social democrat **„Tribuna Socialistă”** care apărea la Cluj nota în noiembrie 1922 că **„minerii din Valea Jiului sunt gata să-și apere interesele , cu toate forțele, și așteaptă cu nerăbdare împlinirea cererilor lor drepte. Scumpetea crește, iarna vine repede, și ea aduce o mizerie și mai mare pe capul muncitorului sărac și exploatat. Față de mizerie și nedreptate, muncitorii se vor putea apăra numai bine organizați și solidari cu toții”** - numărul din 12 noiembrie 1922. În numărul din 31 martie 1923, **„Minerul”** consemna că **„sporul total obținut de zilierii din mină, ajungea la 38,26%, al celor de la suprafață la 46,49%, iar al femeilor și copiilor la 46,31% față de salariile de până atunci. Prima de producție pe care urmau să o încaseze minerii în acord era estimată la 3,50 lei/zi, de unde rezulta un spor de 7%, la Societatea „Petroșani” și „Lonea” și 65,05 lei la Societatea „Lupeni”**. Plata salariilor urma să se efectueze în data de 15 a fiecărei luni, după cum au cerut-o minerii. În afară de

salar, lucrătorii primeau un adaose personal de 1 leu după fiecare schimb și încă un leu pentru fiecare membru de familie întreținut de ei. Munca îndeplinită în zilele de sărbătoare sau duminica urma să se plătească cu un spor de 50-100 lei.”

Pe tot parcursul existenței sale, **Minerul** a fost alături de sindicatele miniere și de toți aceia pe care aceștia îi reprezentau.

„MINERUL” (2004)

Numărul pilot al acestei publicații de nișă, editat de Exclusiv Media Group, apare la Lupeni, în 6 august 2004, de Ziua Minerului, la solicitarea Sindicatului Liber al Minei Lupeni, revista fiind distribuită gratuit minerilor. Impactul ei va genera permanentizarea apariției acestei publicații la Lupeni. Editorul revistei, Tiberiu Vințan scrie, de altfel, în editorialul din numărul 1 al revistei: **„Când am editat revista Minerul ca supliment al ziarului Politică și afaceri în Valea Jiului nu aveam să intuiesc faptul că impactul acesteia a fost unul răsunător. Așa da !, au spus mai mulți mineri. De mult nimeni nu a mai scris despre noi atât de corect, atât de complet.”**

Colectivul redacțional al revistei „**Minerul**” – care va apărea, între anii 2004-2006 – în paralel și ca revistă a minerilor de la EM Uricani și, respectiv EM Vulcan, va fi compus din Tiberiu Vințan, Luminița Andronache, Ionel Petrescu, Ioan Velica, Ion Aurel Titel, Ioan Ivănuș, Ioan Curuț, Zoltan Lacataș, Ionuț Ciubotaru, Dan Surulescu.

Revista „**Minerul**” va apărea la Lupeni, mai întâi cu o periodicitate săptămânală, apoi bilunară și lunară, până în anul 2006, când mentorii ei, directorul EM Lupeni, ing. Nicolae Ivănuș și președintele Sindicatului liber EM Lupeni Ioan Aurel Titel, se pensionează. Urmașii acestora nu consideră necesară susținerea în continuare a acestei publicații, care continuă însă să apară, ce-i drept sporadic, cu ocazia diferitelor evenimente de seamă din viața mineritului Văii Jiului, sub egida Grupului de presă Exclusiv.

„MINERUL” **(2004)**

Revistă editată pentru minerii de la EM Uricani de Exclusiv Media Group cu sprijinul Sindicatului Liber EM Uricani, începând cu anul 2004.

Coordonarea redactării și editării „Minerul”-ui a fost realizată de Tiberiu Vințan.

„MIORIȚA” **(1994)**

Revistă de etnografie și folclor a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Hunedorene – Deva. Colegiul de redacție este format din personalități ale culturii hunedorene ca Radu

Ciobanu, Ioachim Lazăr, Ioan Sicoe. Redactorul coordonator al revistei este Marcel Lapteș, respectiv secretarul de redacție Nicolae Jianu și redactor Mircea Lac. Prezentarea artistică a revistei este realizată de Eugen Pescaru. Ilustrația reprezentând imagini sugestive din lumea satului românesc este semnată de Nicolae Jianu și Marcel Lapteș.

Câteva dintre titlurile care atrag atenția sunt deosebit de sugestive: „**Va muri satul?**” semnează scriitorul Radu Ciobanu; „**Hunedoreni și idealul național**” semnat de dr. Victor Șuiagă; „**Un valoros și enigmatic monument – castelul de la hunedoara**” – dr. Ioachim Lazăr – Muzeul Civilizației Dacice și Romane – Deva; „**De la sandala romană la opinca țăranului român**” – Corneliu Stan; „**Parohia Ortodoxă Cinciș și legăturile ei cu Corvineștii**” – preot dr. Ioan Octavian Rudeanu – Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național Hunedoara; „**Tristetea unor sate**

pădurănești” – dr. Rusalin Ișfănoni – Muzeul satului București; **„Momârlanii – un grup etnic închis?”** – dr. Ioan Lascu - Universitatea Craiova; **„Obiceiuri, practici și simboluri în cadrul comunităților țărănești din platforma luncanilor”** - dr. Lucia Apolzan ; **„Satele din cer”** – Adrian Mitiș – Muzeul Satului București; **„Bradul – simbol pentru viață și moarte”** – prof. Constantin Clemente; **„Portul popular de sărbătoare la jieni”** – Tiberiu Svoboda; **„Sate pierdute, așezări dispărute”** – prof. Gligor Hașa; **„Satul vechi și nou al țăranului român”** – prof. Mircea Lac – Palatul Copiilor Deva; **„Măsuratul oilor în comuna Lelese”** – Dorica Ungureanu- Directorul Căminului Cultural Lelese.

Redacția revistei a găsit un sprijin deosebit din partea doamnei Coralia Maria Jianu pentru traducerea în engleză a sumarului.

Colectivul redacției își exprimă deschiderea spre orice colaborare, neacceptând însă nici o abatere de la profilul revistei. Culegerea computerizată și tiparul sunt executate de SC GRAPHO TIPES Deva.

„MIZERIA”

(1931)

Ziar editat la Deva, în anii ilegalității de Comitetul de acțiune al PCR. Primul număr, apărut în noiembrie, a fost și ultimul. Comuniștii care l-au editat au fost descoperiți și prizoniți. Publicația a apărut concomitent și în versiune maghiară (NYOMOR).

„MOLDOVA” **(1936-1944)**

Organ al fundației regale „**Regele Mihai**”, apărut la Deva în colaborare cu „**Astra hunedoreană**”. Dincolo de articolele de temetică culturală, ziarul are o atitudine de dreapta față de evenimentele politice ale vremii.

„MONTANISTICĂ ȘI METALURGIE” **(1922 bilingv)**

A doua publicație importantă apărută în Valea Jiului în anul 1922 a fost **MONTANISTICĂ ȘI METALURGIE**, o revistă de specialitate, privind extracția minieră și problemele tehnice pe care le ridică această profesie. A fost o publicație bilingvă, română și maghiară, cum au mai fost și altele în epocă, dar destinată cu precădere unor direcții economice mai

puțin cunoscute până atunci, și anume montanisticii și metalurgiei.

Cel dintâi termen trimitea în zona turismului, a călătoriilor și a drumețiilor, dar și la exploatarea zăcămintelor și bogățiilor solului și subsolului aflate în munți; cel de al doilea, se referea la industria metalurgică în curs de dezvoltare, care nu putea funcționa fără cărbune. De altfel, redactorii publicației erau amândoi oameni bine cunoscuți în aceste specialități. Editorul publicației era Arpad Schreiber,

președintele Asociației Conducătorilor Tehnici de la Industria Minieră și Metalurgică, iar redactorul responsabil era Ștefan Tomuța, secretarul central al Asociației, revista fiind de fapt oficiosul acestei Asociații. Revista apare în ianuarie 1923, cu specificația, „**apare în fiecare duminică**” sub redacția unui comitet. Revista publica mai ales articole informative despre viața din Valea Jiului, dar aborda și unele probleme mai specioase, vizând munca în mine, modalitățile specifice de exploatare a cărbunelui sau de obținere de minereuri. Se pare că avem de-a face cu câțiva buni specialiști în domeniu, care-și comunică impresiile și rezultatele muncii. Astfel, Ludovic Kalath se ocupă de exploatarea minelor de aur de la Roșia Montană; Iosif Pittner scrie despre metalurgia de aramă, Ioan Winklehner despre „**proprietățile cărbunilor**”, Francisc Vuzdugan despre „**Câștigarea concesiunilor miniere**”, Arpad Schreiber despre „**Încadrarea conducătorilor minieri**” și despre „**Efectele lipsei de muncitori asupra producției de cărbuni**”, Ștefan Giudl ne prezintă exploatarea de la Teliuc și istoria ei etc. În discuție intră și alte așezări miniere, ca

Săcărâmbul, Reșița, Lona, Bazna (prin câmpul de gaz) etc. Ni se dau diverse informații și despre minele din loc, botezate Aranca, Ilona, Ștefan, Victoria, Carolina; în timp ce inginerii și specialiștii locului, între care și Iosif Iancu sau Iosif Moldovan, discută cauzele urcării prețului cărbunelui, despre catastrofele miniere, aerisirea din subteran etc., dar și despre chestiunile asociației și pericolele care amenință viața minerului. Între acestea se semnalează alcoolismul, lipsa specializării, a îngrijirii medicale etc. Se lansează și atenționarea **“Holoangărul în pericol”** și în fiecare număr se oferă aspecte din viața acestora sau problemele sociale specifice (**„Câteva cuvinte despre rezolvarea chestiei sociale a muncitorilor minieri”** de Șt. Tomuța) ș.a. Fiecare număr conține și știri culturale, știri miniere, oferte de serviciu, reclame, clipe din viața minieră. Ni se semnalează un accident la uzinele Reșița sau o Catastrofă la puțul Aranca a Societății Uricani, de la 27 aprilie 1922, mai toate materialele apărând atât în limba română, cât și în cea maghiară. Simbolul **“ciocanelor încrucișate”** figurează deja pe frontispiciul revistei, ca și precizarea **“Revistă tehnică miniera = Bányatechnikai folyóirat”**, profilul strict științific-tehnic fiind predominant.

„Muguri” **(2005)**

Revistă editată de un colectiv al Liceului Teoretic Silviu Dragomir din Ilia. Din anul 2005, revista apare în formă tipărită la Editura Călăuza din Deva, dată până la care a apărut sub formă xeroxată. Coordonatorul revistei prof. Rodica Terec. Tehnoredactor prof. Lia Stanciu. Din componența colegiului redacțional amintim pe elevii Medrea Flavia, Casiana

Cărmăzan, Denisa Ardelean, Adelina Danciu, Mariana Iuga, Ioana Bosnea, Roxana Bota, Ioana Ciorac, Laura Floare, Iuliana Scrob, prof. psiholog Magdalena Costescu.

Limbajul și modul de redactare a articolelor reflectă o înclinare spre jurnalism a numeroși elevi-ziariști, unii dintre aceștia chiar exprimându-și opțiunea pentru cariera jurnalistică. Din multitudinea de titluri reușite care abundă în curpînsul paginilor revistei școlare ne-au reținut atenția: **„De vorbă cu scriitorul Miron Țic”**, **„Interviu cu doamna director a Liceului Silviu Dragomir, Elena Iepure”**, **„Proză de eleva Adelina Danciu”**, **„1 Martie 2007”**, **„Învierea Domnului”** material semnat de eleva Casiana Cărmăzan, **„Sufletul românesc”** semnat de eleva Ioana Ciorpac, **„Poezii”** semnate de eleva Anca Cristina, un material intitulat **„Test de personalitate”** **„Uniunea Europeană – Statele Unite ale Europei”**, **„Curiozități”**, rubrica **„Știați că?”**, **„Simboluri Pascale”**.

Ultimele numere ale revistei s-au tipărit cu sprijinul Primăriei Comunei Ilia, acolo unde atât primarul cât și consilierii înțeleg că sprijinirea culturii înseamnă sprijinirea și susținerea imaginii comunității și a localității cu toate valorile sale în timpul prezent dar mai ales pentru timpul viitor.

„MUNCA” (1922-1923)

Ziar bilingv apărut în anul 1922 în Valea Jiului. A fost o publicație importantă care a reflectat opinii politice, dar și de natură sindicală, profesională (învățământ și minerit), culturală și religioasă. Faptul că a apărut atât în limba română cât și maghiară este o reflectare a caracterului multietnic al Văii

Jiului și mai ales a spiritului tolerant instaurat în zonă, a bunei înțelegeri între comunitatea română și maghiară.

„MUNCITORUL MINER” **(1960-1974)**

Organ al comitetelor de partid și sindicatelor de la I.M. Barza, Certej și Zlatna. Din februarie 1968 rămâne numai organul comitetului de partid și al comitetului sindicatului de la Întreprinderea minieră Barza. A fost o creație jurnalistică uzinală, editată și difuzată în special pentru colectivul minerilor de la Minele Barza, Certej și Zlatna. Atât din punct de vedere al conținutului cât și al graficii poate fi considerată o publicație reușită care și-a atins menirea informativă.

„NAȚIUNEA” **(1911)**

Revistă politică și culturală, tipărită inițial la Budapesta ca gazetă lunară pentru România. La Orăștie apare cu nr. 5 din iunie 1911. În acest număr revista relevă că **„presa este un factor foarte important în viața națiunilor”** ține trează conștiința națională. Se leagă de Orăștie prin susținerea problemelor ridicate de locuitorii ei.

„NOI”

(1969)

Revistă școlară editată de Liceul Teoretic Lupeni. Apare în anul 1969. Este redactată de profesorii și elevii liceului. Cuprinde în paginile sale, în format A4, creații literare ale elevilor, poezii, informații privind activitatea școlară, rubrici prezentate pe spații largi de cultură generală, acțiuni sportive la care au participat elevii școlii. O pagină cu desene și caricaturi ale elevilor talentați.

„NOROC BUN!”

(2004)

În luna octombrie a anului 2004 a apărut, la Petroșani, o publicație pusă la cale de un trio format din Mihai Barbu (director), Marian Boboc (redactor șef) și Geza Sedlacsek (director Desktop Publishing). Redacția era în living-ul primului iar întâlnirile celor trei, în vederea tehnoredactării publicației, erau un prilej minunat de, periodică bună dispoziție. Prima pagină a publicației avea, pe coloana din stânga, un editorial semnat de director iar pe cealaltă parte un contraeditorial semnat de redactorul șef. Mihai Barbu a scris, în primul număr, următoarele: **“Publicația pe care o aveți în mână își propune să nu vă ofere nici timpul probabil, nici**

cursul euro, nici rețete culinare, nici soluții miraculoase pentru slăbit, nici modă, nici horoscoape, nici clasamente, nici mersul trenurilor, nici mersul autobuzelor, nici programul farmaciilor, nici telefoane utile, nici rebus, nici integrale, nici pierderi, nici oferte, nici relatări din viața internațională, nici despre problemele globale ale omenirii, nici anecdote, nici epigrame, nici scoruri la pauză, nici rezultate finale, nimic despre viața sexuală, în general, și nici despre disfuncții erectile, în particular. Nu vom publica nici articole lungi, nici bla-bla- bla-uri și nici, că tot suntem la ora de franceză, nu vom avea parti-pris-uri. Vrem să vă oferim o publicație de doar câteva pagini, scrisă în Vale, despre problemele concrete ale Văii, despre ceea ce este blamabil și ceea ce este lăudabil în viața culturală și socială de pe Jiurile de Est și de Vest. Vom scrie scurt și vom pune, imediat, punctul pe i. Trăim în secolul vitezei motiv pentru care dorim să intrăm, deja, în subiecte. Vom avea de toate, vorba Planetei Moldova.”

În contraeditorialul său redactorul șef se întreba retoric: „De la cine și ce să învețe ortacii?” Iată ce scria, în 2004, Marian Boboc: ”Culpabilizarea en gros și en detail a minerilor curge la Vale la fel ca Jiurile. Când leneș, când domol la vreme de vară, când iute și înspăimântător la ceasurile primăverii/ toamnei. Le pun și eu celor din Dealul Institutului câteva întrebări: unde au fost ei când fu cu mineriadele? Oare rostul unui intelectual nu e și acela de a lumina mulțimea? Oare, să zicem, un universitar trebuie să mucegăiască în gradele sale? Să nu aibă altceva în gând și-n faptă decât propria parvenire pe spatele studenților și unii-mai rar- ai ortacilor?”

Tot în primul număr pe prima pagină se putea citi o relatare savuroasă cu titlul **Valea văzută din Penthouse sau Nitzoizarea Văii**. Articolul, pe care îl reproducem mai jos, e însoțit de un desen imens al Marinelei Nițu, prietena

Luceafărului din Vale, din care minerii scot, la greu, cărbune prin intermediul unei galerii aflate în zona aparatului genital. Desenul a apărut, inițial, într-o faimoasă revistă pentru domni. **“Cerule este albastru, dealurile au formele apetisante ale unor sâni siliconați pe care se dezvoltă codri verzi de brazi, telescaunul care nu funcționează, doi turiști admiră Coloana Infinitului țâșnind armonios din buricul Marinelei Nițu, un sfârc al Divei este cucerit de un alpinist care flutură victorios un drapel alb. Cinci mineri dau la lopată, alți patru joacă, desigur, cărți. Patru mineri stau la birt. Dintre ei unul trage la măsca, unul doarme direct pe pământul patriei iar doi își trag în freză. La Disco-bar, doi indivizi servesc consumatorii: unul cu mici, altul cu tării. Cinci ortaci consumă. Unul și-a tras gagică pe care o ține, protector, de după șale. La parterul unui bloc de prefabricate e un coafor. Pe trotuar, o femeie sprijină blocul. Așteaptă un client gras să coboare dintr-o mașină bengoasă. Ți se face părul măciucă! Asta-i imaginea Văii!”**

Această interesantă publicație de atitudine culturală și civică a fost încurajată, să-și mențină profilul, și de ing. Daniel Surulescu, pe vremea romantică și juvenilă când era director general adjunct al Companiei. Nu după multă vreme, Surulescu a fost avansat iar publicația și-a dat obștescul sfârșit. Cei trei (minus Ghezu) se vor reîntâlni, mai târziu, de pe alte poziții și în alt context, cu ocazia realizării unor importante proiecte culturale privind redescoperirea unei Văi ignorate. **Noroc bun!** s-a dovedit a fi, am putea spune de la înălțimea zilei de azi, o antecameră generoasă, a **ORTACUL**-ului de mai târziu.

„NOUTATEA” (1932-1934),

Aduce „**cele mai senzaționale știri, bune și rele, din toată țara și din străinătate**”. Se declară net împotriva politicii, se angajează să n-o facă, dar nu-și ține promisiunea. A apărut săptămânal, la Orăștie. A fost o publicație bine gândită scrisă și prezentată grafic, dar care, din păcate, nu a reușit să se mențină pe piață în primul rând din cauza unor greutăți financiare. Conținutul materialelor tratau teme diverse din domeniul social, economic, cultural dar și politic, în ciuda promisiunilor făcute de redactorii publicației de a se distanța de mediul politic. Atât timp cât a apărut a întregit lista ziarelor, revistelor și periodicelor apărute în spațiul hunedorean.

„NOVA PROVINCIA CORVINA” (1996)

Este continuatoarea „**Provinciei Corvina**”, fondată în anul 1996 de Eugen Evu. „**Nova Provincia Corvina**” se declară a fi publicație periodică de cultură, artă și societate deschisă. Își are redacția în Hunedoara. Conform castei redacționale, colectivul revistei are următoarea componență: director, Ion Urdă; redactor șef: Eugen Evu; Redactori: Elena

Daniela Sgondea, Nicolae Szekely, Constantin Stancu, Radu Roșian. Colaboratori externi: Magdalena Constantinescu,

George Roca, Andrei Zanca, Martin Szegedi, Mariana Zavati Gardner; Tehnoredactare: Nicolae Szekely. Revista apare în 52 de pagini, format A4, plus coperțile tipărite în policromie, inclusiv contracoperțile. Tiparul este executat la SC TIMUX SRL Hunedoara. Revista continuă să se mențină ca una dintre cele mai importante publicații culturale din județul Hunedoara. Paginile revistei cuprind interviuri, articole, comentarii, recenzii, cu scriitori din țară și străinătate, numeroase prezentări de carte, grafică, desene și expoziții ale unor pictori hunedoreni și nu numai, și multă, multă, multă poezie. Răsfoind colecția, reproducem câteva titluri: **„...Între oameni adevărata legătură este simțirea comună, deci primul pas trebuie să fie relațiile culturale...”** – dialog cu Sarolta Kapiller, Președintele Secretariatului pentru Cultură din cadrul Guvernării Locale a județului Vass din Ungaria semnat de Ion Urdă. **„Scurt dialog cu ministrul delegat pentru comerț al României dipl. ing. Iuliu Winkler”** semnat de Eugen Evu, **„Cuvânt despre dreptate – Iozsef Attila Un mare poet redivivus”**. Sub titlul **„Lumina cărților în floare”** sunt publicate numeroase prezentări de carte: Victor Coroianu **„ENA Lungul drum spre Laguna Hills”** – Editura Cărții de Știință Cluj Napoca, 2005; Gabriel Petric **„Tragicul și creștinismul”** – editura Emia 2006; Paul Aretzu **„Viziuni critice”** – Editura Ramuri 2006; Mircea Moș **„Ion Creangă sau punctul cu cititorul”** – Editura Paralela 45; Nicolae Danciu Petniceanu **„Bigamul doi”** – Editura Gordian,

Timișoara, 2006; Ion Jurca Rovia „**Moștenitorul Iadului**” sau „**Cartea Bolnavă**” – Editura Palimpsest, 2006; Romulus Toth „**Ghid, istorie, românism**” – Editura Viața Arădeană 2006; Ladislau Daradici „**Înaripatele din vis sau fantastica realitate**”- Editura Emia; Raisa Boiangiu „**Calea Sfâșierilor**” – Editura DaniMar; Petrică Birău „**Literatura ca mod de viață**” – Editura Eurografi; Dumitru Velea „**Vântul de sus, vântul de jos**” - Editura Sitehc; Miron Țic „**Planeta Iubirii**” – Editura Călăuza; Radu Igna „**Lazăr nu mai vine**” – Editura Călăuza 2005; Nicolae Crepcia „**Durerea ca fericire**” – Editura DaniMar; Miron Țic „**Planeta iubirii**” – Editura Călăuza.

Spații largi ocupă poezia sub următoarele semnături: Nicolae Szekely, Elena Daniela Szgondea, Constanin Stancu, Ioan Țepelea, Gheorghe Niculescu, Raluca Elena Weber, Afilom, Ioana Precup, Ralu Ilinca Pepene, Magdalena Constantinescu, Ina Constantinescu, Giovanni Formaggio, Martin Szegedi, Nicoleta Olteanu, Felicia Gabriela Portase, Cristina Banța, Eugen Evu, Ioan Ciprian Marian, Cosmina Ioana Bolba, Maria Teresa Liuzzo, Ionel Amăriuței, Piera Rossi Celant, Ion Urdă. Interesante și consistente în informație sunt articolele de analiză. Prezentăm câteva titluri: „**Între creștinismul original, latin și boscorodire!? – Între făclele istoriei**” semnat de Eugen Evu, „**Cu poetul R.M. Rilke, în orașul Iubirii**”- Dialog cu poeta Tatiana Rădulescu. „**Dulcea Arizona**” cronică literară semnată de Harold Breteanu, „**Despărțirea de Biserica Romei**” articol semnat de Ion Ploscaru, „**Religie și iluminare**” semnat de George Popa, „**Călătoria lui George Mocuța**” articol semnat de Ioan Evu; „**Sinucigașii sau tentația imposibilului**” analiză semnată de Nicoleta Olteanu.

Este interesant modul de prezentare a unor poeți și scriitori. Putem citi despre Silvia Caba – Chivireac și volumul

„**Ultimul Stejar din Codrii Herței**” – Fundația Culturală „**Ginta Latină**”, Herța 2002, prezentare făcută de Victor Sterom; Marta Bărbulescu și volumul „**Ca să nu mori în moarte**” Editura Carminas Pitești 2002, prezentare făcută de Ștefan Ion Ghilimescu; „**Dumitru Velea un mare scriitor**” – prezentat de Eugen Evu; Florentin Smarandache și volumul „**Dedicațion și cântece de mahala**” prezentare făcută de Harold Breteanu. Mai rețin atenția Amin Maalouf „**Grădinile luminii**” – Editura Polirom 2005 – o prezentare de carte tradusă din limba franceză de Ileana Cantuniari, semnat de Cornelia Popoiu. Doina Rusti, „**Mesajul subliminal**” analiză făcută de Constantin Stancu.

„**Nova Provincia Corvina**” continuă să apară și să se mențină ca una dintre cele mai importante publicații culturale din spațiul geografic hunedorean.

„**OGLINDA**” (1995)

A apărut în luna februarie 1995, la Deva, ca publicație de informare și opinie. Format A3, în 8 pagini, cu paginile 1,8 tipărite la două culori. Conform precizării făcute sub titlul ziarului: **apare marți și vineri**, în fiecare săptămână. Colectivul redacțional cu care s-a început editarea ziarului a

avut următoarea componență: Redactor șef: Mircea Lepădatu, secretar general de redacție: Monna Voinescu; Colectivul redacțional: Mihai Stoicovici; Tehnoredactare computerizată: Eta Faur; Secretariat-relații cu publicul: Gabriel Certejan; Corector: Dan C. Vlaeriu, Augustin Guran, Maxim Dinculescu, Reporterii speciali Constantin Nanu, Mirela Popa; Fotoreporterii: Sanda Bocaniciu, Adina Miron, Gabriela Bota, Gabriel Ciuculescu, Lucian Lăcătuș, Cristian Lung, Ciprian Marinuț, Mircea Mihuleț, Sorina Tart, Valeria Doina, Lucian Manea, Ioan Preda, Ovidiu Radu, Doru Teculescu, Ștefan Cimpoi, Rucsandra Muntean, Virgil Sabău, Marius Susan, Raimond Palievici, Valerica Nelega, Mircea Părăian, Mircea Torsan, Tatiana Fuca, Sebastian Neagu – reporterii. Editorul ziarului SC Multiprima SRL Deva. Tiparul a fost realizat la Imprimeria Guttenberg SA Deva.

Ziarul a avut un conținut divers publicând informații, știri și reportaje, mai cu seamă din zoan Devei și a localităților din jurul acesteia. Conținutul ziarului, bogat în informații, a fost în atenția cititorilor de presă. Deși s-a încercat impunerea producției jurnalistice și în Valea Jiului, nu s-a reușit decât în mică măsură, având în vedere că bisăptămânalul cuprindea destul de puține informații din zonă, respectiv, pe de altă parte, piața media din Valea Jiului, era deja suprasaturată cu peste 15 titluri de ziare.

Pentru a reflecta diversitatea temelor din conținutul articolelor publicate, reproducem câteva titluri semnificative din primele numere: **“Conflict între comercianți și partide”** semnat de Maxim Dinculescu; **“Prefectul nu taie și spânzură în județ, el veghează la aplicarea și respectarea Legii”**, interviu cu Georgel Răican, prefectul Județului Hunedoara, semnat de Mircea Lepădatu; **“Fără dragoste, viața n-ar avea nici un sens”** interviu cu interpreta Sanda Ladoși, semnat de Valeria Doina, **“Comori folclorice”** un articol interesant semnat de Raimond Palievici, **“Animalele prietenii noștri”**

semnat Fidelius; **“Ofensivă educațională”** semnează Sanda Bocănciu, **“Topul restaurantelor”** o anchetă semnată de Doru Seculescu și Marinela Gavrilei. **“Agricultura”** o rubrică destinată locuitorilor de la sate, cu multe informații și recomandări privind pregătirea solului, îngrijirea animalelor, întreținerea livezilor etc. îngrijită de Marius Susan și prof. univ. dr. I. Dinu. **“Din dosarele poliției”** – rubrică permanentă îngrijită de Sebastian Neagu. **“Protecția consumatorului”** o rubrică permanentă realizată cu sprijinul Oficiului Județean pentru Protecția Consumatorului. **“În atenția cetățeanului care dorește să construiască”** rubrică permanentă în sprijinul tuturor acelor care doreau să-și construiască o casă. **“Spiritualitatea creștină”** o rubrică permanentă cu caracter religios, îngrijită de Mircea Crainic. Ziarul acorda spații largi pentru mică și mare publicitate, informații de interes cu caracter general ca: Impozitul pe teren, Legea arendării, Calitatea de locator a acționarului persoană fizică, reglementări privind TVA-ul. Interesante și utile au fost prezentările de servicii hoteliere din principalele orașe și municipii ale județului, precum și tarifele de cazare, programul unor cabinete medicale, locația acestora și tarifele pentru consultațiile solicitate, agenda șomerului, cu informații multiple privind oferta de muncă, reconversia profesională și modul și condițiile în care se acordă ajutorul de șomaj. Erau publicate programele principalelor televiziune centrale și locale din Deva. La rubrica sportivă cititorii puteau lectura informații privind competițiile sportive importante derulate la nivel județean, precum și comentarii referitoare la Campionate de Fotbal, mai cu seamă din Italia și Spania. Pagina 7 a ziarului era consacrată anunțurilor de mică și mare publicitate, horoscop, sfaturi medicale și oferte de publicitate ale ziarului pentru proprii cititori.

„OPINIA CETĂȚEANULUI” (2005)

Pe piața media din Valea Jiului numărul publicațiilor din presa scrisă atinsese, până la nivelul anului 2005, cifra de 15. Săptămânalul **OPINIA CETĂȚEANULUI** apărut în februarie 2006, avea să fie al 16-lea săptămânal. Editorul ziarului Blasiu Kerestely, persoană prezentă în media locală de mulți ani, încă de pe vremea înființării primului post local de televiziune de Gheorghe Duță, fostul patron al televiziunii prin cablu DAGS TV din Petroșani.

Tot împreună cu Gheorghe Duță, și înainte de anul 1989 a colaborat cu postul național TVR 2 când transmitea știri din Valea Jiului.

În cadrul D.A.G.S TV în colaborare cu Genu Tuțu, Simona Oargă, Lucia Hărănguș, ș.a a lucrat ca operator și realizator de emisiune, până în în data de 26 iunie 1998 după care a lucrat la Televiziunea Parâng, sub conducerea lui Sergiu Poliopol. După mai multe colaborări nereușite, Blasiu Kerestely a parcurs o perioadă de acumulări calitative, timp în care a gândit conținutul unui ziar nou în care cetățenii Văii Jiului să-și poată exprima opiniile.

Viața este un șir de nemulțumiri de la cel care nu are nimic și speră ca ziua de mâine să-i aducă ceva la cel care are de toate și tot ar mai vrea, de la patronul devenit miliardar peste noapte și până la șomerul pentru care cina nu este cea de taină. Așa s-a născut publicația săptămânală **Opinia Cetățeanului** în care ziaristul simțind nevoia de a spune ceea ce gândește să prezinte un șir de nemulțumiri, un spectacol al supraviețuirii cu un veșnic lăcaș al speranței, o luptă continuă pentru dreptate, pentru democrația bunului simț, așa cum o percepe în realitatea care-l înconjoară.

În presa independentă uneori, se pierde din vedere esențialul. Astfel se ajunge ca ziaristii (și prin ei cititorii) să vadă copacii și nu pădurea.

Redacția Ziarului „**Opinia Cetățeanului**“ a fost alcătuită la început de drum din Leila Osman – redactor șef, Melinda Kelemen, Adrian Stark, Andrei Banto, Mircea Andraș și Dorel Neamțu - redactorii. Avocat Virgil Dumitru – consilier juridic, Claudiu Moldovan – fotoreporter.

În formatul în care a apărut Opinia Cetățeanului s-a dovedit a fi o producție jurnalistică originală în 8 pagini, format A3, cu paginile 1,8 în policromie. Paginile de interior prezentau în sinteză, bine grupate și conturate, problemele cetățenilor din fiecare oraș și municipiu al Văii Jiului. Pe aceeași pagină erau prezentate răspunsurile, deseori chiar soluțiile, la sesizările cetățenilor formulate de către autoritățile locale sau județene, în general fiind vorba de primari, sau alți factori de decizie. **Opinia Cetățeanului** a reușit să se mențină pe diversă și bogată piața media a presei scrise din Valea Jiului, justificându-și prezența și motivându-și titlul, dovedind întradevăr că este OPINIA CETĂȚEANULUI.

„OPINIA DE VALEA JIULUI”

(2004)

Apare în luna martie 2004, la Petroșani, fiind o colaborare editorială între Genu Tuțu și Blasiu Kerestely. În caseta redacțională a primelor numere apar ca membrii fondatori Nicolae Gui, Ion Lazăr, Ioan Herman, Hajnal Zaczko, Genu Tuțu și Blasiu Kerestely. Din cadrul redacției au făcut parte Ramona Roșulescu, Leila Osman, Aurel Slăbâi, Ioan Velica, Mircea Andraș – redactori, Leila – corectură, Roland Szedlacsek tehnoredactare computerizată; Avocat Cosntantin Graure – consilier juridic. Tiparul a fost executat la SC Roconstruct NBS Petroșani. Ziarul a apărut în 8 pagini , cu paginile 1, 8, în policromie.

Odată cu apariția ziarului era editat și un supliment „**Sport Turism de Valea Jiului**” în 4 pagini, conținutul acestuia fiind în întregime dedicat sportului. Când redacția beneficia de comenzi publicitare mai mari, ziarul apărea în 14 pagini. În general, 2 sau chiar 3 pagini prezentau activitatea desfășurată la minele din Valea Jiului, sub formă de material publicitar. În restul spațiului ziarului erau prezentate cititorilor articole culturale, economice, învățământ, activitatea consiliilor locale, precum și numeroase casete de mare publicitate, cu oferte și servicii ale unor societăți comerciale și turistice din zona Văii Jiului.

Din luna ianuarie 2005, Blasiu Kerestely întrerupe colaborarea cu Genu Tuțu, sarcina editării ziarului rămânând doar acestuia din urmă.

„OPINIA- SPORT TURISM DE VALEA JIULUI” (2003)

Publicație săptămânală de informație diversă, apărută în 5 noiembrie 2003 la Petroșani. Membrii fondatori: Genu Tuțu, Bolcsi Kerestely, Marius Lung, Nicolae Gui, Virgil Dumitru, Ioan Herman, Hajnal Zacsco. Editori coordonatori: Genu Tuțu, Blasiu Kerestely. Redacția: Mircea Nistor, Ramona Roșulescu, Adrian Stark, Eugen Popa, Aurel Slăbâi, dr. Octavian Popescu, Ana Pătrașcu, Ioan Velica.

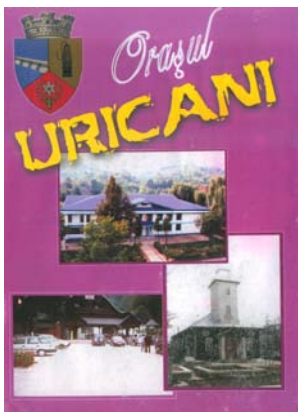
„ORAȘUL ANINOASA” (2006)

Revistă de informare, editată de Primăria și Consiliul Local al Orașului Aninoasa. Este adresată cetățenilor din Aninoasa, dar și tuturor locuitorilor Văii Jiului.

Prezintă articole prin care redactorii revistei fac cunoscute eforturile făcute de administrația locală în vederea materializării proiectelor sociale care privesc viața comunității, facilitățile privind turismul local, viața culturală a orașului, obiceiurile populare, sărbătorile tradiționale, activitatea sportivă etc. Editor coordonator: Genu Tuțu. Grafica Romeo Szedlacsek. Revista este tipărită în condiții grafice reușite, full color, pe carton cretat.

„ORAȘUL URICANI” (2006)

Revistă apărută din inițiativa Consiliului Local Uricani și a Primarului localității Dănuț Odagiu – Buhăescu. Publicația a fost primită cu interes atât de locuitorii orașului cât și turiștii care tranzitează zona. Publicația face cunoscut în extenso Uricaniul ca zonă turistică de interes local și național. Numeroase imagini color prezintă frumusețea sălbatică a munților Retezat, fauna unică a acestor zone și posibilități deosebite pentru petrecerea plăcută și utilă a timpului liber în mijlocul naturii. Cel care răsfoiește această revistă poate face cunoștință prin intermediul imaginilor și a textelor prezentate cu talent gazetăresc cu obiceiurile locale privind creșterea animalelor, măsuratul oilor, ineditul sărbătorilor de iarnă, tradiția meșteșugurilor populare și multe altele. Editor coordonator Genu TUȚU. Tehnoredactare Romeo Szedlacsek.

„ORĂȘTIA ÎN BALON”

(1934)

O publicație ocazională, un fel de ediție specială, gen reclamă, apărută la Orăștie cu prilejul unor sărbători locale.

„ORIZONT”

REVISTA EDITATĂ DE C. U. A. S. DIN INSTITUTUL DE MINE PETROȘANI

Revistă editată de Consiliul Uniunii Asociațiilor Studenților din Institutul de Mine Petroșani (C.U.A.S.) Primul număr al revistei a apărut în anul 1971 la Petroșani. Colegiul de redacție: Braia T. Ioan Doru – redactor șef, Lobonț Nicolae – redactor șef adjunct, Daj Ioan – secretar, Gabor Octavian – membru, Cîmpeanu Monica – membru, Crețu Ovidiu – membru, Pătruică Emil – grafician. Din cuprinsul primului număr al revistei semnalăm titlul: **„Asociația studenților – mediu propice desfășurării unei activități laborioase”** de asist. ing. Emil Marica, președinte al C.U.A.S. din I.M.P., Din ciclul **Știința – tehnică – fantezie** remarcă, articolele **„Realizări din industria minieră mondială”, „Matematica, o știință abstractă pentru minerit?”** de studenta anul II

electro Elena HAMPO, „**De la grafie la programarea dinamică**” de asist. ing. Emil Pop, „**Calculatoarele electronice de la strămoș la strănepot**” de asist. ing. Ion Miriță, în cadrul „**Caleidoscopului cultural**” articolul „**Ion Minulescu – post al dragostei**” de student anul V Mine Nicolae Popa, „**Veșnica problemă... comisia culturală**” de Monica Cîmpeanu și Doru Braia., în cadrul ciclului sub genericul „**Să ne cunoaștem patria**” se prezintă „**Castelul de la Hunedoara**” de student anul IV electromecanică Silviu Furcă, „**Cineclubul**” – interviu realizat de studentul Nicolae Popa cu asist. Nicolae Ungureanu – coordonatorul cineclubului. La capitolul „**Muzică**” se prezintă articolul „**Led Zepellin – noii stegari revoluționari contemporani ai rock-ului**” de Doru Braia, anul V electro. La rubrica „**Sport**” se consemnează „**A fost odată ... sau nimic despre succese**” de Nicolae Lobonț, anul V electro. Apare în această rubrică și „**Clasamentul celor mai buni sportivi din I.M.P. pe anul 1970**”. Pentru aducere aminte iată numele acestora

- 1.Constantin Dinu (rugby) 96 puncte
- 2.Iosif Lazăr (șah) 54 puncte
- 3.Sergiu Bărgăunaș (rugby) 42 puncte
- 4.Ilie Tudor (fotbal) 32 puncte
- 5.Gheorghe Stir (fotbal) 29 puncte
- 6.Jean Moromete (rugby) 28 puncte
- 7.Cornel Marincan (fotbal) 15 puncte
- 8.Dumitru Ianoșiga (baschet) 12 puncte
- 9.Francisc Cosma (handbal) 7 puncte
- 10.Mircea Ortelecan (rugby) 5 puncte

La cei 25 de ani ai săi (în 1971), maestrul sportului Constantin Dinu întrunește sufragiile admiratorilor studenți din orașul de la poalele Parîngului. Locul pe care-l ocupă în acest clasament este rodul unei activități laborioase pe terenul de rugby în perioada care a trecut de la 1 ianuarie 1970 înapoi. Prezența sa permanentă în prima reprezentativă de rugby a

României a „cântărit” mult în balanța acestei inedite întreceri cu colegii săi de club.

Ceea ce este interesant și demn de semnalat este faptul că această revistă a fost a Consiliului Uniunii Asociațiilor Studențești din Institutul de Mine Petroșani, pentru ca din noiembrie 1973 să devină revistă a Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din Institutul de Mine Petroșani.

Colegiul de redacție își propune ca revista studențească ORIZONT să aibă începând cu numărul viitor următoarele rubrici:

1. Cadran intern și Internațional
2. Viața de organizație
3. Note de călătorie
4. Coordonate hunedorene
5. Din activitatea cercurilor științifice studențești
6. Noutăți științifice
7. Cultura – artă- muzică
8. Sportul studențesc în imagini și fapte
9. Umor
10. Spicuri din numărul viitor

Se menționează faptul că, începând cu numărul viitor revista studențească „ORIZONT” va apare în colaborare cu colegii de la Institutul de subingineri de la Hunedoara, fapt ce nu s-a realizat.

Ba mai mult, revista a apărut sporadic și mai ales numai cu ocazia anumitor „**evenimente de marcă**” din viața Partidului Comunist Român.

Astfel, cu ocazia împlinirii a 25 de ani (1948-1973) de la înființarea Institutului de Mine din Petroșani a apărut în noiembrie 1973, un număr jubiliar al revistei Orizont în 8 pagini, tipărit la Tipografia Deva. Colectivul de redacție al anului 1973 a fost: Călin Stănescu – redactor șef, Nicolae Colpoș, Ion Gîf – Deac, Zoltan Kiraly, prof. dr. Traian Noaghi

– redactor coordonator, Bujor Sfercoci, Constantin Barbu – foto, Mitică Mitucă – foto, Nguyen Quoc Khanh (Vietnam) – foto. Ilustrații: Ioan Ocroglici și Ion Barbu. Adresa redacției: Revista „Orizont”, str. Institutului nr. 20. La ceas aniversar, în rubrica „**Spre culmi înalte**” de Horațiu Borca se insista asupra unor repere în dezvoltarea citadelei învățământului minier din România, pe care le reiterăm și noi cu plăcere:

-februarie 1951, are loc în Institut primul examen de stat

-1952 – este terminată construcția clădirii actuale a Institutului

-1955 – se dă în folosință Căminul Studentesc nr. 1

-perioada de la înființare și până în anul 1956 este încununată de succese în străduința de a se crea o bază materială optimă dezvoltării învățământului superior minier din Valea Jiului, în activitatea neobosită a cadrelor didactice și studenților în a-și amenaja laboratoare pentru a da întregului proces de învățământ ținuta adecvată

-începutul anului universitar 1957-1958 marchează cel mai important pas în dezvoltarea învățământului superior minier din țara noastră. Acum se concentrează – ca rezultat al unei experiențe îndelungate – întregul învățământ minier din țară la Petroșani. Semnalăm cu plăcere printre redactorii revistei „ORIZONT” pe viitorul ministru – adjunct al minelor, apoi ambasador al României în Australia , prof. dr. ing. Ion Gîf-Deac, prorector al Universității „Spiru Haret” din București, pe viitorul caricaturist de talie internațională, umorist, publicist Ion Barbu (născut la 6 iulie 1953 în Petroșani).

Multe articole se regăsesc în ziarele „**Viața studentească**” și „**Amfiteatrul**” la care redactori colaboratori au fost și studenți de la centru universitar din Petroșani: Ion Gîf-Deac, Ștefan Costea și mulți, mulți alții. După 1990 „**activitatea ziaristică**” la nivel de universitate nu se mai semnaleză.

„ORIZONT LUPENEAN”

(2001)

Revistă de cultură editată cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Lupeni. A apărut în anul 2001, în 16 pagini, tipar alb-negru. Conform casetei redacționale **gruparea revistei** este formată din cunoscuți și talentați mânători ai condeiului din Valea Jiului, scriitori cu multe volume apărute: Corneliu Rădulescu, Gheorghe Truță, Ion Hirghiduș, Gilbert Danco, Adrian Cerchez, Manole Popescu, Robert Hummel, Mircea Andraș, Constantin Cîmpeanu. Redactor șef: Marian Boboc, secretar general de redacție Doru Deoancă. Tiparul a fost executat la Tipografia Matinal.

Așa cum și-a propus, colectivul revistei a reușit să scoată pe piața Văii Jiului o publicație culturală interesantă prin care a mediatizat numeroșilor cititori creațiile literare ale scriitorilor și poezilor locali, modul de organizare și desfășurare a numeroase manifestări culturale, lansări de carte, dar și alte informații privind viața culturală și literară a zonei. Pagini întregi au fost dedicate prezentării unor acțiuni revendicative din anii și deceniile trecute. Reproducem câteva dintre titlurile

semnificative din colecția ziarului: **“La 25 de ani de la greva minerilor lupeneni, cetățenii au hotărât prin votul lor, exprimat prin referendumul desfășurat duminică, 28 iulie 2002, ca Lupeniul să devină municipiu”, “Programul manifestărilor dedicate aniversării a 95 de ani de la înființarea sindicatelor miniere în Valea Jiului (1907) și a 25 de ani de la greva minerilor din 2-3 august 1977 de la Lupeni.”**

Corneliu Rădulescu – **“Noi și ai noștri”** Ion Hirghiduș – **“Istoria și resturile ei”, “Marea grevă din ’77 disecată și povestită de Gheorghe Truță”**, un amplu reportaj prezentat pe 4 pagini din numărul 8-9 iulie-august 2002. Daniel Vighi – **“Între avangardă și arielgardă”**, Paul Eugen Banciu – **“Orizontul Zero”**, Gabriel Gabor – **“Frați români, respectați-vă minerii”, “De vorbă cu mineral Dumitru Iordache, unul dintre participanții la greva din 1977”** interviu semnat de Marian Boboc, Constantin Morar – **“...Tovarăși, nu-i frumos ce-ați făcut, tovarăși!”**, Pompiliu Prip – **avocatul minerilor condamnați în 1977 – Răspunsul meu e răspicat și fără echivoc: În ’77 minerii s-au ridicat împotriva regimului communist**”, Cornel Resmeriță – **primarul Lupeniului – “Fără doar și poate, această grevă a fost prima mișcare de revoltă bine articulată împotriva regimului comunist**”, Mihai Barbu – **“În Valea Jiului există ceva mult mai scump decât aurul negru: Spectacolele produse de un teatru dramatic”**, Ion Pascal Vlad – **“Dacă gazela ar deveni catâr”**, Gilbert Danco – **“Nu există Mafie Literară ci mafioți literari locali”**, Gheorghe Truță – **Prolegomene, La o istorie a pupincurismului în literatura română de la origini până în prezent sau Un sfert de veac de mafie în literatura română**”. Marian Boboc – **“De ce nu e jucat Gheorghe Truță pe scena teatrului petroșănean?”**, **“Ioan Hirghiduș – Mafia și literatură pură”**, Mihai Barbu – **“Povestiri (fotografice) din cartierul de est (și de vest).**

Elisabeta Bogăţan – **“Căderea în lumen a eului”**, Ionela Diaconu – **“Țipătul lancierii”**, Mihai Dragolea – **“Valea Jiului nu este numai o campioană a mineriadelor, cât, mai ales, a ignoranței”**. Nicolae Ghindă – **debut poezie**”, Mircea Munteanu – **“Trece vremea...”** un reușit grupaj de poezie, Mircea Andraș – **“Epigrame (și nu doar) rostite la lansarea romanului “Eu contez” însoțite de câteva răfuieli mafiote”**. Publicația mai prezintă în fiecare număr grupaje reușite de desene și caricaturi ale prof. Robert Hummel și ale elevilor săi.

Din anul 2003 revista este tipărită la Tipografia Print Net Petroșani. În cadrul colectivului de redacție Gilbert Danco va ocupa funcția de redactor șef adjunct.

Reproducând titlurile de mai sus este clar că tematica revistei a fost diversă. Numele cunoscute care au semnat articolele publicate au asigurat permanent o calitate deosebită a textelor, cu un conținut interesant, cu analize profunde și serioase a subiectelor tratate.

„ORTACUL”

(2002)

Publicație a Sindicatului Liber E.M. Livezeni, apărut în 1 august 2002. Redactor șef: Marian BOBOC. Președinte sindicat: ing. Jurca Adrian. Vicepreședinte: maistru Marian

Filip. Din anul 2005 publicația Ortacul a fost susținută financiar și de Sindicatele miniere din Lonea și Petrila.

Conținutul ziarului a fost axat pe mediatizarea acțiunilor și activității sindicale a celor trei sindicate desprinse din Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului. Marele merit însă al „Ortacul”-ui și singur al colectivului redacțional a constat în redarea atmosferei de muncă și viață a locuitorilor Văii Jiului, în anii interbelici, reconstituită cu multă trudă din ziarele vremii. Conform casetei redacționale, Ortacul a fost realizat de Marian Boboc, Doru Deoancă, Mihai Barbu și Ioan Pascal Vlad. Administrație – publicitate Margareta Ghiura. Editor: SC Tipo Media SRL Petroșani. Desfășurarea activității redacționale s-a putut derula în cele mai bune condiții într-un spațiu modern din cadrul Centrului de Afaceri Petrila.

Publicația apare până la începutul anului 2007 când, din motive neanunțate, își încetează apariția.

„ORIZONTURI ȘCOLARE” (2002)

Publicație de specialitate a cadrelor didactice din Valea Jiului. Primul număr apare în martie 2002 la Petroșani. Publicația și-a propus să fie o revistă prin intermediul căreia toate cadrele didactice din Valea Jiului să-și poată exprima public gândurile și părerile despre anumite evenimente din

viața școlară, culturală, economico-socială a acestei zone. În caseta redacțională îl găsim director pe Vasile Pop - Șc. Gen. Nr. 7 Petroșani, redactor șef și tehnoredactor Monteola Gherlan - Șc. Gen. Nr. 7 Petroșani, redactori Mariana Ghincioi - Șc. Gen. Nr. 6 Petroșani, Cristina Tudorașcu - Șc. Gen. I.G. Duca Petroșani, Marioara Vâlceanu - Șc. Gen. Nr. 2 Lupeni, Ștefana Onel - Șc. Gen. Nr. 5 Vulcan, Sandina Nicola - Șc. Gen. Nr. 7 Petroșani. Tiparul a fost executat la Tipografia PrintNet Petroșani în condiții grafice deosebite. Publicația a fost editată de Conducerea Școlii Generale nr. 7 Petroșani. Din primele numere amintim câteva titluri: **„Ce este Step by Step?”** semnat de inst. Lăcrămioara Avrămuțiu și inst. Diana Cazan de la Șc. Gen. "Avram Stanca" Petroșani; **„Calculatorul mijloc didactic polivalent”** semnat de învă. Dan Bașa Șc. Primară Brotuna, com. Vața de Jos; **„Cunoașterea Universului de către copii prin abordarea proiectului tematic Cerul și Pământul”** semnat de educ. Olivia Pîrv - Grădinița P.P. și P.N. nr. 1 Petroșani; **„Clasa de Elevi – o comunitate”** semnat de învă. Simona Chiroșca; Șc. Gen. Nr. 3 Lupeni; **„Rolul și eficiența resurselor în procesul instructiv educativ”** semnat de învă. Adriana Oanță - Șc. Gen. Sf. Varvara Aninoasa; **„Proiect de mentorizare a unui copil supradotat”** – prof. Eleisabeta Bogățan - Șc. Gen. Nr. 6 Petrila; **„Stima de sine”** învă. Delia Holobuț - Șc. Gen. „Sf. Varvara” Aninoasa; **„Mijloace și tehnici de lucru folosite în orele de educație plastică”** - învă. Elena Mocanu - Șc. Gen. Avram Stanca Petroșani.

Din păcate publicația își încetează apariția în luna noiembrie a anului 2002.

„PALIA” (1990)

Ziar independent al orașului Orăștie, „Palia”, apare cu prima sa ediție joi 8 martie 1990, în 4 pagini, format A3, tipar alb-negru. Prețul 2 lei. Primul colectiv redacțional a fost compus din Călin Cordea- redactor șef, Mihai Murg – redactor șef adjunct, Gabriela Hodoroc – secretar de redacție, Petru Baciuc – secretar literar, Nicolae Adam, Eugen Turdeanu, Teodor Iordan, Marcel Munteanu – redactori, Ioan Geza Otvos – tehnoredactor, Doru Hodorog și Sorin Popescu – asistență tehnică. Ziarul a debutat cu un tiraj de 6.000 de exemplare care a reușit să fie menținut o bună bucată de vreme.

Reflectând priceperea jurnalistică a editorilor, ziarul prezenta în cele 4 pagini articole, interviuri, reportaje și informații cu o tematică largă. Ne-a reținut atenția un articol interesant de pe prima pagină a numărului 2, semnat de profesorul – diriginte Petru Baciuc care prezenta personalitatea unui „**Student orăștian – martir în revoluția din decembrie la Timișoara, Ovidiu Nicolae Muntean**”. Pagina a 3-a a

ziarului se dorea a fi culturală. Cititorii puteau lectura creații literare și poezii semnate de locuitori ai Orăștiei, mulți dintre aceștia elevi de liceu. Consemnăm câteva titluri de poezii și poeți: „**Mama**” semnează Daniela Fochșiesc, elevă în clasa a XI-a a Liceului de Chimie Orăștie, „**Balada băutorului pilit**” – semnează Roland Sandu Borza, „**Epoca de aur**” semnează Răducu Alin Radu, elev la Liceul Aurel Vlaicu, „**8 Martie**” semnează Doris Daniela Hurduban, „**Glossa**” semnează Adi Iulia Dragomir. În paginile 2,4 a fost făcut loc perntu marea publicitate, destul de restrânsă de fapt în numerele ziarului. Tot pe spații mici era prezentată și mica publicitate. Dintre titlurile articolelor cu o tematică diversă reproducem câteva: „**Democrație la Vaidei**” semnează Teodor Iordan, „**Orăștie-Timișoara două orașe înfrățite**” semnează Petru Baciuc, „**Cum vom scrie istoria României?**” semnează Adam Nicolae, „**Unde e Poliția?**” semnează Marius Ardelean, „**Orăștie – vatră de cultură românească**” semnează prof. Valeria Ivașcu Liceul Industrial Nr. 1 Orăștie. „**Despre cooperativa de consum Orăștie**” un interviu semnat de Călin Cordea.

„PAPAGALUL DE PETRILA”

(1993)

Supliment al publicației „Datina”. A apărut în anul 1993 la Petrila, în 4 pagini, alb-negru cu titlul tipărit în culoare verde. După conținut, publicația se dorește a fi **de divertisment**. Prima pagină este dominată de glume cu Bulă sub titlul : **“Bulă în subteran”** și alte glume intitulate **“Glume noi în Valea Jiului”**. Dintre titlurile primului număr mai consemnăm **“Minunea secolului – o româncă moare și învie peste hotare”**, **“Motoreta Mobra, cu îmbunătățiri”**,

“Porterete pe un fir de păr”, “Arta de a iubi”, “Un soț cu 12.000 de soții” – este vorba despre regele Hana Hari II care a domnit în sec. XVI, în regatul indian, Vijaanager care a reușit să strângă un harem alcătuit din 12.000 de femei; **“O sentință curioasă”** – se face referire la sângerosul și influentul ministru Po-Yen al Împăratului chinez Tohan Timur (1320-1370) care dorind să înăbușe o rebeliune a semnat un edict prin care

condamna la moarte pe toți locuitorii Chinei ce purtau numele Ciang, Wang, Liu, Li și Ciao. Astfel ar fi fost uciși peste 50 milioane de chinezi. **“De noi depinde viața unei mame”**. Un spațiu larg este destinat pentru marea publicitate.

Publicația neavând casetă redacțională nu putem nominaliza colectivul redacțional. **“Papagalul de Petrila”** și-a încetat apariția nu după multă vreme, fără motive precizate, cauza fiind după cum credem lipsa unui colectiv stabil și dificultățile financiare.

„PAPAGALUL DE PETROȘANI” (1993)

Publicație de „umor politic”, înființată în anul 1993 de scriitorul Valeriu Butulescu, revenit atunci din Parlament. Săptămânalul apare în alte trei variante personalizate:

Papagalul de Petrila, Papagalul de Vulcan, Papagalul de Lupeni.

Include mult material umoristic, original sau în traducere, precum și o bogată ilustrație, alcătuită preponderent din caricaturi.

Este sesizabilă totuși orientarea politică (de opoziție) a publicației. Cea mai mare parte a umorului și satirei publicate vizează puterea acelor vremuri.

Papagalul de Petroșani își încetează apariția după patru numere.

„PARADOXE”

(1914-1916)

Apare în anul 1914 la Orăștie sub formă de broșură, sub îngrijirea lui Gavril Todica. A fost un periodic cu un profil aparte, fiecare număr având o tematică unitară dar este alcătuită din mai multe articole. Ex.: fascicolul consacrat lui Aurel Vlaicu dar și articole ca **„Rosturi economice și războiul”, „Gloriei românești”** Numerele publicației merg în continuare de la un an la altul.

Publicația a contribuit la educația științifică a locuitorilor din zona Orăștiei și a Devei, la culturalizarea populației românești, înscriindu-se în șirul publicațiilor din Transilvania situate în frontal a tot cuprinzător a mișcării de emancipare și eliberare națională.

„Parâng”

(2007)

Periodicul de informare și educație turistică **“Parâng”** a fost lansat pe piața media din Valea Jiului, la Petroșani, în august 2007. A fost editat sub egida ziarului săptămânal **“Săptămâna Văii Jiului”**. Coordonator al publicației Dan Codrea. Tiparul a fost executat la Tipografia RO-Construct MBS SRL Petroșani.

Rățiunea editării publicației a fost de a mediatiza în primul rând traseele turistice din Munții Parâng, fapt pentru care în paginile 2,3 ale primului număr este tipărită o hartă detaliată a Parângului. Paginile 1,4 mai cuprind informații și

articole diverse privind sfaturi pentru drumețiile pe cărări de munte, atenționarea turiștilor pentru respectarea măsurilor de prevenire a incendiilor în timpul sezonului estival, un reportaj prin care Vera Graure descrie **“Nedeia de Sf. Maria, sărbătoarea de suflet a Parângului”**. Sunt descrise cinci din cele peste 27 de trasee turistice din Munții Parâng.

În articolul de fond publicat în primul număr, Dan Codrea – editorul publicației își precizează intențiile sub titlul **“Până când margaretele vor năpădi Parângul...”**

“Fie că vrem sau nu noi localnicii zonei, mai devreme sau ceva mai târziu și municipiul Petroșani, dimpreună cu ceea ce denumim acum, oarecum generic, Parâng, va deveni stațiune turistică. Sperăm cel puțin de interes național.

De o bucată de vreme atât jos în Petroșani cât și sus în Parâng se petrec o serie de minuni. Mai puțin sesizabile acum. E vorba de nenumăratele parteneriate ale administrației publice locale, cu fel de fel de ONG-uri interesate de derularea proiectelor ecologice, ori efectiv de cultivarea nenumăratelor norme ale turismului civilizat,

alte vizând înfăptuirea unor diverse proiecte de infrastructură mică. Semne bune că societatea civilă... turistică se dezvoltă vertiginos. Dar e vorba și de parteneriatele încheiate cu alte administrații publice locale din Valea Jiului precum e cel cu Consiliul Local al

municipiului Lupeni, pe baza căruia se va accesa un grand de aproape 1 milion de euro care vizează ecologizarea completă a zonelor montane Parâng și Straja.

[...] Se subînțelege că fără accesarea fondurilor structurale, dinspre instituțiile financiare ale UE mai nimic din cele enumerate nu se va putea realiza. Având însă un bun gospodar la cârma municipiului în persoana tânărului primar Tiberiu Iacob-Ridzi, dar și o echipă de specialiști pe măsură în subordinea sa, sunt convins că mai devreme sau mai târziu, margaretele vor năpădi Parângul. Și împrejurimile Petroșaniului.

Fie deci ca atât în Petroșani cât și în Parâng să înflorească cât mai multe margarete, de care să ne bucurăm cu toții! Prezenta publicație va fi cu siguranță un prieten alături atât de investitori cât și de montaniazi...”

Din conținutul paginilor primului număr credem interesant pentru a fi reținut îndemnul la **“O rugăciune pentru călătorie”** pentru toți montaniazi care îi va ajuta să intre mai lesne în armonie cu natura, respectiv pașii pe cărări de munte să fie feriți de toate cele rele:

“Doamne Isuse Cristoase, Dumnezeu nostru, cel ce ești calea adevărului și viața și ai călătorit împreună cu sluga ta Iosif, precum și cu cei doi ucenici ce mergeau spre Emaus. Stăpân, călătorește și cu mine, robul Tău, binecuvântând călătoria mea. Trimite-mi ca lui Tobi, pe Îngerul păzitor, ca să-mi fie povătuitor și ocrotitor și să mă ferească nevătămat de toate întâmplările rele, ca în pace și sănătate să mă întorc între ale mele, și toată viața mea să preamăresc numele tău, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.”

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” **(1897)**

Cea de-a doua publicație în limba maghiară apărută în Valea Jiului a fost **“PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE”**, cu subtitlul **“Tarsadalmi Közgazdasági és vegyes tartalmu hetilap”** și apare la 15 august 1897. Redactori sunt Zador Karoly și Figuli Antal, revista având regimul de apariție al unui săptămânal. Important de precizat este faptul că pe lângă problemele minerești consistente, revista rezervă destul de mult spațiu și pentru problemele culturale și literare, ea publicând în mod curent multă poezie. Chiar în primul ei număr este prezent poetul Szabolcska Mihaly cu poezia **Erdolyről (Ardelenilor)**, urmat apoi în celelalte numere de poeții Farkas Vincze, Meszaros Istvan, Kery Gyula, Nagy Sandor, Szavay Gyula, Gall Janos, Illyes Balint, Peleki Sandor, Jekely Aladar, Szabados Janos, Pasztor Arpad etc. Se publică și versuri în care se proslăvește munca și muncitorul sau lucrătorul din mine și se dedică lui Petöfi rânduri evocatoare. În anii următori, contingentul poetic se îmbogățește cu noi nume, cum ar fi Pósa L., Téglas Gabor, Latzko Andor, Vassi Janos, Gaspar Imre, Nagy Karoly, Bakos Jozsef, Kozma Andor, Kiss Jozsef, Abrany Emil, Dura Mate, Fay Andras etc., care publică versuri proprii, pe lângă traduceri din Ada Negri, Uhland ș.a.

„PIAȚA DE ARDEAL” (2001)

Este fondată în anul 2001 de scriitorul Valeriu Bârgău. Publicația s-a născut din nevoia de a prelua anunțurile de mică publicitate de la populație, respectiv pentru a le prezenta și transmite în întreaga zonă a Ardealului, Banatului și alte centre importante din țară. Este editată de Compania Floarea Soarelui Com, cu sediul în Deva. Redactor șef: Mariana Pândaru. Apare în 8 pagini, cu șase pagini alb-negru și 2 policromie, format A3.

„PIAȚA MUNCII” (2007)

Buletin informativ lunar editat de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara. Primul număr apare la data de 1 martie 2007. Din materialul de fond publicat pe prima

pagină a primului număr cu titlul **“Bună Ziua, cititorule”** Gheorghe Kiss precizează rațiunea apariției ziarului: **“Iartă-mă că mă adresez așa direct ție, dar crede-mă că știu și înțeleg situația în care ești. Aș dori să fim prieteni și tocmai**

de aceea, iată vin în întâmpinarea nevoii tale de informație referitoare la Piața Muncii din județ. Pierderea unui loc de muncă este un moment dificil în viața fiecăruia dintre noi, dar poate aduce șansa unui nou început. În aceste clipe în care îți este greu, te frământă și nu știi încotro să o apuci îți sunt alături arătându-ți noi oportunități și șanse pentru viitor.

Ești la început de drum, ai terminat o școală și visele tale s-au spulberat, iat primul tău sprijin este ajutorul de șomaj. Ești în plină putere, ai o familie împlinită, până mai ieri fericită, atât cât s-a putut din bruma de salariu pe care îl câștigai și iată-te acum rupt de lume, fără alt sprijin decât indemnizația de șomaj. Te doare privirea tristă a soției și glasul șoptit cu teamă al copiilor tăi.

Mai aveai puțin până la pensie, așa mică cum părea ea, dar pe care o așteptai ca pe un dar și dintr-o dată, după ani de trudă, un vis spulberat, ai devenit șomer.

Soarta te-a lovit, ai rămas mamă singură, întreținător unic de familie, copiii au nevoie de mâncare, haine, educație și nu ți-a rămas decât ajutorul de șomaj.

Te rog să ai încredere în mine. Nu este vina ta pentru că ai ajuns în situația de a fi șomer. Vreau să te ajut, să trecem împreună prin aceste momente, să ai încredere în mine, pentru că amândoi, împreună vom reuși. Începând de acum te aștept să vii la mine, deschis și fără teamă, pentru că te pot ajuta. Putem începe împreună un program de informare și consiliere privind cariera, putem să găsim pentru tine un loc de muncă de care să fi mulțumit, putem începe împreună un program de formare profesională prin care să dobândești aptitudini și deprinderi noi, ca apoi să ai un loc de muncă, modern, adaptat tehnologic acestor vremuri. Dacă te-ai săturat să lucrezi pentru altul îți ofer șansa să ajungi propriul tău patron accesând programul de creditare pe care ți-l ofer. Oricând sunt aici să te ajut.“

Reproducem câteva titluri din primele numere: „Formarea profesională o șansă pentru viitor”, „Cu munca prin Europa...”, „Indemnizație de șomaj europeană”, „Facilitarea accesului absolvenților pe piața muncii”, „Pagina angajatorului – oferte de locuri de muncă în țară și străinătate”, „Dumneavoastră întrebați... AJOFM Hunedoara răspunde”, „Șomajul în cifre“, „Activitatea de formare profesională a adulților“, „Subvenționarea locurilor de muncă ale absolvenților“.

„PETROZSÉNYI UJSÁG”

(Ziarul de Petroșani)

(1933-1940)

O publicație în limba maghiară, bine realizată, care a rezistat pe piață aproape 10 ani, până la declanșarea războiului. Tematica ziarului a fost diversă, făcând cunoscute prin articolele publicate în paginile sale aspecte din viața minerilor, aspecte din viața social-economică, activitatea poliției, dar și multe alte informații de cultură generală, sfaturi medicale, rețete privind bucătăria tradițională.

„PLAIURI HUNEDORENE”- I **(1930-1938)**

Organ de cultură profesională, a corpului didactic primar din județul Hunedoara. Apare la Simeria ca „**tribună liberă**” în care se frământă toate problemele școlare și se concentrează omagiile în lupta pentru dobândirea unei existențe mai omenești. Tratează probleme de pedagogie, psihologie, didactice, literatură.

„PLAIURI HUNEDORENE” – II **(1931-1937)**

Revistă a asociației corpului didactic. Apare la Petroșani. S-a dovedit un autentic vehicul de idei, îndemnuri și sugestii, luptând pentru solidaritatea și conștiința unitară a corpului didactic. A militat **pentru „înmulțirea presei bune, cinstite, fără umbră de tendință, păstrându-și caracterul de revistă de specialitate.”**

„PLAIURI HUNEDORENE”- III **(1931-1944)**

Publicație de cultură profesională, pentru corpul didactic din Deva, cu apariție mensuală, a cărei muncă a canalizat energii, a aprins în inimile dascălilor flacăra patriotismului. Publica probleme de pedagogie, de metodologie didactică, creație literară, recenzii. Susține cu regularitate rubrica „luminițe” în care publică maxime ale oamenilor de seamă din literatura română și universală.

„PLUGARUL LUMINAT” **(1919-1927)**

Adaos economic la periodicul „**Libertatea**”. Publică știri agricole și probleme privitoare la agricultură, cultura diferitelor cereale, probleme ale industriei locale, și uneori, versuri populare. Apare la Orăștie. A fost o publicație bine primită mai cu seamă de locuitorii satelor hunedorene din nordul județului.

„POPORUL” **(1932-1933)**

Organ săptămânal politic, social și economic din județul Hunedoara, apărut la Deva. Începând cu nr. 6, ziarul a devenit, prin articolele sale, un dușman înverșunat al doctorului Petru Groza. Atacurile și critica ziarului nu au rămas fără răspuns, colectivul redacțional confruntându-se cu multe **„lovituri sub centură”**.

„POVESTITORUL” **(1926-1927)**

Foaie pentru cultura poporului, editată la Deva, cu o inspirată ilustrație. Are numeroase rubrici ca **„Din istoria neamului”**, **„Drepturile și datoriile noastre”**, **„Către iubiții noștri săteni”**, **„Ce este școala”**, cu articole care răspund temelor respective. Rubricile vesele – **„Gruia”**, **„Vorbe cu țile”** sunt sugestive.

„PREȚUL EXACT” (1998)

A apărut în anul 1998, editat de SC ROMLAMBADA COMPANY COM SRL Petroșani. Director Lucian Lazăr. Tiparul a fost executat la Imprimeria Gutenberg Deva. A fost o publicație bine primită în toate localitățile județului Hunedoara, fiind specializată pe publicarea anunțurilor de mică și mare publicitate. Dacă la început a apărut în 8 pagini, format A4, cu patru pagini policromie, în scurtă vreme și-a mărit numărul paginilor ca urmare a publicării în mod gratuit a anunțurilor de mică publicitate din 36 de domenii diverse ca: auto, acte auto, vânzări garaje, garsoniere, apartamente, case, terenuri, schimburi, închirieri, locuri de muncă, afaceri, îngrijiri personae, hobby-antichități, turism, matrimoniale, prestări servicii etc.

Publicația continuă să apară în fiecare marți, în tot județul Hunedoara, ajungând la un conținut de 40 de pagini, rămânând **“gazeta de publicitate pe care o scrii chiar tu”** solicitată cu consecvență de la toți difuzorii de presă.

„PRO ACTIV”

(2001)

A apărut în anul 2001 ca publicație a Consiliului Local al Copiilor și al Centrului de Voluntariat al Tinerilor din Lupeni. Așa cum era consemnat deasupra titlului din prima pagină s-a dorit a fi **„un ziar scris de tineri pentru tineri... și nu numai!”**.

Tânărul colectiv al revistei a reușit să scrie și să tipărească o publicație interesantă cu multe informații diverse adresate tinerilor, un grupaj de poezii precum și multă grafică și fotografii. Iată câteva titluri: **„Vizitatorii din West Virginia”** semnat Raluca, **„Alegeri? Ce alegeri?”** semnat Neli, **„Oameni care au reușit”** semnat Florentina, **„Muncă, muncă și iar muncă...”** semnat Loredana, **„Școală în vacanță** semnat Cristina, **„Liceul Teoretic Lupeni în haine noi”** semnat Ibrian, **„Surpriză pentru voluntari”** semnat Cami, **„Zilele Lupeniului”** semnat Rocsana, **„Aleea tuturor vârstelor”** semnat Ramona.

Știindu-se că internetul este o preocupare deosebită a tineretului, în fiecare număr, era realizat un grupaj de web sitteuri recomandate a fi accesate cu motivațiile aferente.

„PROTECȚIA MUNCII” (1992)

În anul 1993, sub egida Regiei Autonome a Huilei, apare publicația de specialitate „PROTECȚIA MUNCII” redactată și editată de dr. ing. Valeriu Butulescu. Având o apariție lunară, scrisă într-un limbaj accesibil, PROTECȚIA MUNCII se adresa în principal minerilor de rând, popularizând chestiuni importante pentru securitatea procesului de producție în minerit, prevenirea accidentelor, combaterea stării de morbiditate într-o perioadă în care aceste aspecte atinseseră o precaritate record.

În paginile publicației își exprimau punctele de vedere conducătorii Regiei, ingineri șefi pe probleme de protecție a muncii din cadrul unităților miniere, dar și mineri, în încercarea de a sensibiliza efectivele, atât de numeroase în acea vreme, în problematica respectării normelor tehnice de securitate a muncii.

Accidentele mai grave și mai ales cele colective, erau intens mediatizate, explicându-se, prin vocea autorizată a

Inspectoratului Teritorial de Protecție a Muncii, cauzele și împrejurările care au condus la acele accidente, în vederea evitării în viitor a unor accidente similare.

În paginile publicației au semnat de-a lungul anilor oameni importanți ai activității miniere precum: Benoni Costinaș, Ion Gâf-Deac, Ilarie Bora, Alexandru Blaj, Karacsonyi Dezideriu, Dorin Adam, Viorel Boantă, Gheorghe Ile, Paulian Furtună, dr.Veturia Ciriperu, Mikloș Ghertek, Cristian Purcaru, Ristea Uzunovici, dr. Gheorghe Dârlea, Daniel Dioane, Ionel Bodea, Marinică Cozac, Ion Crăciunescu, Iosif Bocan, Gheorghe Marchiș, Radu Tomescu, Gheorghe Rancea, Ilie Bălănescu, Hans Walter Werner (Germania), Guenter Philipp (SUA), I.N. Malisev (Rusia), Jozef Bradecki (Polonia), Z. Jaodang (China) și mulți alții.

Publicația și-a încheiat apariția în august 1999, odată cu numărul 82. De menționat că, împreună cu numeroasele ediții speciale, PROTECȚIA MUNCII a depășit o sută de numere, însumând peste 2 milioane de exemplare!

Colecția acestei publicații reprezintă o adevărată cronică a mineritului din Valea Jiului pentru perioada de referință, consemnând cu minuțiozitate evenimentele importante ce au avut loc în lumea minieră, internă și externă.

Dintre titlurile primelor numere consemnăm: **„Analiza activității de protecție a muncii pe semestrul I 1994”** semnat de director tehnic APMM ing. Aurel Marhan, **„O locomotivă deraiată accidentează un lăcătuș”**, **„Putea fi mai rău”**, **„Analiza protecției muncii pe semestrul I 1994”**, **„Un caz de invaliditate”**, **„Mari accidente din mineritul carbonifer mondial”**- semnat de ing. Valeriu Butulescu; **„Evoluția producției și mineritul Văii Jiului”**, **„Statistica accidentelor mortale în Valea Jiului”** – realizat de ing. Ristea Uzunovici.

„PROVINCIA CORVINA” (1996)

Apare pentru început cu titlul „**Provincia Corvina**” ca revistă trimestrială de cultură și artă fondată de Eugen Evu. Redacția publicației a funcționat o perioadă la Galeriile de Artă – Fundația „Iancu de Hunedoara” din Hunedoara. A apărut la Hunedoara prin Hotărârea Consiliului Municipal Hunedoara sub egida Fundației Culturale „Iancu de Hunedoara” și Uniunea Scriitorilor din România. Colegiul redacțional a avut următoarea componență: Romulus Ioan- director, Eugen Evu – redactor șef, Ion Urdă – redactor coordonator. Redactorii revistei: Victor Isac, Ioan Evu, Elisabeta Bogățan, Dan V. Pichiu, Constantin Stancu, Nicolae Szekely. Redactor colaboratori occidentali: Teresia B. Tătaru, Andrei Zanca, - Germania; Petra Vlah – SUA; Florea N. Wenger – Elveția, George Roca – Australia. De prezentarea grafică s-a ocupat Radu Roșian. Fotoreporter: Constantin Găină; Culegere: Dan Vifor Pichiu. Tehnoredactare computerizată: Nicolae Szekely; Tiparul a fost executat la Imprimeria SC Timux SRL

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

Hunedoara.

Revista s-a dovedit a fi o reușită publicație culturală în care au publicat valoroși și talentați mănuitori ai condeului. În paginile revistei au apărut diverse comentarii pe teme culturale, prezentări de poeți și operele acestora, lansări de carte, multă, multă poezie.

După o perioadă, revista își modifică ușor titlul, apărând în continuare ca **Nova Procincia Corvina**.

„PULSUL VĂII JIULUI” (2006)

Este una dintre ultimele publicații apărute în Valea Jiului. Primul număr apare în luna octombrie 2006, la Petroșani. „Pulsul Văii Jiului” se dorește a fi un magazin bilunar de Valea Jiului și Gorj. Inițiativa editării publicației aparține lui Romulus BURDAN. Apărut în 8 pagini cu 2 pagini color PULSUL prezintă cititorilor săi tematici serioase din viața economică, socială și culturală a zonei. Caseta redacțională ne prezintă o echipă cu nume cunoscute în Valea Jiului : Ilie N. Constantinescu, Nicolae Haneș, Nicolae

Ungureanu, Valeriu Stanciu. Administrator Romulus Burdan. Redactor șef Mircea Andraș. Foto și tehnoredactare Iosif TOTH. Tiparul este executat la Tipografia Prod Com SRL Tg-Jiu, în condiții deosebite.

„PUR ȘI SIMPLU... INCOMOD”

(2004)

Publicație săptămânală, cu apariție în întreaga Vale a Jiului, în 16 sau 12 pagini, două color. Director Adriana Radu Mocanu. Redactori ing. Gheorghe Davidescu, Corneliu Bran, tehnoredactor Petre Cibian. Colaboratori: toți care au ceva „**incomod**” de spus, pentru cei care ar trebui să apere legea și interesele orașelor Văii Jiului. Săptămânalul are cuprins în paginile sale o paletă de rubrici de interes general pentru toată lumea, indiferent de vârstă, sex sau condiție socială: politică, economic, cultură, anchete sociale, divertisment, monden, sport, muzică, informații locale și centrale. Incomod pentru unii, dar savuros pentru cititorii săi, **INCOMOD**-ul rămâne o publicație de ținută, neutru pe plan politic, lucru apreciat pozitiv de cititorii săi, iar informațiile date în rândurile sale sunt sută la sută corecte. Probabil că tocmai de aceea, în campania electorală din 2004, a fost săptămânalul din Vale

care a avut solicitări de campanie electorală din partea absolut a tuturor partidelor politice și a candidaților independenți, ziarul păstrându-și echilibrul până la capătul campaniei electorale.

„Realitatea” (1990)

Așa cum este evidențiat cu litere distincte sub titlu, apare ca **“ziar independent”** la 31 martie 1990 ca **“bilunar social-politic și de opinie”**, la Deva. Prețul 2 lei. Format A3, 4 pagini, tipar alb-negru. Componenta primului colegiu de redacție: N. Panaitescu, V. Onoiu și I. Safta.

De la primul număr ziarul a atras atenția ca fiind o producție jurnalistică interesantă, cu o grafică plăcută, articolele fiind dispuse pe toate cele 4 pagini în combinații reușite, cu imagini foto și caricaturi. Diversitatea de genuri publicistice a făcut ca lecturarea ziarului să fie plăcută. Pe lângă articole, interviuri, analize economice, erau publicate numeroase informații de interes general, anecdote, sfaturi pentru toți, reclame scurte și mică publicitate.

Reproducem câteva dintre titlurile semnificative din primele numere: **“Zvonul și adevărul”** semnează Gheorghe Grün, **“Curajul de a fi înșine”** semnează N. Panaint, **“Ce-ați zis, domnule Bârlădeanu la 22 iulie 1965 – când a început epoca de guvernare a dictatorului!”** semnează P.N., **“Revoluția și tineretul”** semnează Sigismund Duma, **“În agricultură lucrări ce se cer urgent efectuate”** semnează I. Dărăbanț. **“Rânduri despre un popor uitat”** ‘, **“Vești despre prințisor”**, **“Unde or fi dublurile lui Ceaușescu?”**, **“Trei milioane salvate”**, **„Pentru aducere aminte...”** – din memoriile de război ale lui Charles de Gaulle. Numeroasele caricaturi din ziar poartă semnătura Bâtcă. Fotografiile au fost realizate de apreciatul fotoreporter Virgil Onoiu.

„REALITATEA MINEREASCĂ” **(1991)**

Ziar independent, de larg interes cetățenesc, editat de SC REALITATEA ROMÂNEASCĂ COMSERV SRL Vulcan. Apare în săptămâna 15-31 iulie 1991. Director: Ștefan Nemeček. Ca sponsor al ziarului, așa cum apare și sub titlul primului număr, a fost Sindicatul Liber al EM Livezeni. Publicația se dorește a fi un ziar independent în slujba minerilor Văii Jiului, care să prezinte existența minerului cu necazurile sale, bucuriile și satisfacțiile de zi cu zi. Pentru ca țara să cunoască minerii Văii Jiului, viața și activitatea lor prin prisma propriilor lor opinii, ziarul a fost difuzat în afara Văii Jiului și în București, Timișoara și Satu Mare. Consemnăm câteva titluri reprezentative din primele numere apărute: **„Lumea trebuie să cunoască adevărul. S-o informăm corect!”**, **„Mai multe luni de nedreptate”** semnat de Ovidiu

Iliescu, „Nu e voie să ceri adevăr”, „Soliciti dreptate și obții ironie”, semnat de Viorica Brad, „Situția relizării producției brute de cărbune la nivelul unităților RAH Petroșani pe luna iunie”, „EM Uricani – Pe calea creșterii eficienței economice”, „Spre eficiență, drumul este greu, dar nu imposibil”, interviu semnat de Cristian Ștefan, „Bilanț favorabil” semnat de ec. Ida Nevezi, „Sindicatul și problemele oamenilor” semnat Victor Badârcă liderul sindicatului Liber EM Uricani. Spații destul de largi erau

acordate marii publicități, prezentării unor societăți comerciale și a serviciilor oferite de acestea.

Ziarul a apărut 19 numere, după care a continuat să apară sub titlul **Curierul Minerilor**, ca ziar al Ligii Sindicatelor Miniere Libere și al RAH Petroșani.

„REALITATEA PETRILEANĂ” (2005)

Publicație de informații, opinii și divertisment. Apare în decembrie 2005 la Petrila, sub patronajul Asociației de Proprietari nr. 1 din localitate. Este declarată publicație a orașului Petrila. Manager: ing. Claudiu Mîrlogeanu. Redactor șef: Mircea Andraș, redactor Petrică Birău, tehnoredactare computerizată Iosif Toth, colaboratori Romulus Burdan, Nicolae Haneș, Roland Toth. Este interesant motto-ul publicat deasupra titlului din prima pagină **“Oamenii nu se schimbă niciodată, ci dimpotrivă... Devin din ce în ce mai mult**

aceeași!”. Conținutul ziarului prezenta activitatea Asociației de Proprietari al cărui președinte era Claudiu Mîrlogeanu, două pagini de cultură, precum și numeroase alte articole din activitatea Primăriei și Consiliului Local. Reproducem câteva titluri: **“Fragmente de istorie”** semnat Petrică Birău, **“Cronică literară”** Maria Marcela Merar, **“Respirația genuină a poeziei”** **“Interviu la marginea vieții – remember Ladislau Schmit”** semnat de Mircea Andraș, **“Mineriadele între profitori și perdanți”** semnat de dr. ing. Nicolae Haneș,

“Petrila, dragostea mea... - Amintiri din urbea natală” semnat Mircea Andraș, “Petrila, oraș de munte, oraș minier” semnat de Romulus Burdan, “Miron Cozma – Bin Laden –ul României?” semnat de Claudiu Mârlogeanu, “Interviu blitz cu poeta Ana Maria Doncilă” semnat de Claudiu Mârlogeanu, “Peisaj sinistru” poezie de Claudiu Serea, “Să le luați, să le citiți și să le știți” semnat de Petre Bolog, “Început de noapte pe un abrupt din Defileul Jiului” semnat de prof. univ. dr. ing. Nicolae Ungureanu.

Din anul 2006, colectivul redacțional cunoaște ușoare modificări, caseta redacțională consemnând ca director pe Claudiu Mârlogeanu, redactor șef Mircea Andraș, redactori Romulus Burdan, Valeriu Stanciu, Petrică Birău, I.N. Constantinescu, Nicolae Haneș și Nicolae Ungureanu. Tehnoredactare computerizată Zsolt Csakany.

„REALITATEA ROMÂNEASCĂ”

(1990)

Ziar independent, de larg interes cetățenesc, fiind realizat de societatea SC REALITATEA ROMÂNEASCĂ COMSERV SRL din Vulcan, sub coordonarea ziaristului Ștefan Nemešek.

Primul număr a apărut la 1 Mai 1990. În articolul de fond era consemnat : „Suntem poate al o mie-lea ziar al

României Libere. Începem editarea primului număr, cu greutatea iminentă oricărui început de drum. Suntem conștienți că existența publicației noastre va fi asigurată de competența, dăruirea și măsura în care vom răspunde aspirațiilor cititorilor noștri”.

Conținutul și orientarea ziarului se subordonează sensului cuvintelor din sigla ziarului: **demnitate, rațiune, adevăr, iubire**. Ziarul este independent, de larg interes cetățenesc. Articolele apărute în primele numere tratează teme privind activitatea poliției, viața sindicală, problemele pensionarilor, dar și activitatea minieră, viața culturală și socială a zonei. Articolele sunt semnate de Ștefan Nemecek, Violeta Napa, Nelu Beșliu, Gheorghe Zavelea, Vasile Sufletu, Ana Marius, Cristian Ștefan, Elena Pușcaș.

A fost unul dintre primele ziare apărute în Valea Jiului și a rămas singurul ziar cu apariție continuă, schimbându-și de mai multe ori titlul, în final rămânând **“Curierul Văii Jiului”**. Datorită prezentărilor făcute în primele numere ale **“Realității Românești”**, reflectarea și prezentarea evenimentelor din Piața Victoriei din luna iunie, a rămas ca o mărturie istorică pentru Valea Jiului, cu constatări făcute la fața locului. Interesante erau și prezentările personalităților de pe prima scenă politică Ion Iliescu, Ion Rațiu și Radu Cîmpeanu, de altfel, cei trei candidați pentru președenția României la acea vreme. Un interes deosebit a fost manifestat din partea cititorilor pentru receptarea informațiilor privind desfășurarea Cupei Mondiale din Italia la care a fost prezent și un valoros fotbalist din Valea Jiului în persoana lui Daniel Timofte. În numărul din 20 iunie 1990 pe trei pagini ale ziarului, cu multă ilustrație de la fața locului, este prezentat evenimentul **Piața Universității – iunie 1990**. În fiecare număr al ziarului, pe prima pagină, era publicată o poezie semnată de poeți consacrați. Articolul de fond analiza o temă de interes general din acea săptămână. Ilustrația ziarului cu poze artistice profesional executate,

contribuia în mare măsură la o grafică de ținută a Realității Românești. O atenție deosebită a fost acordată prezentării activității miniere și programelor privind extracția de cărbune din Valea Jiului. Aproape în fiecare număr, Robert Hummel realiza o rubrică de caricaturi deosebit de reușite.

„RELACHE”

(1990)

“Relache” a apărut ca un supliment al ziarului local “Zori Noi”, în 20 octombrie 1990, la Petroșani, în 4 pagini alb – negru, la prețul de 3 lei, din entuziasmul unui grup de tineri publiciști, ce veneau

cu un nou suflu la gazetă. Tiparul a fost executat la Tipografia Petroșani. Suplimentul, având un conținut pur de divertisment, s-a impus pe piață în scurt timp, devenind el însuși o publicație de sine stătătoare, de altfel, singura de divertisment la acea vreme din Valea Jiului.

„De ce Relache?” ne spune Mircea Bujorescu în materialul de fond publicat pe prima pagină a primului număr: **„Iată întrebarea la care suntem datori să vă răspundem.**

Presupunând că în viața aceasta – bună sau rea – fericită sau oropsită, îndestulată sau strâmtorată – omul mai are nevoie și de o oază de liniște, vă oferim acest RELACHE!

Presupunând că v-ați săturat de explozia de publicații - dintre care multe au dispărut exact cum au părut, adică brusc – bănuim că v-ați intoxicat de poze cu femei dezbrăcate, de senzații tari, de obscenități și de articolașe plagiare, de te miri unde, vă oferim acest RELACHE!.

Presupunând că sunteți de acord cu noi, cum că presa se face cu ziaristi profesioniști și ciubotele se fac de cizmari, vă oferim acest RELACHE!.

Presupunând că strădaniile noastre de zile și nopți vor fi încununată de succes și vor căpăta girul bunăvoinței unicului cenzor al presei actuale – Măria Sa Publicul Cititor – vă oferim acest RELACHE!

Presupunând că dumneavoastră – ca și noi – sunteți sătui de atâta politică și de atâția politicieni (veritabili sau falși), că nu există țară în lumea largă în care să fie atâția politicieni pe cap de locuitor, noi nu vom face politică și vă oferim acest RELACHE!

Pentru toate acestea și mai ales pentru că și Dumnezeu și-a permis după trudă să se odihnească, fiind sigur că vi se cuvine și dumneavoastră vă oferim acest RELACHE!

Vă dorim lectură plăcută și vă promitem săptămânal câte un RELACHE!”

Greul muncii editării a fost dus de câțiva redactori cunoscuți ca Mircea Bujorescu, Gheorghe Chirvasă, Mihai Barbu și Sorin Oprea, deși la vremea respectivă redacția cotidianului „Zori Noi” număra nu mai puțin de 14 redactori, cel mai mare număr existent vreodată. Concursuri, diverse teme de divertisment, caricatură, promovată pentru prima dată în presa din Valea Jiului sunt doar câteva dintre genurile publicistice abordate în această publicație. Cu toate acestea suplimentul a apărut în interiorul ziarului „Zori Noi” mai multe săptămâni la rând, pentru ca după două luni de zile să apară de sine stătător în patru pagini, în ziua de luni, când

cotidianul nu avea apariție. Cu alte cuvinte, **Relache** devenea o publicație de sine stătătoare, cu zi specială de apariție și cu un tiraj aproape dublu față de cel al cotidianului. Din păcate, dezinteresul redactorilor a dus la o perioadă de **relache** a **Relache**-ului fapt care până la urmă a dus la încetarea apariției.

Din sumarul primelor numere reproducem câteva titluri: **„Imanenta morală a esteticului”** semnează Vasile Sebastian Dâncu, peste ani viitor ministru, **„Frumusețea va salva lumea, dacă noi vom salva frumusețea”** semnează Vasile Dâncu, **„Marele Dobrin s-a retras. Idolul Dobrin a rămas”** semnează Dorel Neamțu, **„Câmpul de bătaie unde se învinge fără a ucide”** semnează Cronicar, **„Iubirea de Eminescu”**, **„Crinul literaturii românești”** semnează Horațiu Alexandrescu, **„De ce nu Valea Sîmbetei?”** semnează Paul Niculescu, **„30 de ani de la crearea OPEC”**, **„Profil liric – Doru Clita”**. În fiecare număr era prezentată o caricatură realizată de Vali Locotă.

„RELAȚII NEPOTRIVITE”

(2000)

Supliment cultural săptămânal al cotidianului „Matinal”, apărut în anul 2000 la Petroșani. Colectiv de redacție: redactor șef Mihai Barbu, secretar general de redacție Ileana Firțulescu, redactori Cecilia

Stănescu, Loredana Juglea, Dorel Neamțu, tehnoredactare computerizată Roland Szedlacsek, Romeo Szedlacsek, Oana Georgescu, Dan Manițiu, Cristi Mihăilescu.

Așa cum sublinia din titlu, tematica gazetei era axată pe publicarea unor articole culturale dar și alte materiale informative privind apariții editoriale, poezie etc. O atenție deosebită a fost acordată promovării de caricatură într-o concepție originală, idee materializată de Ion Barbu cel mai cunoscut caricaturist al meleagurilor jiene.

Reproducem câteva titluri: **“Eminescu despre libertatea presei și a jurnalistului”**; apariții editoriale: **“Ionel Moș-distribuții cu valori vectoriale și matematica pentru institutori**; poezie semnată de Ioan Dan Bălan – **“Trist apel căzut”** **“Cimitir vertical pentru orașul Petrila”**; Alexandru Dobrițoiu – **“Drum”**; **“2000-Anul Eminescu”** un amplu interviu cu Dumitru Velea directorul Teatrului Dramatic Ion D. Sîrbu din Petroșani, realizat de Leila Osman; **“Aninoasa file de istorie”** semnat de Alexandru Bogdan; **“Doi momârlani în America”**; **“O poveste adevărată”** semnată de Petru Făgaș; **“Materializare”** semnat de Ioan D. Firiza; **“Revoluționarul Burdan propune tarife noi”** semnat de Romulus Burdan; **“Aniversarea a zece ani de la revoluția din decembrie 1989 s-a făcut printr-un concert extraordinar”** semnat de ing., Dumitru Florin Țurnă; **“Dosar penal pentru conducere în stare de ebrietate”** semnat de C.A. & S. Tudor; **“Atenție, leptospiroza”** semnează Cecilia Stănescu & Adriana R. Mocanu. Spații mici erau destinate pentru publicitate. Rubrica de caricatură era susținută de Angela Boncia, Daniela Miron, Loredana Vasınca, L. Nyaradi, Robert Hummel, sub coordonarea lui Ion Barbu.

„RENAȘTEREA” **(1923)**

A apărut în anul 1923, la Deva. Ziar social-educativ, ce declara în primul număr că **„nu va face politica nimănui pentru a o putea face pe singura necesară zilelor noastre , aceea a interesului obștesc”**. Din păcate însă, politica redacțională și conținutul materialelor jurnalistice publicate n-au dovedit acest lucru. Deși arbora lozinca: **„Renașterea este gazeta apărării intereselor voastre”** paginile ziarului nu dovedeau acest lucru, fiind publicate tot felul de articole, chiar cu un conținut paralel **„interesului obștesc”**.

„RENAȘTEREA” **(1990)**

Este una dintre primele ziare post decembriste cu o orientare culturală. Primul număr apare sâmbătă 17 martie 1990, la Hunedoara, ca „săptămânal independent de opinie și cultură”. Prețul unui exemplar este 2 lei. Impresionant pentru acea perioadă supratitulul din prima pagină: **„DACĂ DRAGOSTE NU E, NIMIC NU E!”**. Tiparul a fost executat

la Tipografia Deva, primul tiraj fiind scos în 20.000 de exemplare.

Direcția editorială a ziarului este exprimată într-o casetă publicată pe prima pagină a primului număr sub titlul ziarului:

„CĂTRE CITITORI – redactat la Hunedoara devenind asemeni celorlate ziare din județ, o publicație independentă, ziarul *RENAȘTEREA* rămâne, în primul rând, al Hunedoarei natale. Pe de altă parte, având deja perfectată difuzarea sa într-o arie mai largă, dorim să evităm localizarea, incompatibilă ca sferă de interes mai larg, cu scopul propus, ziarul va oglindi realitatea complexă a noastră să ne facem cunoscuți în presa liberă de după Revoluție. Mulțumim tuturor celor care ne-au sprijinit și o vor face în continuare, promițând că ziarul își va merita numele, spre mândria tuturor – redactori și cititori.”

Deși s-a anunțat a fi un ziar cu orientare culturală, în cele 4 pagini format A3, tipar alb-negru, erau prezentate

numeroase articole cu un conținut divers. Iată o parte a titlurilor care atrăgeau atenția cititorului: **„Sînteți vinovat, domnule general Pacepa?”** semnat de Valeriu Răureanu, **„Opiniile unui imparțial – ALEA IACTA EST”** semnat de Ștefan Fischer, **„Primăvara asta – totuși?”** semnat de Ioan Gabriel. **„Tripla legătură”** semnat de **Gabriel Condor**, **„Plîngînd pe străzile Devei...”** semnat reporter, **„Lacrimile unui tată”** semnat Eugen Evu, **„Copii fără părinți?”** semnat

Alin Făt, „Frica” semnat Anca Oegar, „Exerciții de libertate” semnat David Rusu, „Sertar întredeschis” semnat I. Vlad.

În paginile ziarului mai erau inserate scurte știri din toate domeniile de activitate. Pagina a 4-a avea un titlu generic „Mozaic – Mozaic – Mozaic.” Erau publicate articole de divertisment, glume, breviar cultural, caricaturi inspirate din realitățile cotidiene, scurte informații de cultură generală.

„Renașterea Hunedoarei” (1990)

„Dacă dragoste nu e, nimic nu e!...”

RENAȘTEREA HUNEDOAREI

JURNAL DE PROVINCIE, SOCIAL ȘI CULTURAL

SIMBATA,
17 FEBRUARIE 1990
ANUL I
NR. 1
PREȚ 2 LEI

Nevoia de iubire

INTERVIUL NOSTRU

Primul număr al ziarului apare sâmbătă 17 februarie 1990, ca „jurnal de provincie social și cultural”, la Hunedoara, în 4 pagini, format A3, tipar alb-negru. Prețul unui exemplar 2 lei. Conform casetei din subsolul paginii 4, numărul 1 a fost realizat de Eugen Evu – redactor șef, Pavel Dumitrescu – tehoredactor, Ștefan Fischer – redactor. Frontispiciul: Tiberiu Fazakas. Ziarul a fost tipărit la Tipografia Petroșani, cu sprijinul muncitorilor tipografi Emil Demian, Gheorghe Cîșlaru, Alexandru Leșe, Ion Iordache, Mugurel Stoica, Dumitru Goanță, cărora editori ziarului le aduceau mulțumiri speciale.

Primul număr al ziarului poate fi considerat, aproape în întregime, ca fiind o publicație literară. Cititorul poate lectura multe poezii semnate de cunoscuți poeți hunedoreni, printre care Neculai Chirica (...Și dacă Dumnezeu în astă seară, Desăvârșirea nu-i decât reversul), Virgiliul Vera (Prestidigație), Dumitru Spătaru (Muncile lui Heracles), Marin Seghedi (Ploaia acidă), Bianca Grigore (Discursul poetului). Atrage atenția un articol cu un conținut emoționant publicat pe prima pagină deasupra titlului ziarului: „**Doamne, să nu uităm!**”. În loc de comentariu reproducem parțial textul: „**Am avut șansa ca aici la Hunedoara, să nu curgă sânge. Am avut șansa ca aici la Hunedoara, să existe doar o pală seismică, așa cum în ultimele cutremure geologice, la noi, în pridvor de munte, să ajungă doar unda propagadă și diminuată de epicentru... Epicentrul cutremurului uman a fost Timișoara... Mergând pe firul analogiei, la noi undele purtătoare au fost studenții trimiși urgent la părinți, în vacanță forțată, au fost și undele scurte ale *Europei Libere* dar adevărul este că, în primul rând, în noi toți mocnea energia sublimă, mânia și obida anilor de teroare materială și psihică.**

[...] Sîngele celor din Timișoara, apoi Sibiu, Cluj, București, Tîrgu Mureș, Brașov, a strigat. Asemeni Îngerului biblic, hunedoreni s-au comasat, uniți, în primul ceas șovăind, marcați de năuceala incredibilului scurtcircuit inițial. Apoi am fugit acolo în fața clădirii vechiului centru, pentru a striga, a plânge și râde, a participa la miracol.

[...] Era incredibil. *Plopul făcea mere și răchita micșunele.*

[...] La un moment dat, un prieten, cu un mic aparat portativ mi-a spus: *Ceașescu a fugit!* Am strigat celor din jur vestea. De sus, un tânăr, a țipat la microfon: *Nu răspundeți la provocări...* Mulțimea a început să strige în

delir: Ceaușescu a fugit! A fugit tiranul! Uraaa! Trăiască România! Doamne să nu uităm!

[...] Sub balcon s-a improvizat un altar al iadului: portetele și steagurile staliniste/ceaușiste au ars. Biata mătase se zvîrcolea, șerpi de scrum se scuturau pe iarbă, pe creștetele mulțimii [...]

Tot pe prima pagină a primului număr se putea lectura un interesant interviu cu inginerul Ioan Marcu, primul primar liber al municipiului Hunedoara. În subsolul paginii, o poezie – manifest „**Cîinele**” semnată de Eugen Evu, liniștea oricui cititor care lectura versurile ce se dovedeau a fi o descătușare a unui strigăt de libertate deplină.

În primele numere ale ziarului au mai semnat Ioan Evu, G. Sandu, Grigore Felician, Sergiu Radu Covaci, Mihai Petre, Ioan Gabriel, Călin Hera, Ștefan Fischer.

„RESTANȚA”

(1933)

A apărut de Anul Nou la Orăștie, în 1933. Publicația a avut o apariție ocazională de unele evenimente importante din viața comunității. Limbajul în care redactorii publicației au conceput articolele era unul hazliu, fapt pentru care a avut o priză bună la cititori redând evenimente în modul popular de exprimare al locuitorilor din zonă.

„REVISTA ÎNVĂȚĂTORILOR ȘI ÎNVĂȚĂTOARELOR DIN JUDEȚUL HUNEDOARA” (1927-1929)

Apare la Deva. A fost tipărită la **“Tipografia Județeană”**, în perioada septembrie 1927-martie 1929. Directorul revistei a fost V. Anastasiu, inspector școlar. Redacția și administrația au fost la sediul Revizoratului Școlar Deva. Subintitulată **“organ oficial al Revizoratului Școlar Deva”** revista s-a dorit a fi o încercare a instituției respective de **“a da un avânt învățământului primar și totodată a ține în curent corpul didactic primar din acest județ cu tot ceea ce îl interesează”** Așa cum este precizat într-un articol din primul număr apărut în 1927, pagina 1.

„REVISTA ORĂȘTIEI” (1895-1899)

„**Revista Orăștiei**” apare ca ziar săptămânal între anii 1895-1899. Tiparul a fost executat la Tipografia „Minerva” din Orăștie. A fost prima publicație românească din ținuturile Hunedoarei, gândită și editată de intelectuali de frunte ai Orăștiei ca Silviu Moldovan, Iona M. Corvin, Ioachim

Munteanu, P.P. Barițiu. Director și editor al gazetei a fost Aurel P. Barcianu care era și proprietarul editurii „Minerva”. Apariția ei a fost salutăată cu bucurie de „**Gazeta Transilvaniei**” și „**Familia**”. Revista a apărat interesele de emancipare socială, culturală, politică și școlară a românilor, militând pentru a găsi „**o cale mai repede aducătoare de avânt, la bunăstare și fericire a poporului**”. Dar, a abordat și teme politice, promovând îmbrățișarea dintre mișcarea națională românească din Transilvania și a activismului politic.

Din 1896 apare și un „**Adaus la Revista Orăștiei**” supliment cu conținut politic. În afara problemelor economice și de politică a știut să cultive gustul pentru lectura aleasă, a făcut cunoscută marea literatură a Țărilor Române despărțite, anticipând implicit ideea unirii.”

Subintitulată „**organ social economic și literar**”, „**Revista Orăștiei**” publica în subsolul paginii I cu continuări în pagina a II-a și chiar în a III-a grupaje intitulate „**Foița ziarului**” sau „**Foișoara**”, în care erau publicate poezii de

scriitori români sau străini și traduceri din literatura universală. Alături de colaboratori ca G. Bogdan Duică, D. Stăncescu, Andrei Bârseanu, I. Oargă, Sebastian Stanca, Axente Sever, I. Bota, de reproduceri din V. Alecsandri, N. Iorga, D. Bolintineanu, G. Coșbuc, I.L. Caragiale, Al. Vlahuță, Alecu Văcărescu, Veronica Micle, Matilda Cugler-Poni, Th. D. Sperantia, apar traduceri din Zola, Maupassant, Proudhon, Tolstoi, Lenau, H. von Kleist, Merimee, Uhland și din Iulia Hașdeu.

Câteodată nu se menționează numele traducătorilor (ex. „**Luna plină**”, de Guy de Maupassant – nr. 12/1897), „**Lili**” de

Kleist, alte traduceri din Merimee, Catulle Mendes sau Tolstoi. Altădată semnăturile sunt inițiale sau se folosesc cuvinte criptate.

Traducerile din literatura străină sunt de regulă povestiri de tipul „**literatură populară**” pentru a familiariza cititorul cu ce se petrece în alte părți ale lumii. „**Românii la Montpellier**” (nr. 17/1896) face cunoscut succesul creației lui Vasile Alecsandri. „**Doctor Weigand între noi**” consemnează călătoria celebrului filolog în părțile Hunedoarei (nr. 34, 1986), „**Cafeneaua din Surate**”, nr. 12/1897, este o povestire de Lev Tolstoi care descrie efectele interferențelor dintre culturi și civilizații prin pășaniile unui teolog din Persia aflat în orașul Surate din India (traducere semnată „Clamidat”)

Pe aceleași coordonate se înscriu și traduceri publicate din Anatole France, „**Pasărea Albastră**” (nr. 19/1897), Jan Neruda, „**Vampirul**” (nr. 231/1897), Ben Arduin „**Serenadă**” (poezie, nr. 15/1898), Catulle Mendes „**Zgârcenie**” (povestire nr. 15/1898)

„REVISTA DE MATEMATICĂ ȘI INFORMATICĂ DIN VALEA JIULUI” (2005)

Sfârșitul de an școlar 2005-2006 a adus o emulație neașteptată în rândul editorilor de reviste de specialitate. Profesorul Gheorghe Stoica a „**recidivat**” ieșind pe piață cu numărul 2 (iunie 2006) a „**Revistei de matematică și informatică din Valea Jiului**”. Revista s-a dorit și a reușit să fie o publicație trimestrială de informare matematică și informatică pentru elevi, studenți și profesori. Este coordonată

de prof. Gheorghe Stoica și are în comitetul de redacție pe prof. Maranda Linț, conf. univ. Sorin Noaghi, cercetător științific dr. Petruș Alexandrescu, prof. Szasz Barra Zsofia, prof. Dan Marinescu și prof. Lucian Tuțescu. La numărul 2, profesorul Stoica a reușit, deja, să atragă aproape 100 de colaboratori din Petroșani, Vulcan, Lupeni dar și din Craiova, București, Deva, Cluj- Napoca, Râmnicu Vâlcea, Suceava, Constanța, Drobeta Turnu Severin, Vața de Jos, Cristur, Șimnicu de Jos (Dolj), Costești și Găiești (Argeș), Balș și Șerbănești (Olt). Enumerarea localităților de mai sus, diseminate pe aproape întreg cuprinsul țării, ne dă o imagine reală a întreprinderii autorilor și a receptivității extinse a revistei. Din catedra de matematică a Liceului de Informatică Petroșani nu a colaborat decât Viorel Burlec. În schimb, catedra de informatică a participat aproape în totalitate (soții Laura și Ion Nișulescu,

Adriana Petrescu, Laura Popescu, Maria Lazăr) la care s-au adăugat, pentru tehnoredactarea computerizată (deloc ușoară în cazul unei reviste de matematică și informatică), operatorul-informatician Maria Ciobanu și secretarul șef Cristina Versanszky. Revista are 84 de pagini, format A5 și extrem de diversă din punctul de vedere al conținutului. La numărul 2 revista începe să impună o tradiție. Important, ar fi ca această bună colaborare între profesorul editor și colaboratori să continue, în ciuda tuturor adversităților pentru ca revista să apară cât mai multe numere. Din perspectiva timpului, adevărata notorietate ți-o dau lucrările științifice și nu numărul meditațiilor pe care le dai ca dascăl.

„RITMURI HUNEDORENE”

(1966)

Ziarele de partid muncitorești și comuniste ce au împânzit localitățile Județului Hunedoara după anul 1944 nu au manifestat un interes deosebit pentru receptarea și răspândirea literaturii universale, decât doar la comandă politică, mai ales în perioada stalinistă, când ziarele erau „pigmentate” cu mostre de literatură sovietică ce preamăreau marile victorii ale vecinului de la Răsărit sub geniala conducere a tătucului de la Kremlin. Fragmentele publicate (mai ales în preajma zilelor de 1 Mai, 23 August, 7 Noiembrie) aveau scopul să implementeze și la noi realismul critic și realismul socialist.

După anii 60, când se produce un relativ dezgheț spiritual, încep să pătrundă și în presa locală, în paginile culturale, unele traduceri din literatura străină.

Adevărata activitate de traducere a literaturii străine se desfășura mai mult în cenacluri, așa cum a fost Cenaclul literar „**Flacăra**” din Hunedoara, în care desfășurau o activitate prodigioasă traducători de prestigiu din literatură universală ca **Dan Constantinescu** (Haiku, lirică niponă, Rainer Maria Rilke), **Neculai Chirica** (Baladele lui Francois Villon, Sonetele și poemele de Shakespeare, Operele complete ale lui Francois Villon), **Iv Martinovici** (Tagore, Aitmatov, Saint – Exupery, traduceri din literatura chineză). Multe din aceste traduceri înaintea publicării în volume, au apărut în paginile culturale ale ziarului județean „**Drumul socialismului**” și în

suplimentul acestuia „**Ritmuri**” (din 1966), ulterior „**Ritmuri hunedorene**”, în jurul căreia s-au reunit cei mai valoroși scriitori din întregul județ Hunedoara.

rodnică muncă în slujba apariției suplimentului „**Ritmuri hunedorene**” l-au jucat editorii ei, redactorii Tiberiu Istrate, Carol Drozd, Minel Bodea.

Suplimentul apărea de 3-4 ori pe an iar în luna decembrie 1967 își anunță intenția de a se transforma în revistă de cultură. Pop Simion, vicepreședintele de atunci a Uniunii Scriitorilor, salută apariția revistei „**Ritmuri hunedorene**” pe care o consideră „**soră bună cu „Astra” și „Familia” prin năzuințe și idealuri**” și urează colectivului redacțional și colaboratorilor suplimentului să publice lucrări de valoare, să facă din „**Ritmuri hunedorene**” un nume de rezonanță în constelația publicațiilor de cultură și artă românești.

Alături de autori locali, semnează în acest număr Victor Eftimiu („**Ovidiu**”), Constantin Daicoviciu („**Tainele Ulpiei** –

Traiana”) Ion Clopoșel („Lucian Blaga”). Un număr mai dens și complet apare în mai 1968, unde este publicată și o pagină de traduceri din literatura orientală.

Deși visul de a deveni revistă nu s-a realizat în lipsa aprobărilor necesare, totuși, până în anul 1989, „Ritmuri Hunedorene” a suplinit lipsa unei reviste de cultură în județ.

„RÎSU` LUMII” (1990)

A apărut în luna februarie 1990, la Deva, ca „bilunar umoristic și nu numai”. În format A3, 4 pagini, cu paginile 1 și 4 tipărite la două culori. Prețul unui exemplar 2 lei. Este una

dintre numeroasele publicații apărute la începutul anului 1990. Colectivul redacțional, format din Mircea Bîtcă – tehnoredactare și machetare, Sorin Cornea și Horia Crișan – coordonare, Constantin Gavrila, Alimpie Sevastian și Dumitru Hurubă – redactori. Au încercat să smulgă un zâmbet cititorilor cu scoaterea pe piață a acestui ziar, pentru a ieși din contextul general al orientării ziarelor scoase pe piață în lunile imediat post revoluționare care în mare, promovau cam același stil de presă cu aproximativ aceleași orientări și informații.

Iată, ce ne precizează cei care au realizat primele numere despre intențiile avute prin scoaterea pe piață a titlului „*Rîsu' lumii*”.

„Din capul locului este bine să știm: o revistă, oricât ar fi ea de umoristică, nu afectează prea mult viața socială, industria grea, agricultura, mersul trenurilor și producția pe cap de capră furajată. Bine, dar, încă o publicație? Veți exclama probabil, ținând în mână *Rîsu' lumii*. Exact: încă una! Și nu una oarecare, ci o publicație cu pretenția expresă de a fi umoristică. Va reuși, iată o întrebare care ne-a creat nouă, realizatori, nu mai știm câte nopți de insomnie, nu mai știm câte zile de căutări febrile, de momente de neîncredere, de renunțări și iarăși de entuziasm... Acesta doar pentru a găsi un mod propriu de a ne exprima astfel încât dialogul publicației cu dumneavoastră cititorii să aibă valoarea dorită în primul rând de dumneavoastră și tot în primul rînd de noi.

[...] Iată pentru ce ne propunem ca revista să aibă permanent poarta deschisă tuturor curentelor umoristice bune, chiar dacă acestea vor produce dureri de cap din cauza... invidiei.

[...] Pentru că vrem din toată ființa noastră să ajutăm lumea să se descătușeze de prejudecăți, să se recunoască pe sine, să știe din nou să se bucure și să rîdă – trăiri firești, care contribuie atât de extraordinar la ideea de bine și frumos. În acest context ne place să credem că *Rîsu' lumii* nu va fi pentru dumneavoastră cititorii o publicație cumpărată întâmplător, ci una așteptată cu nerăbdare, cu spaima că se va epuiza înainte de a ajunge la ea, mereu în pericolul de a nu fi editată în suficiente exemplare, mereu proaspătă, mereu apropiată inimilor.

[...] Vă dorim veseli, așa cum de altfel vă șade atât de bine. Însă pentru asta *Rîsu' lumii* va trebui să-și demonstreze capacitatea de a plăcea, sens în care ne și

propunem să publicăm în paginile ei doar creații de calitate, atât caricatură cât și texte. Deci, principiul nostru de bază este umorul de calitate. Iar dacă fiecare material vă va face să zîmbiți cât de puțin, va însemna că efortul nostru nu a fost zadarnic și că oamenii extraordinari ai acestui pământ nu au uitat să rîdă... Să rîdă sănătos, sincer, cu toată gura, într-o Românie liberă și demnă. Bunul Dumnezeu să fie cu noi.”

Așa cum și-au propus realizatorii ziarului, cele 4 pagini prezentau caricaturi și numeroase texte cu tentă umoristică pe care cititorul lecturîndu-le era cuprins de o bună dispoziție. Caricaturile erau reușite atât ca grafică cât și mesajul pe care-l transmiteau. În subsolul paginilor 2,3 erau publicate texte din romane după modelul ziarelor în perioada interbelică. În paginile ziarului au semnat nume cunoscute ca Constantin Gavrilă-Gafco, Dumitru Hurubă, T. Bernart. În pagina a 4-a a ziarului, pe spații largi erau reproduse dialoguri cu cititorii. Deși a fost o producție jurnalistică reușită, fiind în atenția cititorilor de presă, la fel ca absolut toate publicațiile apărute la acea vreme, din motive pe care nu le putem preciza, Rîsu'lumii și-a încetat apariția înainte de sfârșitul anului 1990..

„ROMÂNIA LIBERĂ” (1919-1922)

Gazetă apărută la Deva, reflectând gândirea social-politică a dr. P. Groza. A fost o publicație care s-a remarcat prin îndrăzneala cu care a abordat problemele sociale, politice și economice ale vremii de la sfârșitul deceniului al II-lea și primii ani de după 1920.

La 17 octombrie 1920 devine ziar național-politic având ca redactor responsabil pe A. Manculescu, continuând orientarea dată de dr. P. Groza. La 25 septembrie 1921 își schimbă denumirea în „România”, iar la 5 februarie își anunță cititorii că va apărea la Cluj, cotidian.

„SĂPTĂMÂNA VĂII JIULUI” (2000)

Săptămânal editat de SC Agro Stef SRL. Primul număr apare în 8 septembrie, anul 2000, la Petroșani. În caseta redacțională a numărului 6 din SĂPTĂMÂNA VĂII JIULUI, tipărită în 12 pagini, format A5, apărută în săptămâna 20-26 octombrie 2000 îl găsim director pe Dan Codrea, redactor șef pe Marian Boboc, administrator Vera Graure, DTP Doru Deoancă. Colectivul redacțional era format din Adrian Cerchez, Gilbert Danco, Ion Hirghiduș, Marius Mitache, Ilie

Pintea. Adresa redacției era în str. Oituz, bl.1, sc. 2, ap. 11 Petroșani. Publicația era tipărită la Tipografia MEDIA PRINT INTERNAȚIONAL din Petroșani.

În primul număr al publicației, Dan Codrea precizează linia pe care dorește să direcționeze politica editorială împreună cu colegii săi din redacție: **“din 3 iunie 1999, o dată aproape trecută cu vederea, peisajul Văii Jiului s-a îmbogățiti considerabil. Au apărut de atunci așa numitele gazete (oarecum impropriu denumite) de scandal, care au fost, în ordine, fie mai atacatoare, mai explosive, ori mai scandaloase. Ele, gazetele, la și în care, fără vreo rușine, recunosc că am semnat și eu, își continuă traiectul editorial, mai mult sau mai puțin afișat pe frontispiciu.**

În fond, fiecare editor este liber să își stabilească o politică. Proprie chiar.

Cei care continuă să fie scandaloși ori virulenți, doar de dragul de a fi astfel, vor pierde, fără tăgadă, în fața cititorilor. Deși, cei drept, adevărul rostit și scris brut este, de cele mai multe ori, scandalos și virulent, SĂPĂTMÂNĂ VĂII JIULUI se vrea a fi un săptămânal îndeosebi de informație, din toate domeniile. Noi ne propunem să spunem lucrurilor pe nume. Cât mai scurt. Cât mai la obiect. Dacă ne veți credita vom reuși să și dovedim cât mai CLAR dezideratul nostru. Pornim la drum cu un capital în care avem oarece speranță: numele noastre. Însă suntem conștienți că *frații și surorile* noastre (mai mari) ne pot ori

nu sprijini. În ceea ce ne privește, vom încerca să fim fair-play cu cei care sunt fair-play”.

Cităm câteva dintre titlurile articolelor din primul număr: **“Despre cum s-au prăduit banii ortacilor din Vale”, “Piknik cu Elisabeta Bogățan”, “Să nu dai cu bolovani în omul de piatră”, “Doi exviceprimari din Vale s-au înfruntat pe un scaun... de PL”, “Văii cât mai mult kaputt”, “Ortacii lui Beja contra greviștii lui Romică”**. Titluri la fel de interesante găsim și în următoarele numere ale săptămânalului: **„Nimienicia politică pedalează”, „Pensionarii s-au plâns lui David de prețul aberant al apei”, „Minerii de la Bărbăteni au avut un K de sărbătoare”**. **„La Petroșani, oamenii lui Iliescu au vrut scindare”, „Nu știe nici generalul dacă o fi să înceapă balul”, „Inflație de ZIARIȘTI disponibilizați... mental”, „Cultura pe Jiul de Est și de Vest”**. **“Săptămâna Văii Jiului”** continuă să apară și în august 2007, data încheierii cercetării noastre.

„SCANDAL ÎN VALEA JIULUI” (2000)

Săptămânal care se declară pentru **eradicarea minciunii și corupției**. A apărut la 6 aprilie 2000 la Petroșani. În caseta redacțională a numărului 5 din 3 mai 2000, apărut în 8 pagini, dintre care patru în policromie, îi găsim pe Cosmin Barbu director, Dan Codrea redactor șef, Andrei Vlad redactor șef adjunct, Marian Boboc investigații monden, Liviu Tomiuc economic - social, Andrei Dumitru – fapt divers, Ovidiu Tudoran anchete, Ariel Latkulik, Zolt Csakanyi – tehnoredactare DTP, Vera Graure – secretariat difuzare, Antonina Tomiuc – corectură, Raluca Soare – corespondent special pentru București. Publicația a fost editată de SC VERITAS PRESS SRL. Din multitudinea titlurilor apărute consemnăm câteva: „**Mamară de la Romtelecom zice că acum este independent**” semnat de Liviu Tomiuc, „**Și-n Petroșani avem un ziar ... Cotrocenist**”- Clara Pop, „**RAAVJ aruncă banii publici pe apa sămbetei**” – Casandra A.P., „**Bârfe, zvonuri, baliverne**”, „**S-a lansat INFORMAȚIA VĂII JIULUI – Ziarul care va arunca în**

anonimat cotidianul Văii Jiului” - scandal, „Hai la lupta cea mare tineri gazetari”, „KAPUTT! - Mofturi matinale și nu doar” – Marian Boboc, „Nea Liciu – proprietarul de bancuri”- Marian Boboc, „Artiștii lui Hummel au ocupat centru Petroșaniului”, „Doctorul George David a băgat Exploziv-ul în Primăria din Petroșani”, „Juristul Ilie Șerban a spus adio vieții... românești”, „Sindicatul Solidaritatea-99 EM Livezeni refuză să-și ajute un membru fondator”.

Sub influența presei de scandal bucureștene ziarul a încercat să promoveze același stil de jurnalistică și în Valea Jiului. Deseori titlurile și în general articolele conțineau cuvinte și expresii pe care bunul simț jurnalistic nu poate să le tolereze. Pe spații largi, pe mai multe pagini, erau publicate fotografiile și anunțuri din domeniul XXX, pentru adulți. Erau culese, deseori inventate, **“bârfe-zvonuri-baliverne”** sub forma unor informații scurte, cu țintă la diverse personalități din sfera politică, jurnalistică, unele cadre de conducere ale instituțiilor de stat și particulare. Pe lângă articolele de scandal, revista promova și teme serioase din sfera culturalului, lansări de carte etc. Puteau fi găsite, pe una sau mai multe pagini, reușite caricaturi semnate Robert Hummel.

Săptămânalul apare nu pentru o perioadă îndelungată, schimbându-și titlul în **“Valea Jiului”**.

„SEMNAL” (1990)

A apărut la 1 februarie 1990, la Petroșani, în 4 pagini alb-negru, la prețul de 1 leu, cu impresionantul tiraj de 40.000 exemplare. Publicație editată în sprijinul FSN (apoi în sprijinul Consiliului Provizoriu de Uniune Națională Petroșani). Redactor coordonator Valeriu Butulescu.

Sub titlul din prima pagină era publicat un scurt text **CĂTRE CITITORI**.

„SEMNAL s-a constituit și se vrea a fi publicația Frontului Salvării Naționale. Deci, toți simpatizanții pot deschide cu încredere săptămânalul nostru. Nu vor fi dezamăgiți.

Acest număr a fost redactat de 2-3 oameni. Avem mare nevoie de colaboratori pricepuți și colaborări. Noi știm că ei există și îi așteptăm.

SEMNAL se află în fața unui început greu, dar nu ne dăm bătăuți. Noi așteptăm semnalele dumneavoastră în scris, ele urmând a fi selectate și amplificate în publicația SEMNAL.

A publicat hotărâri pronunțate de noua putere politică și administrativă instalată la conducerea municipiului Petroșani, decizii adoptate de Frontul Salvării Naționale la nivel central, acțiuni și demersuri ale puterii locale interesante de a fi cunoscute de către membrii comunității.

Dintre titlurile primelor numere consemnăm: **„Este de datoria noastră să acționăm cu înaltă răspundere** – interviu cu Virgil Costinaș, președintele Consiliului Municipal al Frontului Salvării Naționale realizat de Constantin Magdalin. **„Ce este Frontul și ce urmărește el?”** semnează Valeriu Butulescu, **„Mii de lămpi de mineri pe străzile Bucureștiului”**, **„dacă voi nu mă iubiți eu vă iubesc”** un foileton semnat de Valeriu Butulescu; **„Salubritatea vocabularului”** semnează Marian Boboc, **„Filosofia sacului. Mai mult, deci mai bine”** semnează Ludovic Peter; **„Din istoria Bisericii”** semnează Valeriu Butulescu. Pagina a doua a fiecărui număr era dedicat divertismentului. Spațiul publicistic era ocupat de umor, caricaturi, informații scurte de cultură generală, aforisme semnate de scriitori din Vale, fotografii artistice.

Conform casetei redacționale, colectivul publicației a fost alcătuit din Mihai Barbu, Nicolae Lazăr, Constantin Magdalin, Robert Hummel, Ion Barbu, Ioan Dan Balan, Marian Boboc și Dumitru Velea. SEMNAL a fost o publicație reușită având în vedere profesionalismul scriitoricesc și gazetăresc al celor care au gândit și scris textele publicate. Nu a rezistat însă mult, încetându-și apariția după aproape 20 de numere apărute, mai exact la 15 Iunie 1990, o dată cu plecarea lui Valeriu Butulescu în parlament.

„SEMNE” (1999)

Revista „**Arhipelag**” încetându-și apariția din lipsă de fonduri, cunoscutul și consacratul scriitor hunedorean Radu Ciobanu preia ca redactor șef conducerea revistei „**Semne – Emia**” editată de poeta **Paulia Popa**, directorul editurii „**Emia**” din Deva și inițiator a unui Festival internațional de poezie.

Pe lângă numeroase articole care prezintă viața și activitatea literară a județului Hunedoara, pe numeroase pagini, este promovată literatura universală prin traduceri din poemele lui Paul Verlaine (nr. 4/2004) cât și prin traduceri realizate constant în perioada 2000-2004 de Carolina Ilica și Dumitru M. Ion din Franca Bacchiega, Joyadera („**Cântece de dragoste hinduse**”), Xing Gao („**Poeme**”) etc.

„SERVUS HUNEDOARA”

(2004)

Cotidian Județean. Apare cu nr. 1, luni, 26 aprilie 2004 la Deva, în 8 pagini. Fondator al ziarului Valentin Popescu, director general, președintele Patronatului Presei Locale ROMEDIA, editor SC TMT Media Internațional SRL București.

Colectivul cu care s-a plecat la drum a fost: redactor șef – Evelin Ceciu, redactor șef adjunct – Sorin Istrate, redactori Andreea Adam, Bogdan Barbu, Cristina Danilescu, Maria Florescu, Mihaela Tămaș, reporter special Dumitru Barbu, fotoreporter Remus Suci, editor Denisa Lala, secretar general de redacție Ștefan Buzan, tehnoredactor Iuliana țarța, marketing Ramona Poenar, Gianina Mățieș, trafic manager Camelia Popescu, distribuție Gabriela Ciuculescu. Dacă la început ziarul a apărut în 8 pagini, cu paginile 1,4,5 și 8 la policromie în scurt timp ziarul și-a extins spațiul publicistic la 16 pagini, ocupate de multă mare publicitate și numeroase articole, interviuri, reportaje, analize economice, culturale și sportive bine scrise. Ziarul continuă nu numai să se dezvolte ci să își consolideze o poziție bună pe piața media a județului

Hunedoara. În timp, colectivul redacțional cunoaște ușoare modificări, deși structura „de bază” rămâne, în mare, cam aceeași.

După doi ani de la apariție, în caseta redacțională apar următoarele nume: editor coordonator Ștefan Ciocan, redactor șef Bogdan Barbu, redactor șef adjunct Ramona Ștefan, redactori Geanina Mătieș, Elena Matieș, Gabriela Rădoi,

Cristina Danilescu, Oana Bimbirică, corespondent special Laurențiu Mișu, fotoreporter Remus Suciș, editare foto: Iza Neag, grafician Ștefan Buzan, tehnoredactare Mona Mondea, director marketing Savin Cristian Rista, distribuție Sztrimbely Alexandru Cristian, consilier manager Nicolae Diaconu. Ziarul este tipărit la Tipografia Garamnod Cluj. În Valea Jiului, **Servus Hunedoara** își deschide o subredacție coordonată de Tiberiu Vințan în iunie 2004. Redactori Luminița Andronache, Ilie Pinteș și Sorin Oprea.

Ziarul se menține pe piața media hunedoreană ca o producție jurnalistică serioasă, cu un conținut bogat în informații dintre cele mai diverse: politice, economice, sportive culturale, divertisment, activitatea poliției, a administrațiilor publice locale, viața universitară etc. Ample spații sunt acordate mării publicități. Mica publicitate ocupă de regulă cel puțin o pagină și jumătate. Apare și în prezent, august 2007, bucurându-se de aceeași atenție din partea cititorilor.

**„SOLIA”
(1936-1937)**

A apărut la Orăștie în anul 1936, ca organ al partidului Național Țărănesc. Pe prima pagină a ziarului domina lozinca: **„noi rămânem la matcă și nu ne părăsim partidul”**. Redacția și administrația ziarului au fost în Orăștie, pe str. Gheorghe Barițiu nr. 1. Ziarul a apărut cu frecvență săptămânală sub îngrijirea unui comitet de redacție coordonat de dr. Alex Herlea în calitate de director. Atât ca tematică, orientare și chiar grafică, program și idei, s-a asemănat mult cu **„Solia dreptății”**. A fost prezent pe piață până în anul 1937.

„SOLIA DREPTĂȚII” (1921-1940)

Apare în anul 1923 ca Organ al Partidului Național Român, cu redacția și administrația în Orăștie, str. Gh. Barițiu (casele dr. Aurel Vlad, jos în colț). Director politic dr. Aurel Vlad și editor și director dr. S. Ciutul. Prețul unui număr de ziar a fost stabilit la 2 lei. Cititorii fideli puteau face abonamente pentru o perioadă de șase luni sau un an caz în care beneficiau de ușoare reduceri de preț. Devine oficios al F.N.T. Deva – Orăștie. Între 1923-1924 fuzionează cu „Gazeta Hunedoarei”. În 1928 conducerea ziarului a hotărât să nu mai apară „**până nu încetează silnicia cenzurii**”, dar, după o scurtă întrerupere, își continuă tipărirea.

Pe lângă articolele și rubricile obișnuite care ocupau întodeauna același loc în paginile ziarului ca o regulă a fost permanentizată “**pagina literară**” care apărea sub titlul “**Grădina soliei**” unde puteau fi întâlnite semnăturile lui Al. Casaban, L. Rebreanu, Al. Vlahuță, I. Agîrbiceanu, Cazan Petrescu, S. Drăgoi, V. Poiană ș.a.

„**Solia dreptății**” a protestat împotriva Dictatului de la Viena.

„SOLIA DREPTĂȚII ȘI GAZETA HUNEDOAREI” (1923-1924)

Organ al Partidului Național Român. S-a format prin fuzionarea „**Soliei Dreptății**” cu „**Gazeta Hunedoarei**” (Deva) și a apărut astfel doar 2 ani. A fost o perioadă în care a acordat mai mult spațiu problemelor culturale și mai puțin celor politice. A rezervat numere speciale unor evenimente culturale organizate de „**Astra**”, numere la care au colaborat I. Agârbiceanu, I. Minulescu, V. Eftimiu.

„SOLIA ILUSTRATĂ” (1934)

Supliment ilustrat al gazetei „**Solia dreptății**” din Orăștie, cu apariție bilunară. Pe lângă articole bine scrise, publicația prezenta foarte multă ilustrație, într-o realizare de ținută artistică apreciată și grafică merituosă pentru acea vreme.

„SOLSTIȚIU”
(1990)

Solstițiu

„Cultura e puterea
popoarelor”
Eminescu

ANUL I, Nr. 1
8 februarie 1990
PREȚUL, 2 LEI
PETROȘANI

PUBLICAȚIE DE CULTURĂ

Primul număr al acestei publicații de cultură a apărut la 8 februarie 1990 la Petroșani, la prețul de 2 lei, în 4 pagini. Redactor principal: Dumitru Velea – director al Teatrului Dramatic „I.D. Sîrbu” din Petroșani. Redactori: Dumitru Peligrad, Emilian Budac, Dumitru Munteanu, Doru Roman, Mihai Barbu.

„SOLSTIȚIU” precizează că „își are rădăcinile înfipte în acel unic număr „Caiete subterane”, din noiembrie 1980. Și interzis. Acestor „caiete” le spune acum: „Bun găsit!” în paginile publicației de cultură „Solstițiu”.

„SOLSTIȚIU”, un nume sugestiv, referitor la tragicul efort al românilor de a ieși din marea noapte istorică, de gheață și de frică, întinsă peste spirit și viață mai mult de patru decenii. În noaptea de foc, din 21-22 Decembrie, 1989, în care toți românii au stat cu piepturile deschise în fața ghearei înfiorătoare a răului istoric, întunericul, gheața și frica s-au spart și au curs ca o lavă, în cele din urmă, acoperită de sângele cel mai pur al nostru. Întreaga lume ne-a stat de veghe, într-un Crăciun însângerat.

„SOLSTIȚIU”, simbolul marei deșteptări, nu numai a timpului și anului astral, ci a Românilor, care, cu

Libertatea în brațe, netezesc calea spre Casa Comună a Europei.

„SOLSTIȚIU”, ca publicație, printre atâtea mult mai puternice, nu are pretenția ca prin vorbe să scoată la lumină adevărul: știe că va veni timpul ca literele de foc, săpate pe dedesuptul lespezilor de umerii eroilor noștri, să vorbească. Să fie acele veșnice limbi de foc dintre pereții Locuinței. În cartea faptelor noastre, printre ale celorlalte popoare, va spumega „infinitatea spiritului”.

“SOLSTIȚIU”, în paginile sale, va căuta să prindă câte-o fărâmă.

Așa s-a prezentat publicația de cultură „SOLSTIȚIU” de către redactorii ei, ca o „fărâmă de cultură” care adună, azi, mâine, poimâine, să dea un tot. Numai în această publicație de cultură observăm obsesiv că „**Omul este pururi tânăr**”, că Eminescu dacă n-ar fi existat, ar fi fost inventat. Relevant este motto-ul publicației: „**Cultura e puterea popoarelor**” Eminescu.

În această ziar de cultură, încă de la primul număr au publicat: Dumitru Velea, Valeriu Butulescu, preot dr. Dorel Pogan, Ion Jianu, Dumitru Peligrad, Emilian Budac, Dumitru Munteanu, Doru Roman, Letiția Coza. Umorele și caricaturele lui Robert Hummel pot fi regăsite pe spații destul de largi. Au mai fost și alți colaboratori printre care amintim pe Camelia Jula și Ioan Velica. Publicația de cultură „SOLSTIȚIU” a apărut doar până la numărul 16 după care nu a mai făcut față din punct de vedere financiar și nu a mai putut să supraviețuiască.

„S.O.S. - REALITATEA” (1990)

Gazetă de dezbatere ecologică. A apărut la 24 martie 1990, în Petroșani, în 4 pagini alb-negru, la prețul de 2 lei. Gazeta a fost editată de Filiala Valea Jiului a Mișcării Ecologice din România. Coordonator, cunoscutul speolog Romulus Vențel. Publicația a prezentat informații cu tematică

speologică, locuri și trasee turistice din munții care înconjoară Valea Jiului, peșteri cunoscute și mai puțin cunoscute din țară din zona Retezat, Straja, Vâlcan, Parâng și Șureanu.

Caseta redacțională consemna echipa de conducere: Radu Ioan Crișan, Alexandru Marian Szuszer, Toma Țâțârcă – secretar de redacție, Ioan Mihuț – grafica. Colectivul de redacție a fost format din Mircea Andraș, ing. Ilie Breben, dr. George Dârlea, jr. Gheorghe Dobre, sing. Ioan Filip, soc. Valerian Prodanciuc, dactilografie Angela Brezoi, Simona Ciubotariu și Doina Shenck. Redacția: str. Republicii nr. 84, Petroșani.

Rațiunea apariției publicației și intențiile editorilor sunt explicate în articolul „**Noi nu am vrut să devenim partid**” publicat sub titlul din prima pagină a primului număr.

„În data de 9 februarie 1990 s-a constituit în cadrul Mișcării Ecologice din România, Filiala Valea Jiului.

Am dorit de la început să cunoaștem sensul de partid politic sau nu, al acestui organism. Ulterior, în ziarul ECO numărul 1 din 15 februarie 1990 – ziar al Mișcării Ecologice din România – președintele mișcării Toma George Maiorescu, semnează articolul: PE LOCUL 1 sau 2? din care reproducem câteva idei de esență ce au menirea să răspundă la unele întrebări:

Noi nu am vrut să devenim partid. N-am avut această intenție și nu ne considerăm partid, PENTRU CĂ M.E.R. NU LUPTĂ PENTRU PUTERE ci, reprezentând un larg curent de opinie publică, materializează în acțiune socială imperativul major al supraviețuirii noastre: ecologizarea țării.

Noi n-am vrut să devenim partid (și nu vrem) pentru că în acțiunea noastră avem nevoie de sprijinul convergent al tuturor partidelor, al tuturor oamenilor cinstiți.

Legiitorul nu ne-a lăsat nici o alternativă. Singura șansă de a putea participa la alegeri (nu putem renunța la mijloacele luptei parlamentare pentru obiectivele noastre) a rămas de a ne înscrie formal ca partid. În alte părți, mișcările ecologice au dreptul de participare la alegeri fără a fi înregistrate ca partid. Dar, în sfârșit...

...Politica noastră derivă din necesitățile luptei împotriva poluării de orice natură (radioactivă, chimică, fonică etc.etc) și firește nu în ultimul rând împotriva poluării morale.

De aceea, nici programul nostru nu e un program de partid ci un program național.”

Editorii publicației au reușit să ofere locuitorilor Văii Jiului o producție jurnalistică consistentă în informație, tematica fiind axată concret pe prezentarea unui **om curat într-o țară curată, într-o lume curată**. Ca dovadă iată câteva dintre titlurile articolelor publicate în primele numere: „Cui îi este frică de... realitate?” semnează Radu Ioan Crișan, „Pro

Natura” semnează Gheorghe Dobre, **„Valea Jiului și turismul”** semnează Rusneac Teodora, **„Revoluție”** semnează Romulus Vențel, **„Realitatea la ora întrebărilor”** semnează Radu Ioan Crișan și Alexandru M. Szuszer, **„Protecția mediului ambiant”** semnează ing. Ilie Breben, **„Ecologia – teorie și practică”** semnează sociolog Valerian Prodangiuc. Ultima pagină a publicației era destinată prezentării unor articole gen divertisment ca epigrame, panseluțe, anecdote, cugetări, anunțuri publicitare. În paginile **„S.O.S Realitatea”** erau publicate fotografiile reușite reprezentând peisaje din munții înconjurători realizate de Vasile Polak și fotografiile de epocă reprezentând cartiere muncitorești din localitățile Văii Jiului realizate de Ioan Bărăian.

„SPICURI ECONOMICE” **(1912-1914)**

A apărut în anul 1912 pentru a umple golul lăsat prin încetarea apariției **„Tovărășia”**. A fost un **adaos** la ziarul **„Libertatea”**, editat sub îngrijirea și cu contribuția aproape exclusivă a lui Gavril Todica. Publicația a avut o contribuție însemnată la îndrumarea practică a țăranilor și meseriașilor români, străduindu-se prin articolele publicate să furnizeze informații cât mai practice și utile. A promovat felurite povețe economice, cele mai multe plecând de la realitățile locale. Colaboratori: V. Osvadă, C. Todică, C.I. Moga, T.L., Blaga, V. Tordășanu, Danille Eraur s.a.

„SPICUIRI LITERARE”

(1901-1905)

Este un adaos la „**Bunul econom**” cea dintâi publicație literară a orașului Orăștie, editat de Reuniunea economică din Orăștie și Reuniunea română de agricultură din

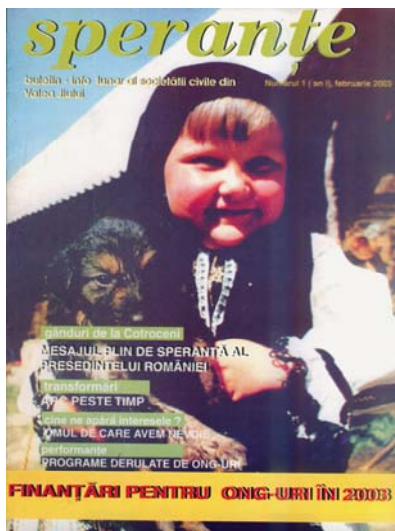
comitatul Sibiu. Și-a propus să difuzeze mai intens literatura română. Se remarcă în paginile gazetei o anume strădanie de a cunoaște poezia care începe să aibă o tentă modernă. În paginile ei găsim poezii de I. Minulescu, Șt. O. Iosif (prezent și cu traduceri) I. Brătescu Voinești. Proza era din Creangă, Delavrancea. Tr. Demetrescu. Folclorul e prezentat prin culegători remarcabili (E. Hodos, G.D. Teodorescu, Kirileanu).

„SPERANȚE”

(2003)

A fost o publicație numită “**buletin info lunar al societății civile din Valea Jiului**”. Primul număr a apărut în februarie 2003. A fost fondată de “Fundăția Credo România”, președinte Alexandru Blaj, membră a Asociației ONG-urilor din Europa Centrală și Asia, în parteneriat cu Fundăția Sf. Maria din Petroșani, președinte Nausica Brîncuși. Concepție, grafică și text, precum și tehnoredactarea au fost realizate de

Portase Network din Petroșani. Coordonatorul revistei Felicia Gabriela Portase. A apărut în 16 pagini, format A4, pe hârtie cretată, cu tiparul policromie.

Consemnăm câteva titluri: „Finanțări pentru ONG-uri în 2003”, „Personalități locale și județene alături de societatea civilă”, „Tineri în slujba comunității”, „Salvați copii și protejați drepturile lor”, „Oferta 2003 pentru proiecte comunitare”, „Herepeia și Caleb Computers – centru de instruire în utilizarea PC-ului”, „PetroAqua – Lupta pentru un mediu nepoluat”, „Președintele României salută societatea civilă din Valea Jiului”, „Sfânta Maria - centrul social pentru tineri fără familie”

Rățiunea editării acestei reviste, așa cum se poate concluziona și prin lecturarea titlurilor de mai sus, a fost de a veni în sprijinul ONG-urilor. În editorialul din primul număr publicat în pagina 3 și semnat de Felicia Gabriela Portase se precizează: „Sunt convinsă că foarte mulți își aduc aminte ce înseamna pentru opinia publică prin anii 90-91 segmentul societății civile. Percepția majorității nu mergea mai departe de aprecierea că singurul scop al existenței asociațiilor și fundațiilor era acela de a se pricopsi cu ajutoare aduse din afară și, trebuie să recunoaștem cu sinceritate că de multe ori această percepție a fost corectă. Mașini cu numere străine rămase și astăzi neînmatriculate, aparatură electrocasnică second hand, ca să nu mai vorbim de haine sau pantofi de același tip, au rămas elemente de

patrimoiu pentru mulți dintre cei ce au luat ființă – declarative – înspre binele comunității. Din fericire, am depășit oarecum această etapă. Ultimii 5 ani, ne-au demonstrat că pentru susținerea reală a oamenilor de lângă noi, a trebuit să învățăm să realizăm proiecte, studii de fezabilitate, să reușim să comunicăm mai bine între noi, să devenim parteneri credibili pentru instituțiile locale și la fel de credibili în fața celor ce sunt dispuși să susțină financiar năzuințele noastre. Am învățat din propriile noastre greșeli că se poate obține mult mai mult folosind un limbaj civilizată în locul amenințărilor la adresa oricui, că trebuie să construim împreună acea stabilitate socială a Văii Jiului, unde cei ce dispun de capital să aibă curajul să investească. Am înțeles că trebuie să ne unim forțele în aceeași direcție de renaștere a comunității noastre. Nu avem altă șansă. Din acest punct de vedere totul devine simplu. Dacă știm cu adevărat ce vrem.”

Pe lângă articolele de genul celor mai sus precizate „**Speranțe**” a acordat spații largi prezentării ofertelor de finanțare și procedurilor ce trebuie derulate pentru obținerea de fonduri de către ONG-uri. Revista a încercat cu insistență conștientizarea și implementarea ideii conform căreia atragerea de finanțatori internaționali pentru susținerea proiectelor de dezvoltare a Văii Jiului constituie o urgență prioritară, desigur, după cea a elaborării de proiecte care să poată intra în atenția acestor organisme financiare. Despre anul 2003 se poate spune că s-a identificat de la început cu aplicarea acestei strategii.

„SPORT ȘOC”

(1995)

Ziar de sport cu apariție săptămânală. Apare între anii 1995 – octombrie 1997 la Petroșani. Redactor șef: Mircea Bujoreșcu.

„SPORT-TURISM DE VALEA JIULUI”

(2000)

Săptămânal de informare sportivă și turistică. A apărut la Petroșani, la începutul lunii septembrie a anului 2001, în 4 pagini cu 2 pagini policromie. Coordonator: Genu Tuțu. Așa cum rezultă din titlul

publicației, „**Sport turism de Valea Jiului**” tematica abordată de Genu Tuțu și colaboratorii săi a fost axată pe sport-turism. În maniera-i deja cunoscută prin publicația condusă de el, Genu Tuțu prezenta viața sportivă a Văii Jiului de la fotbal, popice, handbal, tir cu arcul, navomodelism etc, la serviciile turistice oferite de investitorii din Straja și Parâng. Articolele erau însoțite de fotografii recente sau de arhivă, cronicile de fotbal cu clasamentele aduse la zi . Reproducem câteva titluri sugestive din primele numere: „**Erau vremuri, când la Petroșani, Jiul făcea legea. Chiar dacă te numeai Sportul Studentesc tot o luai cu 4-1. Așa era în 1996...**”,

„Handbalistele de la CSS Petroșani au câștigat și al treilea turneu”, „Juniorii III ai Jiului spală rușinea seniorilor”, „Decizia AJF Hunedoara trimite CS Vulcan pe locul II”, „Buun, cu sportul în Valea Jiului ați spus-o, să vedem fraților ce facem cu turismul - Dan Matei Agaton ministrul turismului”, „Minerul Aninoasa – echipă care a perforat de 17 ori porțile adverse”, „Juniorii aruncă mănuașă”, „Domnule ministru, el este Petre Braicu, zis Moșu, un om cu idei tinerești, prieten cu Milu Părau și muntele Straja” – Cornel Remeriță primarul orașului Lupeni, „Cu oameni de ispravă, ca cei de la Montana, am curajul să spun că se poate face turism în Valea Jiului” – Dan Matei Agaton. În numărul 13 din 29 noiembrie 2001 sunt prezentate într-o grafică reușită ofertele de Revelion ale cabanelor din Straja, Parâng și Pasul Vâlcan.

Au apărut 103 numere. S-a continuat cu nr. 104 (nr. 1 în publicația săptămânală de informație diversă „Opinia – sport turism în Valea Jiului”) care apare și în prezent (august 2007).

„SPRE ÎNĂLȚIME” (1969)

Revistă școlară editată de Școala Generală nr. 1 din Petrila, în anul 1969. A fost o publicație bine realizată de elevii și profesorii școlii petrolene. La fel ca toate revistele de acest gen din acea perioadă a concentrat articole și informații prezentând activitatea școlară, acțiuni culturale și sportive ale elevilor, impresii din excursiile efectuate în diverse orașe și zone din județul Hunedoara și din țară, creații literare ale

elevilor, rezultate obținute la olimpiadele școlare și concursuri profesionale.

„STEAGUL ROȘU” (1949-1989)

A apărut în 3 decembrie 1944 sub titlul „Zori Noi” ca prima publicație comunistă din județul Hunedoara, ca organ de presă al Comitetului regional Alba-Hunedoara al Partidului Comunist din România, până în 6 august 1949, când sub numele **STEAGUL ROȘU** devine organul de presă al

Comitetului județean de partid Valea Jiului, având aria de difuzare în întregul județ. Aceasta până în noiembrie 1949 când ia ființă la Deva, ziarul „**Drumul socialismului**”. Cotidianul

STEAGUL ROȘU a rămas până în decembrie 1989 organul de presă pentru Valea Jiului al Partidului Comunist, desfășurându-și activitatea publicistică, aidoma întregului sistem al presei vremii, în conformitate cu linia strategică și ideologia partidului.

„**Steagul Roșu**” a fost cunoscut în rândul cititorilor ca „**ziarul minerilor**” și nu fără teme. Din simplul motiv că în toate etapele existenței sale, mai ales în primele decenii de la apariție, și-a consacrat tematica cu preponderență activității miniere, extracției de cărbune, reflectând munca, rezultatele și problematica complexă și anevoioasă ale colectivelor de mineri, preparatori și ale sectoarelor colaterale, metalurgiști, constructori de mașini miniere, energeticieni, transportatori etc. Ziarul a avut în atenție și activitatea celorlate domenii economice și sociale, precum și viața obștească a comunității locale. Prioritară și preponderentă în tematica ziarului a rămas, totuși, mineritul. Au fost rare cazurile ca prima pagină a ziarului **Steagul roșu** să nu fie dominată de genericul „**ȚĂRII CÂT MAI MULT CĂRBUNE!**” Grupajul sub acest generic a prezentat în informații și reportaje, relatări despre faptele de muncă ale minerilor, anchete și raiduri în formațiile de lucru. Au fost materiale „**calde**”, documentate „**pe viu**”, în abataje și galerii, deci din „**prima linie**” a bătăliei subterane. Reportajele relatau despre realizările record ale brigăzilor de frunte. Decadal grupajul prezenta „**clasamentul hărniciei**” – Topul exploatărilor și sectoarelor cu cele mai bune rezultate. Lunar, și trimestrial rubrica publica anchete, interviuri și comentarii privind îndeplinirea producției planificate evidențiind experiența, realizările, precum și cauzele rămânerilor în urmă și măsurile de întreprins pentru redresare și recuperarea restanțelor.

În anii primelor cincinale reportajele, informațiile au reflectat pe larg efortul muncitoresc pentru depășirea normelor și realizarea pe bazin a unui indicator de productivitate de o tonă/post – obiectiv pe care Wiliam SZUDER fostul director general al Combinatului îl definea „**tona și căciula**”. Pe loc de cinste al paginii întâi se aflau portretele minerilor fruntași, recordurile, inițiativele și experiența brigăzilor acestora. Au apărut dese fotoreportaje cu festivitățile de la „**gura minei**”.

Odată cu romantismul primilor ani postbelici ai reconstrucției a trecut și perioada heuripismului, sub sloganul „**Tona și căciula**”. Chemarea „**TĂRII CÂT MAI MULT CĂRBUNE!**” și-a menținut cu prisosință actualitatea în conformitate cu obiectivele cincinalelor, cu visul ceaușist, ca România să ajungă prin forțe proprii la independența energetică. Aria publicistică a ziarului a devenit mai complexă. A venit timpul performanțelor din abatajele complex mecanizate, al randamentelor de 10-20 tone /post din marile frontale dotate cu utilaje moderne din import. Noile vremuri au ridicat probleme acute în fața colectivelor miniere, a specialiștilor. Erau problemele deloc simple ale modernizării tehnologiilor de extracție, adaptarea utilajelor noi la condițiile specifice ale zăcământului, exploatarea eficientă a dotării și asigurarea unei calități superioare cărbunelui pentru cocsificare.

Tematica ziarului, capul său de afiș a fost zi de zi producția, cărbunele, investițiile activitatea economică. Au fost și excepții. Și nu rare: articolele de propagandă editoriale consacrate directivelor partidului, congreselor și plenarelor CC, indicațiilor secretarului general. Ziarul a fost sufocat, mai ales de când i s-a redus formatul, de materialele oficiale venite prin Ager Pres obligatorii pentru toată presa, de celebrele „**vizite de lucru**” ale perechii prezidențiale. Tot obligatoriu a fost a doua zi, ca ziarul să publice ample ecouri elogioase, comentarii, scrisori de adeziune din partea diferitelor categorii de cititori pe marginea hotărârilor și indicațiilor „**celui mai iubit fiu al poporului**”, asortate cu angajamentele colectivelor de muncă de a le înfăptui. Culmea elogiilor și a adulațiilor au fost zilele aniversare și festivitățile la nivel central cu ocazia sărbătorilor oficiale, inclusiv zilele de naștere ale „**fiului iubit**” când cultul personalității, limbajul de lemn au atins stadiul grotescului. Efectul lor n-a fost însă pe măsura zelului propagandistic.

Pentru a răspunde cerințelor cititorilor, complexității vieții social-economice și culturale, fiecare din cele șase ediții săptămânale ale ziarului a avut o pagină tematică tradițională.

În afară de paginile de securitatea muncii și etică, ziarul a publicat paginile **DIALOG CETĂȚENESC, CULTURĂ – ARTĂ, SPORT-TURISIM, MAGAZIN**, precum și rubricile tot cu caracter social cetățenesc „**Estetica urbană**”, „**Politiia ne informează**” „**Din sălile de judecată**”, „**Corespondenții ne scriu**”, „**Cititorii au cuvântul**”, „**Note de Călătorie**” etc. Pentru reflectarea diversității vieții cotidiene, redacția s-a străduit să mențină un raport cu colaboratorii și corespondenții din toate domeniile. S-au organizat cu regularitate întâlniri, schimburi de opinii cu colaboratorii, corespondenții și cititorii, cerându-li-se opinia, sugestiile pentru lărgirea tematicii în reflectarea realităților Văii Jiului. Cu ajutorul colaboratorilor, corespondenților, ziarul a reușit să trateze și paleta largă a vieții cotidiene: probleme de sănătate, învățământ, timp liber, salubritatea cartierelor, serviciile publice, bazele de agrement, viața de familie. De fapt, nu a fost domeniu de interes public care să nu se fi aflat în atenția ziarului, urmărindu-se soluționarea stărilor negative.

Desigur au fost și subiecte **TABU**. A fost și cenzură. După desființarea instituției cenzurii s-a trecut la autocenzură. Redacțiile au primit caiete speciale cu interdicții temelor **tabu**. Despre lista de interdicții cu „**temele tabu**” toți redactorii au fost puși să semneze de luare la cunoștință.

Tot în ideea menținerii unei relații strânse cu realitățile complexe ale vieții de fiecare zi, în anii 70, redacția a încercat statornicirea unui dialog permanent cu specialiștii din domeniile: învățământului, culturii, artei, justiției. Au fost invitați în redacție cadre universitare, juriști, artiști plastici, medici, pentru a aborda probleme de mare actualitate din domeniul vieții publice, culturale, urbane, învățământului.

Discuțiile, sugestiile invitațiilor au fost de un real folos redacției în diversificarea tematicii ziarului..

O altă manifestare publică susținută anual de redacție a fost tradiționala competiție a sporturilor de iarnă „**CUPA STEAGUL ROȘU LA SCHI**”, mai ales pentru amatori. Competiția într-un sport cu vechi tradiții în Valea Jiului a atras anual pe părțile din Parâng și Straja sute de amatori de la vârsta cea mai fragedă la veterani din toate localitățile Văii Jiului, chiar și din alte centre. Pentru amplificarea turismului și a diferitelor sporturi de masă, ziarul a acordat spații largi în coloanele sale și competițiilor de fotbal, rugby, tradiționalelor concursuri de schi dotate cu „**Cupa Minerul**”, „**Cupa energeticianul**”, „**Cupa Veteranilor**”, atât la schi și turism , concursurilor de drumeții „**De treci codrii de aramă**”, „**Amicii Parângului**” etc.

Climatul muncii făcute cu seriozitate și pasiune nu a fost specific doar primilor ani de existență a ziarului. Spiritul de muncă bine făcută și-a pus amprenta și în anii ce au urmat, fiind nota dominantă a climatului redacțional. S-ar putea spune că tânărta echipă a ziarului a transplantat climatul tradițional al colectivelor minerești între pereții redacției. Așa s-a putut întâmpla pentru că în afară de tinerii condeieri Mihai Murgu, Modest Moraru, Ion Băieșu, Nicolae Țic, Vasile Clej, Constantin Magdalin, foștii muncitori trimiși din capitală să scrie de și pentru mineri, redacția a fost completată și de alți tineri recrutați din colectivele minelor. Foștii mineri Ion Mârza, Iosif Bălan, Constantin Moraru au adus cu ei în redacției spiritul tradițional al muncii tenace al solidarității din abataje. Că ziarul a avut greutate, că a fost cules manual, că plumbul din care se turnau plăcile pentru rotativă se topea la flacăra jetului de motorină într-un vas de oțel care se fisura mereu și ziarul trebuia tipărit în zori la Deva; că rotativa era o vechitură fabricată la Plauen în Germania cu peste un secol și ceva în urmă; că întârzia salariul redactorilor din lipsă de fonduri, toate

erau amănunte neesențiale. Esențial a fost ziarul, calitatea lui, maniera în care a redat dinamica vieții, înnoirile, mai ales pulsul producției și al șantierelor.

Anii au trecut. Dar climatul de muncă s-a menținut la aceeași cotă. În redacție au venit alți tineri, fie din Valea Jiului, fie din alte centre industriale, apoi, absolvenți ai diferitelor universități. Cu toții s-au integrat cu aceeași pasiune în viața redacției. Printre ei au fost: Cornel Armeanu, Ștefania Băltărețu Ion Branea, Dumitru Crișan, Mihai Ștefan, Irimie Străuț, Florica Man (Muștean), Doina Trif, Victor Fuleși, Toma Țâțârcă, Gheorghe Dumitrescu, Ioan Dubek Flaviu Istrate, Vasile Halibei, Margareta Lazăr (Mica), Ștefan Ekard. În anii ce au urmat redacția a fost completată exclusiv cu absolvenți de facultate. Au fost: Mihai Dumitrescu și Gheorghe Crețu, Simion Pop, Radu Sălăjan, Traian Muller (Morar) Ioan Mărginean, Constantin Pascu, Bujor Bogdan, Tiberiu Spătaru, Ionica Fieraru (Mustață), Anton Hofman. Alți redactori Ion Cioclei, Dumitru Gheonea, Ion Mustață, Constantin Cotoșpan, Ioan Dubek și-au completat ”din mers” studiile superioare și post universitare.

Pe lângă obligația de a-și îndeplini integral și la timp obligațiile redacționale riguros planificate și urmărite, a doua cerință capitală în fața membrilor colectivului a fost continua perfecționare a fiecăruia, prin completarea studiilor superioare sau/și postuniversitare. Au urmat apoi, diferitele cursuri de specializare, reciclare etc și desigur autoperfecționarea prin studiu și contactul permanent cu viața, cu instituțiile publice, organizațiile obștești și mai ales cu colectivele de muncă. La sfârșitul anilor 70 când a apărut Decretul Prezidențial care stipula obligația ca pentru profesarea ziaristicii toți lucrătorii din presă trebuie să fie licențiați și să obțină un atestat profesional, toți redactorii “**Steagului Roșu**”, cu două excepții, au obținut acest atestat emis de o comisie specială a Consiliului de Stat.

În ultimul deceniu al existenței “**Steagului Roșu**” redacția a avut în componență următorii redactori: Iosif Bălan, Ion Mustață, Simion Pop, Tiberiu Spătaru, Ioan Dubek, Dorin Gheța, Ion Vulpe, Teodor Rusu, Constantin Graure, Ion Liciu, Mircea Bujorescu, Ștefan Nemecek, Gheorghe Olteanu, Viorel Străuț, Constantin Iovănescu, Valeriu Coandrăș, Gheorghe Chirvasă.

De-a lungul celor cinci decenii de existență ziarul a avut următorii redactori șefi: Mihai Murgu., Constantin Magdalin, Ion Mârza, Iosif Bălan, Ion Branea, Nicolae Andronache, Simion Pop.

Pe parcursul sinuos al existenței sale de 50 de ani, ziarul a trăit multe evenimente. Redacția s-a confruntat nu cu puține disfuncționalități și metehne, animozități, generate de confruntări de caractere, de orgolii și vanități. Au existat în redacție și obediențe și obtuzități manifestate cu zel, nu a lipsit nici impostura, suficiența, ipocrizia, nici intriga și jocul de culise. Au fost reglate la timp și drastic, în maniera exigențelor timpului. Pe lângă împliniri și satisfacții redacția a trăit și tensiuni, servituțile timpului, a cunoscut și cutremure soldate în destituirii și retrogradări, chiar și cu scoateri din rândurile colectivului. Cu toate tributurile și servituțiile cărora trebuia să le facă față, cu toate rigorile impuse de autoritarismul totalitar, de chingile ideologizării, redacția a reușit să-și mențină autoexigența și puterea de a reflecta asupra propriilor neajunsuri, iar ziarul să-și mențină vigoarea, personalitatea.

„Straja” (2007)

După modelul publicației „Parâng” apărută în luna august, la începutul lunii septembrie 2007, deci nici după o lună, Dan Codrea editează periodicul „Straja”. Conținutul este în întregime dedicat promovării traseelor și informațiilor turistice din Munții Vâlcan. Tipărit de această dată în condiții grafice mai îngrijite, full color, în paginile 2,3 prezentând o

hartă detaliată a munților Vâlcan și a traseelor turistice din această zonă. Sunt reluate sfaturi pentru drumețiile pe cărări de munte. Este mediatizat modul în care poate fi contactat Serviciul Public Salvamont Lupeni. Sunt prezentate detaliat 3 dintre cele 25 de trasee turistice recomandate în Munții Vâlcan.

La fel ca periodicalul „Parâng” publicația poate fi considerată ca un real sprijin de informare a turiștilor care doresc să străbătă cărările montane din munții înconjurători Văii Jiului, și nu numai.

„STRĂMOȘUL DECEBAL”

(1934)

Organ săptămânal politic-cultural din județul Hunedoara. S-a vrut a fi „**amvonul de unde plugarii își vor putea spune necazurile**”, dar a avut o viață prea scurtă pentru a-și împlini dorința.

„STUDII ȘTIINȚIFICE”

(1910-1911)

Apare la Orăștie în anul 1910 întregind peisajul producțiilor jurnalistice ale vremii. Așa cum reiese și din titlu, are o **orientare specifică** pentru mediatizarea studiilor și descoperirilor din diferite domenii ale științei. Apariția publicației la Orăștie este nemijlocit legată de activitatea lui Gavril Todica, despre care „**Revista Transilvania**” scria că se făcuse „**cunoscut ca unul dintre puținii noștrii cultivatori zeloși ai științelor, cu deosebit acelor astronomice și matematice și totodată ca scriitor priceput, pentru răspândirea cunoștințelor științifice în cercuri mai largi ale poporului**”.

Revista s-a arătat preocupată de soarta economică a României în urma convenției comerciale defavorabile semnată cu Austro-Ungaria. A militat pentru dezvoltarea învățământului economic românesc. „**Adevărata cultură a unui popor – scria Gavril Todica – nu se poate înfiripa numai cu literatură frumoasă, fără temeiul solid al științelor care transformă suprafața globului și condițiile de existență ale omenirii.**”

„STUPĂRITUL” **(1923-1925)**

Publicație lunară de apicultură, ce aduce **„instrucțiuni folositoare pentru tot omul”**. A vrut să contribuie la **„răspândirea și propagarea cunoștințelor stupăritului ca el să devie un izvor de câștig și existență, iar în locurile prielnice un izvor de adevărată fericire și bogăție”**. E redactată la Vaidei (plasa Orăștie) și tipărită la Alba Iulia. Publicația s-a dovedit a fi deosebit de utilă apicultorilor fiind redactată de un colectiv cu experiență în domeniu care și-a atras spre colaborare specialiști din multe zone din țară unde „albinăritul” constituia o preocupare nu numai plăcută ci și rentabilă din punct de vedere economic.

„STUPARUL ROMÂN” **(1926)**

Revistă mensuală pentru răspândirea cunoștințelor albinăritului rațional. A apărut la Vaidei (plasa Orăștie) pentru a duce mai departe ideile **„Stupăritul”**-ui, revistă a cărei activitate a încetat din lipsa sprijinului material.

„SUPERLATIVE”

(2005)

Revistă de cultură și divertisment al Liceului Teoretic Mihai Eminescu Petroșani. Apare în anul 2005. Redactori șefi: Bîrsoianu Andra, Marcu Mariana. Prof. coordonator: Gilbert Danciu. La acest liceu mai apar revistele „Pribos”(biologie), „Aperion” (chimie) „Palimpsest” (istorie și științe socio-umane). Revistele sunt editate de elevii liceului și coordonate de profesorii de specialitate. După profilul declarat, revistele abordează tematici specifice. Pe lângă articolele de specialitate, revista prezintă aspecte legate de activitatea școlară acțiunile culturale și sportive ale elevilor școlii, creații literare și poezie.

„SZÁSZVÁROS”

(Orăștie)

1912)

Este una dintre primele ziare din ținuturile Hunedoarei în limba maghiară. Traducerea în română înseamnă „Orăștie”. A apărut în anul 1896, încetându-și apariția în 1912 din motive pe care nu le-am putut afla precis.

Din 1911 devine săptămânal social-economic-cultural. A fost una dintre publicațiile importante ale vremii, apărând

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

într-un tiraj bun, fapt ce reflecta conturarea unei comunități maghiare stabile și bine organizate în zonă.

„SZÁSZVÁROS ES VIDEKE” (Orăștia și împrejurimile) (1918-1928)

A apărut în limba maghiară între 1918-1928. A fost un ziar politic și social- cultural care s-a impus pe piață destul de repede prin conținutul și seriozitatea articolelor publicate, înlocuind alte titluri care din diverse motive și-au încetat apariția.

„SZINHÁZI UJSÁG” (Ziarul Teatrelor) (1921)

Apare la Petroșani. A fost o publicație culturală care a mediatizat în primul rând programul spectacolelor și a

premierelor teatrale. A prezentat conținutul pieselor de teatru, persoana și personalitatea actorilor din Valea Jiului și a aceluia care s-au aflat în turneu în localitățile minerești.

„SZINPAD” (1914)

Apare la Petroșani în anul 1914. A fost unul dintre primele publicații culturale din zona Văii Jiului, orientată tematic spre prezentarea spectacolelor și a pieselor de teatru montate și prezentate pe scenele cluburilor și cazinourilor existente de-a lungul Jiului de la est la vest, la Lupeni, Vulcan, Petroșani și Petrila.

„7 ZILE HUNEDORENE” (2007)

Numărul 0, anul 1, al ziarului cu apariție săptămânală este 13 aprilie 2007. „7 Zile Hunedorene” completează

peisajul publicistic al presei hunedorene și așa suprasaturat de săptămânale și cotidiene, atât în Valea Jiului cât și Deva. Editorii ziarului și-au propus să scoată pe piață un ziar cu difuzare județeană și o ediție specială de Valea Jiului. Caseta redacțională consemnează colectivul cu care s-a plecat la drum: redactor șef Ștefan CIOCAN, secretar general de redacție Bogdan BARBU, redactori Tiberiu BISTREAN, Mircea MIHULEȚ, Cătălin NOVAC, Mihaela POPA, Călin HODOR, editorialist Laurențiu MIHU, editare computerizată Carmen BUZAN, Ștefan BUZAN, fotoreporter Andrei CULDA, distribuție Ionel ȘUTA, coordonator ediție regională Valea Jiului Tiberiu VINȚAN. Locația redacției este în Deva. Ziarul apare în 24 de pagini, format A3, cu 6 pagini policromie. Tiparul este executat la Tipografia GraphoTipex Deva. Titlurile primelor două numere prezintă cititorilor un ziar cu o tematică diversă din toate domeniile de activitate: social, politic, economic, învățământ, jurnalist de investigație, sport, turism, divertisment, horoscop, telefoane utile, programe de televiziune, publicitate, sfaturi utile, etc. Consemnăm câteva dintre titlurile principale: **„Deplasările șefilor din CNH au fost date la iveală”**, **„BANI PUBLICI CHELTUIȚI PE DRUMURI ÎN ZADAR”**, **„Radiografia unui divorț din nepotrivire de caracter”**, **„Vaida versus Cazacu”**, **„CURSĂ ÎN DOI PENTRU ȘEFIA PSD HUNEDOARA”**, **„Un obicei creștin care tinde să se înrădăcineze – GOLGOTA DE PE MUNTELE STRAJA”**, **„Consiliul județean infestat cu persoane dubioase – AFACERI CU IZ PENAL SUB OBLĂDUIREA AUTORITĂȚILOR”**; **„Băieții deștepți care ne conduc”**; **„Ecologiștii de la Greenpeace pun DRUMUL LUI BĂSESCU SUB SEMNUL INCERTITUDINII”**, **„Nu e om ca PRM-istul, dar nici fraier ca rugbistul”**, **„Banii pentru Petroșani au început să sosească”**, **„Jian Beniamin un asasin plătit de comuniști”**, **„Lampa lui Lenin continuă să ardă Retezatul”**, **„Noi fabrici**

și uzine în loc de mine” „Mircia Muntean e noul războinic al luminii”, „Afacerea struțul – un gigant cu picioare de lut”, „Nemții și italienii înnebuniți după căruțe în miniatură”.

„ȘCOALA NOASTRĂ”

(1921-1928)

Revistă școlară a Școlii primare de stat din Petrița-Lonea (actualmente Școala Generală „Ana Coida”). A apărut în septembrie 1921. Au apărut 5 numere până în 1928 în manuscris. Fondator Gheorghe Ittu, învățător gradul I. Nr. 6 al revistei școlare a apărut în 15 septembrie 2001, responsabil revistă fiind prof. Mihai Niculescu – directorul școlii.

„ȘOBOLANII”

(1926-1927)

A apărut în anul 1926 fără o periodicitate bine stabilită. Articolele și materialele publicate aveau un profund caracter satiric. Primul număr a apărut cu prilejul alegerilor de deputați din acel an. Redactarea materialelor era făcută într-un mod original, utilizând un permanent dialog între „Bostan și

Pepene” care sugerau simbolic partidele politice candidate. Este editată la Orăștie, deși în manșeta foii redacția figurează în localitatea Valeaiepii, având ca redactor șef pe **dr. Dăcubardaînună**.

„THALIA”

(1988)

Revistă de popularizare a activității Teatrului de Stat „**Valea Jiului**” – Petroșani. Apare în 1988. Redactor coordonator: Dumitru Velea. Director teatru: prof. Cornelia Stănescu. Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii” București.

„THALIA ROMÂNĂ LA ALBA IULIA”

(1909)

Foaie ocazională, editată cu prilejul Adunării generale a Societății pentru fond de teatru român. Număr unic, apărut la tipografia foii „Libertatea” din Orăștie.

„TIMPUL DE VALEA JIULUI” (1990)

Ziar independent, **hebdomadard de opinie, informație, știință și cultură**. A apărut în 12 iunie 1990 la Petroșani. Director fondator: Constantin Iovănescu.

După cum afirmă Iovănescu titlul ziarului se datorează **celui mai mare jurnalist al tuturor timpurilor**, cum personal îl consideră pe Eminescu, pe care l-a descoperit mai întâi ca ziarist, apoi ca poet.

Editorul publicației explică în prima pagină a primului număr: **“De ce TIMPUL?”**

“Spuneți-mi câte ziare apar într-o țară și vă voi spune gradul de civilizație la care a ajuns – scria în 1883 Edoard Rene de Laboulay, publicistul francez care credea în marea putere a presei. Oare, această apreciere să fi stat la baza masivei infuzii de publicații – peste 1000 – apărute în ultimele luni? Că despre un asemenea salt făcut de civilizația românească, într-un răstimp atât de scurt, nu poate fi vorba. Poate, cel mult, o fi vorba de astâmpărarea setei de informație, atât de manifestă până la 22 decembrie 1989.

TIMPUL de Valea Jiului nu este nici *Times*-ul britanic, nici *New York Times*-ul american, dar nici *Timpul*

bucureștean căruia Luceafărul poeziei românești i-a dat strălucirea geniului său. Nu este. Nu neapărat pentru faptul că acestea, ca dealtfel toate publicațiile cu denumirea Timpul, au aparținut sau au fost editate de partidele conservatoare. Din acest punct de vedere, *Timpul de Valea Jiului* nu are și nu va avea sperăm nici o culoare politică. Este un hebdomadur, deci o publicație săptămânală de opinie, informație, știință și cultură. Deocandată, pentru că, în timp, poate deveni un bisăptămânal și dorește sau de ce nu un cotidian de mare tiraj și de... mare curaj. Pentru început, preocuparea redactorilor săi este de a-l face citit, căutat de cititori, un ziar de calitate în care fiecare locuitor al Văii Jiului și nu numai, să găsească informația pe care o caută. Obiectivele sunt ambițioase, să recunoaștem. Timpul însă va da trăinicie și longevitate *TIMPUL-ului de Valea Jiului*, noi îl oferim, iar dumneavoastră cititorii, după ce îl veți citi vă veți convinge.

Și, totuși de ce *TIMPUL*? Pentru că și Valea Jiului, aidoma întregii României renăscute după Revoluția din decembrie 1989, are un Timp al său, un timp care trebuie să-l trăiască în libertate și democrație, un timp în care să șteargă orice diferențe față de alte zone cu pretenții ale țării. Și oamenii acestor locuri sunt egali cu toți românii. Iar greutatea și complexitatea muncii lor trebuie să fie răsplătită. Pentru aceasta va milita în primul rând ziarul nostru.

Dacă prestigiul ziarului se va apropia măcar de a celorlalte *TIMP*-uri, toată lumea va fi în câștig. Deci, pur și simplu, *TIMPUL de Valea Jiului*. Un ziar care vă aparține. Citiți-l.”

Cu toată strădania editorului “*Timpul*” n-a rezistat decât 7 numere și un supliment de vacanță.

Ziarul a făcut parte din **colecția publicistică** a perioadei respective cu particularitatea că a fost editat de un jurnalist

calificat desprins din colectivul fostului ziar “**Steagul roșu**” – “**Zori Noi**”. La fel ca și celelalte publicații a abordat o tematică gen **de toate despre toți** și la fel ca majoritatea titlurilor a avut o existență de scurtă durată, din cauza lipsei de forță jurnalistică și a derulării unei activități economice eficiente care să permită susținerea materială a editării și tipăririi ziarului.

„TIMPUL de Valea Jiului” **(1994)**

Publicație - supliment, apărut în 1994, la Petroșani. Redactor șef: Constantin Iovănescu. S-a dorit a fi suplimentul estival al ziarului „**Timpul de Valea Jiului**”. A apărut în 8 pagini, cu prețul de 5 lei. Conținutul cuprindea informații estivale, modalități de petrecere a concediului, multe careuri de cuvinte încrucișate și integrame, fotografii artistice și caricaturi. A fost tipărit în tiraje care au depășit cifra de 5.000 reușind vânzarea și în stațiuni de pe litoralul românesc.

„TÎNĂRUL CONSTRUCTOR” **(1951-1953)**

Ediție a „**Scînteii Tineretului**” pentru șantierul uzinei cocso-chimice din Hunedoara. A fost gazeta brigadierilor veniți la Hunedoara din toate colțurile țării pentru a pune piloni trainici la edificiul industrial al țării. A făcut parte din publicațiile gândite și editate în spiritul educării communist-revoluționare a tineretului pentru mobilizarea acestora în vederea realizării **mărețelor obiective** gândite în cadrul programelor Partidului Comunist.

Făcând excepție de la conținutul textelor, din punct de vedere jurnalistic **“Tânărul Constructor”** era bine realizat, cu o grafică reușită și un tipar curat.

„TÎNĂRUL MINER” **(1951-1953)**

Ediție pentru Valea Jiului a ziarului „**Scînteia Tineretului**” din București. A apărut la Petroșani în anul 1951 cu o frecvență bisăptămânală. În redacția „**Tânărul miner**” s-au lansat condeie de prestigiu în publicistica românească – Ion Băieșu, Vasile Nicorovici, Petre Dragu, Nicolae Tic, Mihai Caranfil și alții.

A fost o publicație reușită, cu un impact de masă nu numai în rândul tineretului ci și a tuturor celorlalte categorii de locuitori din zonă. Fiind gândit și scris de un colectiv compus din persoane cu talent scriitoricesc și gazetăresc „**Tînărul Miner**” rămâne în peisajul publicistic hunedorean ca o publicație model deși s-a dorit a fi un **organ de propagandă**, de educație în spirit comunist, mai cu seamă în rândul tineretului minier.

„TÎNĂRUL MUNCITOR” **(1953-1954)**

Organ al comitetului UTM Hunedoara. A fost o publicație de propagandă și educație adresată tinerilor hunedoreni. Erau promovate inițiative prin care tineretul hunedorean era chemat la susținerea unor acțiuni patriotice, proiecte și programe care se doreau materializate prin muncă patriotică în cadrul unor șantiere ale tineretului. Ample spații din paginile ziarului erau ocupate cu articole vizând educarea tineretului în spirit revoluționar, communist, conform programelor adoptate la Congresele Partidului Comunist Român.

„TOVĂRĂȘIA”

(1906-1911)

Apare între anii 1906-1911. Între anii 1919-1927 reapare cu titlul Plugarul Luminat. Revista a apărut din necesitatea promovării mai insistente a ideilor cooperării în rândurile poporului român, mai cu seamă a țărănimii. Primul număr este tipărit la data de 1 ianuarie 1906, la Hunedoara, din inițiativa lui Vasile C. Osvadă. Dificultățile financiare duc destul de repede la încetarea apariției în luna iulie 1906. Își va relua apariția la Orăștie ca adaos al ziarului Libertatea al părintelui Moța, începând cu 11 septembrie 1906.

“**Tovărășia**” publica cele mai de seamă povețe practice date de știință pentru plugari și meseriași. „**Tovărășia**” a fost o „**foaie povătuitoare la formarea și conducerea însoțirilor economice, cum și pentru agricultură, meserii și negoț**”. A susținut, prin exemple convingătoare, acțiunea cooperatistă, făcând o bună propagandă ideilor de însoțire.

„ȚĂRĂNIMEA” (1926-1929)

A apărut ca Organ al Partidului Național Țărănesc din județul Hunedoara, la Deva în anul 1926. Ziarul a reușit să susțină organizația prin articole elogioase la adresa acesteia, declarând că e singura care își ține făgăduielile față de țărănime. În campaniile electorale s-a dovedit a fi un susținător fervent al acțiunilor organizate. A avut o bună receptivitate în spațiul hunedorean, fiind de fapt la acea vreme singura publicație cu o orientare național-țărănească.

„UNDA DE ȘOC” (1994)

Publicație independentă – particulară, săptămânală, apărută la 1 aprilie 1994, la Petroșani. Redactor șef: Mircea

Bujorescu. Editor SC “UNDA DE ȘOC” PRESS COMSERV SRL. Culegere și tehnoredactare computerizată SC SIGMA PLUS Deva. Tiparul: Imprimeria Gutenberg SA Deva. Mircea Bujorescu împreună cu alți 6 colegi din redacția cotidianului „**Matinal**” - Tiberiu Vințan, Ștefan Cimpoi, Sorin Oprea, Vali Locota, Paul Niculescu, Gheorghe Olteanu – pun bazele ziarului „**Unda de șoc**”, prima publicație particulară de anchetă și scandal din județul Hunedoara.

În articolul “**În loc de cuvânt înainte**” publicat pe prima pagină, în primul număr, aflăm direcția “**UNDEI de ȘOC**”:

“**Într-o lume de șocuri, într-o lume de jocuri (dintre care jocul cu moartea este cel mai în vogă) imaginea morilor de vânt a rămas, din păcate, singura realitate palpabilă.**

Într-o epocă a dezinformării, a diversiuilor și a sfidării generale, implementată brusc după o epocă de aur, supraviețuirea a devenit un balet trist pe o sârmă incandescentă. Care poate, oricând să cedeze. Pe sârmă suntem noi, cei nouăzeci la sută aflați la

limita inferioară a supraviețuirii. Exact ca în orice răsturnare totală, și în aceasta, a valorilor, spectatorii sunt mai puțini. Sunt restul de zece la sută, îmbruiți, parveniți (cel mai adesea reveniți) pitiți cu stângăcie în umbra tragediei noastre colective, poate chiar naționale.

Ne-au trebuit patru ani să ne dăm seama de ce avem nevoie. E mult, e puțin? În tumultul vieții cotidiene uităm pentru ce trăim. Chiar așa, pentru ce trăim?

După ce au intrat tancurile rusești în România,

poporul acesta blând și bun privea cerul, sperând să vină americanii. Într-un decembrie 89 cu sânge și revoluționari (care se făceau că lucrează) același popor – îndoctrinate până la îndobitocire – a crezut că l-a apucat pe Dumnezeu de picior. A crezut doar. N-a fost să fie! Pentru că, așa cum afirma Nietzsche, *DUMNEZEU A MURIT*.

Iată de ce credem că, împotriva tuturor șocurilor, singurul răspuns antidot nu poate fi decât ȘOCUL. Știm că *unda* nu va ocoli nici structurile puterii, nici sus pușii vremii, nici pricopsiții peste noapte, nici lingăii, nici lașii, nici răii, nici pe cei care-I apără, nici pe cei care-I încurajează. Suntem siguri că glasul nostru se va face ecoul a zeci de mii de dureri înăbușite, iar cuvântul tipărit se vrea detonatorul exploziei care-i va spulbera pe cei care deși nu pot, să ne amărăscă zilele și să ne ia până și dramul de libertate lăsat de Dumnezeu.

Aceasta este profesiunea noastră de credință și nu ne vom abate de la ea.”

Titlurile articolelor publicate erau incitante, îndemnând la lectură: “**Directorul general Blaj trage plasă la privatizați**” semnează Tiberiu Vințan, “**Dumnezeu are relații cu lele Sava**” semnează Vali Locotă și Gheorghe Olteanu, “**Cartitas cu vată-n nas - depunătorii au toate șansele să-și recupereze banii la... Paștele Cailor**” semnează Mircea Bujorescu, “**La o cană cu vin cu Tatiana Stepa Filipoiu**” semnează Tiberiu Vințan, “**Ilonka! Rujează-te, spreiază-te că ne mai ciocănim odată**” semnează Ouăle Nărăvașe, “**Apă infestată cu reziduri de la canalizare**” semnează Gheorghe Olteanu și Vali Locotă, “**Omul dracului în Casa Popii**” semnează Fundătura Brambach, “**Patru tineri și-au pierdut viața**” semnează Gheorghe Olteanu și Vali Locotă, “**O familie din Petrila formată din 14 suflete locuiește în cimitir**”, “**Taurul comunal al Vulcanului este o fată de 18 ani**”, “**Interviu din morgă cu un om care n-a vorbit niciodată**”,

“Legătura dintre Miron Cozma, gâtul ghitarei și regina Olaru”, “Specialistul casei despre riscul perversiunilor sexuale”, “Bodiș Francisc a murit cu capul pe o jumătate de million”, “Tăiat împrejur pentru 10.000 \$”.

Ziarul a avut un demaraj bun, articolele publicate având o priză deosebită la publicul din zonă, fiind bine gândite și scrise de tineri care își începuseră activitatea jurnalistică cu mai mult timp în urmă, deci cu ceva experiență. În anii care au urmat ziarul a parcurs o traiectorie sinuoasă, atât din punct de vedere editorial cât și al componenței colectivului de redacție.

În prezent, august 2007 cade în ridicol, fiind editată de un P.F., într-un limbaj de mahala și cu o grafică medievală, de către Gheorghe Olteanu.

„UNIVERSUL FAMILIEI”

(1990)

O publicație particulară pentru familie. A apărut în 11 martie 1990 la Petroșani. Motto-ul din capul ziarului preciza: **NICĂIERI NU POATE FI OMUL MAI FERICIT CA ÎN SÂNUL FAMILIEI.** (proverb românesc).

Director al publicației era Valeriu Coandrăș. Redactor șef: Dumitru Dem Ionașcu. Secretar general de redacție: Petre Bălan, redactori Lucia Stan, Dorel Neamțu, Ioan Almășan, Constantin Mateescu, Tiberiu Svoboda. Fotoreporter: Adrian Popa și Tiberiu Ulman. Stenodactilografă: Angelica Istudor. Tehnoredactor: Mariana Străuț. Adresa redacției era în Petroșani, str. Crângului nr. 4/5. Tiparul a fost executat la Tipografia Tg. Jiu cu sprijinul unei persoane deosebite, Constantin Rovinaru.

În primul număr, editorialistul sub inițialele redacției „UF” vorbește despre marea familie care este România. Ziarul se dorea a fi o lume deschisă familiei, a marii familii a județului Hunedoara. Scriitorul Dumitru Dem Ionașcu, membru al Uniunii Scriitorilor din România, autor a 13 cărți de poezie și proză, descrie starea de primăvară a Văii Jiului, a familiilor minerilor care scot la lumina zilei din adâncul pământului aurul negru, simbol al vieții pe aceste meleaguri.

Valeriu Coandrăș, inițiatorul acestui demers jurnalistic, directorul publicației, lucra în domeniul presei încă de la vârsta de 19 ani.

Apariția ziarului este salutată de scriitorul **Augustin Buzura** (numărul 8 din iulie 1990): „**Universul Familiei este un ziar de bune intenții sociale. El stăruie într-un demers de suflet și minte. El este un depozit de trăire, de viață înaltă, cu atât de largă generozitate susținut de oameni de bună simțire românească și cultură din Valea Jiului. Fără Universul Familiei, unic în felul lui, oameni locului ar fi mai săraci spirituali, mai izolați, mai lipsiți de posibilitatea de a privi lumea dincolo de ea**”. Reflecții asupra ziarului consemnează în nr. 9 (iulie 1990) și Laurențiu Cerneț, mai apoi scriitorii George Țârnea și Irimie Străuț. Ziarul al cărui tiraj maxim a fost de 13.000 de exemplare, difuzat în județul Hunedoara a apărut săptămânal până la sfârșitul anului 1991. În conținutul paginilor cititorii puteau găsi articole, informații,

interviuri, cuprinzând ca tematică toate sferele vieții familiale, adresându-se tinerilor, vârstnicilor, bărbaților, femeilor, copiilor, deopotrivă tuturor locuitorilor județului Hunedoara, indiferent de vârstă și naționalitate, orientare politică sau religioasă. Au fost abordate cu consecvență toate genurile publicistice: reportaj, notă, fabulă, interviu, articol, caricatură, jocuri distractive, anchete sociale etc. O analiză atentă a colecției scoate în evidență numele celor care au semnat materialele publicate pe genuri publicistice: ● reportaje, anchete, articole culturale și istorice - Dumitru Dem Ionașcu ● satiră, cronici rimate – Mircea Andraș, ● curiozități, anecdote – ing. Ilie Breben, ● filatelie – Tiberiu Svoboda ● sport – Eugen Popa, Cosntantin Mateescu, Dorel Neamțu, ● note, editoriale – ing. Petre Bălan, ● desene, grafică – prof. Robert Hummel, 1 poezie – Marian Boboc, Gheorghe Niculescu, Ion Chiraș, Maria Dincă, ● fotografie, grafică – Adrian Popa, ● jocuri distractive – ing. Miron Horga, ● epigrame – Stelian Ologu, Nicolae Ienulescu 1 nouăți editoriale – Lucia Stan, trasee turistice – prof. Mircea Ardeiu, ● modă - Rada Bărnăușiu, ● videofilm – Nicoleta Valcoan, ● muzică – Alice Coandă, 1 glume – Ioan Almășan, ● note satirice – Pompiliu Comșa, ● top muzical – Norbert Coandă, ● reportaje – Ștefan Naghi, ● note, reportaje – Iulian Iordache, Laurențiu Gal, ● proză – Ion Săsăran, ● critică literară – Manole Popescu, ● Curier Juridic – jr. Ilie Șerban, ● desen – Pavel Benghe, ● analiză politico-economică – prof. Victor Iațenco, ● debut în proză și poezie – Ecaterina Birău, Elena Cantemir, Eugen Coifan, ● curiozități – Nicu Zbucă, ● Pamflet, teatru - actor Costin Iliescu, ● serial S.F - Andrușca Vătu.

Încetarea apariției publicației s-a dotarat în primul rând plecării în neființă a scriitorului și omului Dumitru Dem Ionașcu, o personalitate a scrisului de pe aceste meleaguri jiene, dar și din alte cauze. După sistarea apariției

„Universului Familiei“, redacția a mai scos pe piață, pentru o scurtă perioadă, SUPLEMENT „UF”.

„URICANI” (2005)

A apărut în anul 2005 ca supliment al revistei „**Afaceri în Valea Jiului**” dedicat orașului Uricani, în 8 pagini, A4. Editarea publicației s-a făcut cu sprijinul permanent al Administrației publice Locale a Orașului Uricani. Fondator Dănuț Buhăescu. Editor Tiberiu Vințan. Deși tipărit alb-negru, grafica plăcută și tiparul de calitate au făcut ca revista să fie o reușită jurnalistică cu un conținut divers. Reproducem câteva titluri: „**Reconsiderarea tradițiilor locale – una din prioritățile administrației locale de la Uricani**”, „**Ne pasă de toți oamenii Uricaniului**”, „**Tunarul litoral, invită minerii gratis la mare**”, „**La Uricani s-a deschis o unitate alimentară sub marca unui nume respectabil: BRAICU**”, „**Minerii de la Uricani alături de sinistrații din Timiș**”, „**Ne străduim ca, la Uricani, să transformăm imposibilul în realitate**”; „**Corneliu Braia și Dănuț Buhăescu fac parte din Consiliul Național al Partidului Conservator**”, „**Redescoperirea**

momârlanilor”, „Consilierii din Uricani sunt mereu aproape de problemele locuitorilor orașului”.

Publicația continuă să apară, fiind un instrument mediatic deosebit de util pentru executivul Primăriei Orașului Uricani și Consiliul Local în vederea informării operative a cetățenilor cu privire la activitatea și acțiunile gândite și aflate în derulare.

„UZINA NOASTRĂ” (1951-1962)

Apare în anul 1951 ca organ al comitetului raional PMR și al Sfatului Popular Hunedoara. Face parte din setul de publicații cu adresabilitate directă tineretului hunedorean, minerilor din Valea Jiului, constructorilor din localitățile hunedorene și sigur, a ziarelor de propagandă editate în localitățile importante ale județului Hunedoara ca Deva, Orăștie, Petroșani.

„VALEA JIULUI” (1930-1931)

“VALEA JIULUI” a apărut la 16 octombrie 1930 la Petroșani, cu subtitlul “**Organ săptămânal, politic, de cultură și informațiuni**” avându-l ca redactor responsabil pe dr. V. Merza. Ziarul posedă un articol program, semnat de I. Niciu, din care spicuiem: “**În această regiune e mai necesar decât**

oriunde să se creeze condițiuni omenești pentru muncă, fiindcă nu este trai mai greu decât al muncitorului miner de aici. Sufletului necăjit al acestui miner vrem să-i venim în ajutor. Vrem să-i arătăm cât greșesc toți aceia care văd în el numai un rob bun de exploatat, fără să se mai gândească la faptul că sub carnea frământată de muncă și înegrită de cărbune există și o minte și o inimă simțitoare, care așteaptă considerație omenească și respect. Vrem ca el să fie considerat cetățean al țării și apărât de legile ei. Vom urmări abuzurile și le vom da în vileag. Oriunde se răsfășă nedreptatea vom căuta să pătrundem și să îndreptăm... **Ținta noastră este trezirea conștiinței cetățenești**".

Redactorii și colaboratorii ziarului scriu despre reforma agrară în Valea Jiului, despre reducerile bugetare, fiscalitatea excesivă, sabotarea contractelor de muncă, recensământul, lupta împotriva sifilisului, robia bancară, ruperea frontului speculei, legile administrative, concedierile, criza economică etc. Ziarul a deschis o rubrică specială intitulată "**Tribuna muncitorească**", în cadrul căreia sunt dezbătute și analizate mai toate problemele de mai sus, insistându-se și asupra puținelor rezolvări locale (Școala de ajutor din Valea Jiului), asupra nemulțumirilor legate de schimbările de administrație (se discută trecea Văii Jiului la Gorj) sau cu privire la mișcările și congresele cu caracter sindical. Sub raport cultural, gazeta salută apariția la Hunedoara a revistei "**Plaiuri hunedorene**", se ocupă de Șezătorile Astei de la Petroșani și marchează „**Entuziasta sărbătorire a dlui N. Iorga la Petroșani**” (nr. 20/1930). Printre semnatarii din paginile publicației o înregistrăm pe aceea a lui Cezar Petrescu cu care scrie despre „**Tragedia lui Panait Istrati**”, cu inițialele de C. P. apărând și alte articole care s-ar putea să-i aparțină („**Hienele regimului**” nr. 6/1930, de exemplu). Un activ colaborator al ziarului este dr. E. Boeriu, care scrie despre „**Problemele din Valea Jiului**”, într-un serial în care se referă la șomaj, înființarea unei

secții de Tribunal la Petroșani, la nevoile cetățenești și forța de muncă, de la nr. 6 el devenind și redactor responsabil. Alături de el mai semnează P. Vifor, nume întâlnit și cu alte prilejuri, ziarul oferind și un larg spațiu rubricilor de diverse, de licitații și altele.

„VALEA JIULUI”

(1990)

Poate fi considerat primul ziar liber apărut în Valea Jiului după oficiosul „**Steagul Roșu**” transformat în „**Zori Noi**”. Este redactat, paginat și tipărit de un grup de tipografi de la Tipografia Petroșani, secție a Tipografiei din Deva.

Tematica abordată prezenta o multitudine de acțiuni locale ale organismelor politice și ale administrației locale mai mult sau mai puțin legal constituite, a mitingurilor și acțiunilor populației, multe informații de interes general, activități sportive, acțiuni culturale. Primul număr a apărut la 12 februarie 1990, ca publicație liberă săptămânală, la prețul de 1,50 lei. Din colectivul de redacție au făcut parte: Nicu Trăistaru, Alexandru Leșe, Gheorghe Cășlariu, Emil Demian, Lascu Stoica, Traian Boța. Au mai colaborat: Dumitru Velea,

Dumitru Goanță, Ilie Breben, Valeriu Butulescu, Genu Tuțu și Traian Băcilă. Tiparul a fost executat la Tipografia Petroșani.

Direcția editorială a ziarului era explicată în articolul „**Noi scriem, Noi tipărim**”, publicat sub titlul din primul număr:

„Crede-ți, nu crede-ți, asta este! Aceștia sîntem și asta vrem să facem, începînd de azi și pînă mîine! De fapt, mîine poate fi și azi. Asta depinde numai de dumneavoastră, cititorii noștri și de celelalte ziare la care redactorii sînt oameni *cu școli înalte* și ne lasă în pace. Noi nu avem nimic cu nimeni și dorim ca nimeni să nu aibă nimic cu noi [...]

Dumneavoastră, stimați cititori, nu știți și nici nu aveți de unde ști ce însemnă cenzura. Să vă spunem? Poate într-un material viitor, dacă veți fi de acord, dar am simțit-o pe pielea noastră, dublată, întreită, acum *Dumnezeu să ne ajute* și să scriem singuri, fără indicații prețioase, nici măcar de la vecinii noștri, foști redactori ai ziarului *Steagul roșu*. Parcă nici roșu nu-mi vine să mai scriu cînd mă gîndesc la culoarea carnetelor de partid, dar... Ah, să nu uităm roșul, roșul curat este culoarea sîngelui vărsat de tinerii din Timișoara, București, Sibiu, Arad... și enumerarea poate continua. Dar ce a fost a fost. *Dumnezeu să-i ierte și fie-le țărîna ușoară EROILOR noștri!* Acum, noi trebuie să-i slăvim. Dar cum! Să muncim cinstit, să facem ceea ce niciodată n-am făcut. Să apărăm Democrația, Cinstea, Demnitatea și Libertatea. Noi, tipografii, tipărim și acum *cuvinte încrucișate* în *n* ziare, chiar centrale. Unele și-au schimbat părul dar au uitat principalul: năravul. Nu facem critică (nu avem nici un drept și nici nu vrem acest drept!) la nici un ziar, și nici aluzie, dar care se simte cu *musca pe căciulă* nene, să renunțe. Am putea critica cu nominalizare TVRL, care începe cîte o masă rotundă (e bună și ea) și uită să mai dea muzică populară ca să mai uite omul de necazuri. Deci, azi, *VALEA JIULUI* publicație liberă săptămînală realizată de

un grup de *ziariști*, tipografi, își începe activitatea. Să-i urăm succes, iar cititorilor, s-o citească cu drag!”

Cu tot entuziamul începutului și succesul de piață, cu toate facilitățile generate de executarea tiparului fără probleme, ziarul rezită doar până în vară (1990) încetându-și apariția, ca multe alte titluri, din motive organizatorice și economice.

„VALEA JIULUI” (2000)

Săptămânal de informații, anchete și atitudine. Primul număr apare în luna martie 2000, la Petroșani. Ziarul apare în 8 pagini cu paginile 1,4,5 și 8 în policromie. Conform casetei redacționale din nr. 25, apărut la 21 septembrie 2000, echipa de realizatori este compusă din: director - Cosmin Barbu; redactor șef - Andrei Vlad; investigații-modern - Antonina Tomiuc; economic-social - Liviu Tomiuc; fapt divers - Andrei Dumitru; anchete - Ovidiu Tudoran; colaboratori Liviu Pîrțac și Robert Hummel; tehnoredactare - Ariel Latkulik; Colectivului ziarului se vor mai alătura Angella Dumitrașcu, Vlad Reghina și Vasile Beldie. Publicația tratează o multitudine de teme din realitatea Văii Jiului cu un profund spirit critic jurnalistic.

Pe prima pagină a numărului 25 al ziarului, într-un comunicat de presă, se precizează: „Începând de joi, 21 septembrie, săptămânalul *SCANDAL ÎN VALEA JIULUI* își va schimba denumirea devenind *VALEA JIULUI*. Totodată publicația își va schimba și profilul, săptămânalul de scandal fiind înlocuit cu cel de informație brută și anchete din toate domeniile. Considerăm că numeroasele publicații, așa zise de scandal, apărute în Valea Jiului după vara anului 1999 nu reprezintă decât o butaforie a presei. Nu mai dorim ca săptămânalul pe care îl edităm să fie confundat cu subiectivismul, instrumentele de șantaj și jocurile politico-economice din mass-media zonei. Valea Jiului va păstra însă dezvăluirile șocante și bombele de presă...”

Ziarul preia de la „Scandal în Valea Jiului” care a fost gândit și scris aproximativ de același colectiv, atât stilul cât și tonul agresiv cu care s-a consacrat în perioada anterioară. Reproducem câteva titluri reprezentative: „Impostorul Costel Avram și-a falsificat cererea de intrare în PRM”, „Țăranii din Lupeni sunt amenințați de mafia locală”, „Aleșii noștrii jură strâmb”, „Vadime, Vadime ia-ți mai bine un câne!”, „FPS-ul l-a țepuit pe Rică Serafinceanu cu peste 100 miliarde lei”, „Lupeniul bântuit de un obsedat sexual”, „Un șut în fund, un pas înainte”, „Gaterile consilierilor PDSR Costică Tomescu funcționează ilegal”, „Dan Marcu – directorul SC Universal Edil SA consilier în ilegalitate”, „Uitând că are și acasă, Primarul Hodor pleacă să vadă Dallas-ul pe banii publici”, „Banii de salarii ai angajaților SC Star Trans SA au fost pierduți la poker de cartoforul Sandu Antohi”, „La morga din Petroșani cadavrele sunt aduse cu căruța”, „Minerii Văii Jiului cobaii candidaților la președenție”, „Legături oculte la Primăria Vulcan”, „Medici fără suflet și fără creier”, „Dulăii primarului vulcănean își arată colții prin piață”.

Spații largi sunt alocate casetelor de mare publicitate în policromie, prezentând oferta de produse și servicii a unor societăți comerciale din Valea Jiului.

Ziarul a reușit să-și păstreze apariția săptămânală fiind prezent pe piața media din zonă și la data redactării acestor rânduri (august 2007).

”VESTEA” (1996)

Apare în luna mai 1996 la Petrila. Este un periodic independent. Directorul Ioan Dan BĂLAN și redactorul șef Elisabeta Bogățan sunt două persoane cunoscute în Valea Jiului ca scriitori și poeți. Talentul și dăruirea

lor pentru literatură au condus la realizarea unei publicații reușite dar greu de editat cu o periodicitate precisă din cauza greutăților materiale. Au colaborat ca redactori la realizarea publicației Doina Albulescu și Iosif Kraus.

Publicația a apărut în 8 pagini, pe hârtie de calitate, cu o paginare elegantă și un tipar curat. Orientarea preponderent culturală este dovedită de numeroasele poezii publicate, mai cu seamă creații ale elevilor talentați de la școlile din Petrila și Petroșani. Consemnăm câteva nume: Anca Părăian – clasa a VIII-a D, Școala Generală I.G. Duca Petroșani, Cercul Literar „Gânduri”, Izabela Troacă – clasa a VII-a B, Cercul Literar

„Gânduri”, Dragoș Dubiczki – clasa a VI-a C Școala Generală I.G. Duca Petroșani, Cercul Literar „Gânduri”, Lavinia Stela Popescu, Sorin Radu Cucu, Simona Drumea – clasa a VII-a B, Școala Generală I.G. Duca Petroșani, Georgiana Lăban, Elena Zamora, Berilă Oana, Marian Boboc. Sub titlul **„Cumpăna Minei”** în pagina a 2-a din numărul 2 al publicației Eliana Bogdan prezintă pe un spațiu larg o carte de suflet cu poezii scrise de Ioan Dan Bălan. Primele numere consacra paginile 4-5 activităților școlare. Interesante ni s-au părut titlurile **„Ce-i imposibil pentru cei inteligenți?”**, **„Ce e nerealizabil pentru cei hotărâți?”**, **„Ce nu obțin cei care se străduiesc?”**

Pe spații destul de extinse în paginile 6,7, și 8 era prezentă marea publicitate. S-a dat atenție și redactării unor articole din viața politică a orașului Petrila și chiar a Văii Jiului. Faptul că publicația s-a implicat și în sfera politicului este dovedit de un articol apărut în numărul din iunie 1996 sub titlul **„L-am votat pe Păducel de bășcălie!”** semnat de Dionisie Tăian, precum și o casetă cu un titlu mare și un text scurt: **„MARE ZVON – Toată lumea din oraș discută că Păducel, criminalul ceaușist, nu mai este candidat susținut numai de P.R.M. ci acum aparține și P.S.M. O fi, mai știi? Cei din stânga s-au înțeleș întotdeauna...”**

„**VIATA DE LA EST LA VEST**” (2005)

Publicație periodică apărută în luna iulie 2005 la Petrila. Editor: Editura Confluente, SC Ianus SRL Petrila. Director general: Emil Părău. Redactor șef: Ioan Dan Bălan. Colegiul de redacție: Petrică Birău, prof. Elisabeta Bogățan, dr. Dumitru Gălățan, ing. Daniela Onofre, dr. Octavian Popescu, prof. Alin Rus, ing. Ioan Velica, Mircea Andraș.

Revista apare în format A4, în 52 de pagini cu o copertă cartonată în policromie, față-verso. Tiparul a fost executat la Tipografia Matinal.

În articolul publicat pe prima pagină a primului număr, Emil Părău, fondatorul revistei precizează linia directoare pe care “**Viața de la Est la Vest**” își va trasa evoluția: **“Consider că publicația Viața are rolul de a demonstra, încă odată, că în Valea Jiului, ca peste tot în țara noastră, au existat viață și oameni de mii de ani și eu sunt sigur că viață și oameni vor fi până, cum se spune, la sfârșitul lumii. De aceea, ca într-o desfășurare a bucuriei înalte, noi, trebuie să arătăm celor de după noi, cum au trăit și muncit cei dinaintea noastră, cum și-au fixat legăturile, în timp, cu Dumnezeu,**

cu natura, chiar între ei. Astfel, toată lumea va vedea că datinile și tradițiile din zonă sunt foarte frumoase și neîntâlnite în alte părți. De aceea, trebuie să facem cât mai mult într-u încercarea și reușita de a menține viabile aceste manifestări folclorice de suflet, curat românesc.

Turiștii care vor poposi în zona noastră, dincolo de frumusețea naturii, vor trăi mirabila spiritualitate românească dintre Șurean, Parâng, Vîlcan-Straja și Retezat; Totodată, dincolo de amintirile de neuitat, vor avea convingerea, ca noi toți dealtfel, că datinile, tradițiile, obiceiurile și credința oamenilor din aceste locuri nu sunt în pericol de uitare!...”

Pentru a reflecta consistența în idei a primului număr și a următoarelor reproducem câteva dintre titluri, dovedind că “Viața de la Est la Vest” s-a conturat ca o revistă de cultură reprezentativă pentru Valea Jiului: “Balada lui Gheorghe Mănesc din Cîmpu lui Neag”, “Ieri și azi la măsurat”, “Despre credință și școală”, “Strigături, minciuni, versuri”, “Dr. Dumitru Gălățan, om al folclorului românesc”, “Asociația Petro Aqua și CNH luptă pentru o imagine reală a Văii Jiului”, “Mesajul profesorului Volker Wollmann, directorul Muzeului Transilvănean din Gundelsheim, cu prilejul deschiderii expoziției TRADIȚIE ȘI ARTĂ ÎN MINERITUL DIN VALEA JIULUI”, “Viața, consimțire și participare”, “Măsura cerului”, “Mireasmă de narcise la măsurat”, “Garsoniera ciobanului”, “Cimitirul împodobit din Sălătruc-între estetic și funcțional”, “Legenda și simbolul Aușelului”, “Vânarea ursului pe Măgura”, “Copii care visează frumos”. Mai multe pagini reproduc poezii semnate Elisabeta Bogățan, Petru Bolog, Mircea Andraș, Claudia Bîrsan elevă în clasa aV-a Școala Generală Nr. 5 Petrila, Ioan Dan Bălan. Două reușite poezii sunt dedicate doctorului Octavian Popescu și poetului Mircea Dinescu. Pe frânturi de pagină sunt reproduce semnificative strigături

momârlănești. Prezentarea grafică este întregită de numeroase desene semnate Ladislau Schmidt.

„Viața .Viitor” (1990)

Prin apariția sa în martie 1990 la Deva, în 4 pagini, format A3, tipar alb-negru, ziarul lărgeste sfera tematică a numeroaselor producții jurnalistice care au împânzit localitățile hunedorene în acea perioadă de explozie mediatică. Editorii ziarului, așa cum este consemnat sub titlul din prima pagină declară **„*VIAȚA.VIITOR*”,** gazeta de cultură ecologică. Apare sub două generice publicate în prima pagină: **„Un om curat într-o țară curată, într-o lume curată”** și **„Să învățăm de la natură cum să trăim frumos și echilibrat”**.

Din caseta redacțională publicată în subsolul paginii 4 aflăm componența colegiului redacțional: Valeriu Almășan, Silvia Burnaz, Sigismund Duma (redactor șef), Cornel Dumitru, Marcu Ghemeș (redactor șef adjunct), Otto Hebel, Guido Toniutti, Natalia VasIU (secretar de redacție).

Din articolul de fond **„Cuvânt Înainte”** publicat în prima pagină, sub titlul ziarului, aflăm intențiile jurnalistice de moment și de perspectivă ale realizatorilor ziarului:

„Acest număr de pionierat al periodicului nostru intenționează să facă un prim și timid pas spre a ne cunoaște.

Noi nu sîntem alții decît oameni obișnuiți, cu minusuri și plusuri, ca orice individ uman. Nu sîntem profesioniști într-ale condeiului, toți ne desfășurăm muncile noastre de zi cu zi. Pe noi ne leagă dragostea comună pentru natură, ne leagă intenția de a dezvălui adevărul despre natură, despre natura antropizată al cărei beneficiar nu este altul decît omul.

Într-un mediu infestat, nici o ființă vie nu-și poate desfășura activitatea în condiții normale, cu atît mai puțin ființa umană. Poluarea ca fenomen distructiv are un evantai larg de domenii, de la cea fizico-chimică pînă la cea spirituală și culturală. Drumul spre realizarea devizei noastre este și va fi anevoios, fapt ce nu ne demobilizează. Avem mare încredere în bunul simț civic al poporului nostru și asta ne dă aripi și speranțe.

Noi nu sîntem alarmiști, nici panicarzi, noi intenționăm să inventariem situații reale și găsim soluții pentru eradicarea unor fenomene distructive. Considerăm că a prezenta un proces poluant, numai prin efectul lui, fără a analiza cauza, nu este o simplă propagandă. Nu asta este misiunea noastră. Asta o fac alții care cochetează sau au cochetat cu ecologia.

Noi înțelegem – am moștenit o situație dezastruoasă și din acest punct de vedere. Dar trebuie început prin acțiuni bine gândite, bine făcute. Prin însăși compoziția formațiunii noastre noi putem sprijini prin consultații de specialitate multe din acțiunile de depoluare ce urmează să se întreprindă. Facem un apel la toți poluanții, mari sau mici, să demareze de urgență acțiunile de depoluare. Să acționeze nu să stabilească programe de măsuri. Să-și revadă și să-și repună în funcție tehnologiile de epurare, să

evite din faza conceptuală tehnologiile poluante, celor existente să li se aducă amendamente și să se treacă la un control riguros al stării mediului. De altfel, și noi, prin specialiștii noștri, am început determinări și măsurători de noxe, pe raza întregului județ.

Drumul nostru începe prin acest apel pentru salavarea vieții, a vieții copiilor noștri, a viitorului, apel ce se regăsește și în numele revistei noastre”, semnează Colegiul redacțional.

Deși realizatorii ziarului au subliniat faptul că nu sînt specialiști în mînuirea condeiului, articolele publicate sînt bine scrise, au consistență de idei și cursivitate în prezentarea unor aspecte mai mult sau mai puțin complexe privind ecologia. Prezentăm câteva exemple din primele numere ale acestei interesante gazete de cultură ecologică. Pe prima pagină din numărul 1 al gazetei dr.Cornel Stoica prezintă într-un articol cu titlul „**Îndemn**” o stare de fapt a degradării mediului sub acoperișul unor justificări, încercând în același timp să caute și soluții viabile și posibile pentru îndreptarea spre bine a stării de fapt.

„Lucru îmbucurător, numeroase publicații hunedorene se întrec a publica materiale, dovedind preocupări ecologice, asta în condițiile unei tăceri depline (sau aproape) până la Revoluție! Ce vreți, poluarea devenise la un moment dat un subiect tabu.

[...] E nevoie să fim lucizi, să nu ne amăgim! Propaganda este doar începutul, de mișcat nu se prea mișcă încă aproape nimic! O scuză este pregătită pentru toate neregulile: *Nu se putea altfel, asta era situația în epoca de aur!*

[...] probleme ecologice nu au categoric nimic de-a face cu manipularea maselor. Succesele depind de crearea unei conștiințe ecologice, printr-o propagandă desfășurată inteligent. Creșterea numărului cetățenilor care iau

atitudini deschise, în presă în special, în apărarea mediului înconjurător este semnul eficienței acestei propagande” încheie articolul dr. Cornel Stoica.

Alte interesante teme ecologice sunt prezentate în articolele: **„Punctul nostru de vedere”**, semnat de Comitetul dirijent provizoriu al Mișcării Ecologice din România, filiala Județului Hunedoara. **„Ferestre deschise spre Europa – sau vîrf de lance pentru alții”** semnat de Dumitru Silvășan, **„Rezervații naturale din județul Hunedoara”** semnat de Silvia Burnaz de la Muzeul Județean Deva. **„Primul Parc Național din România”** semnat de ing. Otto Hebel, **„Așezările umane și natura”** semnat de arhitect Ion Constantinescu, **„Să apărăm apele, pădurile și munții”** semnat de ing. Toniutti Guido, **„Parcul Nalați”** semnat de dr. Ghemeș Marcu, **„Economia în derivă”** semnat de Ion Hațeganu. Merită să semnalăm ilustrarea fiecărei pagini cu o caricatură reușită, din păcate desenele nu sunt semnate pentru a aminti și realizatorul acestora.

La fel ca aproape toate publicațiile și ziarele apărute la începutul anului 1990, pagina a 4-a este dedicată divertismentului. Pe spații largi este publicat un horoscop, cu semnele zodiacale, foarte la modă în acea perioadă. Pagina mai cuprinde anecdote, informații de interes general, o scurtă rubrică sportivă și un interesant mic dicționar ECO.

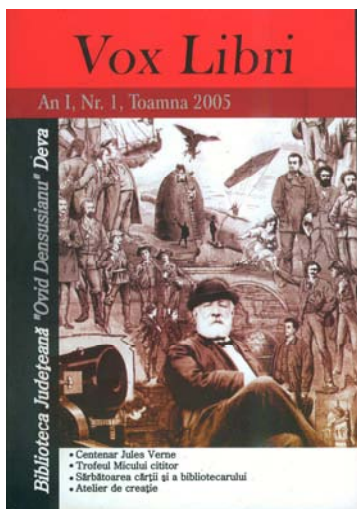
„VOINȚA” (1930-1931)

Organ săptămânal al Partidului Poporului din județul Hunedoara. Ziar fondat de dr. P. Groza. A apărut la Deva în anul 1930. Orientarea ziarului viza susținerea politică a partidului, ideologia acestuia, atragerea de noi membrii, precum și mediatizarea acțiunilor organizate mai cu seamă în folosul comunității.

„VOINȚA DRAGOSTEI” (1929)

Foaie de înfăptuiri creștine, apărută la Hunedoara, în anul 1929. A rezistat doar câteva numere. A avut o orientare religioasă.

„VOX LIBRI” (2005)

Promovarea valorilor culturii și literaturii universale a constituit întotdeauna un obiectiv important pentru conducerea Bibliotecii Județene „**Ovid Densuianu**” din Deva, care, începând din toamna anului 2005 editează revista **Vox libri**. Într-o grafică și tipar bine realizate, în paginile acesteia, găsim articole diverse și interesante privind „**Centenarul Jules Verne**” și „**Francofonia în sărbătoare**”, „**Săptămâna Andersen**”, „**Centenar Jozsef Attila**”, comemorarea Arthur Rimbaud.

Apariția acestei reviste constituie încă un semnal că integrarea în Europa nu este doar un deziderat politic, cât mai ales unul spiritual.

„VULCAN”
(2004)

Prima publicație exclusiv locală, ce va apare ca supliment al revistei „**Afaceri în Valea Jiului**”. Este rodul unei idei a primarului Gheorghe ILE –în mandatul 2004-2008 - materializată de Grupul de Presă Exclusiv. A apărut în luna noiembrie 2004. Format A4, în 8 pagini. Tipar alb-negru.

Prin materialele și informațiile publicate se dorea îmbunătățirea comunicării între administrația publică locală și cetățeni. Din primele numere punctăm câteva titluri: „**Consiliul Local al Municipiului Vulcan – proiecte de hotărâri dezbătute la ședința din luna octombrie 2004**”, „**În atenția beneficiarilor de servicii de alimentare cu energie termică în sistem centralizat**”, „**Nedeia momârlănească tradițională în Dealul Babii**”, „**Primarul Gheorghe Ile își prezintă activitatea în fața opiniei publice**”, „**Minerii au comemorat trei ani de la tragedia de la Mina Vulcan**”.

„ZARANDUL” (1933-1941)

Ziar independent, cultural, economic și de informații din Valea Crișului Alb. A apărut la Brad în anul 1933. A avut o existență de aproape un deceniu, fiind ziarul cu cea mai mare popularitate la acea vreme, care și-a propus „să stea cu fața spre sate, să sprijine pe cei umiliți și mici și cei uitați de puternicii zilei”. A militat pentru întronarea cinstei, legalității, dreptului și libertății, dar la un moment dat, în această luptă alunecă spre dreapta.

„ZONA SPECIALĂ” (1999)

Zona Specială
ziar de informație, opinie și afaceri

Ziar de informație, opinie și afaceri, apărut la 9 noiembrie 1999 cu difuzare în toate localitățile Văii Jiului. A fost tipărit în 8 pagini, cu paginile 1, 8 la două culori. Primul număr a fost realizat cu sprijinul Băncii Populare Eurocredit. Este editat de SC Realitatea Românească Comserv SRL Vulcan sub coordonarea lui Ștefan NEMECSEK ca editor. Ziarul se dorea în primă fază să ajungă la apariție zilnică și să înlocuiască „Curierul Văii Jiului”. Directorul ziarului a fost

Tiberiu Vințan, redactor șef – Ionuț Rădulea. Colectivul de redacție a întrunit numeroși gazetari tineri din Valea Jiului, cu mult talent: Nicoleta Brat, Ionuț Bălan, Oana Ciubotea, Nina Dumitrana, Valentin Fulger, Ramona Iftimie, Mircea Meseșan, Ciprian Mihalca, Cristi Morar, Silviu Morogan, Marius Mitrache, Ștefan Murgilă, Paul Niculescu, Sorin Oprea, Ionuț Rădulea, Genu Tuțu, Ioan Velica. Tehnoredactarea ziarului: ing. Daniela Miklos, Cristian Murgilă, Daniela Filimon și Cristian Nemeček. Marketing. Zina Naidin, Radu Voinea, Mariana Velea, Ion Rățulescu. Contabilitate Maria Lupa.

Conținutul ziarului a fost divers, abordându-se toate genurile publicistice. Ca tematică, ziarul a fost bine acoperit, avându-se în vedere numărul mare de redactori. Reproducem câteva dintre titlurile semnificative din primele numere: **„Producția minerilor nu acoperă salariile”, „Japonezii vor da căldură la toată lumea”, „Mișcarea fotbalistică la Petroșani prinde viață”, „Jiul își schimbă cursul”, „Zborul, curajul cunoașterii și nu curajul hazardului”, „Minerii de la Paroșeni vor să iasă în stradă”, „Scade confortul liderilor și directorilor de mine”, „Furtul de energie electrică pune pe jar locuitorii Văii Jiului”, „ZONA SPECIALĂ un nou curent în presa Văii Jiului”.** În pagina 4 al primului număr, Tiberiu Vințan preciza linia directoare a ziarului la început de drum: **„Pornim, oameni buni, la un drum pe care unii s-au grăbit să-l declare imposibil. Credem că într-o regiune bătută de Dumnezeu, oamenii au nevoie de o gazetă în care să aibă încredere. Credem că oamenii au nevoie de un alt fel de ziar, care să le ofere răspunsuri la întrebările – nu puține – care se pun astăzi într-o zonă specială, în primul rând prin oamenii care o locuiesc. Trăim, oameni buni, într-o regiune în care populația fără un loc de muncă este mult mai mare numeric decât populația activă, care muncește zi lumină, pentru un salariu de mizerie...**

Pornim astăzi pe un drum pe care scepticii, prietenii sau dușmanii, îl constituie o fundătură. Vrem să le demonstrăm că, la capătul tunelului există, totuși, o luminiță. Un licăr de speranță pentru oamenii speciali din **ZONA SPECIALĂ VALEA JIULUI**. Faptul că, așa cum veți vedea în aceste pagini, oameni importanți ai momentului și o mare parte a populației salută apariția acestui ziar și, mai mult decât atât, o consideră chiar necesară, ne face să credem că munca noastră nu va fi zadarnică. Vom încerca și cu ajutorul lui Dumnezeu vom reuși să aducem un curent nou în presa Văii Jiului. Dorim să schimbăm tiparele actuale, promovând valorile tinere ale jurnalismului din Petroșani. Vrem să aducem informații obiective, de mare interes și actualitate, dar și analize pertinente ale fenomenului economic, social și politic din Valea Jiului. Toate purtând amprenta seriozității, echilibrului și valorii.

Ne bucurăm oameni buni, să vă știm aproape de noi, încă de la început. Va fi un drum greu, atât pentru noi cât și pentru dumneavoastră. Suntem convingși că dacă ne vom ajuta între noi, sintagma **VALEA JIULUI ZONĂ SPECIALĂ** va deveni una de mândrie și nu una de rușine.”

Din păcate însă, **aranjamente de culise** și neînțelegeri generate de o colaborare nesinceră au condus la **subțierea** colectivului redacțional. Ziarul și-a urmat însă linia obiectivă reușind să depășească greutățile de tot felul, mai ales cele materiale, rămânând bine integrat și apreciat de publicul cititor al Văii Jiului, într-o perioadă când piața a rămas dominată de 15-18 titluri de publicații săptămânale, bisăptămânale sau cu o frecvență de apariție **din când în când**.

Apare și în prezent, septembrie 2007.

„ZONA SPECIALĂ”

(2000)

Dând dovadă că motivația asocierii realizate cu nici două luni în urmă a fost alta decât o colaborare sinceră și constructivă de echipă, Tiberiu Vințan și Ionuț Rădulea lansează la 7 ianuarie 2000 o publicație proprie sub denumirea de „**Valea Jiului – ZONA SPECIALĂ**”, părăsind redacția **ZONA SPECIALĂ** care se conturase în mod benefic din toate punctele de vedere. Aceștia conving și o bună parte a redactorilor să-i urmeze. Noua „**Valea Jiului – ZONA SPECIALĂ**” apare sub egida SC BRUJ BG PRODCOMSERV SRL Vulcan. Tiparul a fost executat la SC Media Print Internațional SRL Petroșani. A apărut în format A4, 8 pagini, cu paginile 1,8 la două culori. Din caseta redacțională a primului număr aflăm componența colectivului ziarului. Director Tiberiu Vințan, redactor șef Ionuț Rădulea, Redactori Nicoleta Brat, Oana Ciobotea, Nina Dumitrana, Betty Hunyady, Csaba Lorintz, Silviu Morogan, Ciprian Mihalca, Cristi Morar, Marius Mitache, Mircea Meseșan, Paul Niculescu, Eugenia Petrișor, Ioan Velica. Secretar general de redacție Ștefan Cimpoi, fotoreporter: Sorin Oprea, Administrativ Mary Velea, tehnoredactare Florin Hening.

Dar, ca orice afacere începută și continuată pe principii de neseriozitate, „**Valea Jiului – ZONA SPECIALĂ**” apare doar câteva numere încetându-și apariția la sfârșitul lunii

februarie 2000, colectivul de redacție se destramă, redactorii se „redistribuie” la alte publicații sau pur și simplu își înființează ziare personale.

„ZORI NOI” (1944-1949)

Primul ziar comunist postbelic a apărut la Deva în 3 decembrie 1944 și a purtat numele de „Zori Noi”, organ al Regionalei Partidului

Comunist Alba – Hunedoara. Din primul său număr ziarul își asumă calitatea de organ de presă al partidului „care n-a putut timp de ani îndelungați să se adreseze în mod deschis maselor”.

Ziarul chema la luptă, la organizare și la unire a tot ce este cinstit, hotărât și devotat cauzei poporului din această regiune.

Ziarul a folosit întreg arsenalul propagandei de partid, exploataând situația grea a populației de după război, militând pentru „progres și lumină, pentru democrație, pentru o Românie liberă”.

În realitate, ziarul a încercat să dea legitimitate politică și morală acțiunilor de înlăturare a vechiului regim, de cucerire a puterii, de stimulare a luptei de clasă și instaurare a dictaturii staliniste.

Odată cu cucerirea deplină a puterii, prin înlăturarea Casei Regale și proclamarea Republicii, odată cu amplificarea acțiunilor de „transformare socialistă” se reorganizează și activitatea partidului în teritoriu, astfel că ziarul se mută la

Petroșani purtând același titlu și având apariție săptămânală.

„ZORI NOI” (1989)

Primul număr al ziarului liber „Zori Noi”, născut în noaptea de 22 decembrie 1989, a purtat în mod paradoxal același nume ca și ziarul ce a apărut pentru prima dată în Valea Jiului, în 4 decembrie 1944. Adică, „Zori Noi”. Lucrurile nu au fost însă deloc simple. Ca în toate redacțiile din România comunistă, în perioada 16-22 decembrie, ziariștii au trudit din greu la confecționarea discursurilor potențailor vremii, care cu spirit proletar, condamnau „huliganii” de la Timișoara, fără să aibe habar că în orașul de pe malul Begăi, Revoluția învinsese de o săptămână. La redacția ziarului „Steagul roșu”, Revoluția s-a produs ceva mai târziu, pentru că atunci, în prima zi de Revoluție, în fruntea redacției au rămas aceeași corifei ai PCR, susținuți puternic de garda veche, care nu a lăsat celor mai tineri nici o șansă de exprimare și manifestare liberă. Nici măcar pe aceea de a da un nume în ton cu suflul de libertate ce se consolida în țară.

După ședințe interminabile, după certuri aprige și mai ales după repetate drumuri ale conducerii la noile organe, ce

preluau puterea locală, conform obiceiului, pe la ora 2 noaptea se ia în sfârșit decizia de a se trimite la tipar primul număr liber al ziarului, cu titlul de „**Zori Noi**”.

Primul număr a fost o amestecătură de comunicate ale FSN, de la nivel central, telexul, de pe care până atunci se preluau ședințele CPEX, devenind noua tribună de umplere a spațiilor ziarelor vremii, cu comunicate cu aceeași limbă de lemn și cu informații care mai de care mai alarmiste. Dincolo de toate acestea însă, ziarul a ieșit pe piață pe data de 23 decembrie 1989, într-un tiraj de 22 000 de exemplare care pur și simplu s-au evaporat, unele fiind cumpărate altele fiind oferite gratuit direct de la rotativă. La redactarea ziarului nimeni din redacție nu a avut curajul să scrie nimic potrivit față de situația de moment, fiecare ziarist punându-și pielea la adăpost, în caz că Revoluția nu ar fi ieșit victorioasă.

Evoluția cotidianului Zori Noi avea să nu mai fie așa cum și-o doreau ziaristii, pentru că odată cu regimul s-au schimbat și regulile jocului, reguli absolut noi pentru toată lumea și pe care unii dintre jurnaliștii vechi n-au reușit să le învețe poate nici până în ziua de astăzi.

Dacă în prima noapte s-a instaurat la conducerea redacției o echipă numai pe jumătate schimbată, respectiv redactorul șef rămânând același, Simion Pop. Adjunctul a fost numit Tiberiu Spătaru, unul dintre cei mai comozi jurnaliști, care toată activitatea de ziarist a avut o problemă majoră: nu și-a făcut niciodată norma. Și-a făcut însă norma doar în ceea ce privește promovarea, pentru că prin luna februarie 1990, ajutat de o parte a ziaristilor a reușit să se instaleze în fruntea redacției, având ca adjunct pe șeful de la viața de partid, Ion Mustață. Cu alte cuvinte, ziarul a intrat într-o perioadă în care cenzura și teama de a nu deranja noile organe ale puterii locale și centrale au fost cuvintele de ordine și frâna care a curmat orice inițiativă și orice act de curaj. Nu este nici un secret faptul că ziarul devenise un apendice al noilor instrumente ale

puterii, conducerea începându-și ziua de muncă la „noul partid”, iar ziariștii fiind obligați să scrie la comandă mai rău chiar ca înainte de 1989. Cu alte cuvinte, se schimbase un stăpân cu mai mulți, deși grijile redacției trebuiau să fie cu totul altele. Era vorba despre necesitatea modernizării tiparului, era vorba despre aprovizionarea cu hârtie, era vorba despre achiziționarea unor mijloace de transport, era vorba despre organizarea unei rețele de difuzare a presei și mai ales era vorba despre asigurarea salariilor personalului, salarii care nu mai veneau de la Gospodăria de partid.

Datorită acestor noi aspecte, viața redacțională a fost mai mult decât tensionată, mai ales că pe piața Văii Jiului au apărut noi publicații, care într-un fel sau altul făceau concurență, dislocând un număr important dintre cititorii tradiționali, obișnuiți să citească doar un singur ziar.

Situația dăinuie până în anul 1991 în toamnă, când pe fondul nemulțumirii cvasigenerale, datorită atitudinii redactorului șef adjunct, Ion Mustață, colectivul redacțional se revoltă și acesta este nevoit să renunțe la funcție, locul său fiind luat de Mircea Bujorescu, un ziarist mai tânăr, bun prieten cu Bachus, care își luase o aură de disident al defunctului regim de dinainte de 1990.

Cu toate acestea lucrurile iau o turnură favorabilă pentru ziar, pentru că redactorul șef, Tiberiu Spătaru este depășit de situație, iar ziariștii mai tineri încep să prindă curaj, îmbunătățind simțitor actul publicistic. În ciuda numărului mare de ziare apărute pe piață, Zori Noi continuă să dețină supremația, deși tirajul său începe să scadă, la început nesemnificativ, apoi mai consistent, în ton cu noua situație socială ce începea să se instaureze în România.

După aproximativ o jumătate de an, în luna mai 1992, se înființează Societatea Comercială Zori Noi, societate cu capital integral de stat, care prelua întreg patrimoniul fostei redacții și bineînțeles și personalul angajat al acesteia.

În urma mai multor tururi de scrutin, desfășurate în prezența reprezentanților Prefecturii, Primăriei Petroșani și chiar a unui reprezentant al guvernului, chemat la ordin de vechea gardă din redacție, este ales ca director Mircea Bujorescu, un adept al FSN, unde era membru și de unde va ajunge la alegerile din 1992 pe funcția de consilier local. În primul consiliu de administrație al noii societăți pe lângă Mircea Bujorescu, director și președinte al CA vor fi numiți reprezentanți ai noii puteri din mai toate segmentele, indiferent dacă aveau sau nu aveau trăngețe cu presa. Iată componența Consiliului de Administrație: Mircea Bujorescu, Ionel Botoroagă - subprefect al județului, Ioan Uifălean - vicepreședinte al Consiliului Județean, Vasile Negrilă - Garda Financiară, Ion Nicolae Căprar din partea Consiliului Local Petroșani, Nicușor Vulpe - director la UMIROM Petroșani, Alexandru Bogdan - viceprimar al Petroșaniului, Gheorghe Chirvasă - ziarist și Maria Lupa - contabilul șef al societății.

Odată cu înființarea societății comerciale, ziarul intră într-o nouă eră a existenței sale, sub aspect publicistic crescând în mod evident, dar crescând și sub aspect economic. Se înființează noi suplimente ale ziarului ce aduceau venit, se achiziționează chioșcuri de ziare în mai toate localitățile Văii Jiului și se achiziționează două noi mijloace de transport auto, respectiv o Dacia Break și o Dacia papuc. Sigur, cu disputele de rigoare și cu teama ancestrală a celor mai vechi că nu vor exista bani pentru a se achita ratele creditului contractat cu Banca Română de Dezvoltare. Griji inutile, pentru că sub aspect economic lucrurile au evoluat, la fel cum au evoluat și sub aspectul întineririi colectivului redacțional, în care s-au angajat tineri jurnaliști. În luna iulie 1992, la puțin timp după alegeri, consiliul de administrație, emanat de FSN, aduce în redacție, pe postul de director executiv pe Alexandru Bogdan, fostul viceprimar, de meserie inginer electromecanic.

În această perioadă, eforturile au fost îndreptate spre apariția permanentă a ziarului și pregătirea documentației în vederea privatizării societății, proces care avea să dureze vreo doi ani de zile, pentru ca până la urmă societatea să fie privatizată prin metoda MEBO. În luna mai 1993, Mircea Bujorescu numește în funcția de redactor șef adjunct pe Gheorghe Chirvasă, iar la jumătatea anului 1993, după ce colectivul redacțional se completase și se întăriseră cu noi ziariști, numele publicației devenise anacronic, motiv pentru care s-a pus în mod acut problema schimbării denumirii. Noua denumire a ziarului a fost cea de „MATINAL”, denumire preluată după numele emisiunii lui Paul Grigoriu, de la România Actualități. Noua denumire intră pe piață în data de 2 noiembrie 1993, cu un număr festiv.

„ZSILVÖLGY” **(Valea Jiului) (1887)**

La data de 16 ianuarie 1887 apare la Petroșani ziarul „ZSILVOLGY” („Valea Jiului”) ce purta subtitlul „Foie volantă de cultură și caracter divers”. În cuvântul „lămuritor” semnat de Miklos Nagy, se preciza că „ZSILVOLGY” („Valea Jiului”) vedea lumina tiparului „după cum vor exista posibilități în acest sens, fără să-și propună o anumită periodicitate”. Tipărită la Arad, această publicație – astăzi rarisimă – va continua să apară la Petroșani,

după peste patru decenii de întrerupere cu titlul „**Zsilvolgyi Naplo**” (Jurnal de Valea Jiului) (1923) vreme de peste un deceniu, având ca redactor pe Molnar Șandor și ieșind din tiparurile Tipografiei Isidor Berger din Hațeg.

În acest exemplar unic găsim numeroase informații referitoare la artă, artiști plastici, graficieni etc., fapt ce dovedește o orientare culturală accentuată, suplinind astfel lipsa unei reviste de gen în județ. „**Zsilvolgy**” („Valea Jiului”) din 16 ianuarie 1887 se găsește în arhiva „**Muzeului Mineritului**” din Petroșani, înregistrat sub număr de inventar 3894. Cum exemplarul în cauză se păstrează ca “unicat” nu știm dacă publicația a avut o viață mai lungă sau a apărut cu totul incidental. Totuși, s-ar putea susține că au apărut mai multe numere deoarece, redactorul, Miklos Nagy, care semnează articolul de fond „**Tortenelmi visszapillantás**” (O reprivire istorică), promite că în numerele următoare, informațiile date de el despre vechimea mineritului din zonă, vor fi completate de dr. Solyom Fekete Ferencz, președintele Tribunalului din Deva.

Ceea ce este deosebit de interesant și surprinzător pentru cunoscători se remarcă faptul că, deasupra titlului ziarului, apare 16 ianuarie 1887 și Deakgyarmat (Colonia Deak). Acest ziar se adresa în primul rând protipendadei și în mod cert era susținut de investitorii minierii din zonă.

Astfel în articolul „**Tortenelmi visszapillantás**” semnat de Miklos Nagy, se spune că în zona Peșterii Bolii s-au găsit urme ale „**oamenilor preistorici**”. Sus pe stânca Peștera Bolii” se văd rămășițele unui altar al unei populații străbune. Această construcție din piatră ne spune că oamenii de atunci nu cunoșteau componența materialelor de construcții și s-a construit din roci mai moi care s-au putut ciopli și să se îmbine în sistemul „dinte”. Se menționează că străbunii au dat denumiri la râuri și pârâuri. Se spune că după descoperirile din râul Mureș se atestă că „**târnăcopul**” (ciocan mineresc) a fost

unealtă de bază a băștinașului cu mult mai veche decât „**tărnăcopul roman**”.

Pârâul de la poalele Parângului a fost direcționat într-o căldare, care se vede și acum, folosită pentru spălarea aurului denumită „**Hududeu**” care derivă dintr-o denumire mai veche grecească **theos** sau denumirea latină mai recentă „**Deus**”, fapt care nu s-a confirmat, ducându-ne la denumirea dată de localnici. Faptul că spălarea de aur au continuat-o și romanii este evidențiată prin găsierea unui bust de bronz al Zeului Ares – zeul războiului, bust ce se găsește la „Muzeul Mineritului” din municipiul Petroșani). Cercetarea acestei perioade a făcut-o și prof. dr. Teglas Gabor (1848-1916) care a avut contribuții deosebite privind dezvoltarea mineritului din părțile hunedorene, din epoca romană.

Un alt redactor al ziarului, Szudoky Pal, în articolul „**Ismertetes**” („**Aducere la cunoștință**”) relevă faptul că Petroșaniul a devenit centrul administrativ al Văii Jiului (numele Văii Jiului derivă din numele râului Jiu). Valea Jiului este așezată în partea de sud-est a județului Hunedoara pe longitudine estică 41°3' lui latitudine 45°25'. În partea vestică este Retezatul, în est Munții Parâng, la o altitudine de 620 m de la nivelul mării. Din această cauză condițiile atmosferice sunt reci (temperatura medie anuală este de 6-7° C). În cea mai mare parte solul este nefertil, umed și rece, de aceea încă din vremurile daco-romane, băștinașii oamenii s-au ocupat cu creșterea animalelor și mai puțin cu agricultura. Mult mai târziu au început să cultive porumbul, orz, ovăz, arpacaș cu rezultate destul de bune, dar pământul cultivabil a fost prea puțin, le-a asigurat circa 10% din necesități și din această cauză toate alimentele necesare s-au adus de la mare distanță.

Dacă văile din zonă sunt vitrege, munții sunt foarte bogați în păduri, fapt ce a făcut să apară trusturi de exploatare a lemnului (Bajerssdorf și Biach, Kendeffy Samuel și comunitatea familiei Maderspach). Toate aceste trei trusturi au

avut utilaje bune pentru exploatarea și prelucrarea lemnului, ajungând să fabrice inclusiv „**bețe de chibrituri**”!

În inima munților erau multe bogății care încep să fie exploatare de „**Societatea de mine și cuptoare**” din Brașov. La Lupeni încep forajele la cea mai mare adâncime de către Societatea Rafael Hoffman. Neexistând cale ferată la minele din Lupeni, cărbunile cu toate că era cocsificabil nu acoperea cheltuielile de transport și exploatare astfel fiind nevoie de a pune în valoare noi zăcăminte.

Înspre Cîmpu lui Neag s-a descoperit existența cuarțului de o calitate superioară și datorită prețului mic al combustibilului s-a avut în vedere și deschiderea unei fabrici de sticlă. (Localnicii îi spuneau cuarțului – „**sare de broască**” fiind foarte lucios). La Cîmpu lui Neag s-a găsit marmură gri de o calitate superioară folosită îndeosebi la sculptură. Se mai găseau zăcăminte de fier și izvoare de apă sulfuroasă. Autorul, simpatic de altfel, spune că toate aceste bogății ale subsolului „**ar putea fi exploatare de oamenii avuți**”. Cu siguranță în acești munți există zăcămintă de aur dar care trebuie pus în valoare și exploatat. Natura ne-a înzestrat cu multe bogății dar totul depinde de om cum și le însușește în favoarea lui.

Ziarul mai conține informații moderne referitoare la constituirea unui comitete de inițiativă pentru a organiza... baluri, audiții muzicale, serate culturale. Membrii acestui comitet aveau diferite profesii fiind oameni cu mare influență în devenirea orașului. De la directorul general al minelor Francisc (Ferencz) Tallatschek, un bun mînuitor la „**harmoniu**”, muzicianul Hollaki Arthur – pianist, arhitectul Arpad Barsay, hotelierul Henrik Wagner (fostul Hotel „Wagner” din centrul orașului Petroșani, dat în folosință în anul 1869), Miklos Nagy – redactor responsabil al ziarului „Zsilvolgy” („Valea Jiului”) și alți potențați din oraș.

La „Diverse” directorul general al minelor Francisc Tallatschek anunța logodna fiicei lui Iren cu Goro Ferencz –

pădurar șef. (de altfel directorul general Tallatschek era inițiatorul concursurilor de tir, a reorganizat și pus pe baze noi fanfara orașului, a ajutat cu bani construcția bisericilor romano-catolice continuând acest obicei al predecesorului său și apoi după el aceste „gesturi de mărinimie” fiind urmate de toți directorii generali ai Societăților Miniere din zonă).

Interesant este de constatat că la punctul „Diverse” al ziarului este prezentat un tabel cu cei care plătesc cele mai mari taxe din Valea Jiului în anul 1887, astfel:

1.Kendeffy Samu (proprietar de gater) Petroșani 1756 frt și 73 kr.

2.Marek Samu Petroșani 1003 frt și 40kr.

3.Dima Janos Lupeni 276 frt și 13 kr.

4.Ruder Rudolf Petroșani 199 frt. și 05 kr.

5.Pecoll Antal Petroșani 191 frt. Și 50kr.

6.Ullmann Lipolt Petroșani 186frt. și 76kr.

7.Gerbert Guido Petroșani 174 frt. Și 30kr.

8.Prokop Sebestyen Petroșani 164 frt. Și – kr.

9.Barcsay Arpad Petroșani 142 frt. Și 95 kr.

10.Balazs Balint Petroșani 137 frt. Și 19 kr.

11.Gyorke Ferencz Petroșani 136 frt. Și 91 kr.

12.Fitz Erno Petroșani 134 frt. Și 19 kr.

13.Brândașa Avram Petroșani 134 frt. Și 34 kr.

14.Grosz Herman Petroșani 130 frt. Și 19 kr.

15.Epiich Jozsef Petroșani 119 frt. Și 45 kr.

16.Rindenbaum Fulop Petroșani 116 frt. Și 18 kr.

17.Amigo Izsak Petroșani 112 frt. Și 45 kr.

De remarcat faptul că în timp acești principali plătitori de taxe și impozite au investit și chiar au rămas în Valea Jiului. De exemplu: Gerbert Guido (1843-1909) cel care a înființat printre primii o farmacie în Petroșani, Arpad Barcsay – arhitect și constructor al principalelor clădiri din Petroșani (printre ele amintim Sinagoga evreiască de pe Maleia, Hotelul „Wagner” Petroșani (mai apoi Primăria

Petroșani, IGCL Petroșani până în anul 1982 când a fost demolată) Avram Brândușa (1848-1893), un om cucernic, binefăcător, ctitor și zelos luptător pentru întemeierea a sfintei biserici ortodoxe române „Sf. Nicolae” din Petroșani, etc.

Mai mult monden decât politic, mai mult cultural decât social, a fost un ziar care s-a adresat unei anumite părți a comunității care se afla în Colonia Deak-Petroșani.

„ZSILVÖLGY” (Valea Jiului) (1924-1942)

Săptămânal social – cultural (beletristic). A militat pentru problemele sociale și culturale ale locuitorilor din Valea Jiului, români, maghiari și de alte naționalități, față de care s-a declarat și a încercat să fie un „ortac credincios”. A apărut la Petroșani, în perioada 1924-1942, în limba maghiară.

„ZSILVÖLGYI FUTÁR” (Curierul Valei Jiului) (1922)

A apărut în anul 1922 la Petroșani, ca ziar bilingv în română și maghiară, ca foaie săptămânală, socială, critică și riportă. Redacția și editura: Urania – Petroșani. Redactor responsabil: Theodor Salcă. Prim redactor: Adalbert Kovary. Apare până în 31 decembrie 1922. Săptămânalul apărea vinerea în ediție bilingvă, avea 20 de pagini și costa 4 lei. Prezentarea

publicației a fost făcută pe larg la titlul “**Curierul Valei Jiului**” varianta în limba română a “**Zsilvolgyi Futar.**”

„ZSILVÓLGYI HIRLAP ”
(Ziarul de Valea Jiului)
(1922-1923)

O publicație în limba maghiară, cu tematică generală pentru comunitatea ungarilor din zona Văii Jiului.

„ZSILVÓLGYI ISKOLA ”
(Școala Văii Jiului)
(1911-1912)

Revistă școlară cu o largă adresabilitate elevilor, învățătorilor și profesorilor din localitățile Văii Jiului. Prezenta articole și informații strict din domeniul învățământului. De asemenea pe spații largi erau prezentate creații literare ale elevilor și profesorilor. Publicația a complectat numeroasele apariții editoriale în limba maghiară dovedind o bună organizare și consolidare a comunității maghiare din perimetrul geografic cuprins între Parâng și Retezat.

„ZSILVÖLGYI KATHOLIKUS TUDÓSITÓ ”

**(Foaie catolică de informare a Văii Jiului)
(1921-1922)**

Întrucât majoritatea maghiarilor din Valea Jiului erau de religie catolică preoții din zonă au considerat oportună editarea și tipărirea unei publicații cu caracter religios, destinată maghiarilor adepți ai acestei religii. A fost o revistă reușită, cititorii putând găsi în paginile acesteia de la calendarul religios până la prezentarea unor sărbători, scurte povestiri din viața pământească a sfinților, pilde și exemple pentru credincioși.

„ZSILVÖLGYI MAGYARSÁG”

**(Maghiarimea Văii Jiului)
(1926-1927)**

Un ziar al comunității maghiare în care puteau fi găsite informații și știri interesante din viața de zi cu zi, activitatea economică, socială și culturală, activitatea minieră, școlară și chiar sportivă.

„ZSILVÓLGYI NAPLO”
(Jurnal de Valea Jiului)
(1924-1942)

A apărut în anul 1923 la Petroșani. Redactor șef Molnar Șandor. Tiparul era executat la Tipografia Isidor Berger din Hațeg. A fost un ziar care a rezistat mai mulți ani încetându-și apariția în 1942.

„ZSILVÓLGYI NÁPTAR”
(CALENDARUL
VĂII JIULUI)
(1922)

O publicație interesantă, un fel de almanah care prezenta cititorilor informații de cultură generală. Marca evenimente importante din timpul anului. În scurte articole descria semnificația sărbătorilor laice sau religioase aflate în calendarul manifestărilor locale.

„ZSILVÖLGYI SZOCIALISZTA KÖZ TÁRSASÁG”

(“Republica Socialistă Valea Jiului”)
(1918)

Apare la Petroșani, la 16 noiembrie 1918, în limba maghiară. Ziarul „Zsilvolgyi Szocializta Koztarsasag” (Republica Socialistă Valea Jiului) este editat de preotul unitarian Veres Bella. Au apărut doar câteva numere care nu s-au mai păstrat, dar semnalarea acestui ziar am găsit-o în cartea reputatului avocat, doctor în științe juridice Victor I. Suiaga (25 octombrie 1899 – 2 aprilie 1996) – „**Consiliul Național român din Deva (1918-1919)**” apărută la Deva în anul 1994. Preotul unitarian Veres Bella a fost primul pastor al Bisericii unitariene „Egy Az Isten” din Petroșani, în perioada 1920-1943. Biserica a fost construită între anii 1924-1928, astăzi aflându-se pe strada 1 Decembrie 1918, preot paroh fiind din 21 noiembrie 2004 domnul Balint Robert Zoltan.

Preotul Vereș Bella a fost membru al partidului comunist. În anul 1943 a plecat la Baia Mare, unde a devenit prim-secretar, apoi secretar al primăriei. Între timp a absolvit Facultatea de Drept și nu a mai „profesat” ca preot al Bisericii unitariene.

Interesant este faptul cum s-a ajuns la un astfel de ziar. În întreg comitatul Hunedoarei, revoluția maghiară ce a izbucnit la Budapesta nu a avut urmări serioase. Era și normal, ca la o componentă de 80% populație românească și numai 12% maghiari să nu poată avea ecou mai ales că românii prin „**Declarația de autodeterminare**” de la Oradea din 12

octombrie 1918, făcută de conducerea Partidului Național Român, citită în 18 octombrie 1918 de către deputatul român Alexandru Vaida Voevod (1872-1950) în Parlamentul din Budapesta, proclamaseră Revoluția lor, dar care revoluție maghiară nu voia să recunoască drepturile românilor la autodeterminare națională, așa cum a făcut-o și la Revoluția de la 1848. În zadar, la 31 octombrie 1918, prefectul comitatului Hunedoara, Pogany Bela, face apel la calm și ordine. Astfel, la 13 noiembrie 1918, Sfatul Național Maghiar din Deva se declară pentru republică, ca formă de guvernământ a Ungariei în vechile ei hotare, pentru ca la 17 noiembrie 1918 în fața primăriei din Deva, în cadrul unei adunări cetățenești de salut adus Republicii Ungare, pe localul primăriei s-au arborat drapele maghiar, român și roșu.

Acum încep „**tulburările**” în tot comitatul Hunedoarei: la Băița, Simeria, Hunedoara, Bârsău, Sălașu de Sus, Bârcea Mare, Crișcior, Baia de Criș, Brad, Hațeg, Petroșani. În noiembrie 1918 încep să se formeze Consiliile și Gărzile Naționale Române care preiau locul autorităților locale alungate de către popor și introduc noua ordine publică românească.

În aceste condiții se prefigura Marea Unire de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. Cu toate încercările de „**îndoctrinare roșie**”, prin toate mijloacele, Sfatul Maghiar Național și Garda Națională Maghiară pierd puterea și terenul. Revoluția maghiară din Comitatul Hunedoarei s-a terminat definitiv, dar ideea de ziar „**Republica Socialistă Valea Jiului**” pare stranie, provocatoare și lipsită de bun simț, mai ales că apărea în Valea Jiului, unul din centrele revoluționare cele mai cunoscute din România.

**„WOLKENDORFER
GEMEINGEBLATT”
(1934-1938)**

A apărut în anul 1934 ca ziar al comunității germane din Valea Jiului. A reușit să se mențină pe piață până în anul 1938 când și-a încetat apariția din motive pe care nu le putem preciza cu exactitate.

NOTA:

Cercetarea e relevant și alte publicații apărute în ținutul hunedorean pe care, însă, nu le-am putut găsi și consulta. DEOCAMDATĂ!

Fișierul rămâne, așadar, deschis. Munca de cercetare continuă.

BIBLIOGRAFIE

- Floca Octavian, Șuiaga Victor – **„Ghidul Județului Hunedoara”**, Deva 1936.
- Compania Națională a Huilei Petroșani - **„Tradiții și continuitate în țara „Pietrei care arde”**, Asociația PETRO AQUA, Primăria și Consiliul Local Petroșani, conf.univ. dr. Mircea Baron, prof. dr. Volker Wollmann, Petroșani 2005.
- Colecția **„Sargeția”**, revista Muzeului Județean Deva, vol. VIII – IX, 1984 – 1985.
- Orga Valentin – **„Moța. Pagini de viață. File de istorie”**, Ed. Argonaut, Cluj Napoca 1995.
- Răduică Georgeta, Răduică Nicolin – **„Dicționarul presei românești”**, Ed. Științifică, București 1995.
- Iliescu Ion, Istrate Tiberiu – **„Orăștie 750 de ani”**, Ed. Casa corpului didactic, Deva 1974.
- Colecția **„Revista Orăștiei”**, aflată la Muzeul Județean Deva. Cuprinde perioada 1895 – 1899, cu unele numere lipsă.

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

- Hangiu I. – **Dicționarul presei literare românești**, Ed. Fundației culturale române, București 1996.
- Agârbiceanu Ion – **„Greutățile presei românești din Ardeal”**, în Almanahul Presei Române 1926.
- Prodan David – **„Memorii”**, Ed. Enciclopedică București.
- Orga Valentin – **„Gazetari și luptători pentru cultura și unitatea românilor, Fragmentarium documentar”**, Orăștie, 1995.
- Maior Liviu – **„Mișcarea națională românească din Transilvania”**, Ed. Dacia, Cluj - Napoca 1986.
- Chereșeșiu Victor, Bodea Cornelia, Bujor Sandu, Mureșan Camil, Nuțu Constantin, Acațiu Egyed, Curticăpeanu Vasile – **„Din istoria Transilvaniei”** vol. II, Ed. Academiei, București 1961.
- Scurtu Ioan, Buzatu Gheorghe – **„Istoria românilor în secolul XX”**, Ed. Paidea, București 1999.
- Velica Ioan, Carol Schreter – **„Călătorie prin vârstele Văii Jiului”**, Ed. Destin, Deva 1993.
- Velica Ioan – **„Istoria Petroșaniului în date”**, Ed. Focus, Petroșani 2004.
- Ciobanu Radu – **„Mic Dicționar de cultură religioasă”**, Ed. Helikon, Timișoara 1994.

● Ciobanu Radu – „**Dicționarul rostirilor biblice**”, Ed. Helikon, Timișoara 1996.

● Razba Maria – „**Personalități hunedorene (sec. XV - XX)**” dicționar, Ed. Emia, Deva, 2004.

● Vrancea Ileana – „**Tradiții ale criticii literare marxiste din România (1930 – 1940)**”, Ed. Politică, București 1962.

● Călugăru Ion – „**Oțel și pâine**”, Ed. ESPLA, București 1951.

● Istrate Ion – „**Romanul obsedantului deceniu (1945 - 1964) – O radiografie alfabetică**”, Ed. Diamondia, Cluj - Napoca 1995.

● Vintilă Petru – „**Nepoții lui Horea**”, Ed. Tineretului, București 1951.

● Deleanu Nicolae – „**Nedeia din Poiana Miresei**”, Ed. Aspla, București 1955.

● Beniuc Mihai – „**Funcțiunea socială a scriitorului**” în „Victoria” nr. 1 din 20 oct. 1944.

● Munteanu Francisc – „**În orașul de pe Mureș**”, Ed. Tineretului, București 1954.

● Munteanu Francisc – „**Statuile nu rîd niciodată**”, Ed. Tineretului, București 1957.

● Tănase Nicuță – „**Fără înger păzitor sau cum am ajuns scriitor**”, Ed. Albatros, București 1997.

● Țic Nicolae – **„A doua moarte a lui Anton Vrabie”**, Ed. Tineretului, București 1957.

● Pop Simion – **„La înălțimea faimei și reputației Hunedoarei industriale”** în revista „Ritmuri hunedorene”, Deva, decembrie 1967.

● Clemente Constantin – **„Ochire retrospectivă”**, în revista „Ritmuri hunedorene” nr.8, Deva, decembrie 1967.

● Ceaușescu Nicolae – **„Rolul conducător al partidului în etapa desăvârșirii construirii socialismului”**, vol:II, Ed. Politică București 1968.

● Ceaușescu Nicolae – **„Cuvântare la adunarea festivă consacrată împlinirii a 80 de ani de la crearea partidului politic al clasei muncitoare din România”** în ziarul „Scînteia”, nr. 9465 din 31 martie 1973.

● Ceaușescu Nicolae – **„Cuvântare la sărbătorirea Zilei Minerului și a centenarului industriei carbonifere din Valea Jiului”** vol. III, Ed. Politică, București 1966.

● Ceaușescu Nicolae – **„Cuvântare la mitingul de la Petroșani”**, ziarul „Steagul roșu” nr. 5276 din 8 octombrie 1966.

● Gheorghe Gheorghiu Dej – **„Cuvântare la Petroșani cu prilejul aniversării a 28 de ani de la Revoluția Socialistă din Octombrie”**, în ziarul „Zori noi” nr. 121 din 13 noiembrie 1945.

● **„Comunicatul birourilor politice ale PCR și PSD întrunite în ședința comună din 26 septembrie 1947”** în ziarul „**Zori noi**” nr. 391 din 1 octombrie 1947.

● **„Platforma Partidului Unic Muncitoresc adoptată în ședința comună a CC al PCR și CC al PSD, din noiembrie 1947”** în ziarul „**Zori noi**”, nr. 411 din 17 noiembrie 1947.

● **Arhivele Naționale Deva** - fond: Comisariatul de Poliție dosar I/1925; fond Parchetul Tribunalului Hunedoara dosar 114/1930; fond Comisariatul de Poliție Petroșani dosar XV/1943; fond Chestura de Poliție Deva, Biroul de Siguranță, dosar I/1944.

● **Arhiva Muzeului Mineritului Petroșani**, - Stieber Ioan, **Memorii** (manuscris) nr. 289/1973; Cotoș Iosif, **Memorii** (manuscris), nr.290/1973; Ghendel Gheorghe, **Memorii** (manuscris), nr. 291/1973; colecția ziarului „Scînteia” între nr. 9351 și 9486; colecția ziarului „Zori noi” din anii 1945, 1946, 1947, 1948.

● Lungu I., Radu V. Valea M., Poporogu I. – „**Valea Jiului file de istorie**”, Ed. Muzeul Mineritului Petroșani 1968.

● Munteanu N., Ioniță Gh. – „**Un veac de istorie al minerilor de pe Jiu**”, Ed. Politică, București 1971.

● Munteanu P. – „**Momente din lupta muncitorilor mineri din Valea Jiului în perioada dictaturii regale, Acta Musei Napocensis**”, vol. VIII, Ed. Cluj – 1970.

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

● Negruț C., Munteanu P., Poporogu I. – „**Cărbune și istorie în Valea Jiului**”, lucrare editată de Comitetul de Cultură și Artă a municipiului Petroșani în anul 1968.

● Poporogu I. – „**Contribuții la cunoașterea grevei minerilor de la Lupeni din august 1929**”, Sargeția nr.5/1968 Ed. Cluj.

● Sîrbu I., Frățilă I., Faur V., Jianu V. – „**50 de ani de muncă și luptă activă a tineretului hunedorean**”, lucrare editată de Comitetul județean al UTC Hunedoara în anul 1972.

● Toderici N., Stepănescu I. – „**Situația minerilor din Valea Jiului**”, Sargeția nr.5/1968 Ed. Cluj.

● Wardegger N. – „**Minerii Văii Jiului în augustul de foc**”, ziarul „Steagul roșu” nr.6781 din 20 august 1971.

● Colecția „**Era Socialistă**” revistă teoretică și social politică a CC al PCR, anii 1977, 1978, 1979.

● Colecția „**Munca de partid**” revista CC al PCR, anii 1977, 1978, 1979.

● Popescu Vasile – „**Cointeresare și conștiință**”, Ed. Politică, București 1972.

● Grigoraș I. – „**Datoria etică**” Ed. Științifică, București 1968.

● XXX – „**Programul PCR de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism**” Ed. Politică, București 1975.

● XXX – „**Codul principiilor și normelor muncii și vieții comunistilor ale eticii și echității socialiste**” Ed. Politică, București 1974.

● Pop D. – „**Folclorul literar al Tribunei, în studii de istorie literară și folclor**” Ed. Academiei R.P.R., fil. Cluj 1964.

● Baron Mircea – „**Presa românească din Valea Jiului în perioada interbelică**” material apărut în „Sargeția”.

● Iorga Nicolae – „**Almanahul presei române**”, București 1926.

● Iorga Nicolae – „**Partea românilor din Ardeal și Ungaria în cultura românească**”, Vălenii de Munte 1911.

● Goldiș Vasile – „**Manifestul presei românești din Ungaria către presa franceză**” în „Tribuna” XIII, 1909, nr. 172.

● Cronicar – „**Presa ardeleană pribeagă (1915 - 1919)**”, în Almanahul presei române pe 1926, Cluj 1926.

● Ceaușescu Ilie – „**Din istoria contractului colectiv în România**”, București 1970.

● XXX – „**Contract colectiv de muncă încheiat între Direcțiile minelor Petroșani, Lupeni, Valea Jiului de sus, Lonea și lucrătorii lor (1928)**”, Petroșani.

● Nemeșek Ștefan – „**Toleranța în filosofia lockeeană**”, Ed. Realitatea Românească, Vulcan, 2006

- Nemešek Ștefan – **„Controverse filosofice”**, Ed. Realitatea Românească, Vulcan, 2006
- Erich Von Daniken – **„Amintiri despre viitor”**, Ed. Politică, București, 1970
- Cristian Popișteanu – **„Istoria clipei”**, Ed. Albatros, București, 1984
- Mircea Eliade – **„Istoria credințelor și ideilor religioase”** vol. I II, III, Editura Științifică, București, 1994
- Ion D. Sîrbu – **„Povestiri petrolene”**, Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 1999
- Ioan Velica – **„Cetățeni de Onoare ai municipiului Petroșani”**, Ed. Sitech, Craiova, 2007
- Ioan Velica – **„Lupeni '29 – Blestemul cărbunelui”** Ed. MetroMedia Press Transilvania, Cluj Napoca, 1999
- Ioan Velica, Dragoș – Ștefan Velica – **„Lupeni '77 – Laboratorul Puterii”**, Ed. Polidava Deva, 2002
- Ioan Velica, Ioan Aurel Titel – **„Lupeni Mon Amour” (Din amintirile unui oraș minier)** Ed. Măiastra, Tg. Jiu, 2005.
- Colecția ziarelor **„Graiul Muncitorimei”** (1921-1925), **„Munca”** (1922-1923, bilingv), **„Montanistică și Metalurgie”** (1922-1927, bilingv), **„Curierul Valei Jiului”** (1922, bilingv), **„Gazeta Jiului”** (1922-1928), **„Avântul”** (1928-1947), **„Conductor Tehnic”** (1928-1936, bilingv), **„Valea Jiului”** (1930-1931), **„Plaiuri Hunedorene”** (1930-

1944), „Anuarul Liceului de stat pentru băieți din Petroșani” (1920-1923), „Zsilvölgyi Katholicus Tudósító” (1921-1922), „Zsilvölgyi Hirlap” (1922-1923), „Zsilvölgyi Naplo” (1924-1942), „Zsilvölgyi Magyarság” (1926-1927), „Petroszényi Ujság” (1933-1940), „A Mi Megyenk” (1933-1936), „Zsilvölgyi Naptár” (1922), „Szinhazi Ujság” (1921), „Bicserdismus Tarsadalmi Lap” (1925-1926); „Egyhaz és Misszio” (1934-1938); „Anuarul Școlii civile de stat” (1919 - 1922/23), „Anuarul Școlii medii de stat pentru băieți și fete Lupeni –secția maghiară” (1922/23); „Wolkendorfer Gemeingeblatt” (1934-1938) existente în fondurile Bibliotecii Academiei Române și ale Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga” Cluj-Napoca.

● Colecția ziarelor „Deva és videke” (1892), „Revista Orăștiei” (1895-1899), „Szaszvaros” (Orăștie) (1896-1912), „Foite alese” (1896), „Bunul econom” (1899-1907), „Spicuri literare” (1901-1905), „Libertatea” (1902-1940), „Tovărășia” (1905-1911), „Foia interesantă” (1907-1917), „Familia Română” (1900), „Bobîrnaci” (1910-1914), „Cosînzeana” (1911-1915), „Spicuri economice” (1913-1914), „Convorbiri științifice” (1917-1923), „Curierul Hunedoarei” (1919), „Plugarul luminat” (1919-1927), „Zori Noi” (1944-1949), „Steagul Roșu” (1949-1989), „Drumul socialismului” (1949-1989) existente în fondurile Bibliotecii Județene „Ovid Densusșeanu” Deva.

● Colecția revistei „Hunedoara noastră” existentă în Biblioteca particulară Mariana Pândaru.

● Colecția ziarelor „Călăuza” (1990), „Expres” (1990), „Valea Jiului” (1990), „Actualitatea” (1990), „Semnal” (1990), „Solstițiu” (1990), „Cameleonul” (1990), „Credința strămoșească” (1990), „Universul familiei”

(1990), „**S.O.S. realitatea**” (1990), „**Gazeta Romilor**” (1990), „**Blitz**” (1990), „**Papagalul de Petroșani**” (1993), „**Abataj**” (1994), „**Caiete subterane**”(1980), existente în Biblioteca particulară Ioan Velica.

● Colecția ziarelor „**Lumea noastră – Why Not**”, „**Relații nepotrivate**” (2000), „**Alternativa**” (2001), „**Măgura Pui**” (2003), „**Bănița**” (2003), „**Insieme /Împreună**” (2004), „**Noroc Bun**” existente în Biblioteca particulară Mihai Barbu.

● Colecția ziarelor „**Drumul socialismului**” (1963-1984), „**Cuvântul Liber**” (1989-1993), „**Expres**” (1990), „**Columna**” (1990), „**Alfa**” (1990), „**Liberalul hunedorean**” (1990), „**Servus Hunedoara**”(2004), „**Actual Special**” (2004), „**Palia**” (1990), „**Rîsu’Lumii**” (1990), „**Hunyad Megyei Hirlap**” (1990), „**Ecoul**” (1990), „**Actualitatea**” (1990), „**Viața Viitor**” (1990), „**Arena**” (1990), „**Explozia T**” (1990), „**Biruința**” (1990), „**Renașterea**” (1990), „**Realitatea**” (1990), „**Demnitatea**” (1990) existente în Biblioteca particulară Tiberiu Istrate

● Colecția „**Provincia Corvina**” și „**Nova Provincia Corvina**” existente în Biblioteca redacției revistei, pusă la dispoziția noastră de Eugen Evu.

● Colecția revistelor „**Ardealul literar și artistic**” și „**Ardealul literar**”, a ziarelor „**Călăuza**” și „**Călăuza noastră**” existente în Biblioteca redacției „**Călăuza**” pusă la dispoziția noastră de Mariana Pândaru Bârgău.

CUPRINS

PRESA.	7
SECȚIUNEA I PRESA HUNEDOREANA ÎN PERIOADA DE ÎNCEPUT (1876-1918).....	9
SECȚIUNEA II PRESA HUNEDOREANĂ ÎN PERIOADA INTERBELICĂ (1919-1943).....	11
SECȚIUNEA III PRESA HUNEDOREANĂ ÎN PERIOADA COMUNISTĂ (1944-1989).....	15
SECȚIUNEA IV PUBLICAȚII HUNEDORENE APĂRUTE DUPĂ DECEMBRIE 1989.....	17
DICȚIONAR AL PERIODICELOR, ZIARELOR ȘI REVISTELOR, APĂRUTE ÎN VALEA JIULUI ȘI ȚINUTUL HUNEDOAREI.....	25
„ABATAJ”.....	27
„ACCENT”.....	29
„ACORDURI”.....	30
„ACTIVITATEA”.....	31
„ACTUALITATEA”.....	32
„ACTUALITATEA HUNEDOREANA”.....	35
„ACTUALITATEA HUNEDOREANA”.....	36
„ACTUALITATEA VĂII JIULUI”.....	37
„ACTUAL - SPECIAL”.....	39

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

„ADEVÉRUL”	40
„ADMINISTRATIA PUBLICĂ LOCALA ”	42
„AFACEREA TA”	43
„AFACERI ÎN VALEA JIULUI”	44
„AGRICULTURA HUNEDOAREI”	45
„ALFA”	45
„ALMANAHUL GAZETEI CURIERUL”	46
„ALMANAHUL POPORULUI HUNEDOREAN”	46
„ALTERNATIVA”	47
„ALTITUDINI”	50
„A MI MEGYÉNK”	51
„A MI MEGYÉNK”	51
„ ANINOASA”	51
„ANUARUL LICEULUI DE STAT PENTRU BĂIEȚI DIN PETROȘANI”	52
„ANUARUL ȘCOLII CIVILE DE STAT”	52
„ANUARUL ȘCOLII MEDII DE STAT PENRU BĂIEȚI ȘI FETE LUPENI – SECȚIA MAGHIARĂ”	53
„A PATRA PUTERE ÎN VALEA JIULUI”	53
„ ARDEALUL LITERAR ȘI ARTISTIC”	54
„ ARDEALUL LITERAR.....	56
„ARENA”.	57
„ARENA”.	58
”ARENA”.	58

„ARHIPELEAG”	60
”ASTRA HUNEDOREANĂ”	61
„ATAC DE VALEA JIULUI”	61
„AVÂNTUL”	64
„AZ ÉJFÉL”	67
„BANYAMUNKAS”	68
„BĂNIȚA”	69
„BERGARBEITER”	70
„BICSERDISMUS TARSADALMI LAP”	71
”BIRUINȚA”	71
”BLITZ” (1990)	75
„BLITZ”	77
„BOBÂRNACI”	78
„BRĂȚARA DE AUR”	79
„BULETIN DE INFORMARE TEHNICĂ”	82
„BULETIN INFORMATIV RAAVJ”	83
„BULETIN DE INFORMARE AL ORAȘULUI VULCAN”	85
„BULETINUL PEDAGOGIC AL INSPECTORATULUI ȘCOLAR PRIMAR JUDEȚEAN ALBA ȘI HUNEDOARA”	86
”BULETIN TEHNIC INFORMATIV CNH”	87
„BUMBUȘCA”	89
„BUNUL ECONOM”	89
„CABANA”	91

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

„CAIETE SUBTERANE”.....	92
„CALEA VIETȚII”	94
„CALEIDOSCOPI ȘCOLAR”	96
„CALENDARUL DE LA ORĂȘTIE”	97
„CALENDARUL HAIUCUL”	98
„CALENDARUL NAȚIONAL AL FOII INTERESANTE” ..	98
„CALENDAR PATRIOTIC”	99
„CALENDARUL PĂCĂLICI”	99
„CALENDARUL ZARANDULUI”	100
„CAMELEONUL”	100
„CĂLĂUZA”	106
„CĂLĂUZA VĂII JIULUI”	108
„CLEPSIDRA SĂNĂTĂȚII”	110
„CLINCHET DE CLOPOTEI”	112
„COLUMNA”	113
„COMERȚUL ȘI INDUSTRIA”	115
„COMUNICĂRI DIDACTICE, COMUNICĂRI EDUCAȚIONALE”	116
„CONDUCTOR TEHNIC”	117
„(CON)TEXTE”	117
„CONVORBIRI ȘTIINȚIFICE”	119
„COSAS” ..	120
„COSÎNZEANA”	121
„CREDINȚA STRĂMOȘEASCĂ”	124

„CREDINȚĂ ȘI AVÂNT”	125
„CUCU ÎN ARDEAL”	126
„CURIERUL”	126
<u>”+ CURIERUL ORTODOX + ROMÂN”</u>	127
„CURIERUL FEDERAȚIEI COOPERATIVELOR ȘCOLARE DIN JUDEȚUL HUNEDOARA”	128
„CURIERUL HUNEDOAREI”	128
„CURIERUL MINERILOR”	129
„CURIERUL SINDICATELOR”	135
„CURIERUL VĂII JIULUI”	136
„CURIERUL PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI HUNEDOARA”	138
„CURIERUL VALEI JIULUI” (ZSILVOLGYI FUTAR) ...	139
<u>”CUVÂNTUL LIBER”</u>	142
„DAS FORUM BLATT”	143
„DATINA”	144
<u>”DEMNITATEA”</u>	147
„DESROBIREA”	149
„DEȘTEAPTĂ-TE ROMÂNE!”	149
„DEVAY UJSAG”	151
„DÉVA ÉS VIDÉKE”	151
„DONGO”	152
„DREPTATEA”	152
„DRUMETUL”	153

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

„DRUMUL SOCIALISMULUI”	153
„ECOUL”	154
„ECOUL VĂII JIULUI” (2006).....	157
„EGYHAZ ÉS MISSZIO”	158
„ERDELYI NAPLO”	158
„E-TIMPUL”	159
„EURO OBIECTIV 20”	162
„EU ȘI EUROPA”	164
„EXCLUSIV”	166
„EXPLOZIA T”	167
„EXPLOZIV ÎN VALEA JIULUI”	170
„EXPRES”	171
„FAMILIA ROMÂNĂ”	171
„FEMEIA SATELOR”	172
„FLACĂRA”	172
„FLACĂRA HUNEDOAREI”	172
„FLOAREA REGINEI”	173
„FOAIA INTERESANTĂ”	175
„FOIȚE ALESE”	176
„FRĂȚIA”	176
„FRIPTURA”	177
„GARDA DE FIER”	177
„GAUDEAMUS”	177
„GAZETA DE REZERVĂ 1”	179

„GAZETA DE HUNEDOARA”	181
„GAZETA HUNEDOAREI”	183
„GAZETA INIDOAREI”	184
„GAZETA JIULUI”	184
„GAZETA ROMILOR”	189
„GAZETA VĂII JIULUI”	192
„GAZETA VĂII JIULUI”	194
„GĂLUȘCA NOASTRĂ”	196
„GHIMPELE”	197
„GÎND STRĂJERESC”	197
„GÂNDURI - LA ANIVERSARE”	198
„GLASUL ADÂNCULUI”	198
„GLASUL ARDEALULUI”	199
„GLIA”	201
„GRAIUL MUNCITORIMEI”	202
„HAI SĂ RÂDEM”	205
„HATSZEG ÉS VIDÉKE”	206
„HUNYAD MEGYEI HIRLAP”	207
„HORIA”	209
„HUMOR”	209
„HUNEDOARA”	210
„HUNEDOARA EXPRES”	210
„HUNEDOARA NOASTRĂ”	212
„HUNEDOREANUL”	215

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

„HUNEDOREANUL”	215
„HUNYAD”	218
„HUNYADVARMEGYE”	218
„HUNYADMEGYEI ÉLET”	219
„HUNYADMEGYEI HIREK”	219
„IMPARȚIAL”	220
„INIȚIATIVA PARTICULARĂ”	220
„INFO BCC”	221
„INFORMAȚIA”	222
<u>”INFORMAȚIA ILIEI”</u>	224
<u>”INFORMAȚII MINIERE”</u>	226
„INFORMAȚIA ORĂȘTIEI”	227
„INFORMAȚIA SINDICALĂ”	228
„INFORMAȚIA VĂII JIULUI”	229
„INSIEME/ ÎMPREUNĂ”	231
„INVAZIA RITMICĂ”	232
„ÎNAINTE”	233
„ÎNVĂȚĂTORUL DE MÎINE”	233
<u>”JIUL FOTBALISTIC”</u>	233
„JURNALUL HUNEDOREAN”	234
„JURNALUL REFORMEI”	234
„JURNALUL VĂII JIULUI”	235
„LADA DE ZESTRE”	238
„LANCEA”	238

<u>"LICEUL MEU"</u>	239
„LIBERALUL HUNEDOREAN”	240
„LIBERTATEA”	243
„LUMEA NOASTRĂ – WHY-NOT?”	245
„LUMEA DE AZI”	246
„LUMINA”	248
<u>"LUPENI"</u>	249
<u>"LUPENEANUL"</u>	250
„MAGAZIN ORTODOX”	251
MAGAZINUL SĂNĂTĂȚII	253
„MATINAL”	254
<u>"MAGURA PUI"</u>	258
<u>"MASTERS"</u>	259
„MERIDIAN 23”	261
„MESAGER”	263
<u>"MESAGERUL HUNEDOREAN"</u>	265
„MINERUL”	267
„MINERUL”	271
„MINERUL”	272
„MIORIȚA”	273
„MIZERIA”	274
„MOLDOVA”	275
„MONTANISTICĂ ȘI METALURGIE”	275
<u>"MUGURI"</u>	277

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

„MUNCA”	278
„MUNCITORUL MINER”	279
„NAȚIUNEA”	279
„NOI”	279
„NOROC BUN!”	280
„NOUTATEA”	283
„NOVA PROVINCIA CORVINA”	283
„OGLINDA”	286
„OPINIA CETĂȚEANULUI”	289
„OPINIA DE VALEA JIULUI”	291
„OPINIA- SPORT TURISM DE VALEA JIULUI”	292
<u>”ORAȘUL ANINOASA”</u>	293
<u>”ORAȘUL URICANI”</u>	294
„ORĂȘTIA ÎN BALON”	295
„ORIZONT”	295
„ORIZONT LUPENEAN”	299
„ORTACUL”	301
„ORIZONTURI ȘCOLARE”	302
„PALIA” ...	304
„PAPAGALUL DE PETRILA”	305
„PAPAGALUL DE PETROȘANI”	307
„PARADOXE”	308
<u>”PARÂNG”</u>	308
„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE”	311

„PIAȚA DE ARDEAL”	312
<u>”PIAȚA MUNCII”</u>	312
„PETROZSÉNYI UJSÁG”	314
„PLAIURI HUNEDORENE”- I.....	315
„PLAIURI HUNEDORENE” – II.....	315
„PLAIURI HUNEDORENE”- III	316
„PLUGARUL LUMINAT”.....	316
„POPORUL”	317
„POVESTITORUL”	317
„PREȚUL EXACT”	318
„PRO ACTIV”	319
„PROTECȚIA MUNCII”	320
„PROVINCIA CORVINA”	322
<u>”PULSUL VĂII JIULUI”</u>	323
„PUR ȘI SIMPLU... INCOMOD”	324
<u>”REALITATEA”.....</u>	325
„REALITATEA MINEREASCĂ”.....	326
„REALITATEA PETRILEANĂ”	328
<u>”REALITATEA ROMÂNEASCĂ”.....</u>	329
„RELACHE”	331
„RELAȚII NEPOTRIVITE”	333
„RENAȘTEREA”	335
„RENAȘTEREA”	335
<u>”RENAȘTEREA HUNEDOAREI”</u>	337

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

„RESTANȚA”.....	339
„REVISTA ÎNVĂȚĂTORILOR ȘI ÎNVĂȚĂTOARELOR DIN JUDEȚUL HUNEDOARA”	340
„REVISTA ORĂȘTIEI”	340
„REVISTA DE MATEMATICĂ ȘI INFORMATICĂ DIN VALEA JIULUI”	342
„RITMURI HUNEDORENE”	344
„RÎSU’ LUMII”	346
„ROMÂNIA LIBERĂ”	349
„SĂPTĂMÂNA VĂII JIULUI”	349
„SCANDAL ÎN VALEA JIULUI”	352
„SEMNAL”	354
„SEMNE”	356
„SERVUS HUNEDOARA”.....	357
„SOLIA”	359
„SOLIA DREPTĂȚII”	360
„SOLIA DREPTĂȚII ȘI GAZETA HUNEDOAREI”	361
„SOLIA ILUSTRATĂ”	361
„SOLSTIȚIU”	362
„S.O.S. - REALITATEA”	364
„SPICUIRI ECONOMICE”	366
„SPICUIRI LITERARE”	367
„SPERANȚE”	367
„SPORT ȘOC”	370

„SPORT-TURISM DE VALEA JIULUI”	370
„SPRE ÎNĂLȚIME”	371
„STEAGUL ROȘU”	372
!STRAJA!	379
„STRĂMOȘUL DECEBAL”	380
„STUDII ȘTIINȚIFICE”	380
„STUPĂRITUL”	381
„STUPARUL ROMÂN”	381
„SUPERLATIVE”	382
„SZÁSZVÁROS”	382
„SZÁSZVÁROS ES VIDEKE”	383
„SZINHÁZI UJSÁG”	383
„SZINPAD”	384
„7 ZILE HUNEDORENE”	384
„ȘCOALA NOASTRĂ”	386
„ȘOBOLANII”	386
„THALIA”	387
„THALIA ROMÂNĂ LA ALBA IULIA”	387
„TIMPUL DE VALEA JIULUI”	388
„TIMPUL DE VALEA JIULUI”	390
„TÎNĂRUL CONSTRUCTOR”	391
„TÎNĂRUL MINER”	391
„TÎNĂRUL MUNCITOR”	392
„TOVĂRĂȘIA”	392

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)

„ȚĂRĂNIMEA”	394
„UNDA DE ȘOC”	394
„UNIVERSUL FAMILIEI”	397
„URICANI”	400
„UZINA NOASTRĂ”	401
„VALEA JIULUI”	401
„VALEA JIULUI”	403
„VALEA JIULUI”	405
„VESTEA”	407
„VIAȚA DE LA EST LA VEST”	409
„VIAȚA .VIITOR”	411
„VOINȚA”	415
„VOINȚA DRAGOSTEI”	415
„VOX LIBRI”	416
„VULCAN”	417
„ZARANDUL”	418
„ZONA SPECIALĂ”	418
„ZONA SPECIALĂ”	421
„ZORI NOI”	422
„ ZORI NOI”	423
„ZSILVŐLGY”	427
„ZSILVŐLGY”	432
„ZSILVŐLGYI FUTÁR”	432
„ZSILVŐLGYI HIRLAP ”	433

„ZSILVŐLGYI ISKOLA ”	433
„ZSILVŐLGYI KATHOLIKUS TUDÓSÍTÓ ”	434
„ZSILVŐLGYI MAGYARSÁG”	434
„ZSILVŐLGYI NAPLO”	435
„ZSILVŐLGYI NÁPTAR”	435
„ZSILVŐLGYI SZOC IALISZTA KŐZ TÁRSASÁG”	436
„WOLKENDORFER GEMEINGEBLATT”	438
BIBLIOGRAFIE	440